

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

IZENKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

KIADÓHIVATAL:

Kellőkére az 1. és 2. (Közlöny-kiadás) a halál hírvételek és a közértesítések is közzétehetőek.

"ZALA" Hírlapjához az újságban a. k. közértesítések is közölhetők.

TELEFON-SZÁMOK:

Közlöny-kiadás: 1. és 2. (Közlöny-kiadás) a halál hírvételek és a közértesítések is közzétehetőek.

Ferenc József temetése.

Budapest, nov. 30. Az egész dél-eltelt a temetési menet előkészületével telt el. Ófeltségével a halottaskocsi dél után három órakor indult el a Burgból s ötkilóméter utvonalon, az emberek százezreinek sorfala közt jutott el a kapucinusok templomához. Megható és impozáns látványul szolgált a tradíciós fölvonulás. A kapucinusok templománál Piffli hercegek szentelték be a koporsót, majd a budvari énekesek a *Liberát* adták elő. A besztercebányai összes püspökök résztvettek. A koporsót a sárboltig elkísérte Károly király és Zita királyné is, valamint Lajos király vezetésével az összes idegen uralkodók, főhercegek, hercegek, külföldi követségek, idegen tisztviselők, Ferenc József eredeinek küldöttségei. A Szent István templomtól a kapucinusok templomáig egy harctéri különítmény állt sorfalat, akik számtalanszor néztek már szembe a halállal. A kriptában a kapucinusok szentelték be utóljára a halottat. A szorosban vett sárboltba csak Károly király, az első főudvarmester és két kamarás kísérte a papokon kívül a koporsót. A magyar kormány tagjait Tisza vezette. Főnöke volt az a gyászpompá, amelyet a magyar küldöttség hozott a temetésre. A fővárost Bárczy polgármester képviselte. A magyar püspöki kar majdnem teljes számban jelent meg. Csernoch hercegprímás vezetésével. Ott voltak az összes bevett vallásfelekezettek lelkesen teljes egyházi diszben. Az országgyűlési küldöttség túlnyomó része fekete díszmagyarban volt. Egy egy magyar arisztokrata diszruhájában és vagyont érő fekete ékszere nagy feltűnést keltett. A vármegyék és magyar városok küldöttségei is a gyógy látványt nyújtottak. Zalamegye küldöttségét dr. Balás Béla főispán vezette. A temetésen résztvevő magyarországi magyarok számát ötezerrel többre becsülték.

Legújabb harctéri jelentések

Sajtószállítás, dec. 1. Romániában hadműveleteink természetesen folynak. A kárpáti csata tovább tart az oroszok egyre rohamoznak vonalaink ellen. Az ellenségnek, amely sehol sem képes át hatolni, veszteségei rendkívül nagyok. Zlota-Lipánd az ottomán csapatok a támadó oroszokat visszaverték.

Berlin, dec. 1. A német legfőbb hadvezetőség jelenté november 30-án este 7 óráig. Sommebl északra és délre élénk tüzelés.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség

A pest—bécsi gyorsvonat pusztulása.

Budapest, dec. 1. A most múlt éjjel háromnegyed három órakor Veszprém-megyében, Herceghalomnál borzalmas va uti szerencsétlenség történt. A harmadik számú bécsi gyorsvonat beleszaladt az 1396-os számú gráci személyvonatba. A karambol iszonyú volt. Minden kocsi összetört. A szerencsétlenség méreteit eddig megállapítani se lehetett.

Budapest, dec. 1. A budapest-nyugati pályaudvar állomásfőnöksége jelenté reggeli 4 órakor: Ma reggel a nyugati pályaudvarra mindhárom különvonat megérkezett, amelyekkel a főrendek tértek haza a temetésről. Még nem tudják, hogy a Herceghalomnál elpusztult vonaton utaztak-e főrendek és képviselők. A szerencsétlenül járt vonat este tíz óra utáni indulott el Bécsből. A borzalmas összeütközés oka hibás váltóállítás.

Budapest, dec. 1. A fővárosi mentők tizenkét orvossal, harminc hordágygal és megfelelő személyzettel különvonaton a szerencsétlenség színhelyére utaztak.

Budapest, dec. 1. A legújabb jelentések szerint az összeütközés nem hajnalban, hanem tizenkét óra 24 perckor történt. A bécsi gyorsvonatnak szokottnál nagyobb késése volt a temetésről indított különvonatok miatt. Két vonatnak Herceghalomnál kellett volna elkerülni egymást. A váltóór, ahelyett, hogy szabad sínparra engedte volna a bécsi vonatot, ugyanarra a sínparra engedte, amelyen a gráci vonat állott. A következő percben, mielőtt a vonatvezető fékezhetett volna, megtörtént az irtózatos erejű összeütközés. Éjjel három órakor a keleti pályaudvarról külön segélyvonatot küldtek Herceghalomra. A fővárosi rendőrség megfelelő intézkedéseket tett. A mentők összes automobilljakkal a szerencsétlenség színhelyére utaztak s kü-

lönvonaton magukkal vitték sebesültszállító kocsijaikat is.

Budapest, dec. 1. A kora hajnali órákban megállapítható, hogy a szerencsétlenül járt vonaton igen sok előkelőség utazott. A halottak és sebesültek száma növekedni fog, mert a romok alatt még sok áldozat van. Eddig harminc halottról tudunk. Hír szerint a halottak közt van Thallóczy Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök, Szerbia polgári kormányzója is.

Budapest, dec. 1. A fővárosból ismét egy különvonat ment munkásosztásokkal a szerencsétlenség színhelyére. A sebesültek behozatalát egy német kórhárvonat fogja végezni, amely a veszedelem órájában a ferencvárosi pályaudvarnál éppen indulóban volt a front felé. Az első segélyvonattal elutazott a katasztrófa színhelyére Olfner üzletvezető, Halász főfelügyelő. A mentőket Kovács Aladár mentő főorvos vezette. A vonaton az utasok közt számos főrend, képviselő, főispán és egyéb előkelőségek voltak. Miniszter állítólag nem utazott a halálvonaton.

Elcsapják a görög dinasztíát?

Konstantinápoly, nov. 30. Diplomáciai körökben rövid idő kérdésnek tartják, hogy a görög dinasztíát elmozdítják helyéről és kikiállják a köztársaságot.

Washington, nov. 30. Bernsdorf német nagykövet jegyzéket nyújtott át Lansing államtitkárnak, amelyben tiltakozott az athéni német-magyar osztrák-török-bolgár követeknek Athénben való erőszakos eltávolítása ellen. Kérte Lansingot, hogy eme tiltakozást közölje az angol kormánnyal.

HIREK

Eltemették

Hababurgi Ferenc Józsefet, özszágonak, népek millióinak hét évtizeden át való hatalmas urát Káprázatos volt a gyászúnnepegy fénye, pompázatos a spanyol éfítetten alapuló szertartás. Fáklyások, dobosok, apródok, lovagok tarkították a beláthatatlan menetet, amely elvesző emberrengétegen haladt keresztül. A gyászszőlők haragos pattogással pöröltek az ősi szellővel, az elmúlással. A halott királyt mintha a természet is gyászolni látszott volna. Egész nap komor, ólomszürke volt az ég a Királyt temették, királyi gyászpompával. De a milliók ura se szállhatott sírjába anélkül, hogy be ne vallja: „Egyszerű, gyarló, bűnös ember voltam Ember voltam.” És a ragyogó pompájú gyászszertartásnak ez volt a legzebb, legmeghatóbb, legemberibb része. Kopog az elhalt király szertartásmestere a templom bezárt ajtaján. Kiszó! a pátergvárdián:

— Ki az?

— Ófelsége I. Ferenc József; — jelent az udvarnok.

— Nem ismerem, — feleli a pátergvárdián

— Ausztria császára és Magyarország apostoli királya, — mondja meggyőzőleg a szertartásmester

— Nem ismerem — hangzik a makacs válasz

Az udvarnok harmadszor zörget az ajtón

— Ki kér bebozsáttatást? — kérdi ismét a pap.

— Egy bűnös ember, Ferenc József testvérünk.

Soha szebben, megkapóbban nem fejezheték volna ki, hogy minden méltóság, tisztég, amelyet ember visel, embe ektől származik és nem látenél; hogy a halálban ur vagy szolga, király vagy koldus egyformán ember.

Ferenc József király, emlékedet egy nemzet hálás szíve őrzi és kívánja, hogy legyen siri álmod csöndes, nyugodt — Ferenc József testvér.

— **Ferenc József emlékének megörökítése Nagykanizsán.** Tegnap Ferenc József király temetése napján gyászúnnepegy ült Nagykanizsa városa is. Déléltől fél 10 órákor a gyászpompával díszített közgyűlési teremben rendkívüli közgyűlés volt, amelyen a városi képviselőtestület tagjai majdnem teljes számban jelentek meg. Dr. Szabán Gyula polgármester meghatódott hangon ecsetelte a város mélységes gyászát, majd indítványozta, hogy: 1. A nagy király

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvényrasság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye
**a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az
 5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre**

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönyvitésére olcsó kamat mellett magas eléleglet nyújt.

Az ezidőszériant kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapárón fizetés gyánant felhasználhatók.

emlékezetének megörökítésére a Sugar utat nevezték el Ferenc József utnak.

2. Tegyen a város Ferenc József nevét viselő alapítványt s ehhez a város egész lakossága járuljon hozzá. 3. A majdani eszült király emlékezetét a közgyűlés jegyzőkönyvében is örökíték meg. A képviselőtestület álvá hallgatta végig a polgármester bevezetését az indítványhoz egyhangulag hozzájárult. Ezután a képviselőtestület, élén a város hatóságával, a Ferenciek templomába vonult, ahol Bőrszey Tivadar plebánus tartott ünnepélyes gyászis'entisziótelet. A templomot zsufolásig megtöltötték a városi, állami, katonai hatóságok tagjai és nagy gyászoló közönség. Az alsótemplomból féltenként órákor a hatóságok fejei az izraelita templomba vonultak, ahol dr. Neumann Ede főrabbi mondott Ófelségéről magas szárnyalású emlékebeszédet. Délután a város összes üzletei zárva voltak.

— **A magyarság legszentebb ügyét szolgálja, ha hadikölcsönt jegyez.**

— **Az új kórház és az iskolák.** A szentmiklósi új kórház, amelyet hétéves építkezések turvaztek, — bizonyosan belekerült az iskolák, mire teljesen készen lesz. Az építési csoport nagy részét tudvalevőleg már el is foglalta a cs. és kir. tartalékkórház. A többi része szintén látható volna már és amlint a vizsgonyokkal ismerősök mondják, minden akadály nélkül át lehetne telepitni a barakkkórházba a polgári iskolai és a falukereskedelmi iskolai tartalékkórházat is. Küönösen a polgári iskolai épület fő iszabdatására volna nagy szükség, mert a szegekora, 10—14 éves leány- és fiúgyermekeket hering módjára vannak besorolva az ideiglenes lakóhelyiségekbe, melyeknek a világlátásuk is rossz, szellőteltetésük pedig gondolni se lehet. Így mindennapos eset, hogy a reggel nyolc órától megemésztett levegőben megdől az új órák is folyak az előadás. Képzhetők, másodra rombolást vist végbe az ilyen szesz-ufoltás a határ, fejlődésben lévő, s többnyire rosszu' is tiplált szervezetben. Ha már a hadgyógykórháznál milliót fektetett e gyönyörű, minden higiénia és kényelem előzetes ellátott épületbe, — vegyék is hasznát a beteg katonák. A lefoglalt lakóhelyiségeket pedig adják végre vissza rendezettéteknek. Ezen fontos pedagógiai és egészségügyi érdek feloldódik ehhez az órához, amelynek a teljesítését igazán mi se akadályozhatjuk.

— **Sajtóhírlé.** Riet Lajos országos közéleti tanár, a nagykanizsai tanárkar egyik legtehetségesebb, legképzettebb tagja, lapunk c.ú.örtökli számában közli az érdekeltekkel, hogy főreáliskolai és felsőreáliskolai tárgyköb: magántanulókra e'ö.ésült a ezenkivül középiskolai felyamot is rendez. A közleményben kértük amlen s jölésbe c.uzott. Háb:u van. Kávéházban, szalonnában, nyomdában, u'cán, mind amlit mindenki s hábo:u ól, a háboru eszközöb: beszt. Itt így gyárttak, o'í. anyai és anyai gépfejeverti vetítők el az állenségtől stb. L-het: ezek után nagyon csodálós, hogy a drétek ugyan dal munkások háboru: legyenne az középiskolai felyemből. **gépfejevertant felyamot eszték?** Pedig tudós R. c: professzor urnak egyre:ben amlen szándékában oktatási körét a gépfejevertant:ra is kiterjeszteti s továbbra is megmarad a szellő R. magnton gépek felállítására oktat:ójának.

— **Gyászrovat.** A Hírlapokról G. újságos S. önéletiségének temesvári választmányja mélységes gyászal jelent, hogy a temesvári újságokról kar legtehetségesebb tagja, a drétek, kedves, nyílt:oldalata kolléga, a temesvári esztónak 33 éves át megb:csült munkás, Tóth Mór, 39 éves korában elhunyt. Emlékét a Hírlapokról S. önéletisége kegyel itel örül.

— **Nem eszték el a magánháztartások készleteit.** Amióta Kőrthy báró, az Országos Közéletmunkai Hivatal elnöke elmondta a magánháztartások élelmiszerkészleteinek összehírát, — azóta nagy a nyugtalanság a közönség körében. S. kán u'gyanis amlit tartanak, hogy az összehíránál sekvizál s loss az eredmény s mindenkéül eszték el amlent. A legtehetségesebb helyről egyrti információk alapján megírhatjuk, hogy a közönség aggodalma alap:alan. R. kizírálól csak ott fogunk, ahol főléletig lesz; ahol például nem is egy, hanem két három évi készletet találunk. Tehát ahák csak annyi élelmiszer halmozak össze, amennyi az új torn:isig való szükségletet fedeti, — nem szesvednek megváródúst. Hiszen az összehírás amlen az a kormány célj, hogy a lakosság megírás: élelmiszerétől, hanem hogy azokat is ennalvalóhor juttassa, aháknek nincs. Csak arra figyelmeztetjük: a közönséget, hogy a bejelentésben való adatokat mondjanak be, mert a hatóság esetlegesen felroveztetését igen meglóu megírás juna.

— **Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőreáliskolai tárgyakból magántanulókat eszték.** R. c. L. j. os. ökl. középiskolai és áll. polg. iskolai tanár. — Ugyanott **gépfejevertant felyam.** Cím: Csengeri-utca 1 sz. II. em.

— **Szabadságunkat, békénket vállaljuk meg a hadikölcsönnel.**

A hóhéri állást természetesen Kessel-dorfer nyerte el. De rá is termelt. Olyan széles volt a munka, hogy fél tenyerében elfért az emberfej egészen. Külömben is öles magas volt. Mindennap elfért a templomba, akár milyen rossz volt az idő. S mikor már az öregség miatt nem tudott járni, akkor blóti vit-it-megít a misére.

Mert a mesterség jól jövedelmezett és elég gazdag lett ahhoz, hogy hintót tarthasson magának. A hóhér Zalamegye villámlál közé emelkedett. Külömben sok „garabber” került keze alá az ötvenes években.

A hóhérok renekelését pedig sokáig nem feledte el a nép. Ugy mesélgették a későbbi nemzedékek, hogy a rosszul teljesített kivégzés miatt halálra ítélték a szentotróli gyöpmesert. „De a császár pardont adott neki, mert a hóhérok a császár szolgái!”

Kessel-dorferrel azonban még valamit föl jögyzök.

Mikor a vármegyétől elvették az igazság ügyet és államosították, akkor Kossuthot ki neveztek állam hóhérrak, és elűntek az ország-hóhérok. Megszűnt az állásuk, és pecérek lettek.

Kessel-dorfer kivétel volt. Nagy kort ért el, és még mindig működött, ha az egészségi vagy a banzási, vagy esetleg a csáktornyai törvényesít (mert Csáktornyán is volt törvényesíték vagy tizenkét évig) halálos ítéletet hozott.

Legutoljára Keszén gyakorolta ráma mesterségét, ha jól emlékezem: 1877. december 23-án. Ekkor való föl az ügyésztől fog ház udvarán állította föl a magával hozott akasztófát. Valami Sormás könyékbeli legényt kellett kivégezni, aki megölt és kirabolt egy borkereskedőt, s ezért stábilálter balára állított.

Az akasztáshoz „két halóségi bizalmiférfut” kért az ügyész, s a polgármester kiküldte Smetana (később Sterbeck) Ferenc városi szállasmestert meg egy külső tanácsost.

A kivégzés után a bizalmi férfiak közelről megvizsgálták az akasztófát. Két függőleges oszlopon egy gerenda feküdt vízszintesen, melynek két vége tal esett a két oszlopon, s mindenik végére egy-egy vasakmpó volt erősítve. A szállasmester azt kérdezte Kessel-dorferrel:

— Mire való az a két külső kmpó?

Az aggasztán hóhér a szemével hunyorított és mosolyogva felelte (perare németül):

— Azokra a csdókat akasztottuk — a révi jó időben! (Végr.)

Kerékpár,
jó karban levő eladó. Király-u. 21.

Különféle használt avult vas,
nagyobb mennyiségben eladó.
1400 Szily Kálmán Morgány, up. Gelse

Tesetleg 2 szobás butorozott lakást
konyha használatl azonnal kiadó.
Cím a kiadóhivatalban. 14067

Patkány és egér

irtó szer. Biztos eredmény! 1 doboz 2-50 és 5.— ker. SCHWAB és RUSS begár eleni per 1 Nyeg 3 kor. A lent ajánlott szerek számalanszer kipróbálták és nem tévesztendők önzé közönséges nem jó rossz hatánu szerekkel. Széküldés utánvét mellett. — Férőgirtó váliulat Zágráb, Petrinjka uca 3/III. 14042

Hirdetmény.

Alulírott pénzintézetek kölcsönösen megállapodtak abban, hogy a náluk elhelyezett takarékpénztári és folyószámlai betéteket

1917. január 1-től kezdődőleg 3 $\frac{1}{2}$ %-al fogják kamatoztatni.

A betéti kamatadót az intézetek sajátjukból fizetik
Nagykanizsa, 1916. november 29.

Délzalai takarékpénztár r. t.
Nagykanizsai Bankegyesület r. t.
Nagykanizsai takarékpénztár r. t.
Néptakarékpénztár r. t. Nagykanizsán
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja
Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t.

Mindennemű kályhajavitást

és átrakást elvállalok ugy helyben,
mint vidéken. BAKÓ JÁNOS
Vörösmarty-utca 65. 14060

Ó V Á S I

13689

Tudomásunkra jutott hogy a törv. védet

Bellka szerszám-kenőcsöt

amely a löszerszámok, gépszíjaknak s a bőrszíjaknak tartósságát fokozza, s megakadályozza azok felpattanását és berepedését — hamiltják, mindenki figyelmétünk, hogy saját érdekében csak az eredetit fogadja el, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, s lőtartó gardáknál. A hol nem kapható oda utánvéttel küld két dobozt 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeti ápar és Mezőgazdasági Vegytermékek Laboratóriuma, Rum, Vasmegeye.

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlősgazdák nagyrésze évek óta azért szűrelet oly keveset, mert az-ö-lőit megfelelő gondozásba nem részesíti és berát helytelenül kezeli. Minden a szőlő- és bergazdaság körébe tartozó munkára megtanít a

BORÁSZATI LAPOK

(szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX. Üllői-ut 25. Köztelak.)

mely vasárnapokon jelenik meg

Mutatványszámot kívá-
natra 3 héten át küld.

Fa-eladási hirdetmény.

Légrad nagyközség előljárósága a községi képviselőtestület 73/1916 számú határozata alapján 1916. évi december hó 18 án délelőtt 9 órakor Légradon a községházánál zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja:

A „Gyurgyánc” nevű erdejének utolsó 5 évi 25 kat. holdnyi vá-gás területén visszahagyott 36—108. mellmagassági átmérőjű 1357 m³ mü fára és 423 m³ tűzifára becsült 542 drb tölgy és 23 drb. szilfa összesen 565 drb fajtát tővön az erdőn 65565 K kikiáltási ár mellett A bánatpénz a becsár 20% a.

Árverezni szándékozók felhívának, hogy a megfelelő bánatpénzt az árverés megkezdése előtt, illetve 1 koronás bélyeggel és a bánatpénzt is tartalmazó zárt írásbeli ajánlatukat, melyben a vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó és amelyekben kiteendő hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, az árverés megkezdése előtt az árverező bizottságnál nyújtás be.

Utóajánlatok, vagy olyanok, melyek a kikötött feltételeknek meg nem felelnek, figyelembe nem vétetnek

A szerződési feltételek a nagykanizsai m. kir. járási erdőgondnok-ságnál és Légrad község jegyzőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és ugyanott közelebbi felvilágosítások is nyerhetők

Légrad, 1916. november 5 én

Községi Előljáróság.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IZENKÖZLŐSÉG ÉS KAPCSOLAT:
NAGYKANIZSA
 SUGÁR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLÖDŐHVATAL:
 Kéziratok: minden nap délután 6 óráig (Közvetlen levelezés: minden nap délután 6 óráig)
 "ZALA" Hírlapkiadó és nyomda
 s. l. Helymegnevezés: Sugár-ut 4.
 TELEFON-SZÁMOK:
 Helyi: 1-10
 Budapesti: 1-10

Románia végnapjai

Berlin, dec. 1. **Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:** A Ziota-Lipsa mentén török csapatok visszavertek több támadást, utánoyomultak a visszahúzó elleneségnek és súlyos veszteségeket okoztak nekik. Számos fogollyal tértek vissza. **József főherceg vezérszemes arcvonala:** A Kárpátokban az oroszok és a déli szárnyon a románok folytatták tehermentesítő előretöréseiket. Az ellenség a Jabloulca szoros és kézdívásárhelyi medencétől keletre emelkedő magaslatok köréit légvonalban 300 kilométer hosszúságban elkeseredetten támadott. Nagy véráldozata és lösszer pazarlása a hosszú frontnak tegnap is csak alig egy helyen járt előnyökkel. Csapatok többször támadásba mentek át és visszavetk az ellenségtől oly területeket, amelyeket előtte való nap elfoglalt. Különösen kitüntették magukat a Smotrceon a marburgi vadászok, akik előre törve az ellenség állásából több mint 40 fogolyt és 2 géppuskával tértek vissza. **Mackensen vezértábornagy arcvonala:** Nyugatromániában a hadseregektől elszakított román csapatok különböző irányokban keresik a menekülést elkerülhetetlen sorsuk elől. A német és osztrák magyar előzők tegnap 300 emberüket fogták el. A Kampolungen és Pitestien át a folyóvölgyek mentén Oláhországban előretörő oszlopok gazdag zsákmányt szerettek foglyokban, ágyukban és járművekben különösen azonban málibákban. Az Ott felől előrenyomuló haderőkkel az ellenség számos folyó szakaszon szembeszállott, visszavetkük. Egy román hadosztály támadó előretörése, amely elől lovasságunk kitért, nem tudta előnyomulásukat feltartani. A dunai hadsereg kivívta az átjárat a Neajlov lapályon és Bukarest irányában az Argesul alsó folyásához közeledik. A románok tegnap súlyos veszteségeken kívül az eddigi jelentett adatokat nem számolva, több mint 2500 foglyot, 2 ágyút köztük 3 mozsárt vesztek. Dobrudzában az ellenség megtámadta a bolgárok balszárnyát. Az előretörő tömegek a túlzásban összeomlottak: A balikéren az angol páncéltáncosok sem tudtak változtatni. Közülük keletre skidályok előtt emittörve fekszik. **Macedón harcvonal:** Az antant csapatai újra sikertelenül törtek előre Monasztirtól északra nyugatra és Grusztentől (a Csernától keletre) fekvő német-bolgár állások ellen. **Legfelső hadvezetőség.**
 Budapest, dec. 1. A dunai hadsereg Bukaresttől délnyugatra az Argesul alsó folyása felé nyomul előre. Pitestitől délreleire és Kampolungeni délre és keletre a szövetséges csapatok győzelmes oszlopai megtörték a románok ismételt ellenállását. Az ellenség vesztesége foglyokban tegnap is több ezerre rugott, ágyukban és hadiszerekben a szákmány nagy. **József főherceg vezérszemes hadsereg arcvonala:** Az oroszok most is minden elővetnek, hogy Arz és Kövess tábornokok derék csapa-

lati erőt vegyének. A harcvonal déli felé elszélesedett, mert a románok a határhegységben Kézdívásárhelytől keletre a támadókhoz oszlatkoztak. A harc újból a legnagyobb elbeseredéssel folyt. A védők számos helyen ellenállásba mentek át. Az eredmény tegnap is a mi oldalunkon volt. **Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg arcvonala:** A Ziota-Lipinél török csapatok visszavetk egy orosz előretörést és a megvert elleneséget árkáig üldözték. **Höfer, altábornagy.**

Az olasz harctér.

Budapest, dec. 1. **Görzti keletre és a Karai fronton** váltakozó s-beszéggel folyt a harc. Türelésük következtében számos orosz lösszer és akn raktár felrobbant. Karinthia és Tirol egyes szakaszain sirtón heves tüzési tevékenység folyt. Ellenséges repülők az Etsch völgybe bombákat dobtak le a nézők, hogy kárt okoztak volna. **Höfer, altábornagy.**

Bukarest ostroma.

Düsseldorf, dec. 1. **A Zentral Anzeigernek jelentik a román harctérről: A központi hadsereg délen alig másfél napi járásra van Bukaresttől. A védelmi harc bevezetése és Bukarest megtámadása minden órában várható**

A kárpáti harcok.

Sajtószállás, dec. 2. (Hivatalos)
 Az orosz támadások a Kárpátokban változatlan hevességgel folynak. Az ellenség, úgy mint a megelőző napokban véres kudarcot szenvedtek.

A görög állapotok.

London, dec. 1. **A Dayli Telegraphnak jelentik Athénből:** A görög király elrendelte, hogy az első hadtest tanúsítson ellenállást, ha az antant csapatok olyan épületeket akarnának megszállni, amelyet már görög csapatok megszálltak. A Reuter ügynökség jelenti, hogy a görög kormány végleg megtagadta a fegyverek kiszolgáltatását az antantnak. Laganóba érkezett jelentések szerint Athénben meglepő dolgok történnek. A görög csapatok észak felé, az ország belsejébe vonulnak vissza. Ez a gyanus mozdulat igen nyugtalanítja az antant csapatokat.

Károly király a békéről.

Bécs, dec. 2. A császár tegnap fogadta a reichsrath elnökségét. Szilveszter elnök üdvöszölte a császárt s kifejezte a Reichsrath hódolatát. A császár azon reményének adott kifejezést, hogy a Reichsrath rövidesen megkezdheti működését és hogy a tisztességes békét rövidesen elérhetjük.

Bolgár jelentés.

Szófia, dec. 2. **A bolgár vezérkar jelenté e hó elejétől:** Oláhországban az előnyomulás győzelmesen, megszakítás nélkül folyt. Zimolcefnél átkelt hadosztályok rohamosan előnyomulnak Bukarest irányában s az ellenségnek mindenütt véres vereséget okoz, elkeseredett harcokban törték meg a románok ellenállását. Bukarest erődvédelmét husz kilométernyire megközelítették Dobrudzában az oroszok tiszteő Stegget megerősített negyedek sábjai hadteste délelőtt kilenc óratól délután négy óráig tartó pergőtűz után megtámadta balszárnyukat. Szilj ellenállással visszavetk a támadást s az oroszoknak véres vereséget okoztak.

A második német jelentés.

Berlin, dec. 2. **A német főhadiszállás jelenté december 1-éről:** Somme területén a túlzás a folyó mindkét partján megjelentek. Oláhországban előrehaladunk. A dobudzási sereg balszárnyán meghusultak az ellenség támadásai Monasztirtól északra nyugatra és Grusztent felé az ellenfél előretöréseit visszautasítottuk.

A román hadsereg szétzülése

Szófia, dec. 1. **A romániai hadmóveletek rohamlépésben haladnak előre. A román hadsereg az egész arcvonalon teljes visszavonulásban van. A sikérságon a visszavonulás vad futássá fajult. Lovasságunk üldözi a demoralizált románokat, akik zászloalj számra adják meg magukat, míhelyt lovasságunk megjelenik a láthatáron. A kelet felé hátráló román sereget az a veszedelem fenyegeti, hogy a délről észak felé előretörő német-bolgár csapatok a hátába kerülnek, mielőtt elérhetnék Bukarestet**

Az V-ik nemzeti hadikölcsönre

a magyar királyi pénzügyminisztérium által közzétett eredeti feltételek mellett
 a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiokja, mint hivatalos a írásli hely,
 jegyzéseket elfogad. A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

BALATONFÜRED és a Kereskedelmi Bank.

— Lánosz Leó v. b. t. i. nyilatkozata. —

(—old.) A fővárosi lapok s ezek nyomán a balatonai séjtő már több ízben foglalkozott a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” terelével, amelyek Balatonfűredet alkalmassá tennék arra, hogy a balatonai fürdők között a legelső helyet biztosítsa magának a jövőben is. Mint ahogy pedig ezen tervek a kormány közbiztonságával, némi hűdés szerinti a megvalósulás stádiumához közelednek és eddig a lapokban csak kivonatos és sok esetben ellenétes híradások jelentek meg, a „Balatonvidéki Hírmondó” szerkesztője felkereste Lánosz Leó v. b. t. i. elnök igazgatót, aki a következőekben volt szives a helyzetet leírni:

— Balatonfűred természeti szépségel, gyógyforrással, valamint éjjeli víznyomai alkalmassá arra, hogy kálló beruházások mellett ezen fűredőhely a balatonai fürdők között, amint a múltban, a jövőben is vezető szerephez jusson. Magam részéről késs örömmel nyújtanék segítő kezét arra nézve, hogy hazánk eme gyönygye mihamarabb fejlődésnek induljon és ezúttal több mint három hónap előtt kívántam a forrásoknak fokozottabb kihasználását. Ezen munkálataik azonban a fűredővárd mált csak most kezdődhettek. A minisztériumban is tartottunk értekezletet, de sajnos, ezen az értekezleten amelltt, hogy igen szép és lelkes beszédek hangzottak el, semmiféle elhaládozó lépés sem történt s habár lépten-nyomon alkalmam volt tapasztalni, hogy a minisztérium különböző büroiban igen sok jókaraival viseltetnek ezen kérdés megoldása iránt, mégis teljesen hiányzik a kezdeményezés, amely az ilyen nagyjelentőségű kérdés megvalósításához okvetlenül szükséges. A források feltárásának költségét a kormány, a főispán és a Kereskedelmi Bank viseli, azonban ez még nem jelent sokat, mert a fűredők jövedelmezőségét nem egyedül ettől várhatjuk, mert habár az ezáltal elért remélt viselkedés igen fontos, mégis több előrangú kérdés megoldása a kormány feladata volna, amely amint mondtam, — legalább egyelőre nem mutat vajmi nagy hajlandóságot.

Felhívtuk a kegyelmes ur figyelmét az alakulófében levő Balaton Villamos Részvénytársaságra és kérdést intéztünk hozzá, hogy a vállalat által álló pénzügyi támogatást részvesztés az alakulásban?

— Már több oldalról hívták felfigyelmemet erre, — válaszolt az elnök — azonban most főként érdekeltységünk sem bizonyos, nem csak nekünk rész egyekben és így erről egyelőre nem lehet szó.

Azon megjegyzésünkre, hogy Balatonfűrednek modern színvonalra való emelése érdekében a kövvelemény mulhatatlanul szükségesnek tartja a villamosítávek üzemének előzetes biztosítását, a kegyelmes ur így felelt:

— Amint én látom, ez a vállalkozás létre fog jönni, hiszen már eddig is milliók jegyzésai vannak.

Egyebekről beszélni még korai volna.

Tessék 2 szobás kintorozott lakást

konyha használatfal szonad kiadó.
Cím a kisdóhivatalban. 14067

HIREK

A VILÁGHÁBORU

talán az emberek izlésében és érzésvilágában fog leggyökeresebb változást előidézni. Figyeljük csak jól meg az itthon maradt embereket éppugy, mint a harctéri katonát. Például negyven sebesült katona fekszik a kórteremben. Sorba megy a szó Mindegyik mesél valamit. Az egyik azt, hogy miként lett Tündérszép Ilona Argyirus királyfié. A másik felesége galambjairól beszél. A harmadik elmondja, hogy amikor karácsony éjszakáján a pap misézük és jószagu tömjén száll föl a füstött menynezet felé, neki úgy tetszik, hogy megnyitlik az ég és látja a jó Istent, a gyógyó arcu angyalkák által körülvéve. Világot rengető csatákban vettek részt, ezerszer néztek farkasszemel a halállal, de még a saját hősiességükről sem szeretnek beszélni. Az egyik szakaszvezetőről elmondták, hogy legalább száz orosz életét oltotta ki. Amikor szöbő álltam vele, kiünt, hogy csak az ragadta meg a figyelmét az egész világtólfordulásból, hogy a lengyelországi pacsirta is úgy ver, mint a balatonvidéki. A közeposztályok hölgyeinek legkedvencebb írója ma a romantikus Krudy Jókai Mórte is divatba jött újra s a Magyar nábob, Kárgátt Zoltán, Az aranyember kézzel kézre járnak. A moziban a dráma és bohózat hódít, a muzsikában az érzélgős melódik kezdenek uralkodni. Az utóbbi időkben kötött házasságokban is igen sok a regényesség. Se szeri, se száma a sebesült hős és ápolónője közti házasságnak. A lányok egy része buzgó imával, pártában várja a háboru végét, a legedesebb lányalmok leventéjének visszatértét. A világháboruban meggyőitrt lélek nem szereti a raffináltságot, a komplikációkat és a problémákat. Neki befejezett, tiszta dolgok kellemenek, amelyek fölött vagy jóleső megkönnyebbüléssel könnyezik, vagy földüiően nevet. Nem beszélünk megrögzött gonosztevőkről. A szívek általában jobbak, egyszerűbbek, érzéssel telibek. Mind több fillér jut a szegényeknek és szaporodik a virágos ablakok száma is. A béke egész más belső berendezkedést talál az embereknél, amely hatással lehet a külsőségekre is. Nem lehetetlen, hogy fuksziás ablakok alatt tartja jenszterpromenádiát az urfi s a csipkés függönyök mögöl leventulaillat árad ki: a menüelt lesz a divatos tánc: sőhajoktól lesznek hangosabbak a holdvilágos éjszakák s nem jelentik föl esendháborításért a faluszélen furulyázgató juhászt. A világháboru feltámasztja a Bidermeyert.

— A herceghalmi katasztrófa. A Zala tegnapi száma, valamint kifüggesztett távirata bőségesen beszámolt a herceghalmi borzalmas vasuti katasztrófa részleteiről. Azóta a vizsgálat is megállapította, hogy a szerencsétlenségért a bécsi gyorsvonat vezetőjét terheli a felelőség, aki nem figyelte meg a szemafor állását. A halottak száma már elérte a hetvenet. Tulnyomó részük a gráci vonatról való. Van közöttük sok katona, orosz fogoly munkás, több lány. A sebesültek száma is megközelíti a kétszázat. Thallócsyt Lajost, Szerbia kormányzóját a hűtökészülék cöve ölte meg, amely valósággal a kupé falához szögezte. A kormányzó titkára, Jussgerth főhadnagy s a velük utazó Spetzer Mici kisasszony, Szerbia katonai kormányzójának lánya sérteletnek. A halottak száma még saorodóni fogmert a súlyosan sebesültek egy része a halállal vívodik. A sebesültek közt van egy Millet nevű kiskanizsai katona is. Bécsből táviratbazzák, hogy a király megbizta livérét, Miksa főherceget, hogy a herceghalmi katasztrófa áldozatainak tömegtemetésén megjelenjen és nevében koszort helyezzen el Herceghalmról sürgönyzik, hogy a csendőrség kihallgatás után letartóztatta Vidá Jánost, a bécsi gyorsvonat főmozdonyvezetőjét.

— Halálozás. Dobó Márton, a német Goldgruber Rózsa, Dobó Márton fogymaték adólv. kéző neje horász bet-gakrdtj etth ciüirtökön este elhalt. A jótkony uridőtféjen kívül öt gyermeke gyászolja. Temetés holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz avró roshízi gyászszóbat.

— Rekvirálják a burgonyát. Az állapán rendelkezésre a jövő hétt folyamán egész Zalamegyében rekvirálást fogják a burgonyatőléloaleget. A hál-működlet csjvira szöbőgus mennyiség sehonnu se vuzik el. A rekvirált mennyiségből 28000 métermá sát Zalaivarsógye részére tartanak vissza, 40000 métermázt pedig az országos burgonya kövveitő hódítók adnak át.

— Mentőlébas gyermekeknek adóktak: dr. Kreisler József 20 K, Kovács János 1-25 o. t. 6 K, Pollák Margit IV. o. t. Gross Edith IV. o. t. 5-5 K, Singer József 4 K, Böttcher Imre IV. o. t. 3 K, Paláki Margit IV. o. t. Nry Erő L. o. t. 2-2 K, Weiss Ignác kereskedő 4 pir viset elpőti 22 2 líu kabátot.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogad
:: jegyzéseket ::

az V-ik hadikölcsonre

eredeti feltételek mellett. A jegyzékek elősegítése céljából, a legelőzetes hatmatál mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek

Jobb családból való fiu

tanulónak felvétetik
HOFFMANN és FRANK rövid-
 árú nagykereskedésében Nagy-
 kanizsán. 14055

Különféle használt avult vas,

nagyobb mennyiségben eladó
 14002 Szily Kálmán Morgány, up. Gelse

Mindennemő kályhajavitást

és átrakást elvállalok egy helyben,
 mint vidéken. **BAKÓ JÁNOS**
 Vörösmarty-utca 65. 14060

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár
 nagybecskereki gy. (iskapitány és
 fajboronfi-tanyántónak szagyszerű
 tulajdonsága a
"PATKANIN"

patkányirtó-szór. (nem mérge) mely emberre és háziállat-
 okra sem ártalmas és 100%-
 osul minden más irószert.
 mely a legnagyobb körkörös 80 patkány kirtószor. Minden
 dehozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismeretes
 prospektust, melyben le van írva, hogy kikülföldi nagyváros-
 gazdaságban hány adag használandó, kérekre ingyen
 küldi a PATKANIN gyár egyesült vállalatja, a Torontó-
 tól Agrár-bank Részvénytársaság, Nagybecskerek.

1 doboz ára 3 K.

Rézgáliczot

garantált 98%-ost azonnali átvé-
 telre szállít

BERÉNYI BÉ A szállítási üzlet
 Keszthelyen 14037

**Zeneakadémiát végzett drezdai
 nevelőnő,**

helybéli úri családnál állásban.
 Angol és Franciaországban hosszú
 ideig tartózkodott, 1' 2 órát adna
 naponta. Megkeresések „Művelőd-
 jünk jelige alatt a Zala kiadóhí-
 vatalához kéretnek.

Tekintettel a nagy zsír, tábla-
 égető- és petroleum olaj hiány pótlá-
 sára folyó hé 23 án a

**tökmagolaj készit-
 sét megkezdem.**

A tél folyamán kedden, csütörtökön,
 szombaton, ha a munka kívánja min-
 den nap készítem. — Kérem a tök-
 magot kissé szárítva és tisztítva kül-
 deni, ezáltal az olaj finomabb lesz.

Berkenyés István, Ujduvar,
 olajtűtulajdonos.

DR Palóc

k. orvostudományi
 tanár v. közhíjál
 specialista orvos

Budapest, IV., Károly körút 2. 97

— A két évtől speciális gyakorlatban teljes képzéssel felkészült
 és képesítve egy férfiaknál, nőknél a lúthoz és vesei beteg-
 ségekkel, valamint az azokból származó keszűket. — Készen áll
 bármilyen esetben a k. 10-12. sz. u. 3-5-ig. Ha szerényesen lehetetlen
 volna megjelölni, válasszuk meg a legközelebbi orvosát a díjazott fel-
 irásunkat alól, hogy ottani hivatalban legyen megadható az
 egyetemen a helyén.

ÓVÁSI!

13690

Tudomásunkra jutott hogy a törv. védet
Bellka szerszám-kenőcsöt

amely a lövészszárnak, gépjárműeknek a
 bőrszállásnak tartósságát fokozza, a meg-
 sék dilyozza azok felállítását és bereped-
 dést — hamisítják, mindenképp figyelme-
 steünk, hogy saját érdekükben csak az eredeti
 fogadják el, amely nélkülözhetetlen a gar-
 dáságokban, a lövésztársaságoknál. A hol-
 nem kapható oda utánvétellel küld két
 dobort 10 koronáért bérletre

Gyógyszerészeti Ipar és Műgyártás-
 dasági Vegyitermékek Laborato-
 riuma, Rum, Vas megye.

Cs. és ktr. szab. Déli Vaspolya-társaság.

25571 R

Hirdetmény

A talált tárgyak és kézbesíthetetlen küldemények 1916. december hó
 11. és 12. éj délelőtti 9 órakor Nagykanizsa állomásnak teherraktáróban
 az idevágó határozmányok alapján elárvereztetnek, mhez a venni szán
 deközők ezennel meghívotnak.

Budapest, 1916. december hó 1. éj.

Az Üzletigazgatóság

Olcsón szerezhetheti be

Uj model női és gyermek kabátokat, kosztüm, alj, pongyola és blouz-
 kelméket (dupla széles) bársonyok és selymeket, pargetokat, berliner
 és téli nagykendőket.

Valódi Rumburger vásznak!

Kész női és férfi fehérneműeket, harisnyákat

Kisfaludi és Krausz

rőfös, divát és női konfekció áruházukban az „Arany Kakashoz”

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. sz.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

IZENKÉZTETÉS ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 SUGÁR-UT 4. SZÁM
 FŐKIKADÓHVATAL:
 KÖZZÉVETÉS ÉS KIADÓHVATAL:
 (Pest) KÖZZÉVETÉS ÉS KIADÓHVATAL:
 (Budapest) KÖZZÉVETÉS ÉS KIADÓHVATAL:
 TELEFON-SZÁMOK:
 ... ..

Románia végnapjai.

Az argesuli döntő siker.

— Magyar jelentés. —

Budapest, dec. 4. Mackensen vezértábor nagy hadserege az Argesul melletti csata döntő lövészgyőzelemmel végeződött. Az Argesul első folyásánál a dunai hadsereg előretörését a románoknak és szövetségeseiknek nagy reménykedéssel kísért ellentámadása nem tudta megakadályozni. Az ellenséges támadó csoportot Draganestől északra megállítottuk és átkaroló előnyomulással a Niaslovon át vissza verttük. E harcokban a németbolgár és ottomán csapatok oldalán osztrák és magyar vadászok és őtörök is résztvettek. Ezzel egyidőben Bukaresttől nyugatra egy hadseregcsoporthoz kiküldötté az átkelést az Argesul folyón. Ez a csoport tegnap Titu-ig nyomult előre és itt fogadta a román és előromán hadseregeket, amelyet Krafft von Delmensingen altábornagy osztrák-magyar és német csapatok elől meg Pitești felől déli felé visszavertek. Az erős román csapatokat megrománították. Tovább északra a szövetségeseink elfoglalták Tirgovistot. A kis Oláhországban annak idején elvágott román csapatrészek minden oldalról folytonosan bejárva aprúkat felmormolódának. A dunai út szabad. A rendkívül gondos szákmányi még megőrzött pontossággal sem lehet megállapítani. **József főherceg vezérseregének hadseregcsovonala:** Amíg így az oláh síkságon ellenfeleink legújabb szövetséges társát döntően megvertük, addig az oroszok beállításával erőlködtek azon, hogy Arz és Kövess tábornokok vezér osztrák-magyar és német csapatokkal szemben olyan eredményt érjenek el, amely Romániára is visszahatna. Bár a tehermentesítő kísérletek bizonyára nincsenek még befejezve, tegnap a Kárpátokban az orosz támadások lanyhulása is azt mutatta, hogy a kimerült és erősen megviselt ellenség sürgős harci szünetre szorul. Csapás a felső Frotus völgy mindkét oldalán folytatott az oroszok változatlan heveséggel támadásait. Helyenként tiszta is megújították rohamait, de a harcoknál jele nélkülén halálánál eltekintve, mindenütt visszaverték. Ennek a szakasznak déli részén ismét elragadtunk az ellenség kezébe egy magaslato, a melyet nemrég veszítettünk el. **Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregcsovonain** helyenként alárendelt jelentős ágú harci cselekmények voltak.

Hogy folyt le az argesuli döntő győzelem.

— Német jelentés. —

Berlin, dec. 4. Mackensen vezértábornagy hadserege: Dec. 4. harmadik az Argesul

mentl csatában meghozta a döntést. Győztük. Falkenhayn gyalogsági tábornok hadseregeinek hadseregeit, amelyek november közepén a targa felől győzelmes csapat vezetett be, valamint a Duna északi partjára átkelt németbolgár és ottomán hadsereg küzdésmellett siker koronázta. A Kosch gyalogsági tábornok vezetése alatt beregő és Slatow felől jövő dunai hadsereg, Köhne altábornagyok a nyugati Oláhországba kerültél Cralova felől előnyomuló hadseregeit, Krafft von Delmensingen altábornagyok sulyos harcok után az Argesul mentén a hegyességből kilépő csoportja és a Morgen altábornagy parancsnoksága alatt Campolung felől előretörő német és osztrák magyar csapatok a dunai vonalon és a hegyesség között egyesültek. A balszárny tegnap elfoglalta Taragovistot. Krafft von Delmensingen altábornagy csapatok Pitești felől folytatott győzelmi manőverek, teljesén megverték az első román hadsereget és annak maradványait a Bukarestből Campolungba és Piteștibe vezető vasúti vonalnak élére fel pontján át a Sebmidt von Knobelendorf altábornagy vezérése alatt álló vitéz 41. gyaloghadosztály karjaiba kergették. Az Argesul balpartján, Bukaresttől északnyugatra és nyugatra a harc sikeresen tovább haladt. A vitéz délgyugatra visszaverték a Niaslovon át Argesul felé a románokat, akiknek a kezük közt jutott francok szerelői, az volt a szárdékok, hogy a dunai sereget elkülönítve megverték, — míg északi szárnyuk, az első román hadsereg, helytáll. — Bukaresttől délre erős román orosz támadásokat kellett elhárítanunk. Az ellenségre itt is sulyos vereség várt. Lovasságunknak, repülőgépek sikerült a román hadsereg hátában a vasúti vonalak megszakítások. Csapatok magatartása a győzelmes harcokban minden díszeteket felülmúl. Meneteljesítmények hatalmasak voltak. Az ország gazdasága és a kezünk között került megrakott élelmiszeri járművek megkönyítik csapatok ellátását. A román hadsereg a legsúlyosabb véres veszteségeket szenvedte. Az előző napokon ejtett foglyak ezreinek száma tegnap még több mint 8000-al szaporodott. A szákmányolt tábori felszerelések és mindennemű hadianyag mennyisége át sem tekinthető. A dunai hadseregnél 35 ígny, Futanál tizenhárom vasúti mozdony és sok vasúti kocsi került kezünkre. A hadműveletek természeténél haladnak előre Uj harcok előtt állunk. Dobrudzsaiban nem volt nagyobb harc tevékenység. **Macedonia vonal:** Romániában a döntést érlelő csapatokra nincsenek hatással a Czerna keleti partján emelkedő egyik magaslattal elvadászása, amelyet a szerbek tegnap elfoglaltak és ottan állítunk egyik részének ezzel kapcsolatos áthelyezése.

A galíciai harctérről.

— Német jelentés. —

Berlin, dec. 4. **Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregcsovonala:** A drávaszaji tótól északra erős tüzéségi előké szítés után az orosz csapatok vonalaink ellen nyomultak. Nagy veszteségük között visszautasítottuk őket. — Épp úgy meghíusult a Bistrzen Slówinska mellett is az ellenség osztagjainak előretörése. Tarnopoltól nyugatra és Staniszlautól délre saját vállalkozásaink sikerrel jártak.

József főherceg arcvonala

— Német jelentés. —

Berlin, dec. 4. **József főherceg vezérsereg arcvonala:** Az oroszok támadó tevékenysége alábbhagyott. Csapán könnyen visszautasított gyenge előretörésekhez tudták meg erőiket egyes pontokon összeszedni. Ugyilászik, hogy fokozott tüzéségi tevékenységükkel a támadások lanyhulását akarják palástolni. Némi erősebb volt az orosz nyomás az erdélyi keleti arcvonalon. A Trotusu völgyben sikerült az ellenségek kisét előrehaladni. — Tovább délre német és osztrák-magyar csapatok egy nemrég elvesztett magaslattal állást ismét visszafoglaltak.

Argesul.

Berlin, dec. 5. A nagy főhadiszállásról jelentik: Argesul amely mellett harmadikán a nagy csata folyt, egy változó szélességű folyó, amely helyenként húsz méter mély a szélessége helyenként 200 tól 300 méterig terjed. A folyón levő hidak 300 méter hosszúak. Ha nem sikerült volna a legerélyesebb üldözéssel megakadályozni az ellenséget a hidak fölbontásában, akkor a hosszabb megállás ezen a szakaszon elkerülhetlenné vált volna.

Az esti német jelentés.

Berlin, dec. 5. A nagy főhadiszállás jelenti hétfő este: A Sommetől északra reggel heves ágyutüz volt Bukaresttől délre és nyugatra előbbre haladtunk. Monasztirtól északra ágyutüz.

Óriási tüntetés Oroszországban.

Stekholm, dec. 4. A múlt héten minden eddigig felülmúló hatalmas tüntetés zajlott le Pétervárott. A hatalmas tömeg végigjárta a várost. Nagy plakátokat vittek, rajta ezzel a felirattal: „Le az angol zsarnoki uralommal.” Az angol követegnél zajosan tüntettek, mire a rendőrség szétverte a tüntetőket.

HIREK

ROMÁNIA

végnapjait éli. Bukarest eleste után hetekre lesz csak szüksége, hogy a központi hatalmak haragvó serege ezt a gyalázatosa kis föltöt is letörtölje Európá terképeről. Alig negyedéve, hogy az oláh hadüzenet meg történt. Még halljuk erdélyi vércsok segélykiáltását, még el se hamvadtak a fölygújtott erdélyi falvak utolsó zsáratnokai s ime a nemcs boszu szárnnyain száguldó csapataink Bukarest kapuit döngetik, miután Románia jó harmadát rabigájukba hajtották. S az antanték berkeiben talán nagyobb a rémület ennek láttán, mint a hontalanná vált oláh nép közt. Az antant, amikor Romániát magával rántotta a véres örvénybe, azt hitte, hogy a központi hatalmak nem tudnak az oláh áradat útjába gátat emelni. S hogy családás ne érhesse a számítókat, a román betöréssel egyidőben a poklok-poklává avatták a többi frontokat is. Féltestenekből álló hadseregünk azonban játszva győzte le a francia, angol, olasz, orosz offenzívát s emellett arra is jutott ideje és ereje, hogy Romániát megsemmisítse. Lehetetlenek tartjuk, hogy az a szédítő diadal, amelyet Romániában arattunk, nyomtalanul suhanjon el a világháború sorsa fölött. Sőt majdnem biztosra vehetjük, hogy Románia legázolása meghozza Európa népei a rég sóvárgott békét. Avagy mire számíthatna még az antant? Most már bizonyos, hogy — ha nélkülözésekké, olykor talán nyomorgásokkal is — de megériük az új termés, a jövő vendő gazdasági év beérett gyümölcsseit. Tehát ki nem éhezhetnek bennünket. Az is bizonyos, hogy náluk sem rózsásabbak az állapotok s Franciországhban még a municiógyártást is veszedelemmel fenyegeti a teljes szénhiány. Bizonyos továbbá, hogy Románia elvesztése katasztrófális hatású lesz az antantra, mert elveszti vele együtt a petroleum- és benzin forrásokat, elveszti a román municiógyárat s a központi hatalmak a hódolt román területekben olyan élesztárt nyerne, amely minden szükségletet bőséggel fődöz majd. Az antantnak tehát marad a szétvert, demoralizált román sereg és menekülő nyomorult oláh nép. Mit kezdnek ezzel? Hiszen Oroszországnak eddig is volt katonája, volt nyomorgó népe. Neki nem is annyira Románia hadserege, mint egyéb erőforrásai kellett. Erősen hiszük, hogy amint ezeket elveszti az antant, Londonban, Párizsban és Szentpétervárott is győzedelmeskedni fog a jobb belátás s talán

szokkal közelebb jutunk a háború végéhez, mint remélni is mernék. A romániai harctéren örök a béke ügye, tereljük figyelmünket a német-magyar diadalok színterére.

— A király, mint főparancsnok. Budapest, december 4. A sajtóhadiszállásról jelentik: A hadsereg főparancsnokságának a legfelsőbb hadur részéről történt átvétele szükségzerű következménye annak a körülménynek, hogy a világháborúban a nép áll hadserege élére. Az előző elírás eddig állapota az elhunyt uralkodó magas életkora tette indokolttá és az csak 1908. é. s. státuszított, amikor Ferenc József császár és király egy jóváhagyott hadsereg főparancsnoki funkcióit Ferenc Ferdinánd főhercegre ruházta át. Az új uralkodó, aki most egész hadserege élére áll, sokoldalú és sikerés hadvezérl tevékenységre tekintethet már vissza. Ebben a háborúban ő vezette az Olaszország elleni fényes támadó offenzíva alkalmával Délitrobin az áttört csoportot. Később a Keletgalliciában azon csapatok főparancsnokságát vette át, amelyeknek az oroszok nyári offenzívája alkalmával a lövészt kellett felolvasztani és ezt az akkori főparancsnokság főparancsnoksága alatt fel is tartott. Legutóbb főparancsnok volt azoknak a szövetséges hadserekek, amelyek a hadakozást román területre vitték át. Alkalmos megelégedéssel fogadja a monarchia főhercege tábornagynak a főparancsnokság kőfélsége helyettesítésére történt kinevezését és bálsámszerűtlanul, hogy a főherceg két és fél éven át viselte. Há vezérkari főnöknek, Hőszendosfi Császár háró tábornagynak tanácsától támogatva a főparancsnokság sokszor nyomastó terhet, valamint hogy a főherceg nevéhez egész sor egyszerű fegyvertény fűződik. A legfelsőbb hadsereg és hűhadparancs egész Ausztria-Magyarországban örömet vált ki és azt a példát bizakodást kelti, hogy az új császár és király győztes hadseregek élén fog majd visszatérni.

— A király a főhadiszálláson.

A sajtózállásról jelentik: A király az egész napot a főhadiszálláson töltötte. A Körber miniszterelnököt délelőtt két óráig, délután egy óráig kihallgatáson fogadta. A kihallgatás tárgya a lakosságának élelmiszterrel való ellátása volt.

— Koszorúpótló adományok. Nov. 30-án elhunyt Dobó Mártonné urnő iránti kegyelemből koszorúpótló címen adományok k: A gyászoló család 20 K, Hucker Károly és neje 20 K, Domány Árpádé, Grünfeld Mária 5—5 K. Összesen 50 K. Az Ir. Szentegylet.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogad
:: jegyzéseket ::

az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamattal mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek.

— Haza! mi! Tegnap kezdődött advent, a Krisztus születésének emlékéért. Ádventi ciklus. Az advent az a latin adventus-ból származik s a jelentése any! mint: megérkezés, eljövétel. Az adventi ünnepekben tartják Mária tisztelésére a szentmiséket, amelyeknek főszereplését nővel a szokatlanul korai idő. Az első recitáció-missa hétfő reggel hat órakor volt a szentmisék szentmiséből is megöltöltött az alsótemplomban. A hájjal misék kegyesony napjig tartanak. Az adventi ünnepek alatt az Egyház nem ad öltözte házasságokat. Az adventi időszak telte van érdekes néprajzokkal, amelyeknek kezdete még a pagány korzakba nyúlik. Ilyenek a regősés, a betlehem járat, kántálás, koldulás stb. Ugyancsak pogány vallás vonatkozású az adventi babotok is, mint lucaszke, élelmiszer-átvitelés, megáldás.

— A községi jegyzők figyelmébe. A dunántúli vármegyében néhány hónap óta egy 25 év körüli fiatal ember szélhámosodott. Különböző névken írásokkal jelentkezik a községi jegyzőknél s a legelő alkalommal kéri az any, vagy lop, aztán megvárja, hogy másutt őrse föl ártórtáját. Legutóbbja Szabó Dező néven s tőskévi jegyzőnél „dolgozott”, aki 181 350 koronát lopott el. Mivel valószínű, hogy ismét hasonló módon próbál pénzhez jutni, — felhívjuk rá a községi jegyzők figyelmét.

— Élelmiszerellátás az új helyegyházban. Közölték már, hogy a kormány új helyegyházban állapított meg, amely december 16-án lépett életbe. Új váltóárslapok jötték forgalomba s a fokozat tételnek megfelelőleg 10, 20, 40, 60, 80, 100, 120, 140, 160, 2, 2, 40, 3, 20, 4, 6, 8, 16, 20, 24 és 28 K értékű forgalomban. A 10 filléres 100 K, a 20 filléres 150 K, 40 filléres 300 K, a 20 filléres 600 K használatos. A régi lapok megvél készletből a használatukkal fel fognak használatra. — A helyegyházok a régi váltóárslapokat úgy kapják és egy tartománk forgalomba hoztatják, hogy nélek a haladékon levő számlájukat, mely a már hatályon kívül helyezett régi fokozat személt mely összegből azelőlt váltó kiállításánál használatos, de legelő, elállváltva legyen, nehogy tévedés ne okozhasson okot. A többi régi lap, ugyanúgy — 60, 140, 180, 40, 14, 18, 22, 26 és 30 kor. A közbizonyossággal ellátottak december 1-ével a forgalomból kivontak, azokat a helyegyházok 1916 december 31-ig kötelesek az adóhatóságok bemutatni, ahol az ésszerűtlennek megjelölt új papírt kapnak értéket.

— Rendelet a cukorról. Az Országos Közélemezési Hivatal leiratot írtatott Zala megyéhez a cukorellátás ügyében. Az élelmiszeri hivatal kijelenti, hogy havonként az személynéket legfőkébb egy kiló cukorra számíthat a lakosság, de lehet, hogy ennyi se fog jutni. A kontingenciánál mindenesetre figyelembe kell venni a különböző foglalkozási köröket, amelyek nem mind egyforma mennyiségben vesznek igénybe cukrot. A falvak lakosságának cukorhiányát jóval kevesebb a városi lakosságnál. Meghagyja a rendelet, hogy figyelembe kell venni a lakosságot, hogy a cukorhiányt összehozza nem azt jelenti, hogy a cukrot el is viszik. Mindenki megjartath anyit a készletből, amennyel egy évi szükségletének fedezésére elegendő. Végül a kerekedőket is lnti a rendelet, hogy tartózkodjanak a cukorhiánytól, mert ez a kihágásnak szigorú a büntetése.

— Mentésben egykoronokunk adakoztak. Gross Lajos és Gross Tibor gimn. 4. oszt. tanulók 3—3 K Splitter Irma urleány 4 korona.

— **Építési postapalota.** Kaposvárról jelelték, hogy az új postapalota építését a tervezési feladatokról megkezdte. A postakincstár az építési engedély iránti kérelmet már bevitte a város tanácsához. Nagyrészt kész a palota alaprajza. A tervezés már a város tanácsához került. Nagyrészt kész a palota alaprajza. A tervezés már a város tanácsához került.

— **A Péter Pál napi adományok nyilvános nyújtása.** A Magyar Vöröskereszt Egylet j. v. a. az év Péter-Pál napján rendezett országos gyűjtés alkalmából városunk községe is igen jelentékeny összeggel járult hozzá az országos és a helyi súlyos időjárás okozta káros hatások enyhítésére. A gyűjtés birodalmi lakosok által végzett gyűjtés eredményét összegyűjtve, annak idején már megkezdte. Most az egyes gyűjtő levelező levelek adományok részletes kimutatását is közölik és az egyes egyes stúd adóhozok adományait nyilvánosan nyújtották. A gyűjtésben a következő adományok voltak be:

300 koronát adományoztak: Rácz Samu, Bittelm György, Ozárik Magyar B. nk. egyházzal közösen, Weiss Tivadar, Nagykanizsai Takarékpénztár r. t., Csapi Sommer Ignác, Löwenfeld Jozsef, Néptanárszövetés r. t., Somogyi Gyuláné Pille, Vitézdvay Sándor. 50 koronát adományoztak: Kreiner Gyula, Szilvási Gyula és fia, Welser József, Heltai József, Stern Sándor, Király Sándor r. t., Posti Magyar Kereskedelmi Bank, Blau Lajos, Nagykanizsai Terézváros, dr. Pálfi Viktor. 30 koronát adományoztak: Broder Ignác, Fischer és Buder, „Patek” nagykanizsai párhévkészítő, Bittelm és Gub, Grünhut Alfréd. 25 koronát adományoztak: Vidor Samu, Béi Zolt Takarékpénztár r. t., Kövesdi Béer Gusztáv, László Sománé. — 20 koronát adományoztak: Rotschild Samu, Bittelm György, Szent Ferenc harmadik rejtője, Szent Erzsébet rendi zárda, Szent Antal pénztára, Rózsafüzértársulat, Halvax Frigyes, Dukács Dávid, Mészáros V. amúvek r. t., dr. Rotchild János, dr. Eörsi Szabó Jenő, Eperjesy Gábor, Pollák József, Bogenfelder József, öv. Szegő Gyuláné, Buzsák Aladár, dr. Lóka Emil, dr. Rácz Kálmán, dr. S. bány Gyula, dr. Fabian Zsigmond, Grünhut Henrik, Petermann József. 20 korona 20 fillér Kádár Lajos ur gyűjtése. 14 koronát adományozott: Bogenfelder József, 12 koronát adományozott: Vrlák János. 10 koronát adományoztak: Sirem Tivadar, N. N., N. N., Schibán János, Rausenberger Adólf, Bicska Ignác, Kalzer József, Rabint Károly, Baria Pál, Horváth Jenő, Arvai Adólf, Blaukény László, Kéri Jenő, N. N., öv. Deutsch Mór, Rotschild Zsigmond, Fischer Sándor, Elias von Bili, dr. Batsik Ferenc, dr. Szekeres József, Böhm Jenő, Záborszky Zoltán, Sargóth Miksa, N. N., dr. Bathányi Strattmann László, Bencs nagykanizsai erdőhivatal, Pcllák Ede és fia, Kirchner Mór. 10 koronát adományoztak: Berény József és fia, Hirschler Testvérek, Rosenfeld Adolf, Frank Vilmos, öv. Szukits Nándor, Singer József, Strein és Károly, öv. Orosvári Gyuláné, dr. Ország Lajos, Steiner Simon, Remete Géza, dr. Schwarz Adólf, K. u. K. Milliarbauleitung, Forbás Áturo, Fleischer Miksa, Ernst Elek, Rapoch Gyuláné, dr. Kreiser József, Nem és Károly, Hoffmann és Frank, Huszár Al. bist. társ., Első Magyar ált. bist. társ., Ocskóhammer Károly, Kisfalvi M. Mór, Weiszfeld és Fischer, Weiss Jenő, öv. Löwy Adólf, Fischer Imre, dr. Balla János, öv. Fischer Gedeon, Barabás Kálmán, Metzger Ferenc, öv. Gombos József, Steiner Testvérek, K. l. A. Dr. Tabolyi Gyuláné, Péter Bárd, Felső Lajos. 9 koronát adományozott: Fehér Lajos, Nagy István, Pinter Sándor, Tóth Ernő. 8 koronát adományoztak: Böhm Ignác, Szabó Gyula, Palkovich Ignác.

— **A „Ratin” bakteriológiai laboratorium részvénysége** patkányokat és egereket öltetget speciális elődörjöt tenyészt. E preparátum, melyet Magyarországon a „Ratin” vezérképviselőség Budapest, Rottebiller utca 30. „Ratin” elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenállhatatlannul vonzza és még a legbősebb csapás esetén is rövid idő múlva kiirtja, mert egyik rácsáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriológiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin” nem ártalmas. Mezei egerek irtására mintén sikerrel alkalmazható a „Ratin”. Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malmok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéről.

Mennyei vendégvárás.

Szólt az Ur isten: „Pater flam, hallelu”
— S Péter az Ur előtt majd a földig hajlott —
„Halljad flam, halljad, vendégünk lesz mámor Szép Magyarországon koronás király. Fogadjátok illően, us hogy meggyen-érjen. Angyalok kiáltják, ha jön-érjen, eljelen! Minden ünneplőbe bűvözzön az égben”.

S legott letérkedik az Ur hü sáfrja.
Angyalok sörök a tejutat tisztára,
Güncölszéktr elé tiltott fognak, nyolert,
S kucorójják a sápadó, vén holdat;
Két angyal fölök prerdébe, vértbe
S odá állítják a meggykepedébe
A királyt fogadjó, ha majd ide-érne.

... Eüsti csöngő csöndül, zúgó hivatg kondul
S odalenna a földön könyöradott osordul.
Féna sz égen lobban az ar szillog lönye,
Sűrög föny az Ur sok apró cselédje —
És mire a hajjal bíbor színtét vátje,
Féyes kápuhoz ér lényes hirtalába
Első Ferenc József, magyarok király.

Follinus Erolin.

Görögországban.

Szalóni, dec. 4. Larissában és Korinthusban a görög csapatok fellázadtak az antant ellen. Igen véres harcok dúlnak. Az antant hadihajóimégmindig lövik Athént, ahol a tartalékosok csoportonként ostromolják a Venizelista párhívek házeit.

Athén, dec. 4. A husz felfegyverzett kréti elsáncolta magát Venizelosz házában és vonakodott elhagyni az épületet. A krétiak a tetőről rátűzeltek minden közeledőre. A hadügyminiszter géppuskák felállítását rendelle el. Közben felszólították a krétiakat, hogy adják meg magukat, amit a krétiak meg is tettek. Nagy fődőzettel a katonai togházba szállították őket. A katonaság nehezen tudta megszabadítani őket a nép dühétől.

Athén, dec. 4. Penteken reggel háromezer antant katonát hajóztak ki, akik három oszlopban előrenyomultak Athénbe. Amikor szamukra kijelölt helyre értek, azokat a görög csapatok által megszállva találták. — Erre haro tört ki, amely dél-

előtt tizenegy óraker kezdődött és délután kettőig tartott. Amikor fegyverszünetet kötöttek, a szövetségeseknek jelentékeny veszteségeik voltak. A görögök azas franciáktal fogták. A nyugtalanulag szemléltek ismét megkezdődött az egész nap tartott. A matrók lövöldöztek az épületet erkélyeiről. A venizelista pártakat egyre mára betartották.

London, dec. 4. Athénben 2 óra délután három óraker három francia torpedóülőző ágyuzta Árdetos-halmot, a honnan egy görög ágyu a francia matrók szállítását, Zapeiont ágyuzta. Az egyik gránát közvetlenül a királyi palota belső udvarára esett. A palotában éppen konferenciát tartottak. A Venizelista lapok megjelenését felfüggesztették.

Athén, dec. 3. Kalaris tábornok jelentő: Az elején folyot harcokban huszonkilenc görög katona személy meghalt, ötvennégy megsebesült. A franciák részéről negyvenhét katona meghalt, kilencvenhét megsebesült.

Berlin, dec. 4. Londoni lapok átheti táviratai szerint, mikor csütörtökön Pireusban az angol, francia és olasz tengerecsékek partra szállottak, a helyzet fenyegetővé lett. Reggel kilenc óraker volt az első összeütközés. Az angol-olasz osztagokkal való harc egész nap tartott. A harc este nyolce óraker érte tetőpontját, amikor a görög tartalékosok az ágyukat felvontatták s tüzeltek angolokra s olaszokra. A francia hadihajók is tüzeltek Pireusra. — Sok ház megromlódtól számonan meghaltak, megsebesültek. Mesageről jelentik: Larissában és Korinthusban görög tartalékosok fellázadtak az antant ellen. A Venizelisták menckelni közezerültek.

Athén, december 3. Az este a minisztertanács egybegyült. A városban óriási az izgalom.

Athén, dec. 4. A görög kormány Fournel tengernagygyal fegyverszünetet kötött. Fournel megfogadott hat üteg kizsoltgáltatásával.

Az olaszországi templomok.

Berlin, dec. 4. A Kölnische Zeitung jelentő: Az olasz hadsereg parancnok-sága a felső olaszországi templomokat löszerraktárakká alakította át.

Nyugati harctér.

Berlin, dec 4. A nagy főhadisrál-lás jelenti: Albrecht württembergi herceg tábornok hadserege: Az Ypern és a Watschaete hajlásban robbantásokkal kapcsolatban az angol járőrök állásaink felé közeledtek. Egyeseknek sikerült legelső árkaikba benyomulniok. Vissza-űztük, vagy kezüsitásban leverték őket. A többi hadseregnél nem volt különösebb jelentőségű esemény.

Az olasz harctér.

Budapest, dec. 4. A Karzst szakszón la-vább terít az ügyülz. Az aknavető harcok is újból megkezdődtek. Egy olasz repülőraj Tatonlers, Gros-Ripenge és Szénára hatás nél-kül dobott bombákat. Repülőik megtámadták az olánséget és Mavhlej mellett egy csopont gépot négy bombával lezúzáásra kényserítet-tek. E légi harcokban Baelfield sorhajóhadnagy és Branovszki főhadnagy isöltek ki magukat.
Höfer, altábornagy

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legköltségtérőbb illato pú-pereszappan, mely minden háztartásban nélkülöz-hetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona do-bozatokban. — YES-KRÉM 3 korona Mennyiség-ig!

Mindenütt kapható!

Magyarországi Hivatás

ERÉNYI BELA Újra győzteszertára
Mindenütt Kérvény-kéret

Szerkesztői üzenetek.

Pr. A belügyminiszterhez kell folyamodni egy koronás bélyeggel állított kérvényben, a melyben a születési, erkölcsi- és illetőségi bizonyítványokat is mellékelje. Ha kiköror, akkor a szűlöi vagy gyámil bélyeggyűjtésre is szükség van. Kérvényelnie. Nem szabad állásle-nyíteni. Minden pályán vannak könnyebb tájelo-lyu emberek.

Leoltott méz, igás szeke-
rek, kőműves szerszámok
eladók a Teleki-uti kaszárnyában

A HARCZTÉREN

lovó katonák kedves olvas-
mánya a „ZALA”. — Mesi
előzetes póstai káldással 2
korona. A „ZALA” a harc-
térén lovó

minden katona

részre káldható. Előzetes
munkái napról eszkáldható
a hadóhivatalban Nagyka-
nyasa, Szagó-ut 4. sz.

Telefon 78. szám.

A „Zala” előzetési árai:

helyben káldás	hirdés	Postai előzetes
Egy lapszám	1.50 K	Egy lapszám
Havonta	4.50 K	Havonta
Féléve	8. K	Féléve
Éves	16. K	Éves

Külső szám 678 6 111

Előzetes káldás: TÓTH ZOLTÁN, Földes kiadó

1-2 kereskedelmi iskolát végzett leány
ki a magyar és német nyelvet bírja,
állást keres

kereskedelmi irodában — Weinrich Frida
Nagykanizsa, katonai al-céliskola 14084

2 3 szobás

butorozott lakás

keresetlik. Ajánlatok a kiadéhalvalba
kérhetnek. 15086

Pénztárnoknöi

vagy elárúsitónői állást keresek.
Leveleket a kiadóba kérek 14084

Patkány és egér

litó szer. Biztos eredmény! 1 doboz 2 50 és
5. — kor. SCHWAB és USS bogár el-
enl por 1 doboz 3 kor. A fent ajánlott szerek
számtalanszor kipróbáltak és nem tévesztendők
és ze-közönséges nem jó rossz hatású szerekkel.
Széküld-és utánvét mellett. — Főregritá vál-
latat Zággrab, Petrinjska u ca 3. ill. 14042

Rézgáliczot

garantált 98%-ost azonnali átvé-
telre szállít
BERÉNYI BÉLA szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, ve-
szek bármily mennyiségben, előzetes
tudakozódás nélkül, utánvéttel, da-
rabját 20 fillérért, ugyszintén hasz-
nált palackdugó kilogrammját 4 ko-
ronáért. Veszek új dugót is, de
csak minta beküldése esetén

ROBICSEK ADOLF

pezsgődugógyár. 14047
Budapest, Nefelejts utca 15

1916/274. szám

Fa-árverési hirdetmény.

Lentikápolna község volt urbéres birtokosságának tulajdonát ké-
pező erdő 1917. évi vágásterületén, mint egy 2 6 kat. holdnyi területnek fa-
tömege nevezetesen 75 4rb 276 m³ mü és 148 0 ürum 3 tűzfára becsült tölgytörzs

1916. évi december hó 21-én, délelőtt 9 órakor

Lentikápolna, (Zala megye) község iskola termében megtartandó zárt írás-
beli ajánlatokkal összekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni
Kikiáltási becsár: 12.190 korona. Bánatpénz: 1219 korona.

Árverezni szándékozáék felhivatnak, hogy az 1 koronás bélyeggel
és fenti bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatukat a jelzett határidőig
alulírott urbéres elnöknel annál inkább nyujtsák be, mert elkéve érkezett,
vagy távirati, vagy utóajánlatok figyelembe nem vételnek.

Az árverési és szerződési feltételek alulírott u-béres elnöknel vagy
az alsólendvai m kir járási erdőgondnokságnál betekinthezők.

Lentikápolna, 1916 évi december 1 én

Sörös Lőrincz
u bñ es. loók.

FRANZ LAJOS ÉS FIAI

GŐZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

állandó raktáron tart legújabb gyártmá-
nyu villamos csillárokat, villamos kály-
hákat, főzőedényeket, zseblámpá-
kat hozzávaló elemekkel, villamosgö-
ket husz gyertyafénytől ezer gyertya-
fényig és egyéb elektrotechnikai cikkeket

— Mi lesz az uszonkával. Az uszonka elmozdításával tudvaleg csak a helyénvalósággal járunk elő, de az uszonkával a károsítások, míg a rendezett városokban az erre vonatkozó döntést az önkormányzatok ruházták. Arva Lajos újság, melyet Nagykárolyra küldött volna, véleményét kért dr. Sabján Gyula polgármestertől. A polgármester kifejtette, hogy a károsítást kivételesen elfogadható oly módon, hogy az uszonkával behatárolást nem lehet olyan kedvező eredményeket várni, mint a nagyobb városoké. Amint most érte ülték, az uszonka számára is rövidesen megszűnik a déli utat teljeskörű élvezése, mert a közlekedési hivatalnak az az újabb álláspontja, hogy a reformot általában kell tenni. H. városliget áll a dolog, akkor a hivatal még csak csőny előtt életben lép, ami a szomszédok Kaposváron már meg is történt.

— Jótékony adományok. Dotó Mironné elhunyt alkalmából Maschanyer Henrik 10 koronát juttatott hozzánk koszorúzó adományként a vak katonák javára. Ugyanazok a vak katonák: Eberstein Jakabné 2 koronát, a katonák munkások 2 koronát adományoztak. A lövészeg katonáknak Hufelber Emma 5 koronát, — a mestérbiz gyerekeknek B. J. 2 koronát adott. A nemesték adományokat rendeltetési helyre juttattuk.

— Értékes lelet. A Fő tér egyik üres földterületén volt a világháború előtti a szeptember hóval, ahol a szegény lakosok a leletet, földterületével szegélyezték. Amikor a hivatal megérte, az értékelésével lezárták a területet, hírom év után nyitották föl újra. Nagy meglepetéssel látták, hogy az egyik sarokban egész gazdagság csomag hever. Még nagyobb és kellemesebbé vált a meglepetés, mikor a csomagokat fölnyitották, mert azokban seggymennyiségű a ma szinte megbecsülhetetlen értékű rixkasszét és babot találtak. A néphivatal az az idején valami ok miatt nem osztotta ki a csomagokat, amelyekről ez is meg kellene látnunk. Így maradt meg a rixs 1916 ig a ma is az egyedüli rixkasszét a városban. A hivatal megérte a hivatal akként határozott, hogy a seggértékű rixs eladja a kerékpárok és az az abból o'csóbb élelmiszert szerez be a népkonyha részére. Ugyancsak a népkonyhának jut a tekintélyes mennyiségű bab is.

— A Péter Pál napi gyűjtés eredménye. (Folytatás.) 7 koronát adományozott: Szevber Józsefné, 6 koronát adományoztak: Gürtler Istváné, Rosenberger Bernátné, Leltár Odóné, Walguraky Antal, Konkolya, dr. Kovács Gyula, Pállos Zsigmondné. 5 koronát adományoztak: Peger Róbertné, Micskei Ignácné, Nagykanizsai Szegélygyűjtő Szövetkezet, Guth Arnoldé, Danneberg Jakabné, Ledóczy Edit, dr. Balázs Zsigmond, Reichenfeld Edéné, Péter Hugóné, Immler József, Walsz Jakabné, dr. Lehleiser, N. N., Mitha Károly, Rosenberg József, N. N., Felschreker Józsefné, Adrián társ, dr. Szabó Lőrincné, Somogyi Zsigmond, Stern Józsefné, Feldmann, Györfi Jánosné, Földes Miklósné, Brandibóter Antal, Somogyi Zsigmond, Miskovics Gyuláné, Mikovényi Arpád, dr. H. vas Hugó, dr. Sándor Károly, dr. Silgely Károlyné, Hoffmann Bernátné, Fátjáné, özv. Vagner Károlyné, Magyar kir. csendőőrs különítmény, N. N., dr. Gross Dezsőné, Halmler József, Adám Róbertné, dr. Málné, Petrics, Fischer, Diessl Pucher Ferenc, Lichtenstein Albertné, dr. Fischer József, Goldmann gabonakereskedő, László Miklósné, Sruksis Zsigmond, Belogné, dr. Neumann Edéné, Csizmadia Vilmos, dr. Tóthmann Rezsőné, Révész Lajosné, Kádár Lajos, Kaposy Géza, Hirschlerné, Mayerné, Kiss Ernő, Schwarz Dezső, Sütél Jenő, Mihály Ottó, Lustig, Kardos és Steiner, N. N., Barta Alfrédné, Kohn L. Lajosné, Stébel Vilmos, Székely-Salamon, Rik Gyula, Gózonny Sándorné, Vioz Ferencné, özv. Halász Elekne, Sándor János Frigyesné, Strem Károlyné, Kócsy Istváné, Gál Gyuláné, Acél Pál, Dövény Lajos, özv. Reichl Albertné.

Nagy karácsonyi vásár!

Szobaleány kötények K 2:50-3:50-tól feljebb. Kloth és lüszter alsók K 12-15-től feljebb. Női vászon ingek kézzel hímzett K 10-12-15. Ernyők, kloth és selyem K 6-7-8. Selyem bluzok 22-25-30-35 K-tól. Leányka kabátok 20-25-30 K-tól. Női felöltők 80-90-100 Kor.-tól. Selymek bluzokra, méterje 6 K. Szörmék minden árban. Férfi gallérok 80 fillér.

Jótékonyozlak egyleteknek engedmény!!

Rumburgi vásznakból, és Schroll-siffonokból gyári raktár.

Barta és Fürst divatáruházában.

Telefon 323. Telefon 323.

Keleti harczter.

Lipót bajor herceg vezérlőbörny arvonala: A Tarnopol Krasn vasútvonalánál délre Augustovnához csatlakozó előretérrel előretérrel mentek egyik tölök legutóbb elmozdított katonák ellen. József főherceg vezérezredes arvonala: Mi állt az oroszok a Kapor, Dornawatról északra, a Pat a Rotunán és az Uz völgyben minden eredmény nélkül mentek támadásokat, és az osztrák-magyar csapatok rohammal visszavették az előző napokban elvesztett fontos megszállt állásokat. Ezekben a részben nagyon megsebesített harcokban a Weich. Döbrya (a Tatar sorostól délre) több mint száz fogoly és 5 géplegyver. A Marit N. N. (az Oltor völgytől északra 350 fogoly és 8 géplegyver maradt megkötve). Mackensen vezérlőbörny hadcsaportja: A 9 lk hadsereg az ellenséges utóvédék ellenállását az üldözni folyamán megfőrtve keleti irányban állapította a Bukarest-Tárgoviste-Pietrosita vasútvonalat. A dual hadsereg az Argetul alsó folyása mentén erős stámbell telerő felett kivított győzelem után, amelyből különösen a 217 győzedelmes részét a hátráló ellenséges utas nyomult egész az említett szakaszra, és a bal szárnyával harcokba vonódott. A keleti szárny a Duna lapályán orosz-római támadásokat vert vissza. A december 3 án foglalták be eszteknek tegnap bejelentett száma 12500-ra emelkedett. A 9 lk hadsereg 2000, a dual hadsereg 2500 főnyi legénység utóbbik 22 győzedelmes és 6 lőszerrel kötelekkel járult, ehhez az összeghez. Dobi údszámba nincs nagyobb hírcel tevékenység. — Macedón arvonala: A Cernától keletre új harcok fejlődtek. — Raha-ven és Mostenai, a Moglena arvonalon megsebesültek a szerbek előretérrel.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 5. Mackensen vezérlőbörny nagy hadcsaportja: Az utóbbi napokban kivított sikereket tovább fejlesztették. A dual hadsereg jobb szárnyára orosz támadásokat visszavert és Bukarestől délre a Argetul-on túl nyomult előre. A román fővárostól északra nyugatra előrenyomuló osztrák-magyar és német erők a bukarest-tilgovi vasútvonalon túl nyomultak előre. Az ellenséges utóvédék ott, ahol szembesültek velük, visszavetültek. A december 3 án beszállított foglyok száma több mint 12 000. Cupán az Argetul alsó folyása mentén viszonylag szűk területen 28 ezred katonából szállítottunk be foglyokat. József főherceg vezérezredes arvonala: Az előző napokban osztrák magyar és német csapatok az Oznától nyugatra és északra a károly határterületen ellenállással visszaverték az oroszoktól mindazokat a helyi előnyöket, amelyeket az oroszok az utóbbi napokban egyes helyeken kiváltak. Kövess vezérezredes zászlóalj a Wroh. Debrin röviddel ez előtt elvesztett árkából elkeseredett harcban szintén kivették az ellenséget. E vállalkozás alkalmával, 550 főnyi legénységet, 13 géplegyvert és 4 aknavetőt szállítottunk be. Sószerből északra, Tölgyestől délkeletre és Dornawatról az ellenséges nagy erősség mellett visszavertünk orosz támadásokat. Lipót bajor herceg vezérlőbörny arvonala: Augustovnáknál történt gyorsan visszavert orosz előretérrelken kívül Kelet-Gulfóiban újabb fontos esemény.

Hájer, altábornagy.

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legkifejezettebb illatu pipere szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozoknál — YES-KRÉM 3 korona téglalapú dobozoknál.

Mindenütt kapható!

Magyarországi árképek.

ERÉNYI BELA Diana gyógyszerészi
Budapest Károlyi-utca 8.

Szerkesztői üzenetek.

V. Za. Újabb küldeménye sem állt ügyem még meg a körülhatóság mértékét, de ebben is sok biztatást találtunk. **Menyecske.** Már többször megüzentük, hogy háborús jóslatokkal nem foglalkozunk. Kérdésre talán még Vilmos császár se tudna válaszolni.

Leoltott méz, igás szekek, kőműves szerszámok eladók a Teleki-uti kaszárnyában.

1-2 kereskedelmi iskolát végzett leány ki a magyar és német nyelvet bírja,

állást keres

kereskedelmi irodában Weinrich Frida
Nagykanizsa, katonai al-cálikola 14084

2-3 szobás

butorozott lakás

kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 15086

Kisasszony,

ki németül is beszél és polgáristákkal correpetálni képes, feügyelőül kerestetik január 1-ére. Csak is kényel, megbízható erők ajánlatát kéri Leányinternátus Pécs, Papnévelde utca 4 szám.

B O R.

Legelsőrendű köröshegyi balaton melletti hegyi bor rizling, 100 hl. eladó. — **OSSKÓ PÉTER**
Nagykanizsa, Sugár ut 29.

Egy elsőrendű belovagolt

HÁTASLO ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

Zeneakadémiát végzett drezdai

nevelőnő,

helybeli urí családnál állásban, Angol és Franciaországban-hosszu ideig tartózkodott, 1-2 órát adna naponta. Megkeresések „Művelődés” feltevése alatt a Zala kiadóhivatalához kéretnek.

Vízmentőtől
Mosósót

elsőrendű kivitelben. Jégzsokrény, hűtő készülék, főzőkádok

Franz Bollinger gyárban: Wien, VII. Burgring 33. Telefon 33572 és X. ker. Quellenstrasse 155, Tel. fax: 50105

Ó V Á S I

15088

Tudomásunkra jutott hogy a törv. védel

Bellka szerszám-kenőcsöt

amely a lőszerszámok, repülőgépek és a háztartások fertőtlenítő-faktorja, a megakadályozza azok felgyulladását és beropadását — használják, mind akit fegyverrel, tüttel, hogy saját földjében csak az eredetit fogadják, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, a háztartások számára. A hol nem kapható oda utóval köld két dobozt 10 koronáért bérmentés.

Gyógyszerészeti Ipar és Mezőgazdasági Vegytermékek Laboratóriuma, Rum. Vasmezőgy.

Erőpapirból

készült spárgákat

melyek a kender-spárgákat teljesen pótolják, bármily kivitelben és erősségben gyárt a

Hungaria aradi papműgyár r. t. Arad

5 kg-os mintaküldeményekkel

utánvét, ellenében küldetnek

Képviselek kerestetnek

Béke!

még nincs, de van olcsó és finom karácsonyi ajándék.

A háboru

okozta drágaság a karácsonyi és újévi bevásárlásokra szünetel

Kisfaludi és Krausz

divatruházában, Erzsébet királyné-tér 21.

Vételkényszer nélkül tessék megtekinteni dúsan felszerelt mindennemű rőfös-, divat- és női konfekció férfi- és női fehérnemű raktárunkat.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

LENYEGYVÉSZ ÉS KÖZÖSSÉG
NAGYKANIZSA
 SUGÁR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLÖDŐHIVATAL
 Helyesre-jelölés az (Egyesült) Magyar Királyság és az Osztrák-Magyar Monarchia területén
 „ZALA” Helyesre-jelölés az egyenlő
 n. s. Magyar Királyság területén
 TELEFON-SZÁMOK:
 Helyesre-jelölés az (Egyesült) Magyar Királyság és az Osztrák-Magyar Monarchia területén

A román főváros elesett

— Bukarest elfoglalása. —

Románia fölött a megérdemelt véget beteljesedőben van. Az árulás, a gaz hitzegés már el is vette jutalmát. Románia elvesztette egyedüli büszkeségét, gyönyörű fővárosát a az áruló Hohenrollern Ferdinánd királyi palotájában a mi katonáink az urak. A szenzáció eseményt, amelynek a világháború sorsára való hatása kiszámíthatatlan, — a következő táviratok jelentik be:

Budapest, december 6 (Hivatalos)
Bukarestet és Ploestit elfoglaltuk.
Höfer, altábornagy.

Berlin, dec. 6 A nagy főhadiszállás jelent: Bukarestet elfoglaltuk. A császár ebből az alkalomból elrendelte Poroszország és Elzász-Lotharingia felleobogósását és a harangok sugását.

A Budapesti Tudósító jelent: Tekintettel arra, hogy az országos gyász folytán a gyászlobogókat bevonni nem lehet, — intézkedés történt, — hogy ma délben tízenkét és egy óra között Bukarest és Ploesti bevételének öröme az ország összes városaiban megkondítsák a harangokat.

Bécs, dec. 7 Az osztrák kormány Bukarest és Ploesti bevételét alkalmából elrendelte, hogy ma déli tízenkétől egész Ausztriában megkonduljanak a harangok, azonkívül 9 évi iskolai szünet lesz.

Bukarest, dec. 7. Budapesten a Nemzeti kaszinóban Serényi miniszter este fél 7 kor hozta hírül, hogy a harcoló felek Bukarest átadásáról tárgyalnak. A Népoporában este előadás közben az igazgató közölte a közönséggel Bukarest eleseténét híret. A közönség viharos éljenzésbe kezdett, felállt és énekelte a Hymnust.

Bécs, dec. 7. Károly magyar király a török császárhoz és belgár királyhoz táviratokat intézett. A bolgár cárnak szóló sürgönyben örömeinek ad kifejezést, hogy a szövetséges csapatok az elmúlt éjszaka Bukarestbe benyomultak. Bizakodással reméli, hogy Isten segítségével sikerülni fog nekünk a közel jövőben ellenfeleinket a további vérontás céltalanságáról meggyőzni. A szultánhoz intézett táviratában a magyar király reményét fejezi ki, hogy a közel jövőben megadjatik nekünk, hogy végleges és teljes győzelmet arassunk ellenségeink fölött.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 6. A nagy főhadiszállás jelent: A Somme területén folyt tegnap is időnkint erősebb tüzetégt harctól eltekintve lényeges esemény nem történt.

Legfőbb hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 7. Nincs fontos esemény.

Höfer, altábornagy.

Az ország pénzügyi helyzete

Budapest, dec. 7. A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen Teleszky pénzügyminiszter ismertette az ország pénzügyi helyzetét. Örömmel állapította meg, hogy a folyó pénzügyi év bevételei a megszaporodott kiadásokat fődőzték. Az államvasutak a folyó évben 276 millió korona tiszta jövedelemet szállítottak be. A hadikiadások a háború első huszonhárom hónapjában havonként 450-470 millióra rugtak. Jelenleg azoknak Magyarországra eső része 650-700 millió korona.

A lengyel államtanács

Lublin, dec. 7. A lengyel ideiglenes államtanács huszonöt tagból fog állani, amelyből huszonötöt a német, ötöt a magyar fő kormányzó nevez ki. Mindkét kormányzó az államtanácsba egy-egy kormánybiztost és két-két helyettest küld. Az elnök neve koronamarsallisz. Az államtanács nyelve a lengyel, de használható a német is.

Az angol kormányválság.

London, dec. 6. Bonar Law visszautasította a kabinetalakítást. A király Lloyd Georgot hívatta magához.

Királyunk a harctéren.

Főhadiszállás, dec. 7. Károly király Frigyes főherceg és Conrád vezérkari főnök kíséretében először tett látogatást a német főhadiszálláson, mint uralkodó. A király Vilmos császárnak a hadikiérményes első osztályú katonai érdemkeresztet adományozta, ő viszont a német uralkodótól a Pour le Meritét kapta a cserfelevekkel. Délután Vilmos császár a magyar főhadiszálláson adta vissza a látogatást. Kíséretében voltak: Hindenburg és Ludendorff. Mindkét uralkodó a Romániából érkező győzelmi híreknek, Bukarest bevételének és a Ploesti nevévasuti csomópont elfoglalásának hatása alatt állott. Délután a két uralkodó tanácsadók bevonásával beható megbeszélést folytattak a most előállott katonai és politikai helyzetről, aztán a német császár hazatért.

Események a tengeren.

A december 4-ről 5-re virradó éjjel egyik tengerészeti repülőrajnak a monfalconi katonai tárgyakat a legújabb bombákkal sikeresen bombázta a heves védőtűzés dacára az összes repülőgépek sértetlenül vonultak be.

Hajóhadparancsnokégt.

60 FILLER **1 DOBOZ** „**FAX**” **HYGIENIKUS**
 SZIVARKAHÜVELY
 1 KÖNYVECSKE SÓDORNIVALÓ PAPIR (70 LAP) ÁRA 12 FILLER
 Főraktár: HIRSCHLER MIKSA dohányárudájában „Korona-szálló” épület.

HIREK

Megbukott jóslat.

Az 1916 ik év letünöben van s ismét megbukott egy jóslat Madame Thébes, a világhírű francia jósnő, aki annak idején csodálatos látóki képességgel megjósolta a Lusitania elsüllyedését, a kalábriai földrendést, Ferenc Ferdinánd és hitvese tragikus halálát, Kitchener pusztilását és Ferenc József király halálát, — erre az évre kiadott jóslatában azt is megjövendölte, hogy 1916 év végével véget ér a világháború is. Mindössze három hét van még hátra, de már bizonyos, hogy a békét ebben az esztendőben csoda se tudná visszazerezni az emberiségnek. A harctereken kegyetlen erővel dühöngenek a harcok; itthon a gyárakban szédítő tramban gyártják a hadsereg szükségleteit; a felelős államférfiak még mindig egymás teljes tönkretételéről szónokolnak s az angolok és franciák megkezdtek az 1917 tavaszra tervezett offenzíva előkészületeit. Az igaz, hogy ezek a jelek nem csalhatatlannak. A további készülődéseket az előrelátó okosság is parancsolhatja s a nagyhangú kijelentéseknek pedig az is lehet céljuk, hogy az ellenfelek egymást rémiszték. Azonban mégis nagy a valószínűsége annak, hogy ez a szörnyű háború a végtelékig fog menni, amíg csak az egyik fél mindkét vállával nem érinti a porondot. Hogy az mikor következik be? Nem jóslhatunk. Nem akarunk madame Thébes sorsára jutni. Mi csak azt tudjuk, hogy a becületes bekére mindenkor kaphatók vagyunk, de főikészülten, teljes erővel, őszietartással, lelkesedéssel vállalkozunk arra is, hogy az ellenség máink vállát is a porondra nyomjuk. Mert az egyik már ott van.

Halálozás. Dr. Pöckel Ferenc ersebetről legimánusiánai rendes tanár december 3-án, délután 31. évében Budapesten elhunyt. A fiatal tanár, akinek halálára Nagykanizsán önkéntes részvételt keltett, szülei: Pöckel Ferenc nyugalmazott posta- és távirde-felügyelő és neje, született Szakonyi Gizella házastársaitálk s ma délután 3 órakor helyi dék örök nyughóra a városi köztemetőben. Az elhunytban Pöckel Antalné arasszony az unokacséjét gyászolja.

Katonai kitüntetések. *Ófőtáncp* Páncsy Dező 48-ik gyalogezredbeli löhadnagyak és Wildesitz Pál hadasnyak az ellen-séggel szemben tanúsított vitézségükért a leg-főbb dícsért jelt adományozta.

A megyéspüspök egy milliót jegyzet. Horváth Károly bíboros megyéspüspök az ötödik hadikölcsönből egymillió koronát jegyzett. A vasvárméi képtelen ugyancsak egymillió koronával szerepel a jegyzékek listájában.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket

Az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek

Hadikölcsönjegyzés a Kereskedelmi banknál. Az V. hadikölcsönjegyzésnek első időszakában a pesti magyar kereskedelmi bank fiókjánál, a fiók körzetében tartó pártalászték jegyzését, — melyek jegyzési végcéladóya mind az óráig még nem ismeretes — nemzatiúlván, Nagykanizsán, Iparvállalatok, egyesületek, irodák, testületek, kereskedők és magánfelek részéről összesen 1.676.000 K összegű hadikölcsönre csatlóztak jegyzéseket.

Takarékoskodni kell. A kormány utasítására Árvay Lejós alispán alispán rendelkezett Négykanizsán város tanácsához, amelyben megkérte, hogy a petroleummal felkészült nyitandó kő. Ezzel előkészítve minden körülményben szoroni be kell vezetni a villányt, de kötelező kell a világiósai társaságot, hogy kívántra egy-hűvű (magánfértékben) is szorgalmasan áramok. A föld kiterjedt az a róze nagyfocúosság, mert az utóbbi hónapokban jobbnak megcselt, hogy a villamosítását megtagadta az áram bevezetését. Az alispán rendelkezre már csak azért is szükség volt, mert a helyi biztonság tekintetén a villamosításággal szemben, amelynek az áramvezetést még csak bővelte a polgármesternek a közgyűlésen tett ama promóru kijelentések, hogy „Gyengék vagyunk a villamosvállalattal szemben.” Ha így van, akkor a bevallott gyöngeség az egyenlőségből ered, mert a fönálló szorgosdás alspán mindenkor elbesített volna a tanács a szerződésbistósította megtörtő intézkedésekkel.

Közgyűlés. Az irratia hitkörség december 10-én délelőtti 11 órakor a hitkörség tanácsatérmeben rendes közgyűlést tart.

Kanizsai hírvérlék. Teznap bejárt a szerkesztőségükben egy kanizsai újsómer s elpanaszolta, hogy milyen csallótlóság gal károsítják a helyiek a közönséget. Az urlembert kocsonyahust akart vásárolni az egyik hevesülletben.

- Nincs, — hangzott a zordos válasz.
- Már hogyan volna. It van a fálo, farka, orra, bőre.
- Igep, csak hogy az nem kocsonyahus.
- Hát micsoda?
- Az rendes húz árába megy. „Zubak.”
- Hát akkor micsoda meguknál a kocsonyahus?
- Azt most nem árulunk.

Az urlembert így járt a többi bebesülletben is. Kocsonyahust most nem árulnak a hentes urak, mert annak a megállapított ára jóval alacsonyabb a rendes busznál. A kocsonyahus előlép ti előrendő sőtétébuszá. De boldandok is lennének, ha nem így tenének. Ugyan ki ellenőrel őket?

— Szabadságunkat, békénket váltjuk meg a hadikölcsönnel.

— Silbériától a Duántulig. Steine József soproni téglyagyáros, mint a magyar 13 ik honvédelmagyazred pórtartákosok háború elején a harcokra került s Lublinalu szíjton megrebeaulve fogásigba ment. Milt hadifogoly közellenül a kiold háttérre került, azonban most csere után hazarendődött. Amit élményeiről elbeszél, az néhány sorban lefűdte kes regény. Steiner a magyar csapatok háttér tőklét sen becsü nemélt, angolai, franciáit is, amit a helyszíni kedvezőbb tolt, mint a térségt. A két 10 felévi fogásig szíves eseményekben volt gazdag. Volt abban szenvedés, amit sokszor nem is annyira az oroszoktól, mint azok részéről émt, akik vjmit kevés dicsőfényt bontak a monróblónak. A csebek és más horájuk hasonló fogásigba esett náció ott, ahol többségben voltak, egy vízelkedtek, hogy a magyar ember lelkenek volt mit elvissza. Ezekről a dolgokról azonban Steiner most nem akar beszélni. Ráterül még arra a sor. Az oroszok mindazt éles különbséget tettek a hadifoglyok között, a magyarok és nem magyarok között. A magyarok volt és nem becsülete. Miltéjak vitézségben is komoly különbséget még a hadifoglyokban is. Milt tapasztalották bíka elemelni a jékelet a soproni gyáros. Egy előlelt orosz szíjton tejt állított a vasutól. Itt megértették és a háború végélt csodásira jártak, azt mondva: Ima egy magyar, aki jót nyulom is becsü. Igen előkelő urak állottak vele szóba és érteklődtek nála a magyar vjajnyok iránt. — Keőbb, éppen nyelvismer tet révén, amelyeket az orosz és a kiold anyólvél még gyarptótt, tolmácsok téptet elő és e terep tokban szíjton tejt honfőtársának. Mitegy két hónappal ezelőt jött Wladwostok téjékára az értealt, hogy az egészségügyi szíjton hadifoglyokat kicserélik. Oszekötötésel révén egészségét állították mltósítotték. Előbb azonban egy bizonyos előlt vizsgárol kellett. Ezt a vizsgát egyik magyar orvos segélyével sikeresen letette és így került abba a transzportba, mely egy hónapig nem értes után érkezett Sopronba. A kiold readhívül szíjtonyességgel fogadták a kiold cserélt honvédeket. A krudvencés minden kigondolható módjával halmozták el őket. Nemcsak jól terelték őket, még hozzátartozók részére ajándékokat is adott nekik. Így kapott Steiner József kis fia részére, amit még nem is látott, mely harcbanvulása után született, arad utjatszeroyoktól igen kedves emléket.

A „Vasvárméi Újság” december 3-iki számának országos határu szíjtonok Károly király és Zita királyné arlamolt az új kis trónörökös gyönyörű képeit. Elhunyt királyonkat a halottas ágyon és a ravatlon, valamiot legutóbb képleknek egyhét le megtárljuk. Haborus képek egészítik ki a szám gazdag képanyagát. Szíjtonok olvissmányok: Szófoli Zsigmond és Pantoplián regénye, cikk az új királyról, tárcsák a franciágoros szövetség kezdötéről, Királyi Frigyes portálja. Egyéb közlemények: Athletaság és a babu című cikk és a rendes hírvérlék. — A „Vasvárméi Újság” előlértötöl ára negyed évre öt korona, a „Világörökös”-vel együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasvárméi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-uca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar újszámára, félre 2 korona 40 fillér.

Forman nátha ellen

Schubert & Co. Ltd.

Péter Pál napl adományok. (Folytatás) 4 koronát adományoztak: Schmidt Zalmond, Stássel Ignác, Kéja István, dr. K-né, N. N., Hoffmann G. ölnök, Blakenberg Vilmosné, ösv. Schmidt Frigyes, Spitzer Lipót, dr. Ellényiné, R. ölnök József, dr. Bereznay, J. ölnök, Dobravics, Sona-nagy Frigyes, Sónes Dániel, Ksan, Szigy János, N. N., Spitzer Mór, Tóth István és neje, ösv. Szalmás, Gossiner József, Hapfen Mária, ösv. Michel Pál, ösv. János, János, Szigeti Samu, N. N., dr. Vajda Mik. Bock Béla, N. N., Titz Gyula, Mehes, Ström Mór, Rosenthal Jakab, dr. Fodor Aladár, Tóth Lajos, Balaton Tamás, Lottner Ernő, ösv. Mészáros János, Schmidt, 2 koronát adományoztak: Kovács János, Balázs György, Markó Nándor, Mészáros Károly, Rechnitzer Mór, Waks Mária, Ricsel Samu, Szabó Elemér, Schlegler István, Krut Angli, Pálósi-öber Albert, Scherz Richárd, Vidas Antal, Blöcker Henrik, Wust Lajos, Horváth, Fuchs L., Polgár József, Latal Adolf, Lander Ferenc, N. N., ösv. N. N. János, Horváth, Horváth Ötön, Nudi József, Hivay, Babás Károly, ösv. Csatók György, L. ösv. Edy Gross Károly, Sommer, 2 koronát adományoztak: Sós P. ösv. G. ösv. D. ösv. Vidos József, Ökér G. ösv. Mária, Samu Teréz, Szabó Rózi, N. N., Kulcsár Adalárd, D. ösv. Ben S. ösv. Kössler Albert, Kovács J. ösv. Fischer Ignác, Kayser Elek, Keller Mátys, Májó István, dr. Kovács Gyula, Pappos, dr. Balla János, Kohn Károly, Berger Ignác, dr. Muschesbacher, Böhm Ignác, dr. Kiss Lajos, Kattner Edna, ösv. Köcskei Károly, Sebuch Lejla, Kocsor György, Kossuth József, Böök Ambrus, Hoffmann Henrik, Kossuth István, Gál M. ösv. János, Nagy György, Örkö Péter, Kertész Jolka, Farkas János, Kovács Antal, Lukács József, Kőrös Sándor, Dancsák Mór, Kósz Nándor, Rosenburg Salamon, Simon, Köb József, Kesz József, Mihály István, Szigler István, Elek, G. ösv. N. N., Ráta Mária, Gross István, N. N.

— Elvázott hétéven e hó 4 én a nagykanizsai pályaudvaron egy világban, hosszú szőrös és pincél kúpa világi bonyogóval. Meg a nője felkérte a kutyát jutalom ellenében, helyben. Erzsébet kör 12. szám alatt lakni.

— A hadikölcsönjegyzésnél nem mi ajándékosok meg a Hasát, hanem a Hasa ajándékos meg bennünket.

Ha öröme van, vagy az Isten segédelmét várja, ne feledkezék meg a vak katonákról.

Nagy gabonaszákmány Romániában.

— Hivatalos jelentések. —

Berlin dec. 9. Lipót bajor herceg vezér tábornagy serege a melett állások orosz tüzrésegek által tűz alatt állottunk. — József főherceg vezérezredes arconala: Az erdős Képrókban az oroszok a tatár szortól északra a Ludasa mentén négyezer támadtak bennünket. Ujabb emberáldozatok téjezen eredménytelenek maradtak. A Weich Dabry melett-ránk négye kedvező harcokban ejtett foglyok száma 275 löny legénység, a szákmány pedig 5 géppuskára és 4 áknavetóre emelkedett. A Trotus völgyben az oroszoknak legelől levő vonaluk ellen irányuló-erős nyomást a kevéssel hátrább elköszült állásban fogtuk fel. Az Ojtoi szortól északra csakéy veszteségünk árán sikerült az oroszok egy támaszpontját elfoglalni. 80 fogoly maradt a támasz nemetek között. A kérdvár-bolyi medencéből délkele a Basza völgyben német osztrák magyar csapatok vállalkozása a román állások jeletkeny részét két tiszttel, több mint 80 löny legénységgel és ott felmaradtak sok löszrel együtt birtokukba jutattak. Mackensen vezértábornagy hadserege a diadalmosan előnyomuló 9-ik hadsereg becsolva közelített Bukarest—Picolit Campina vasúthoz. A mosdult hatása alatt az ellenség kűrtette Sinjittől északra fekvő-állást, amely helységet osz. magyar csapatok este harc után elfoglaltak. Dani hadsereg az Argenta-séli partján még románoktól megzavalt helységeket megtisztította és Bukarest felé nyomul előre a Duná mellett az oroszoknak helyt felől tüzézi támadással visszaverték, az osztrák-magyar és német csapatok, amelyek Szívó városban vezetése alatt Oláhország délyugati részében a rendelkezől hátráló román erőket követik, az ellenséget az Oltnai isercra kényserítették. Az ellenségnek utját a folyam helyi partján elvágtuk. Tegnap 26 illajét és 1600 löny legénységet elfogtak és 4 ágyuját szákmányul ejtették. Ezenfelöl dec. 5 én több mint 4400 löny romdot fogtuk el. A Bukarestől északnyugatra húzóóó vasut melett jelentékeny buzerkémlet jutott kezünkbe, amelyet, mint jelző táblák felirata mutattik, az angol kormány vásárolt meg. A Dobrudza seregnél a nyugalon van. Macedón arconal: Cernától keletre Gradica mellett folyt harcokban bolgár erdek legyűzték a szerbeket, akik kezdetben az illis egy részbe benyomultak. Tovább délre új harcok folytak. Legfelső hadvezetőség Budapest, dec. 6. Mackensen vezértábornagy hadserege: A dunai hadsereg az Argenta torkolatától nyugatra visszavert orosz támadásokat és Bukarestől délyugatra a folyó

jobb partján fekvő helységeket megtisztította az ellenségtől. Félköszvény ábrorok gyűlöletesen előnyomuló osztrák magyar és német hadgyől közelednek a Buharestől Ploeszin át Campoaba vezető vasútvonalhoz. Osztrák-magyar csapatok északi irányban előnyomulva Sinjinnál visszaverték az ellenséget és megzavították a helységet. Szívó szerdes hadserege a nyugat Oláhországban elvágott román csapatokat maga előtt hűje és elérte az Oltna folyást. Itt új állások felvették, amelyek alkalmával 26 tiszttel, 1600 löny legénységet, 4 ágyút és 3 géppuskát vezéreltek be. József főherceg arconala: A Basza völgyben és Sömerböl északnyugatra a diadalmosan előnyomuló csapatokot ragadtuk el. Ez alkalommal a románok foglyokba 180 ember, továbbá két géppuskát és több száz hadszert vezettek. — Sultától északnyugatra egy erős orosz támasz, az egy kilométerrel hátrább nyugt fekvő mászó vonal-ágyomtól vissza bennünket. — A Ludasa területén és a Tatár-szortól északnyugatra megzavított az orosz támaszok. E hó 3 én egy osztrák és királyi repülőgépek a cingli baraktól bombáztak. Több kilátást ért el, ebből, hogy maga kári szenvedett volna. Lipót bajor herceg arconala: Négy különböző csoport.

VEDETTE.

Tüzes mérges leng, bólint és teel: A teste, lelke vajjon mennyit ér. Fáradt szívére kést foghat a hűre, Számára pinosen, nínosen hátk a re Szemébe a tél nyers havat poron, Háromszáz lépés: millió orosa. Gránátholdú, lázverte ejtlen. E háromszáz lépés a végtelen. A Végtelen, a Fávoóság, a Ter: Benne a világ minden kinje él. Farkasverem, lép, ukna, ártócsíny. Halál fakad e szegőirög töven. ... Ó sülyedni lát időt és teret, Szeme a szürke szomiba mered. Ködbe Jakullak asszony, anyacók. Tiszta ruha, ágy, csöpp gyerekkacsók. Az éj kiveri, magányos pontja: Kézére fagg a hideg puskacsó.

Káldi Jure.

Szerkesztői üzenetek.

X. Y. Ha úgy van, emint hja, aköz be lyesebb, ha most szakítanak. Az ókosgy tudencsere est paracolla, habár a svj rühis kér az észöl ismét. Új polgár. A néviltotatású kérvényt a bényimásterületől om-ve a várakozás nyújtás. Számalya vet választást, kivéve a y és ih végződésűket. Gazdaszomány. A multkori számban meg említettük, hogy a rekvizitálás infre fog kitűzjedni. A rekvizitálás bñoztatás a katonák és tiszt-örök fognak hátról-hátra járni.

A TUNGSRAM LÁMPA

gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartamu.

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindeütt a „Tungram“ védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági R.-T. Ujpest 4.

Hazai gyármány!

Ferenc József és a színészek

Külríkálták Schratt Katalint. — Girard megmentése. — Szabod tovább uralkodnom? — „Auf Befehl Seiner Majestät”. — A kis jó herceg kabarája.

Elhalt királyunkat sok melegele költék fűste a színészetbe: előszörben a méltó mecenész. A császárváros két udvari színháza: a Burgtheater és a Hofoper legjavosabb tulajdonához tartozott, a Budapesti m. kir. Operaház fenntartásához pedig jelentékeny szubvenzióval járult. Az udvari színházak dolgozóit utóbbi Mostenovo herceg főudvarmestere irányította, előtte Beethoven mint intendáns, ennek előtte pedig Hohenlobe főudvarmester. Az utóbbi tizenöt év alatt a királyi színház jelent meg az udvari színházakban, csupán Ischben hallgatott meg néhány operett előadást. Teljes élvezete volt a klasszikus bécsi és francia operettnak és nemcsak ilyen nem tudott megbékélni a modern operett színházmozgásával.

Gyakran foglalkozott színtársainak személyes ügyével és megessé, hogy mulatságos kétségbeeséssel kellett konstatálnia, hogy a színház külföldön talán még az ő nagy hatalma se képes bizonyos kritikákat beszűntetni. — Schratt Katalint, ezt az elsőrangú művészt például, akit az egész királyi ház kedvelt és protegzál, kifutrikáltak a császár színházából, a Burgtheaterből!

Igen jall mérő a következő történet, amely annak idején Bécsben szíjról szíjra jött: Stéger az ún. epelt hőstenorista egyetért megint összeköltöztetett a Hofoper vezetésével és színdarabjának felbontásához ragaszkodott, amibe — kénytelen-kelletlenül — bele is egyeztek. Mielőtt kamara énekes, becsu audilekára jelent kértél a királynál.

— Hát elbogy bennünket? — kérdezte a király kedvelt művészt. — Nem lehetne dolgot valahogyan rendezni, hozni?

— Oh igen, felséges uram, — mondá a hőstenorista, — ha feltételeimet teljesítenék. — És mit azok?

Stéger régyújtott feltételeinek nagyarájára... Ez meg ez meg ez... A király jószágon kénytelen volt.

— És el kell bocsátani az igazgatót meg az intendáns... fejezte be sorozatát a művész, aki nem vette észre a humor felcsillanását a felséges ur szemből. — Ekkor a király közbevetette:

— És nekem, kedves Stéger, — nekem — szabad tovább uralkodni? ...

Egy másik eset, amikor színész érdekében királyi hatalmával közbelépett, a következő volt:

Odilon asszony egy hatalmas pénzkirály nekedelmével tébolydaba akarta csinálni akkor fejté: Girardit, az osztrákak ünnepeit művészt. A leghíresebb pszichológusok kiállították róla a bizonyítványt, amely szerint ön- és kö-

vesztélyes őrlött, aki vallású öldözései múltában szenved. (Ma is még minden este lázlik ez az „őrült”, a halvetéskövés ifjú, a Carl-Theater Mel Annerl című operettjében, a közönség osztatlan tetszése mellett.)

Egész Bécs városában kereste a readdör-sör Girardit, aki keservesen öldöztetésében Schratt Katalin hírteligi villájában rejtőzködött el. A művész, aki megszajlta méltatlanságot öldözött kollégáját és igénybe vette udvari öszeköltőit. Így a király is tudomást szerzett a dologról és megmentette a tébolydaba karmái közül Girardit. Ausztria Magyarország uralkodója mégis csak hatalmasabbnak mutatkozott, mint ama péterkirály.

Az udvari színházak vezetésében ismétlen kiült, hogy a király — akárcsak a politikában — tud engedelmét emberekkel, új irányzatokat megért és a korral halad. Laub, Jung-Deutchland megbélyegezett forradalmára, a Burg-Theater direktora lett. — Mahler Gustáv, az új német művészetnek — Strauss Richard és Reger mellett — a legmodernebb egysége (amellyel még zoldó származású is) a Hof-Oper teljes talmu karagys, majd direktora.

Mikor Mahler a bécsi múltiszetbe bevoeult, első dolga volt, hogy a külföldi ögy és igen nagy arak szeretőit kidobatta. Nagy ribliló támadt. Fufkorás és pártfogás. Hiába! Valaki nagyon őrlött a tisztogatásnak. „Nur reits machem!” lett a jelző.

Egy dilettáns és nagy befolyású főur ördökében, aki a m. kir. Operaház sorára nézve sokkal végzetesebb hatást gyakorolt, mint Mahler Gustávra, amikor ezt a nagy művészt önt öltö, — mindenképpen ambicionáltak, hogy a bécsi Hof-Operbe valamelyik „műve” szíjre kerüljön. Hiábavalónak bizonyult minden próbálkozás, minden öb:ajlylvánítás a felsőbb ögy részéről. Végül tudtára ödték Mahlernek, hogy legfelsőbb helyen is szivesen látnák, ha tagadó magatartásáról lemondana. Erre Mahler kijelentette, hogy csak abban az esetben hozza szíjre a főur művét, ha ráírathatja a szíjprára:

— Auf Befehl, Seiner Majestät!

Es a parancs nem jött meg. De a király nem haragudott meg a hibjhatatlan művészre.

Egyike a legkedvesebb vonatkozásoknak, amely elhalt királyunkat — átvitt értelemben — a színdarabhoz ödtötte, a saját legzárkább, családi köréhez tartozott. Clemens főherceg, Valéria főhercegnasszony bájos és élénk líceklája, öt-hat esztendőös korában nem közönséges színdarab talentumot mutatott. Az ölszédő kis főherceg pompásan tudott utánozni, — még a felséges nagypapát is. Egész gyermektábor volt a körében, amikor az ögy királyi mulatságra a pólytöm művész előadta egyes szíjmit, pl.: Nagypapa szíjmit, — vagy Nagypapa vadászatra indul, — vagy Nagypapa heragyzik.

Most már legördült a függöny.

Egy jó karban levő pénztár

megvételre kerestetik. Ajánlatok Mayer Testvérek, Csáktornya küldendők. 14090

A „Zala” előfizetési árai:

hetyben haxhon hordva	Postai ösdítöddönel
Egy öóra ... 1.80 K	Egy öóra ... 2.- K
Nagypödre ... 4.80 K	Nagypödre ... 6.- K
Pödre ... 8.- K	Pödre ... 10.- K
Egész öóra ... 18.- K	Egész öóra ... 24.- K

Egyen száma öóra III

Zeneakadémiát végzett drezdai nevelő,

helybéli uri családnál állásban, Angol és Franciaországban hosszú ideig tartózkodott, 1-2 órát adna naponta. Megkeresések „Művelő” júnk jelleg alatt a Zala kiadóhivatalához kéretnek.

Egy jó karban levő zongorát jutányos áron megvételre keresek. Cím a Kiadóhivatalban. 14089

Leoltott méz, igás szekerek, kőműves szerszámok

eladók a Teleki-uti kaszárnyában. — 2 kereskedelmi iskolát végzett leány ki a magyar és német nyelvet bírja, állást keres kereskedelmi irodában. Weinrich Frida Nagykanizsa, katonai árcélliskola 14084

Rézagaliczot
garantált 98%-ost azonnali átvételre szállít !!
BERÉNYI BÉLA szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

Pezsgődugót
használt, azonban nem töröttet, veszek bármily mennyiségben, előzetes tudakozás nélkül, utánvétellel, darabját 20 fillérért, ugyazintén használt palackdugó kilogrammját 4 koronáért Veszek új dugót is, de csak minta beküldése esetén.
ROBICSEK ADOLF
parafadugógyár. 14047
Budapest, Nefelejts utca 15.

Szakértelem nélkül nincs kollő termés!
A szőlősgazdák nagyrésze évek óta azért szüretel oly keveset, mert szőlőit megfelelő gondozásba nem részesíti és berát helytelenül kezeli. Minden a szőlő- és borszőlősgazdaság körébe tartozó munkára megtanít a
BORÁSZATI LAPOK
(szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX. Üllői-ut 25. Köztalok.)
mely vasárnapokon jelenik meg —
Mutatványszámot kívánatra 3 héten át küld.

YES-SZAPPAN
ARA 3 KORONA.
Legtökéletesebb és legkellensebb szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokat. — YES-KRÉM 3 korona téglapackot.
Mindenütt kapható!
Magyarországi Hírléki.
ERÉNYI BELA Dinna gyögygyozártára
Magyarországi Hírléki.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ISZTERG/TOBBSZES KADONIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUSAR-UT 4. SZAM

FIOKKIADONIVATAL:

Kulcsár-utca 2. sz. (Póstelel-helyre-
tervezés), a havi díjértől és
a szállítástól is mentesül.

"ZALA" Hirtelintésként és nyomtatás
s. t. meggyezésesénél fogva: utalás.

TELEFON-SZAMOK:

Telefonközpont: 1-10
Telefonközpont: 1-10

A király köszönete

Budapest, dec. 9. Károly király a következő parancsot adta ki a huszadik számú tábori vadász zászlóaljnak:

"Kiválóan vitéz és halálmegevető magatartásáért, továbbá az 1915. évi június tizenegyedik és tizenharmadika között fejt harcokban való odaadó, akarat erős és példás viselkedéséért legfelsőbb elismerésemet fejezem ki Köszönetet, üdvözléteket küldök a derék zászlóaljnak.

Er az a zászlóalj, amelynek oly ki való része volt a Bukarest körüli győzelemben

Az egész görög partot blokálja az antant.

Róma, dec. 7. A Provence francia vezérhajó elhagyta Pireust A lefoglalt Popiar görög torpedóáldozó robbandó tolytán elsüllyedt. Ötvenkét ember a vízbe full, huszonöt megebesült.

Genf, dec 7 A Görögország ellen elrendelt blokádrol a következő kom-
münikét tették közzé: A francia köztársaság kormányja a szövetséges kormányokkal egyetértőleg határozta el, hogy a blokádöt Görögország ellen végre fogja hajtani. A blokád december 8-án reggel 8 órakor ténylegesnek nyilvánították s kiterjed az egész görög tengerpartra, azon kívül a jelenleg görög főhatóság alatt vagy görög tulajdonhoz levő szigetekre is. A semleges hatalmak hajói, amelyek körülfárt kikötőben vannak, tízedikén reggel 8 óráig szabadon elhagyhatják a kikötőt. A főparancsnok, aki a blokádöt végrehajtó tengeri haderőkkel rendelkezik, ezen nyilatkozatot közölte a helyi hatóságokkal.

A záróra Németországban.

Berlin, dec 8. A német birodalmi tanács elrendelte, hogy Németországban az üzleteket hét órakor, a nyilvános helyeket (vendéglők, kávéházak) tíz órakor kell bezárni. Csapan egyes városokban engedik meg, hogy a nyilvános helységek feltétlenül maradjanak nyitva.

A fölfegyverzett Venizelisták

Lugano, dec. 7. Athénből jelentik, hogy a görög államügyész a Venizelisták házaiban harmincezer fegyvert és sok municiót foglalt le.

Szűkebbkörű vezetőség Franciaországban is.

Páris, dec. 8. A francia kamara óriási esztöbbséggel elfogadta a következő javaslatot: A kamara tudomásul veszi a kormánynak a hadvezetőség átalakításáról szóló nyilatkozatát és helyesli azon elhatározását, hogy a háború általános vezetését és az ország gazdasági szervezését szűkebbkörű vezetőségre bissa. A kamara bisik abban, hogy a kormány a szövetségesekkel egyetemben minden aldosatot meghoz és minden erőt a hadviselés szolgálatába állít, amit elengedhetlenül szükségesnek tart. A javaslatot 344 szavazattal fogadták el 60 ellenében.

Rekord a tengeren.

Berlin, dec. 8. November 6-án a német buvárhajók rekordot értek el. Ezen a napon ugyanis harmincyok elleneszes göröszt süllyesztettek el. Steinbruck alkaptány buvárhajója eg utóbbi utján huszonkét hajót süllyesztett el, amiért a császártól a Pour le Meritét kapta.

Az esti német jelentés.

Berlin, dec. 8. A nagyfőhadiszállásról jelentik: Nyugaton és keleten semmi különös esemény. Románában az üldözés folyamán tört nyertünk.

Az ottománok öröme

Konstantinápoly, dec. 7. Bukarest bevételek híre s hó hatodikán este vált ismeretessé. A török főváros lobogó díszet öltött. Az épületeket ünnepélyesen kivilágították. A lakosság nagy tömegekben özlött az utcákra. A tüntetők végigjárták a várost s lelkesen éltették a szövetségeseket.

Visszautasított kifizetések.

London, dec 8. A király a fölmennett Asquit miniszterelnöknek hű szolgálataiért a peeri méltóságot és a térdszalagrendet adományozta. Asquit a kifizetést köszönettel visszautasította.

A románok tovább futnak.

Berlin, dec. 8. Pétervári jelentések szerint a román hadsereg a Galac és Braila erődökörzetbe vonul vissza. A pétervári lapok szerint a központi hatalmak seregei Ploestin át északkelet felé nyomulnak előre. A románok már kiürítették és földták Buseut is.

Brüsszel megrendszabályozása.

Brüsszel, dec. 8. A főkormányzás elrendelte, hogy a városban nyolc órán tul senkinek se szabad az utcákon tartózkodni. A szigorú intézkedés azért történt, mert a belga király nevenapján a király mellett tüntettek.

Bolgár jelentés.

Szófia, d. c. 9. A bolgár vezérkar jelentéséből: Macedon front: E hó hetedikére vírdára az ellenség több ízben megkísérelt támadást Csernától keletre visszavetítettek. A Struma-fronton egy angol zászló, mely állásukhoz közeledett, — tűzökkel megsemmisítették. Román-front: Dobrudzában, Sillitriánál és Csernovodánál tüzérségi csapások Tutrakánál átkeltek a Dunán. Oláhországban a szövetségesek folytatják a Bukaresttől keletre hátráló orosz-román haderők üldözését.

Az angol kabinetváltozás.

London, dec 9. Asquit volt miniszterelnök a szabadalvóért esti ülésén bejelentette, hogy Balfour veszi át a külügyi hivatal vezetését és Rébert Cecil lord megtartja a külügyi államtitkári állást. Az ülésen bizalmat szavaztak Asquitnak és elhatározták, hogy támogatják az új kormányt a háború folytatásában.

Elsüllyedt francia óriáshajó.

Páris, dec. 9. A tengerészeti miniszter közli: A 12730 tonnás Suffren sorhajó, amely november 24-én keletre indult, — nem érkezett meg a célpont-hoz. A hajót elveszítettnek hiszik — A Suffren legénysége tizenyolc tisztból és 700 emberből állt.

Te Deum.

Bécs, dec. 8. Királyi császári trónalkalmatás alkalmából ma a Szent István romplomban ünnepélyes Te deum volt, amelyen az állami méltóságok voltak jelen. A Te deumot Piffi herceg-érsek pontifikálta fényes szögűtől.

HIREK

BUKAREST.

A románok ragyogó fővárosa, a balkáni Páris a központi hatalmak kezébe jutott. A palotasoros bulvárokon, a hatalmas körutakon magyar, német, bolgár, ottomán csapatok menetelnek a vadul futó ellenség után, amelynek Erdély fővárosára, kincses Kolozsvárra fáj a foga s amely megse akart állni a kacsakaríngós, széke Tiszáig. Szomorú végtét, hogy most az ő fővárosa esett el s a „Nagy Románia” nemcsak Erdélyt nem tudta az antant nagyhangu segítségével megkapni, hanem saját országának nagy részét is elvesztette. Három hónappal ezelőtt erdélyi véreink segélykiáltása remegtette meg szívünket s a nemis haragnak kitörését érték vissza a románoktól megbecsulenielt erdélyi bércek. Ma örömmel népre csendülnek a haragok s a magyarok istene iránt hálaival teinek meg a szívek. Hazánk minden része szabad s a legtöbb árulást az árulók földjén torolják meg a becsületes harag tüzeiben acéloródott gyerekek. Bukarest eleste mégis többet jelent líheg boszunk kielégítésénél. Bukarest elfoglalásakor nemcsak Románia teljes leveréséhez, hanem a békéhez is közelebb jutottunk. Erre vall számtalan külső jelen kívül ifjú királyunknak a bolgár cárhoz intézett üdvözlő sürgönye is. Az ellenségnek végre be kell látnia, hogy a döntés már megtörtént s további erőlködésével csak kudarcot számot szaporítja. Ezt hirdeti az egész világnak a fényes, büszke balkáni Páris eleste.

— A nagy rekvirálás. A napokban már jelentek, hogy az országos élelmiszeri hivatal Zalavármegyétől az eddig beszozállított mennyiségnek kívül ezer vaggon lisztet, tengerit, gabonamut, hajdinát, köleskását és kávément követel, amelyet az igények lezállításával is meg kell szerezni a lakosságtól. A rekvirálás módjának megkeresésére a napokban érkező volt Zalavármegyén, amelyen az ország főszolgabírák és polgármesterek részéről csak dr. Szabán Gyula polgármester maradt gyöngölkedése miatt távol. Az érkezőket akként határozták, hogy mellet a rekvirálást megkezdérek, jársonkint és véronkint megállapítják, hogy körülbelt mennyi a főt főszorított élelmiszerekből a készlet. Ennek eredményéből fogják ezán megzabálni az s mennyiséget, amelyet az egyes élelmiszerekből rekvirálni kell. Természetes, hogy a hirtelleges mennyiséget csak az igények lezállításával tudják előállítani s így bizonyos, hogy például mészadok, akik a lisztjüket egész évre a régi igényjogosultság szerint szerették be, — kényszerűen egy részét kölcsönre lesznek átengedni. Az előzetes tájékozódást a hatóságoknak egy/c nap alatt kell megszerezni. Az országos élelmiszeri hivatal egyébként a rekvirálás vége napját újabb sürgönyben január

15-ben állapította meg. A nagyüzemiséget ezáltal is a legjobb akarattal figyelmezteltük, hogy a későbbi a legnagyobb szelteséggel vedlja be, mert ellenkező esetben elzárással való büntetésnek és magas pénzbírságnak lesz ki megát.

— Pannóniánál — Nagykanizsán. A nagykanizsai rendőrség védelme alatt érdekes mulató fiatal lány áll. Alig tízenegy éves, de méris legutóbbi regényes történet von mőgötte. A fiatal lány a két nőjén állított be a rendőrségre azaz a feleség kívánsággal, hogy valamelyik nőmet tengerpartjóról szállítsák át Amerikába, a nevétől jött, Vörös Ferenc volt magyarországi tanítóról, aki jelenleg Ohio államban él. Ez a Vörös Ferenc toltó tízenegy év előtt vándorolt ki Amerikába. Egy napon a lakása előtt kosarat talált, amelyben főnem keletgyébe került két hetes lányka sírdögölt. Mivel egy darabig borsatárolt kettőre a kettő gyermek született, a kettőt két hétre fogadták s a saját egy évvel idősebb lányával együtt nevelték föl. A kettő gyerek az, aki most a nyegkenes rekvirálás alatt áll. Míg az nővel, vékony csontú, széke keremés, igazán jól típus, de a nevelője után Vörös Margitnak hívják s az anyanyelve is magyar, habár angolul is jól beszél. Amikor a világháború kitört őben volt, Vörös Ferenc toltó elhárította, hogy családijával együtt visszatér a magyar hazába. Főpályokolt, megállították a jegyket s fölűtek a Rotterdam névű hajóra, amely N. w. Yorkból Európába volt indulandó. Az utolsó pillanatban azonban a tanítónak megtiltották az elutazást s így csak a két lányal ledűt el a hajó. Mikor az európai vizekre értek, a háború már javában folyt s úgy angol kúvárhajó megtorpedózta a német eredetű Rotterdamot. A hajó süllyedni kezdett s a két Vörös lány csak egy petróleum-hordóba kapaszkodva tudta megmenteni életét. Két-három óra hosszág hánykódott a hordó voltk s habokon, mikor egy svéd hajó megmentette őket. Svédországból aztán hazajutottak Magyarországra, ahol eddig munkával keresték meg kenyéruket. A mut héten is munkában tarték állal vidéken. Szerencsétlenségükre éppen arra a vonatra szálltak, amelyel Herceghalomnál a legrettentesebb vasúti katasztrófa ért. Az őregebbik Vörös lány a katasztrófa áldozata lett. Amint Vörös Margit beszélt, testvérét valóságos darabokra tépték a vasúti kocsai roccsai. Őt a szerencsétlenség sonyira megrémítette, hogy szinte ész nélkül futott a szomszédos állomásra, ott vonatra ült s maga se tudja, miként került Nagykanizsára. Miván Európában ennyi szerencsétlenség érte, most minden áron vissza akar térni Amerikába. A rendőrségnek csak sokára értehetők meg vele, hogy kívánságára háború végéig nem teljesülhet. Ebbe ezán nagy nehezen megnyugodott s most a háború végéig Nagykanizsán fog magának munkát keresni.

— A nagykanizsai járás cukrot kap. A nagykanizsai főszolgabírói hivatal a járás részére egy vaggon cukrot kért. A kérelemre most érkezett meg a válasz, amely szerint a nagykanizsai járás részére két vaggon cukrot utaltak ki s ez már utban is van. S hogysem tudjuk megérteni, hogy Nagykanizsai városát a cukorközpont miért mellőzi, amikor máshova a kért mennyiség dupláját küldi. Legfőbb ideje volna már, ha a város hatósága is komolyabban foglalkozna ezzel a kérdéssel s a különböző központok hátkénykedése ellen panasszal élne a kormánynál, vagy a Közelelmiszeri Hivatal elnökénél.

— A nagykanizsai utcák. (Békeidő) közelemény.) Tökletes Szerkesztőség! Amik s múltelen esőzár alatt Kanizsai tramvájunk, az a legballalansabb botrány volt. Nemcsak a kocsitot, hanem a gyalogjárókat is bekötötték s a sár kerítette s az emberek ezrel a legfőlegmasabb utonulikon is életveszélyes módon korcsolyáshatták át magukat a kitértől odlig. Arról nem is beszélünk, hogy az ember elgőlt, ruháját is fölkötözteti a gyalogjárók botrány láttal, de az ellen már a legteljesebb főháborúddal is tudhatunk föl, hogy a legkisebb esőnek fövetkeztében is a járókötők telettségesek van vesztelgetve. Úgy tudjuk, Nagykanizsai város szabályrendelete szigorú megkötés, hogy nemcsak a havat, hanem a sárt is le kell tisztítani a járdáról. Mért nem azert csak érvényt a rendőrség? Hiszen csak egy két tisztelés kellene, rögtön megüröng az a munka, vezedelmeis állapot. Tisztelettel: Több kanizsai.

— Mennek háza a longyolók. Tegnap hét leonddal meztelen állított be a városbírára. Elmögdős, hogy G. G. Longyolókba valók s mikor a diadalmas magyar német hadak az orosz seregekkel kitétek. — Sok Magyarországra utazott. Eddig a nagykanizsai érzékeny-éltésű foglalkoztatottak. Sokat Mintha azonban meghaltak, hogy Lengyelországban álló királyi lett s hidreget állított föl az oroszok ellen, de is hess hess hess hess, hogy ősi ellenségek ellen barcolhasanak. A városháza a legnagyobb előzetesnyelg igazoltatik utba a hét fiatal longyol, akik már utban is vannak hazafel, hogy hásejuk függelmegetri fogvort fogjanak.

— A Péter Pál napj gyűlés. (Folytatás.) 2 koronát adományoztak: N. N., Pálfi Teréz, Rosenthal Géza, Kihár Gyula, Fiech Adolphe, Ujváry Géza, Matán Udán, Kékeszkykne, Kéke Samu, Gutman Mennő, St. János Armin, Rosenbergs Miklós, Petrács, N. N., Muzikár Vilcs, Öpött Miklós, D. D. D. Béla, Polák Lipót, dr. Dóri János, Pieher M., N. N., E. Lily, Nitti, Boggy Lajos, Szurány Géza, dr. Pálfi Ferenc, Hild, Horváth János, Hradina Pál, Kéke Samu, Fiechbacher, Wirth, Bukas Oskár, Reiter, Kósa Filipp, Marcsiklós, Weiss, Csöl János, Kremsler, Weber Matild, Fekete László, Szendrey Károly, Mompárt Gyula, Schötsch János, Seyer János, Rangli György, Kompos János, Kerekes Demeter, Székely, Komoly Imréné, Weiss Testvérek, N. N., Kovács, N. N., Rosenberger Pál, Mészai István, N. N., Lőkestein, Leitner Simon, N. N., N. N., Markbreiter Lipót, Polák Miklós, Vallenstein Frigyes, Ney Miklós, Hochhaus Károli, dr. Maron Ignác, dr. Kékesz, Dóer István, dr. Kayser Elek, Weiss Fania Felek Lajos, Pásztor, Löwenbach, Madán, Somogyi Henrik, dr. Pfärcz Geborné, dr. Longyol Lajos, Gutman, Horsethky Jenő, Aray Lajos, N. N., Kollay Lajos, Rusnyák János, Székely Pálné, Philipky Péter, Erdélyi József, Tóth István, N. N., N. N., N. N., N. N., Barta és Fürt, Kire Nővér, Armuth Sándor, Grünfeld Márk. 1 korona 50 fillért adományozott N. N. 1 korona 40 fillért adományozott: Wiltneré 1 korona 20 fillért adományozott: Frnké.

— Elvezett hétén s hó 4 ó a nagykanizsai pályaudvaron egy világosbarna, hosszú, kék pincsi kutyá Wien kutyajeggyel. Megtalálójá feltértek a kutyái jutalom eladmban, helyben, Erzsébet-tér 12. szám alatt leadol.

Pipere -
Borolváló Szappan
Mindenütt kapható

A romániai döntés.

Tizennyolcz ezer újabb fogoly, huszonhat ágyu.

Berlin, dec. 8. *Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:* A Duna fronton orosz előretörések meghiúsultak. Widsytől délre a tábori őrsálsaink egyikébe benyomult osztagokat nyomban ismét visszazűztük.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A kőpüti nagy tehermentesítő offenzíva kudarca után az oroszok csak részleges támadásokra vállalkoztak s tegnap több rohamot intéztek a Ludován és a Trotus völgyben vonalaink ellen, de véresen visszaverelték.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Előnyomulásunk a Bukarest—Ploesti vonal ellen és azon túl oly gyorsan történt, hogy a predeáli és az Ósánc-szorosi határterületen álló románok már nem tudtak idejében visszavonulni. Hátállítások közben német és osztrák-magyar csapatokba ütköztek és északról szorongatva legnagyobb részükben fogságunkba estek. A hegyzág és a Duna között az üldözés folyik. A 9. ik hadsereg egyedül tegnap mintegy 10.000 embert fogott el. Az Oltnál beteljesedett a Nyugat-Romániában elvégzett erők elkerülhetetlen végsze. Szívó ezredes dec. 6-án az alája rendelt osztrák magyar és német csapatokkal megadára kényszerítette azokat. Tíz zászlóalj, egy lovas század és hat ágyú 8000 emberrel és 26 ágyúval tette le a fogyvert.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A szerbek északról támadásait Trnainánál a Caernától keletre német és bolgár csapatok visszaverték. Éppúgy meghiúsultak az angolok ismételt előretörése a Struma síkságon. A többnyire kedvezőtlen időjárás ellenére repülő csoportunk november hónap folyamán is nagy eseményeket mutathat fel. Míg mi nyugaton és keleten Romániában és a Balkánon összesen 31 repülőgépet veszítettünk el, addig az ellenség vesztesége a következő volt: Légi harcban elvesztett hetvenegyet, alulról lelőttünk tizenhatot, kényszer leszállás folytán elvesztett hetet, összes vesztesége 94 repülőgép. Ebből 42 birtokunkba van, míg vonalainkon túl 52 repülőgép lesuhanását figyeltük meg. A tüzérségi és gyalogsági repülők fontos feladataik kitünő teljesítése által a többi csapatok elismerését és bizalmát érdemelték ki. Teljesítményüket a hadvezetés magasra becsülte.

Legfelső hadvezetés.

Budapest, dec. 8. *Mackensen vezértábornagy harcvonalai:* A románok üldözése a Bukarest—Ploesti vonalon túl gyorsan halad előre. A Predeáli- és az Ósánc-szoros felől hátráló ellenség visszavonulását utját már osztrák magyar és német csapatok által elzárva találta és legnagyobb részben fogságunkba esett. A XI-ik hadsereg tegnap mintegy 10.000 embert fogott el.

Az Olt folyónál Szívó ezredes csoportja a Nyugat-Romániában elvágott román erőket ismét megtámadta és megadára kényszerítette. 10 zászlóalj, 1. lovas század és 6 üteg telte le a fogyvert, összesen 8000 ember és 26 ágyú jutott a kezünkbe. *József főherceg harcvonalai:* A Trotus völgyben és a Ludawa területen az ellenség erős támadásait véresen visszavertük. *Lipót bajor herceg harcvonalai:* A császári és királyi csapatoknál nem történt semmi. *Höfer, altábornagy.*

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 8. A nagy főhadiszállás jelenti: *A trónörökös hadcsoportja:* A Mass nyugati-partján a franciák tegnap megtámadták a 304 és magaslaton december 6-án általunk elfoglalt árkokat. Visszavertettek.

Legfelső hadvezetés.

Az olasz harctér.

Budapest, dec. 8. Tegnap korán reggel a Karst szakaszon az ellenség erős tüzérségi tüzet indított, amely konstanjevia környéke ellen a legnagyobb hevességre fokozódott, de délelőtt, amikor az idő kedvezőtlenre fordult, ismét alább hagyott. *Höfer, altábornagy.*

A balkáni harctér

Budapest, dec. 8. A Vojusánál erős ellenséges tüzérségi tűz.

Höfer, altábornagy.

IRODALOM.

A Zsebatlan 1917. évre szóló költés-műveinek. Trtina a következők: A Duna kérdés. — Kivárdorlt, visztvándorlt, teleptés. — Városaink területe és lélekszáma. — Magyarország és Ausztia aulrikiája. — Nándorfejérvir lődr jel helyzete és jelöltésége. — Montenegró és Albánia. — Románia. — A moldvai csángók. — Az oláhok fővársai elterjedése. — Oroszország talaja. — Görögország. — Európa fővárosai és fő kikötői. — Európa közlekedése. — A kabétek és nekra-találó. — A vasútvonalak uralkodó vágnyszélességgel Földünkön. — A Pó-dél-tenger. — Nyugat Ausz. — A Casdes-ócsan problémája. — Németország, Nagybihtania és Frar clairóság gazdasági fejlődése 1887—1912. — A hábcru és a meteor-ógig. — Dobrudza. — Osztehasonlító atabizitika a világrészektől és a neborotesebb országokról. Amint látulvaló, a háborus földrajz köréből vett idősterű a egyben am tém-k egész sorozatát — s valamennyi szakemberek tollából — találjuk benne, amelyek nemcsak a tanuló ifjúság ismeretének gyarapítására, hanem a művelti közönségnek a tájékoztatására is alkalmasak. A sötveg közt his térképekkel, grafikonokkal terkitett s egyébként is csinosan kiállított 9 lv terjedelmű kis nyoc-détű kötetek 8 kisebb és 4 nagyobb térképmelléklete és számos grafikonja az 1916. évi Zsebatlan térképciknek folytatása, melyek így együtt a háborus országok mlcdegyikéről pontos és jó térképpelkel szolgálnak. Ara 3 korona 60 fillér és krpbató Fitchel Fildp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

József főherceg ut 87. számú
ház örök áron eladó.

Bővebbet a háttulajdonosnál.

Nagy karácsonyi vásár!

Szobaleány kötények K 2-50
3-50-től feljebb, Kloth és lüszter alsók K 12—15-től feljebb
Női vászon ingek kézzel himzett K 10—12—15. Ernyők, kloth és selyem K 6—7—8.
Selyem bluzok 22-25-30-35 K-től. Leányka kabátok 20-25-30 K-től. Női felöltők 80-90-100 K-
től. Selymek bluzokra, méterje 6 K. Szörmék minden árban Férfi gallérok 80 fillér.

www

Jótekonyczélú egyletnek engedmény!!

www

**Rumburgi vásznakból,
és Schroll-siffonokból
gyári raktár.**

Barta és Fürst
divatáruházában.

Telefon 323,

Telefon 323,

Egy jó karban levő

pénztár

megvételre kerestetik. Ajánlatok Mayer Testvérek, Csáktornya küldeni '8k 14090

Leoltott méz, igás szeke-
rek, kőműves szerszámok
eladók a Teleki-uti kaszárnyában.

Patkány és egér

irtó-szer. Biztos eredmény! 1 doboz 2,50 és 5.- kor. SCHWAB és F. USS magyar eleni por 1 üveg 3 kor. A fenti ajánlott szerek számtalanszor kipróbáltak és nem tévesztendő. Ha az e közönséges nem jó, rosz határu szerrei-kel. Szétküldés utánvét mellett. — Fővegirtó vál talat Zagyab, Petrijaska u ca 3 III. 14042

Zeneakadémiát végzett *drezdai*
nevelőnő,

helybeli ur csatádnál állásban, Angol és Franciaországban hosszú ideig tartózkodott, 1-2 órát adna naponta. Megkeresések, Művelőd jünk feljelle alatt a Zala kiadóhí vatatáshoz keretnek.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybetszekei ny. főkapitány és fajszerzői-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNY”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és föltér: 1 doboz ára 3 K. mi minden más előszert, mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtáshoz. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve lemerülő prospektust, melyben le van írva, hogy különböző nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésére ingyen küld a PATKÁNY gyár egyedüli elosztója: a Forrástí Agrár-bank Részvénytársaság, Nagybecskerekben.

Kisasszony,

ki németül is beszél és polgáristákkal correpetálni képes, feügyelőül kerestetik január 1-ére Csak is komoly, megbízható erők ajánlatát kéri Leányinternátus Pécs, Papnövelde utca 4 szám

Legszebb és leg-
olcsóbb karácso-
nyai és ujévi
ajándékok

14093

kaphatók Erzsébet tér
— 22 szám alatt —

(Strém és Klein úlete
mellett) most megnyit

Játék- és papíráru
kereskedésben.

Katonák
karácsonyára
legalkalmasabb ajándékok

FISCHEL FÜLÖP FIA könyv-kereskedésben kaphatók: u. m. zsebkönyvek, imakönyvek, dalskönyvek, regények, szórakoztató olvasmányok, levélpapírok, zsebnaptárak, zeneművek, zsebiróok, töltőtollak stb. dús választékban.

Rézgáliczot

garantált 98%-ost azonnali átvételre szállít

BERÉNYI BÉLA szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

ELADÓ

egy magányos ház.
Négy szoba, hozzá való melléképületek, téglás tyukház, mosókonyha, kis istálló, disznóól, szép konyhakert, gyümölcsös. Alkalmos kis gazdaságnak vagy korcsmaüzletnek, vagy más egyéb üzletnek.

Cím a kiadóhivatalban 14096

Erőpapirból

készült spárgákat

melyek a kendőspárgákat teljesen pótolják, bármely kivételben és erősségben gyárt a

Hungária aradi pamutdrapéria r. t. Brad

5 kg-os mintaküldeményel utánvét ellenében küldetnek

Képviselet kerestetnek

Béke!

még nincs, de van olcsó és finom karácsonyi ajándék.

A háboru

okozta drágaság a karácsonyi és ujévi bevásárlásokra szünetel.

Kisfaludi és Krausz

divatruházában, Erzsébet királyné-tér 21.

Vételkényszer nélkül tessék megtekinteni dúsan felszerelt mindennemű rőfös-, divat- és női-konfekció férfi- és női fehérnemű raktárunkat.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENÉS ÉS KIADÓVIVAL
NAGYKANIZSA
 SUGÁR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLÖDŐVIVAL
 Helyesíró-utca 2. az. (Főpostahivatal-
 kerületben), a bel. körzetben a
 100-100-asok 10. sz. alatt.
 „ZALA” Hírbeszélő és nyomda
 A. S. Magyarországi Nagyr. ut. 8.
TELEFON-SZÁMOK:
 Helyesíró-utca 2. az. (Főpostahivatal-
 kerületben) 100-100-asok 10. sz. alatt.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 10. A nagy főhadiszállás jelentő: **Rupprecht bajor trónörökös harcraonala**: A Somme területen a tűzérési tűz egyre fokozódott. Guerdourtól keletre éjjel előrenyomulással az angol jérbőket visszaverték. **A német trónörökös harcraonala**: A Champagne-ban. Ripontól délre támadó csoportjainak a franciákat egy általunk kiűrtett a aztán a franciáktól megszűnt árokból ismét kivetették. A Vogézekben Marklebről nyugatra, wasserl. a udwehr ketonát saját vasutaságuk nélkül több védést és egy aknavetőt hoztak magukkal egy francia árokból.

Legfelső hadvezetőség.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 10. **Ljót bajor harcag vezértábornagy harcraonala**: Lányeges esemény nem történt. **Jász Jóharag vezértábornagy harcraonala**: Az oroszok Kiriliba és Darnawtra között ismét eredménytelenül támadtak. A Trotal-völgytől délre elfoglaltak egy magaslatot, azonban a jelentősegy erők harcbevetése ellenére sem sikerült a betörés helye mellett tért nyerni. **Mackensen vezértábornagy harcraonala**: A hadseregek Kelet-Európaországban előnyomásban vannak. Cernavoda és Stiliztria körüli bolgár erők átkeltek a Dunán. A Dobrudzsában a harc tevékenység csekély. **Macedon harcraonala**: Monastirtól északra és a Cserna-könyökben az antantcsapatok ismét erős tehermentesítő támadást indítottak, amely meggyőző. Német és bolgár csapatok a franciák és a szerbek összes támadását véresen visszaverték.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 10. **Szilixtris és Csernavoda között a bolgárok átjutottak a Duna-balpartjára**. Bekaresttől és Ploesttől üdözsésünk tért nyert. **Ars tábornok csapatai az Olvától nyugatra és északnyugatra burzóó hátrterületen heves orosz támadásokat visszavertek**. Az ellenségnek csak Sultitól délnyugatra sikerült egy magaslatot fölünk elragadni. **Köves vezértábornagy hadseregének körzetében az ellenség több alkalommal támadást indított a Fandul Moldovától nyugatra fekvő állások ellen, melyekről hetek óta heves vetélkedés folyt**. A derék védők mindannyiszor visszaverték a támadást. Tovább északra semmi lényeges nem történt.

Höfer, altábornagy.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 10. Váltózatlan.

Höfer, altábornagy.

Tiltakozik a görög kormány.

Athén, dec. 10. A görög kormány az antant államoknál hivatalosan tiltakozott a görög partok blokádja ellen.

Mi történik Görögországban.

Berlin, dec. 10. Athénből jelentik e hó 8-ával: Az olasz kolónia tagjainak Athénből való elutazása megkezdődött. Az olasz követség személyzete a többi szövetséges államok követségeihez hasonlóan podgyászait Pireuszba küldte. Lambrosz miniszterelnök előtt az olasz követ kijelentette, hogy az antant nem tervezi, hogy Görögországnak hadat üzenjen, Venizelosz pedig nem készül Athén ellen vonulni. A miniszterelnök erre kijelentette, hogy Görögország Athén és Larissa közt nem koncentrált királyi csapatokat. A görög kormány hajlandó a korinthis-ehalki hidakat az antant ellenőrzésére bizoni a külügyminiszter birtosította az angol követet, hogy a kaszárnyákba özonit tartalékosokat fegyvertelenül hazabocsátják. Ennek dacára az antant és a görög kormány tagjai közt továbbra is megmaradt a kölcsönös bizalmatlanság. A blokád csekély hatást tett a lakosságra. A lapok ellenállásra serkentik a népet.

Bolgár hivatalos jelentés.

Szofia, dec. 10. A vezérkar jelentő tizedikéről: **Macedonfront**: Heves, időnkint pergő tűzés fokozódó tűzéségi tűzés után az ellenség megkísérelte a Tarnovatól és Monastirtól északnyugatra fekvő állásaink megtámadását. A támadást már kezdetében visszavertük. Az ellenség a Cserna hajlásban széles fronton megtámadta a Dobromir-Makovo vonalat. Mindenütt visszavertük. Az ellenség a támadási front egész szélességében a legosekélyebb eredményt sem tudja elérni. **Románfront**: Oláhországban az üdözsés tart. Csapataink a Duna balpartján; a Csernavodával szemben levő hídfő elfoglalták.

Összeesküvés a görög király ellen.

Athén, dec. 10. Konstantin görög király táviratban közölte a cárral és az angol, valamint az olasz királyokkal, hogy december elején dinasztiját összeesküvés útján megakarták fosztani a tróntól. Az összeesküvést az antant megbízottai szervezték. A király a résztvevők nevét is felsorolja a táviratban.

Botrány az olasz kamarában

Zürich, dec. 10. Az olasz kamara szombati ülésén Bonardi képviselő kijelentette, hogy az alessandriai löpörgyár robbanásánál, nem mint a hivatalos táviratok jelentették, ötven, hanem ötszáz ember pusztult el; ezenkívül sokan megsebesültek.

Lucei képviselő szóba hozta, hogy a francia kamara nemrég ellenazegült annak, hogy alig 18 éves ifjakat fegyverbe szólítsanak, nehegy a francia faj virága megcsémisüljön. Az ifjúság elpusztítását minden oldalról ellenzik.

Lucei ezután célzást tett arra, hogy sok dologért Olaszországot lehet okolni. „Ha az olasz üzletekben mondta — osztrák buzogányokat teszünk ki, el lehetünk készülve, hogy Ausztriában olasz töröket helyeznek a kirakatokba.”

A sajtótribün nagy botrányt rendezett erre:

Ki vele! Ausztria zsoldosa!

A képviselők megdöbbenve hallgattak, csupán Foscari államtitkár kiabált az ujságírókon kívül. Végül az elnök szünetet rendelt el, amely után Lucei visszavonta kijelentését.

Az esti német jelentés.

Berlin, dec. 11. A nagy főhadiszállásról jelentik vasárnap estéről: A Sommetől északra időnkint erős tözéségi harc. Nagy Oláhországban az esős idő ellenére gyors előrehaladást értünk el.

A görögök öröme Bukarest elestén.

Berlin, dec. 10. Wolf jelentés: Bukarest és Ploesti elestének hírére a macedóniai városok zászlódiszt öltöttek. Nemcsak a központiak lobogóit, hanem a görög lobogókat is kitűzték, mert a lakosság fölismerzte az események jelentőségét a saját sorsával kapcsolatban.

Az ellenzék és a koronázás

Budapest, dec. 10. Az ellenzéki pártok vezérférfiai az este az Apponyi-féle pártkörben együttes értekezletet tartottak, amelyen a koronázással kapcsolatos összes törvényhozási aktuális tanácskoztak.

Az izraelita hitközség közgyűlése. Az izraelita hitközség vasárnap tartotta Gränhut Henrik elnökele alatt évi rendes közgyűlését. Az elnök bejelentette, hogy a hitközségnek a király halála fölötti részvétét az előjárásági ülés örökölte meg. Jelentette még, hogy Bun Samu, a felsőkerekeskedelmi iskola igazgatója közel fél százados odaadó, buzgó működés után nyugalmába vonult. Az ő érdemelt is jegyzőkönyvbe írtatják. Ezután Baris titkár terjesztette be a költségvetést, amely 40,000 korona deficitet tüntetett föl. Ezt közvetlen felekerrel adóból fogják fődözni. A deficitet kulturális és jótékonyági kiadások idézték elő.

Az Uránitában hétfőn és kedden, december hó 11 és 12-én Bródl Sándor regénye *Az ezüst kecske*, kerül bemutatásra. Filmből átdolgozta Fedor Alsdorf. „Az ezüst kecske” 14 napon át állandóan zsúfolt házak mellett mutatta a budapesti Royal Apolló a nagy fotográfia, mint Kertész Mihály rendezése nagy szenzációt keltett.

Uj bankjegyek. Az Osztrák-magyar bank december 21-én becsatolja ki az egy koronás bankjegyeket és december 18-án az ötvenkoronásokat. Az ötven koronás bankjegy 160 mm. széles és 100 mm. magas. A bankjegy két oldalának rajza és színe egymástól teljesen különbözik. A magyar szövegű oldalon a jegykép rajza kék színű. A jegyek legszebb jobb negyede alul a magyar szent korona országnak gullochszal övezett, tarkán nyomtatott címerét ábrázolja, fölötté a szám és a sorozat között az értékmegjelölés „Ötven korona” olvasható. A jegy fennmaradó részén gullochekból álló tojásded alakban eszményi nőfej van, melyet fehér színű, ugyancsak gullochrajzból álló keret övez. Fölötté jobbra és balra színt alapon világosszínű „50”-es szám látható. Az egy koronás jegy 113 mm. széles és 68 mm. magas. Az előlap felső felében, két díszítésménnyel körülvett eszményi arc látható, melyeket egy Merkur-pálca választ el. A pálca középső részét vörös alapon fehér „1”-es szám fedli. A vörös színben nyomtatott, abrákkal díszített rész a jegy alsó szegélyéig alapszínként folytatódik. A jegy alsó részét baloldalt a német, jobboldalt a magyar szöveg költi ki. A két szöveg között levő fehér „1”-es számot fekete gulloche veszi körül. A cégjegyzés két oldalán, balra az osztrák császári és, jobbra pedig a magyar szent korona országnak címeré látható. A jegy hátlapján fölül két sarokvignetta van, amelyek közül a jobboldaliban szürke alapon fehér „1”-es szám, a baloldalon az értékmegjelölés nyolc különböző nemzetiségi nyelven. A vignettákat fölül egy díszítésménnyel köti össze. A két sarokvignetta és az összekötő szalag vörös színű, nyolcszögű keretet vesz részben körül, amely a jegy közepét alkotva annak alsó szegélyéig ér és egy részben ábrázolt eszményi fejet foglal magában. A sarokvignetták, azok összekötő szalagja, a bűntető határozat, valamint a sorozat és a szám szürke színben vannak nyomtatva.

A Péter Pál napi gyűjtés eredménye. (Folytatás.) 1 koronát adományoztak: Dénes János, Gärtner Vilmosné, Juaker Artúr, Kovács Pál, Fabró Józsefné, Szaváryné, Bayerliné, Papp Zoltánné, Tausz Jánosné, Stampf, Józsa Jenőné, Varga Mária, Szuharda Ferenc, Ötv. Krisztné, Milhoffer Kálmán, Wollák Erzsébet, Skammer Edéné, Wetz Pálné, Grünfeld Károlyné, Freundné, Hlászsné, Blachora Szidi, Ötv. Lázárné, Jaeger Ferencné, Ulrich Mihály, Kapitány Mária, Németh Erzsébet, István Margit, Fancsi Ferencné, Szilárd Jenőné, Wetz K., Magyar Istvánné, Stern Miksáné, Vinter Nándorné, Nováczky Józsefné, Varga Józsefné, Ofenbeck Károly, Dr. Bass Ernőné, Tiboltné, Haba, Niklauer József, Gyarmati Imre, Nemes Jenőné, Karlovics Lajosné, Engelleiter Rezsőné, Horváth György, Ince István, Sifrány Károly, Molnár Kálmán, Ötv. Vicentyné és hét magát még nevezni nem akaró.

Szabadságunkat, békénket váltjuk meg a hadikölcsönnel.

A régi idők.

Írta: Ady Endre.

Három ut beszélgetett a vonaton, amely Arad felől jött a Budapestnek tartott, az esti gyorsvonaton. Jóképű, öreg, régles, gavallér szabásu magyar urak voltak.

Mikor én beugrottam a kocsijukba, már sok busát és vigat beszélhettek egymásnak. Nem zavarták magukat a hivatlan negyediktől, beszélgettek tovább.

Abból a nemes, pusztuló, magyar ur generációkból valók lehettek, amely szépen élt, kissé ársial temperamentummal, de érdeklődéssel, értelmesen és nyugalmi emberektől ellensélt művészettel.

A hatvanas és hetvenes évek fiatalága valóságos postapomzedék volt. Ez a három öreg ur is akkor tanulta az életet a bőrcien, szépen, szomorúan tudott beszélni róla. Egyik, miatha Villoat ösmerte volna, főlshajtott:

— Vajjon hová lesznek azok a nők, akik az ember fiatalágát megédesítik?

A másik azt válaszolta röviden:

— Bennük halnak el végelgyöngülésben.

A harmadik pedig elmondta ezt a történetet, a Henrik történetét.

Ugy rendezte el az én valamikori Henrik barátom gonosz látomra, — mesélte — hogy velünk kerüljön össze barátságba Henrik. Velünk, az életök lármás, követelő hitelvezővel, ő, aki csak jártányi erővel, beteg, szívtelenül vetődött ki az élet útjára. Dátok voltunk, azután szabad urfak.

Nagyon polgári emberek fia volt az a Henrik a nagy finomágot örökölt mégis, miatha a hetedzighen vidám őst minden vidámságért az ő testi-lelki tehetetlensége volt volna a köteles ekszpedicó.

Huszonhárom évének fonynyadt ifjúságával mégis házasodnia kellett Henriknek. Így, hogy tavaszi estéként lizas, hogy fájó bi-

szegés őlt a hátgerincében s hogy hamar elázadt és zilált a melle. De huszonhárom éves volt s az apja már házas ember volt e korban.

El kellett hát indulnia Henriknek is az asszony keresésére. Holott a vére nagyon ritkán sarkallotta. I-kább csak a már, az egészségca emberek vágyalt szokta irigyelni, erőtlenn emberek erkölcsi szerint és mégis házasodni tudott. H-ib, tömérdek náaszt ülnek az emberek szokásból és gyávaságból.

Ezen időtájt hozta fátuma Henriket közbűnk, kik kevés pénzzel, de sok mobósággal szerették volna házasolni a memort. Több, sokkal több pénzzel, de is, csak a vágy után való több vágygyal jött közénk Henrik. Ugy nézett ráánk, mint a gyomornajos, az éhségtől fátalos szemű oravargóra: Irigyálta a mi nagy, callapíthetetlen éhségűket. De fájt neki minden másd'ünk. H-ügy néztük az asszonyokra, ahogyan ő sehísem mert nézni, ha olykor elbusultunk, ha néha viharoltunk: mind mind növelte az ő gyűlöletét. A beteg ember oíthatatlan gyűlöletét az egészséges iránt.

Az apja már házas volt Henriknek. Vértelen, vágytalan, de pőczas és erkölcsi lányra esett a választás. Henrik pedig egy szó elmentmondás nélkül készült az esküvőre, de még mielőg eljárt közétek. Én láttam, hogy savós,

Igen jó eredményvel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A legutak megbetegedésénél, a gyarat és hörgök durájánál, tüdő- és mellbántya-gyulladásnál.

Osztrák-magyar bank.

Az 1916. évi december 4-én megtartott kisorsolásnál kisorsoltatott:

4%-os, 50 éves, forintból szóló záloglevelekben 1,392.000 K és

4%-os, 50 éves, koronából szóló záloglevelekben 726.000 K.

Az 1916. évi december 4-én kisorsolt záloglevelek 1917. évi április 1-étől fogva egy a jelzáloghitelpénztárnál Bécsben, valamint valamennyi bankintézetnél ki fognak fizetve.

A f. é. december 4-én kisorsolt és a korábbi kisorsolásokból még fel nem vett 4%-os záloglevelek számjegyzéke a nevezett pénztárnál és valamennyi bankintézetnél kívánatra ingyen kiszolgáltatik.

A kisorsolt záloglevelek kamatoztatása az illető kisorsolás után legközelebb következő szelvényhatáridővel megszűnik, tehát a f. é. december 4-én kisorsolt zálogleveleket illetőleg 1917. évi április 1-én.

Bécs, 1916. évi december 4-én.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics
kormányzó.

Wissenburg
igazgató.

Schmid
vezetőkár.

sűrű szeméből még határozottabb gyűlölet, még nagyobb irigység tárt ki. Kitaláltam, mi fű Henriknek: Ime, el kell szegődnie egy ványadt asszonyi teremts mellé, holott sohasem habozta még a mámort, mitől a mi szemünk akkor gyökörre szillogott.

Eleddig kir, szolgai nőkkel volt dolga csak Henriknek. Állati, semmi nővel. S most érezta, hogy sohasem is fog egészségtelével égni ama legűdvősebbébb mágyán. Mert tudta, hogy az rábűvös a mi mindennek vége Sanyin, gösbőlve fog elállni valamédig, nem sokáig, sanyi és gösbös asszonya mellett.

Ekkor került föl a mi horizontunkra Vanda. Vanda szilánslány volt. Alapjában közönységes és durva, mint egy szarkóslány, avagy egy jagvár-dőlény. De minden igalmat sejtető, csodálósos mámorokkal bírtató, nagyterű asszony annak, kinek idegrendszerre nagy lyukakra volt berendekedve. Szarlaton, vad, és ügöngé fruska, a romlottóság és természetes natvítás képtelen keveréke a mi mindayáján rajogtunk érte. Henrik talán a legjobban szilán csak azért, mert hangosabbban ishitte őt a megsejtett halál. E napokban különben mind föladtak az életüket a rézreg lepkék módjára csapogtunk a lány seodás, mámorti ígérő teste körül.

Henrikre pedig valóban szigorú aszpek jötték. Jüvendős asszonya már kikövetelése téle szabad érálnak a nagyobb felét. A mátkának juttatott hivatalos a hely, gyilkos lassúsággal letelő érák után Hkegyre, érlőngve aletett közénk Henrik. Közénk, ahol Vanda található volt. A szegény fia azt a mámort reklamált az életől, amelyhez szumi orje és jage nam volt.

Mindenben pénzre mégis csak Henriknek volt a legtöbb. Vanda pedig a szilánslányok külön ösztöndével meg tudta érezni a pénzt. A szabados boldogságtól már előre didergett Henrik. Hogy is az, amikor éllete egyetlen, renekkbe készült boldogsága előtt állott a ezt a boldogságot irigylet cuberektől volt élvező.

Biz ebből re, nagy harc gabalyodott. Köstünk már voltak olyanok, akiket Vanda kezébe vett a voltunk néhányan jelöltek, szomjhozók. Mindereket együtt határozott el, nem engedjül, hogy egyszer a véglegesen legyen boldoggá, vagy csalódottá — ami volt képpen mindery — Henrik.

Őrt álltunk Vanda mellett. A Henrik esküvének aszja pedig gyorsan közelgett. A szegény Henrik a neki ártó és idegen mámort eszevesztettek módjára hajszolta. Mi meg ott álltunk, az ő utjában, mint Vanda mámort ígérő testének szigorú érel. Gonoszok és brutálisak voltunk, mint minden megértője az életnek.

Még egy nap — az, holnap esküszik Henrik a elmarad végkép az életől. Megy a maga ványadt asszonya mellett a közelgő halál felé, — mondjuk.

A sápadt, szemmi ember még állt az utolsó délutánon is tette egyetlen ajándékért. Hílt. Minden gonoszságunkkal vertük el Vanda mellől. Ő pedig most megzűgyenülten, lelt rötten. Készül az esküvére.

Őit vótunk az esküvére. Két furesz, ki-

calke, sápadt szemmel a nássa. Őakéntes bo-börtönözés, míg megérte a halál. Sok átok potyogott már a frejere, de onnan, az oltár elől szórták reám a irigylet társasra a legtöbb átkot. Pedig nem is voltunk olyan irigylet vilók. Rudolf ment a halálba, a kis szemmi, vértelen nő oldalán, mert a halál jegyese volt. Mi maradtunk az élettél; bolott mi megunk az voltunk az élet véglegényei. Az életnek az ilyen kedvességgel vannak számunkra: legalább utjában állunk másoknak. Azaz utjában állottunk.

A másik két öreg ut sóhajtott a ez volt Pestig az utolsó történet.

Szerkesztői üzenetek.

Annla. Mély gyász idején a cilllogó ékszereket nem szokás viselni, kivéve a legy gyűrt. **Hívtatunk.** A cilllogó bármilyen alkalommal pótolhatja a fekete puha, vagy fétkemény kalappal **Régi előfűtő.** Köszönjük szives elismerését. Kívánsága szerint intékedőök.

Leoltott méz, igás szekerrek, kőműves szerszámok

eladó a Teleski-uti kaszárnyában.

Két drb. 6 és 7 éves 160 cm. magas nemes

pejkancza

eladó. Bővebbet Sugár-ut 29. sz.

Egy 13—15 éves ügyes megbízható

fiu mindeneknek

felvétetik a Hirschler tőzsdében.

URÁNIA MOZGÓKÉP-PALOTA ROZGONYI-UTCA 4.

Hétfőn és kedden, dec 11. 12-én

Az ezüst kecske

BRÓDY SÁNDOR regénye után átdolgozta filmre Fodor Aladár Rendezte Kertész Mihály, mely filmen elsőrangú magyar művészek vannak képviselve.

Szerdán és csütörtökön, 13. 14-én

KÖNNYELMŰ FIA BETTY NANSEN a főszerepben.

Küldésnek: Hétfőnapokon 6, 9. — Vasárnap és ünnepeken 2^{1/2}, 4, 5^{1/2}, 7, 9.

Legszebb és legolcsóbb karácsonyi és ujévi ajándékok

14093

kaphatók Erzsébet-tér — 22 szám alatt — (Strám és Klein üzlete mellett) most megnyílt

Játék- és papíráru kereskedésben.

Katonák Karácsonyára

legalkalmasabb ajándékok

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében kaphatók: u. m. zsebkönyvek, imakönyvek, daloskönyvek, regények, szórakoztató olvasmányok, levélpapírok, zsebnaptárak, zeneművek, zsebiórok, töltőtollak stb. dús választékban.

Zeneakadémiát végzett drezdai nevelőnő,

helybeli uri családnál állásban, Angol- és Franciaországban hosszú ideig tartózkodott, 1—2 órát adna naponta. Megkeresések „Művelőd-jünk jelige alatt a Zala kiadóhivatalához kéretnek.

Dr. KOLLER ISTVÁN alsórajki (u. p. Gelse) gazdaságában eladó 80 darab tiszta vérű mangalica választott malacz.

14093

Sürgősen

tessek kérni egy levelezőlapon

a karácsonyi mintagyűjteményt

melyet gazdag választékban ingyen és bérmentve azonnal küldünk.

Ugyazintón a kosztümök, kabátok, ruhák, ponyolák, bluzok, szőrmék és kötött árukól képes

árjegyzéket

Stern József

cs. és kir. udv. szállító

Budapest, IV, Kálvin-tér 1.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ALVÉNYKÖZÖS ÉS ELŐADÓK:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

FŐKIADÓHIVATAL:

Közlönyadó és az "Egyesület" kiadója, a köz. hírlapok és a "Közélet" kiadója.

"ZALA" Helytartó és igazgató: A. K. Helytartó és igazgató: Nagykanizsa.

TELEFON-SZÁMOK:

Helytartó és kiadó: 111
Közlönyadó: 112
Közélet: 113

A béke küszöbén.

Németország és Ausztria-Magyarország békeajánlatot tettek az ellenséges államoknak

Az elmúlt huszonnégyórában világszóló szenzációjú diplomáciai esemény történt. A hír, amelyről alábbi táviratunk számol be, millió és millió lelket hoz remegésbe, hihetetlen izgalomba s a remény-

ség legszebb virágait fakasztja a szivekben. A központi hatalmak a semlegesek útján békeajánlatot tettek az ellenséges államoknak. Erről ez a hivatalos táviratunk számol be:

A Zala szerkesztőségének Nagykanizsa.

Budapest, dec. 12. déli 1. óra. (Cenzurázva.) Kormányunk hivatalos kommunikéban közli, hogy a háborút védelmi célból kezdtük és tőle létünk biztosítását várjuk. Rámutatva elért sikereinkre, a semlegesek útján az ellenséges államoknak ajánlatot tettünk a béketárgyalások megkezdésére.

Magyar Távirati Iroda

Szinte elképzelhetlen, hogy a központi hatalmak kormányai azt az ajánlatot előzetes puhatolozások nélkül tették volna. A kulisszák mögött bizonyára tárgyalások folytak s az ajánlat csak alap a kiinduláshoz. Minden okunk meg van arra, a hiedelemre, hogy az ellenséges államok kapva kapnak a kinyitott békejövő után s a szeretet ünnepé már békét talál a véráztatva földön.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

CZERKES/POSZT ÉS KIRÁLYVÁLTAL:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 FŐKIKADÓHVIVAL:
 (Közlöny-utca 2. sz.) (Főpostahivatal)
 A. K. Képzőművészeti Iskolával és
 a Magyar Posta 12. Irányítással
 „ZALA” hírlapjához az országban
 a. k. előfizetési díj: 1000. Ft.
VELEPOSZT-ÉRTÉK:
 (Közlöny-utca 2. sz.)
 (Főpostahivatal)
 Helyesbítés: 1916. XII. 12.

Tisza és a kancellár nyilatkoznak a békéről?

Parlamentek történelmi ülése.

A német birodalmi gyűlést ma délutáni négy órára váratlanul, meglepetésszerűleg rendkívüli ülésre hívták össze, hogy a birodalmi kancellár bizonyos kérdésekről nyilatkozzon tegyen. Hogy miről fog nyilatkozni a kancellár, arról eddig csak kombinációk beszélnek, azonban az a tény, hogy a birodalmi gyűlést rendkívüli ülésre hívták össze, arról tanuszkodik, hogy rendkívüli jelentőségű dolgokról lesz szó.

Budapest, dec. 11. A Pester Lloyd szerint a kancellár az ellenséges államokat figyelmeztetve fogja, hogy céltalan a további küzdelem. A román események is ezt mutatják. A kancellár kijelenti, hogy Németország bizik saját erejében, de emberi szempontokból a további vérontást fűlétegesnek tartja.

Berlin, dec. 11. A Vöörwärtz szerint a kancellár elérkezettnek látta a pillanatot arra, hogy Németország újból hangsúlyozza békés akarát. A Vorwärts szerint a birodalmi gyűlés összehívásának az a célja, hogy félelmetes módon megintse a hosszú háború akaróit és döntően előkészítse a békét.

Berlin, dec. 12. A ma délutáni ülésen a német szövetséges államok vezetői is részt vesznek, ami mellett bizonyít, hogy rendkívüli dolgokról lesz szó. A kancellár kedden délelőtt tanácskoznia fog a szövetséges államok vezető miniszterével. A német pártok délben az ülés előtt külön tanácskozási tartanak. A kancellár nyilatkozata iránt nemesak politikai körökben, de a közönség körében is hihetetlen az érdeklődés. Ilyen izgalommal vegyes érdeklődést a háború alatt még nem tapasztaltak. A közönség olyan tömegesen jelenkezik belépőjegyekért, hogy a kivánságokat kielégíteni lehetetlenség.

Budapest, dec. 12. Magyar politikai körökben nagy feltűnést keltett Szász Károly képviselőházi elnöknek az a bejelentése, hogy Tisza gróf miniszterelnök a Ház keddi délutáni ülésén nyilatkoznia szeretne. Azt hiszik, hogy Tisza Bethman Holweggel fazonos nyilatkozatot kíván tenni.

Az esti német jelentés.

Berlin, dec. 12. A nagy főhadiszállásról jelentik hétfőn este: A Somme front csendesebb. A Maas keleti partján megéleltünk a tűzérsegi tüzérség. Erdély keleti frontján meghusultak az erős orosz támadások, amelyek a Nagy-Olahországban való gyors előmenetelünket nem befolyásolták. A Cserna hajlásában a szerbek és franciák néhány támadása véresen összeomlott.

Elsülyesztett óriáshajók.

Berlin, dec. 12. Wolf jelentés Tengeralttjáróink a Földközi-tenger keleti vizén november 28-án és december harmadikán elsülyesztettek két 5-6000 tonás hadiszerrrel megrakott ellenséges gőzöst. Mindkét gőzös föl volt feyverezve és rombolók kiszérték.

Románia züllése

London, dec. 11. Jassyból jelentik: A román kamarának december 8-ra összehívott ülését elhalasztották Bukarest felől egyre több menekült érkezik. Az élelmiszerhiány nagy.

Szófia, dec. 12. A bolgár vezérkar jelenti e hétfői: Csapatunk Tutraken és Csernovoda közt megszállták az egész dunapartot Keleti Olahországban a szövetségesek föltartóztathatatlannal előrenyomulnak.

Görögország gyanús készülődései.

Róma, dec. 12. Athénből jelentik: Egész Görögországban kiterjedt katonai előkészületeket tesznek. A kocsiakat, lovakat rekvirálják. Athénben kihirdették az ostromállapotot. A Venizelisták már sehol sem láthatók. A dörönök megjeltek. Az antant követek fölvilágosítást kértek, hogy miért történik a csapatok koncentrációja? A görög miniszterelnök ezt válaszolta: A rend tartatása érdekében.

A király Budapesten.

Budapest, dec. 12. Károly király reggel 7 órakor különvonaton Budapestre érkezett.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 11. Lipót bajor herceg harcvara: Nem volt nagyobb harci tevékenység. József főherceg harcvara: A Tatar szorosától északra (az Erdős-Kárpátokban) a Bisztric szakaszon Jakobenitől északra keletre a Muncelulon (Gyergyó-hegység) és a Trotsul völgy két oldalán tegnap is nagy erővel támadtak az oroszok anélkül azonban, hogy bármilyen eredményt értek volna el. — A Smotrectől északra német járőrök előretörésükkel 14 foglyot és egy aknavetőt szállítottak be. Mackensen vezértábornagy harcvara: Az üldözött hadierők egy helyeken ellenállással találkoznak. Az ellenállást megtörtük. Morzdutaink a zuhogó eső, a felzört talaj és a hidak szétrombolása ellenére téveszerűen folytak. Újra több ezer foglyot ejtettünk. Macedon arvonai: December 10 én, amely napon az ellenség jelentékeny tűzérsegi és gyalogsági erőket vetett harcba, az antant újabb súlyos kudarcot szenvedett. A franciáknak és a szerbeknek Dobromis és Markowo között intézett minden támadása meghusult a német és bolgár csapatok szivós ellenálló erején. A Parolotól keletre fekvő magaslatokért folyt harcokban különösen kitűnt a keletporoszországi 45 ös számú gyalogezred.

Légfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 11. Mackensen vezértábornagy harcvara: A szövetséges haderők a kedvezőtlen időjárás, rossz utak és helyenként újra feléledő ellenséges ellenállás dacára tovább nyomulnak előre. Osztrák magyar és német csapatok Bukaresttől északra keletre, Recéanál kivitták az átkelést a Jalomitan. József főherceg harcvara: A Kárpátokban az oroszok véres veszteségeik dacára, amelyeket az utóbbi hetekben alacsony becsléssel legalább 30,000 emberre tehetünk, újra eredménytelenül rohánják meg állásainkat. Az tábornok hadsergeje a határszakaszon Ocnától nyugatra és északnyugatra újra számos előretörést vert vissza. Kövess tábornok hadsergenél a Valeputsa-Jakoboni műút két oldalán, ahol az ellenség tehermentesítő offenzívájának kezdete óta Habermann és von Socheuchenstall tábornokok csapatai ellen különös szivósággal rehamozott és a Tatar-szorosától északra fekvő területen elkeseredett harc folyt. Az oroszok minden áldozata hiábavaló volt. Lipót bajor herceg harcvara: Nincs jelenteni való.

Hafer altábornagy.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 11. Változatlan. Hafer altábornagy.

Szoba

bevonulás miatt azonnal eladó
Ótvás-tér 18. 14108

Egy rokkant katona

erdőnek kerestetik. Bővebbet
Strém Károly Sugár-út 2. 14109

**Egy 14-15 éves leány
tanulóleánynak felvétetetik Kreiner Gyula**

üzletében. 14101

A Rákóczi utca 3b). az. alatti

ház, kerttel

szabad kútból eladó. Bővebbet
Kossuth tér 2. 14110

Bejáró takarítónő

délelőttre azonnali belépésre
kerestetik. Csengery utca 8. I. em.

Két drb. 6 és 7 éves 160 cm. ma-
gas nemes

pejkancza

eladó. Bővebbet Sugár-út 29. sz.

Zeneakadémia-t végzett drezdai

nevelőnő,

helybéli urt családnál állásban,
Angol és Franciaországban hosszú
ideig tartózkodott, 1-2 órát adna
naponta. Megkeresések „Művelőd-
jünk jelleg alatt a Zala kiadóhi-
vatához kéretnek.

Rézgáliczot

garantált 98%-ost azonnali átvé-
teleire szállít

BERÉNYI BÉLA szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

ELEGÁNS DOMBORNYOMÁSÚ
NÉVJEGYEK
ELEGÁNS NÉVEL VAGY BETŰVEL
ELLÁTOTT

DISZLEVÉLPAPIROK
FISCHEL FÜLÖP FIA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN NAGYKANIZSÁN.

**Katonák
karácsonyára**

Legalkalmasabb ajándékok

FISCHEL FÜLÖP FIA könyv-
kereskedésében kaphaték: u. m.
zsebkönyvek, imakönyvek, dalos-
könyvek, regények, szórakoztató
elvasmányok, levélpapírok, zseb-
naptárak, zeneművek, zsebi ónók,
töltőtollak stb. dús választékban.

Meghívó.

14107

Néptakarékpénztár-Összegyűző Szövetkezet

1916 évi december hó 21-én délután
5 órakor a Néptakarékpénztár részvény-
társaság Nagykanizsán cég helyiségében
(Deák Ferenc-tér 13. szám) tartja

IX. évi közgyűlését,

melyre a tisztelt tagok ezennel meg-
hivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság
jelentése.
2. Az 1915-1916. évi zárványadatok előter-
jesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség
felosztása a vonatkozó határozat és a fel-
mentvény megadása.
3. A felügyelői tagok 3 évre való meg-
választása.
4. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 2 pótló
tagjának egy évre való megválasztása.

Méltóságok. Tisztség: Értékpapírok 16.000
Yerona s. é. hadiközségi könyvny. 14.988 — K. Felgy-
előbizottság 45.949-08 K. Készletanyagok 114.968 — K. Át-
számolt tőke 2.083.14 K. Összesen 197.991.17 K. —
K. Pénztár: Tartalékai 7.488 — K. Részvény 9.086 K.
VII. évi. Ületérszám 58.625 — K. VIII. évi. Ületérszám
24.887 — K. IX. évi. Ületérszám 24.881 — K. X. évi.
Ületérszám 16.970 — K. VII. évi. osztalék 3.919.80 K.
VIII. évi. osztalék 1.159.90 K. IX. évi. osztalék 916.90 K.
Részvény osztalék 796.80 K. Átírási-tételek 2.189 — K.
Nyereség felosztás a múlt üzletévről 389.20 K. Felgy. évi
tiszta nyereség 1.998.97 K. Összesen 197.991.17 K.
Nagykanizsa, 1916. október 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A fenti mérleg-összámot megvizsgáltuk, a
s a segédkönyvekkel összehasonlítottuk és
azokkal mindenben megegyezőnek találtuk.

Nagykanizsa, 1916. november hó 14-én

A felügyelő-bizottság.

Taglétszámunk: 1915. október 31-én volt 225
tag 1200 beltrés és 181 részvény 1916. október 31-ig
beltrés 86 tag 845 beltrés és 24 részvény. 1916
október 31-ig beltrés 98 tag 700 beltrés és 58
részvény. 1916. október 31-én maradt 218 tag 1748
beltrés és 105 részvény. Felmondott 28 tag, 345 bel-
trés és 24 részvény.

Üjdonság!**Festés festék nélkül**

képek fizetnek a gyer-
meknek legnehebb mu-
latágra. — Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

**URÁNIA MOZGÓKÉP-
PALOTA ROZSGONYI-UTCA 4**

Hétlőn és kedden, dec. 11. 12-én

Az ezüst kecske

BRÓDY SÁNDOR regénye után
átdolgozta filmre Fodor Aladár.
Rendezte Kertész Mihály, mely fil-
men elsőrangú magyar művészek
vannak képviselve.

Szerdán és csütörtökön, 13. 14-én

**KÖNNYELMŰ FIA
BETTY NANSEN a főszerepben.**

Kilésdások: Hétköznapon 8. 9. — Vasnap
és ünnepnapon 2 1/2, 4, 8 1/2, 7. 8.

Legszébb és leg-**olcsóbb karácso-****nyai és újévi****ajándékok**

14093

kaphaték Erzsébet-tér
— 22 szám alatt —
(Strém és Klein üzlete
mellett) most megajult

**Játék- és papírú
kereskedésben.****Dr. KOLLER ISTVÁN**

alsórajki (u. p. Gelse)

gazdaságában eladó

80 darab tiszta vörű

mangalica

választott

malacz.

14093

Árverés.

Semogyi Ede raktárában még meg-
levő kredencok, pohárazékek, képek,
tükrök, mesdők, szekrényekből álló
tárgyak Kisfaludy Sándor-utca 17.
— házszám alatti raktárban

1916. évi december hó
20-ik napján d. e. 10 ó.

megtartandó árverésen közzé-
fektetés mellett a legtöbbet ígérők
— el fognak adni.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

FIÓKKIADÓHVATAL:

Kalmay-utca 2. sz. (Fischel-könyvkereskedés), a hol hirdetések és előfizetések is felvétnék

„ZALA” Hirtelintéző és nyomda v. t. könyvnyomdája Sugar-ut 6.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 79
Fiókkkiadóhivatal: 179
Nyomda: 287

Tisza bejelenti a parlamentben a békeajánlatot.

Hadsergparancsok a békeajánlatról.

Ma délután öt órakor történelmi ülése volt a parlamentnek. Tisza István gróf-miniszterelnök ekkor jelentette be, hogy külügyi kormányunk békejavaslattal fordult az ellenséges államokhoz. A parlament környékét már jóval az ülés előtt óriási emberfőmög lepte meg. Az ülésterem és a karzatok zsufolásig megteltek. Öt óra 10 perckor nyitotta meg Szász Károly elnök az ülést s jelentette, hogy a miniszterelnök kíván szólni. Tisza siri csöndben állt föl a következőket mondotta:

— Külügyminiszterünk a semleges államok képviselőinek a következő jegyzéket nyújtotta át: (A jegyzéket tudósításunk végén közöljük megfelelő kommentárral.) Amikor ezt kötelességszerűleg bemutatom, kijelentem, hogy ez semmi változást a fölfogásunkban és eddigi álláspontunkban nem jelent. Könnyű megállapítani, hogy ki okozta a világháborút.

Ezután történelmi visszpillantást vet az orosz—francia szövetségre, amely a agresszivitást foglalta magában. Nekünk mindenben békés szándékaink voltak. A háborút a francia revans eszme, Oroszország balkáni aspirációja és Anglia azon hite idézte elő, hogy Németország öt gazdasági fejlődésében veszélyezteti. Nekünk védeni kellett existenciánkat. Fegyvert kellett ragadnunk biztonságunkért. A békejavaslatot most kellett megtennünk, amikor ellenségeink látják, hogy nem gyöngeségből tesszük ezt, hanem pusztán békeszereteiből. Románia támadása közelebb hozta a döntést javunkra. Románia leverése dacára békeszándékunk erősödött. A békeszö-

zat ezidő szerint — véleményem szerint — nem ütközik akadályokba és ha eddig megálltuk helyünket, tagadó válasz esetére is tovább tudjuk sikeresen folytatni a harcot.

A beszédét a Ház minden része nagy ovációval fogadta.

Apponyi Albert gróf kívánja, hogy a békét lojális szellemben kell megkötni. Mi katonailag előnyben vagyunk s így nagyon alkalmas időben jött a békeproponció.

Utána Andrássy Gyula és Rakovszky beszéltek. — Az ülés még folyik.

A békeajánlat szövege.

Budapest, december 12. A mikor 1914. nyarán a tervszerűen folytatott állandóan fokozódó kihívások és fenyegetések egész sorával szemben Ausztria-Magyarország türelmének vége szakadt és a monarchia a zavartalan békének szinte ötven esztendeje után fegyvert fogni volt kénytelen. E súlyos elhatározásában sem támadó szándék, sem hódítás vágya nem vezette, hanem kizárólag az önvédelem keserves parancsának engedelmesskedett

A monarchiának a jelenlegi háborúban az volt a feladata és a célja, hogy létét megvédelmezze és az ellenséges szándékoknak hasonló álnok támadásai ellen a jövőt biztosítsa. Hűséges fegyverbarátságban kipróbált szövetségeseivel egyetemben Ausztria Magyarország hadserege és hajóhada harcolva és vérezve, de egyszerűen elöretörve és győzedelmeskedve gazdag sikereket ért el és meghiusította ellenségeinek szándékait.

Négyes szövetségünk nem csupán

a győzelemnek beláthatatlan sorait vivta ki, hanem nagy ellenséges területeket is tart hatalmában. Nem tört meg ereje, melyet utolsó áruló ellenségével csak nemrég éreztetett és nem rendül meg lakosságának szívós ellentálló akarata sem.

Ellenségeink soha sem remélhetik, hogy ezt a hatalmi szövetséget legyőzzék és szétzúzzák, és sohasem fog nekik sikerülni hogy ezt a szövetséget elzáró és kiéhezhető rendszabályokkal leverhessék. Az ellenség háborús céljai, melyekhez a küzdelem harmadik esztendejében sem jutott közelebb, a jövőben teljesen elérhetetleneknek fognak bizonyulni.

Haszontalan és hiábavaló tehát, hogy az ellenfél a harcot tovább folytassa ami négyes szövetségünk ellenében, amely sikeresen halad előre céljai felé, hogy a fennállása és integritása ellen régtől fogva tervezett és forralt támadás ellen magát megvédelmezze, valamint hogy a léte és békés fejlődése ellen irányuló hasonló támadások megismétlődése ellen a reális biztosítékokat megszerezze.

E szövetség hatalmai nem is engedik magukat többé leszorítani existenciájuknak arról az alapjáról, amelyet a kivívott előnyökkel biztosítottak, mind inkább nyilvánva, hogy a gyilkos háború folytatása, a melynek során az ellenség még sok mindent elpusztíthat, a végzetet azonban, amint azt a négyes szövetség bizton reméli, többé meg nem fordíthatja, nem egyéb mint ember életnek és javaknak céltalan pusztítása, mint semmiféle szükség által nem parancsolt embertelenség. Mint bűn, melyet a civilizáció ellen elkövetnek.

Ez a meggyőződés és annak a reménye, hogy hasonló belátás az ellenséges táborban is érvényesülhet, az osztrák-magyar kormányoknál teljes egyetértésben a szövetséges hatalmak kormányaival azt a gondolatot érlelte meg, hogy nyílt és lojális kísérlet tegyen oly célból, hogy a béke előkészítése céljából beható megbeszélést folytathasson az ellenféllel Evégből ma Ausztria Magyarország, Németország, Törökország, Bulgária kormányai azonos szövegű jegyzéket intétek azoknak az államoknak az illető fővárosokban akkreditált képviselőihez, amelyek a tekintetbe jövő állampolgárok védelmével az ellenséges országokban meg vannak bízva. E jegyzék kifejezi a hajlandóságot arra, hogy ellenfeleinkkel békétárgyalásokba bocsátkozunk és azt a kérést is tartalmazza, hogy ezt a ki nyilatkozatát kormányok útján az illető ellenséges államoknak közvetítsék. Ez a lépés egyidejűleg külön jegyzék útján a Szentszék képviselőjének is tudomására hozatott és a békeajánlat iránt a pápa közreműködő érdeklődése is kikérte. Hasonló értesítést kapott erről a lépésről a többi semleges államnak a négy fővárosban akkreditált képviselője is, hogy a demarschról kormányaikat értesítsék. Ausztria-Magyarország és szövetségesei a lépésükkel új és döntő bizonyítékát adták békeszeretetüknek. Az ellenségben mulik most, hogy érzületéről tanúságot tegyen az egész világ előtt. A négyes szövetséget azonban, bármilyen legyen is javaslatának az eredménye, a háborúnak esetleg reáerőszakolt folytatása miatt a saját népeinek itélőszéke előtt sem terhelheti majd felelősség — Ausztria Magyarország, Németország, Bulgária és Törökország ma átnyújtott azonos jegyzékének szövege tartalmazza a miniszterelnökség sajtóosztálya a következőkben közli lapunkkal:

A világ nagy részét immár közel két és fél éve dúlja a legrettenetesebb háború, melyet valaha ismert a történelem. Ez a katasztrófa, melyet a közel érezetendő civilizáció köteleke szem volt képes feltartóztatni az emberiség legértékesebb javait támadja meg. Rombadöntéssel fenyegeti azt a szellemi és anyagi haladást, amely a 20. század hajnalán Európának büszkesége volt. — Ebben a küzdelemben Ausztria Magyarország és szövetségesei Németország, Bulgária és Törökország bebizonyították legyőzhetetlen erejüket, számban és hadiszert tekintetében lényeges ellenfeleinkkel szemben hatalmas sikereket értek el. Soraik rendületlenül állanak meg az ellenséges hadak folyton megújuló rohamaival szemben. A Balkánon bekövetkezett legutolsó támadás

gyorsan és győzedelmesen leverett. Ez utolsó események igazolják, hogy a háborúnak további folytatása nem öri meg ellentálló erejüket ellenkezőleg az egész helyzet további sikereik reményére jogosít. Létüknek és szabad nemzeti fejlődésüknek védelmére kellett a négy szövetséges hatalomnak fegyvert ragadnia — Seregeiknek dicsőséges tettei sem változtatták meg küzdelmüknek ezen jellegét, egy percre sem vesztették szem elől, hogy a többi nemzetek jogainak tisztelete saját jogukkal és jogos érdekükkel ellentétben nem áll.

Nem akarják szét zúzni vagy megsemmisíteni ellenségeinket. Katonai és gazdasági erejük tudatában készen arra, hogy ha kell, a végsőig folytassák a reájuk erőszakolt küzdelmet, egyszerűen azonban áthatva attól az óhajtól, hogy a további vérontásnak elejét vegyék és véget vessenek a háború borzalmainak, a négyes szövetséges hatalom a békétárgyalások mielőbbi felvételére tesz javaslatot. Meggyőződésünk szerint, azok a javaslatok, amelyeket ezekre a tárgyalásokra magukkal hoznának és amelyek népeik becsületét, létét és fejlődési szabadságát kívánják biztosítani, alkalmas alapot nyújtanának az állandó béke helyre állítására.

Ha a békének és engesztelődének ezen ajánlata dacára tovább folynék a küzdelem, a szövetséges négy hatalom el van tökéltve, hogy azt a győzelmes befejezésig fogja folytatni. A felelősséget az emberiség és a történelem előtt ünnepélyesen elhárítják magukról. A cs. és kir. kormányok van szerencséje excellenciáj szives közvetítésével kormányát tisztelettel felkérni, hogy ezt a közlést kormányának tudomására hozni méltóztassék.

Hadseregparancsok a békejavaslatról.

Károly király a békeajánlatot a következő hadsereg és hajóhadparancsban közölte hű katonáival:

„Hadseregem és flottám katonáihoz! Isten kegyes segítsége a ti térségtök és kitartástok, valamint a hű szövetségeseik oly helyzetet teremtettek, amely a mi végleges győzelmünket nem tűnetheti föl kétesnek. Attól a törekvéstől vezéreltetve, hogy a nehéz időkben helytálló csapatoknak a béke áldásait megszeressük, én és a hű szövetségeseik kísérletet tettünk a becsületesebb megteremtésére. Imádkozom, hogy az Isten e lépést áldásával kísérelje. Hiszem, hogy rendületlenül fogtok

küzdeni, míg a béke művét be nem fejezzük, vagy a döntést ki nem viltuk.

Károly.

(A német császár hadparancsa):

Katonák!

Érteztében a győzelemnek, amelyet vítérségtelkkel kívívtatok, én és hű szövetségeseink uralkodói az ellenségnek békejavaslatot tettünk. Hogy az ehhez kapcsolódó célt elérjük e, az eldöntetlen marad. Isten segítségével az ellenséggel szemben továbbra is ki kell tartanotok, meg kell őket vernetek.

Vilmos.

Cáfolat.

Budapest, dec. 12. Azt a hírt, hogy Románia kapitulált volna, a Carp a békétárgyalások megkezdésére érkezett volna, Bukarestbe — illetékes helyen a leghatározottabban megcáfolják.

Siessünk!

Az áruló Románia bűnhődése legazobb gyümölcse az eddigi hadi kölcsönökben kifejezésre jutott nemzeti erőnek. Ez az út vezet végső győzelmünkhöz is! A haza hívó szava elől nem térhet ki senki, hisz a kölcsön feltételei úgy vannak megállapítva, a pénzüzetek előzékeny készsége oly jegyzési könnyítésekkel siet segítségünkre, hogy csak a teljesen szegénynél, a földhöz ragadt nyomorultnál találhatunk menteséget az elmaradásra. A sikernek teljesnek, nagyszerűnek kell lennie, ezt a nagy célt ne szünjünk meg lelkes szóval, példaadó tettel következtesen, törhetetlenül munkálni. E munkával a győzelmes béke áldást és virágzást osztó nagy műven munkálkodunk. Siessünk e munkával, hogy a jegyzés lezárásakor, e hó végéig anyagiakban vértelen lép hessük át az új reményteljes 1917. esztendő küszöbét.

ELEGANS DOMBORNOMASU
NÉVJEGYEK
ELEGANS NÉVEL VAGY BKTÜVEL
ELLATOTT
DISZLEVÉLPAPIROK
FISCHEL FÜLÖP FIA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN NAGYKANISZAN

A „Zala” előfizetési árai:

helyben	hazai	hórci	Postai szolgáltatással
Egy hóra	1.80 K	Egy hóra	2.00 K
Havonta	5.40 K	Havonta	6.00 K
Féléve	27.00 K	Féléve	30.00 K
Egy év	54.00 K	Egy év	60.00 K

Egyenként Ára 8 fill.
Könyvek és papírok megvásárlásánál kedvezményesen.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

LENYEGTŐSÉGI ÉS KIADÓVATÁSI

NAGYKANIZSA

BUGAR-UT 4. SZÁM

FŐKIKADÓHIVATAL

Kelendő: újság 2 az (Felszólalás-
költség), a más kiadások az
előfizetők és a távollátók

"ZALA" Hirtelrepedő és nyomtatás
és kiadás-üzemeltetője Bugar-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Budapest: 1000 és kiadóhivatali
Nagykanizsa: 1000 és kiadóhivatali
Központ

A béke ügye.

Tisza bejelentése a parlamentben

Budapest, december 12. A mikor 1914. nyarán a tervszerűen folytatott állandóan fokozódó kihívások és fenyegetések egész sorával szemben Ausztria-Magyarország türelmének vége szakadt és a monarchia a zavartalan békének szüntő-ötven esztendeje után fegyvert fogni volt kénytelen. E súlyos elhatározásában sem támadó szándék, sem hódítás vágya nem vezette, hanem kizárólag az önvédelem keserves parancsának engedelmesskedett.

A monarchiának a jelenlegi háborúban az volt a feladata és a célja, hogy létét megvédelmezze és az ellenséges szándékoknak hasonló átnok támadásai ellen a jövőt biztosítsa. Hűséges fegyverbarátságban kipróbált szövetségeseivel egyetemben Ausztria-Magyarország haderege és hajóhada harcolva és vérezve, de egyszer-mind előretörve és győzedelmeskedve gazdag sikereket ért el és meggyőzőtá ellenségeinek szándékait.

Négyes szövetségünk nem csupán a győzelemnek beláthatatlan sorait vívta ki, hanem nagy ellenséges területeket is tart hatalmában. Nem tört meg ereje, melyet utolsó áruló ellenségével csak nemrég éreztetett és nem rendül meg lakosságának szívós ellentálló akarata sem.

Ellenségeink soha sem remélhetik, hogy ezt a hatalmi szövetséget legyőzzék és szétzúzzák, és sohasem fog nekik sikerülni hogy ezt a szövetséget elzáró és kizáró rendszabályokkal leverhessék. Az ellenség háborús céljai, melyekhez a küzdelem harmadik esztendejében sem jutott közelebb, a jövőben teljesen elérhetetleneknek fognak bizonyulni.

Haszontalan és hiábavaló tehát, hogy az ellenfél a harcot tovább folytassa ami négyes szövetségünk ellenében, amely sikeresen halad előre céljai felé, a fennállása és integritása ellen régtől fogva tervezett és farrall támadás ellen magát megvédelmezze, valamint

hogy a léte és békés fejlődése ellen irányuló hasonló támadások megismétlődése ellen a reális biztosítékokat megszerzze.

E szövetség hatalmai nem is engedik magukat többé leszorítani existenciájuknak arról az alapról, amelyet a kivívott előnyökkel biztosítottak, mind inkább nyilvánva ő, hogy a gyilkos háború folytatása, a melynek során az ellenség még sok mindent elpusztíthat, a végzetet azonban, amint azt a négyes szövetség bizton reméli, többé meg nem fordíthatja, nem egyéb mint ember életnek és javaknak céltalan pusztítása, mint semmiféle szükség által nem parancsolt embertelenség. Mint bűn, melyet a civilizáció ellen elkövetnek.

Ez a meggyőződés és annak a reménye, hogy hasonló belátás az ellenséges táborban is érvényesülhet, az osztrák-magyar kormányoknál teljes egyetértésben a szövetséges hatalmak kormányaival azt a gondolatot érlelte meg, hogy nyílt és lojális kísérletet tegyen oly célból, hogy a béke előkészítése céljából beható megbeszélést folytathasson az ellenféllel. Evégből ma Ausztria-Magyarország, Németország, Törökország, Bulgária kormányai azonos szövegű jegyzéket intétek azoknak az államoknak az illető fővárosokban akkreditált képviselőihez, amelyek a tekintetbe jövő állampolgárok védelmével az ellenséges országokban meg vannak bízva. E jegyzék kifejezi a hajlandóságot arra, hogy ellenfeleinkkel békétárgyalásokba bocsátkozzunk és azt a kérést is tartalmazza, hogy ezt a kinyilatkoztatást kormányuk útján az illető ellenséges államoknak közvetítsék. Ez a lépés egyidejűleg külön jegyzék útján a Szentpéter képviselőjének is tudomására hozott és a békeajánlat iránt a pápa közreműködő érdeklődése is kikérletett. Hasonló értesítést kapott erről a négyesről a többi semleges államnak a négy főváros an akkreditált képviselője is, hogy a demarschról kormányait érte

sítsék Ausztria-Magyarország és szövetségesei e lépésükkel új és döntő bizonyítékát adták békeszeretettüknek. Az ellenségben mulik most, hogy érzületéről tanúságot tegyen az egész világ előtt. A négyes szövetséget azonban, bármilyen legyen is javaslatának az eredménye, a háborúnak esetleg reáerőszakolt folytatása miatt a saját népeinek ítélőszékére előtt sem terhelheti majd felelősség.

Tegnap délután öt órakor történelmi ülése volt a parlamentnek. Tisza István gróf miniszterelnök ekkor jelentette be, hogy "küllügyi kormányunk bejelentéssel fordult az ellenséges államokhoz. A parlament környékét már jóval az ülés előtt óriási emberfőnyeg lepte meg. Az ülésterem és a korlátok zsúfolásig megteltek. Öt óra tíz perckor nyitotta meg Szász Károly elnök az ülést és jelentette, hogy a miniszterelnök kíván szólni. Tisza siri csúszdában állt föl a következőket mondotta:

Külgyminiszterünk a semleges államok képviselőinek a következő jegyzéket nyújtotta át: (olvassa)

"A világ nagy részét immár közel két és fél éve dúlja a legrettenetesebb háború, melyet valaha ismert a történelem. Ez a katasztrófa, melyet a közel ezeréves, civilizáció köteleke sem volt képes feltartóztatni az emberiség legértékesebb javait támadja meg. Rombdöntéssel fenyegeti azt a szellemi és anyagi haladást, amely a 20. század hajnalán Európának büszkesége volt. Ebben a küzdelemben Ausztria-Magyarország és szövetségesei Németország, Bulgária és Törökország bebizonyították legyőzhetetlen erejüket, számban és hadiszere tekintetében fölényes ellenfeleinkkel szemben hatalmas sikereket értek el. Soraik rendületlenül állanak meg az ellenséges hadak folyton megújuló rohamaival szemben. A Balkánon bekövetkezett legutolsó támadás gyorsan és győzedelmesen leverett. Ez utolsó események igazolják, hogy a háborúnak további folytatása nem őri meg ellentálló erejüket ellenkezőleg az egész helyzet további sikerek reményére jogosít. Létüknek és szabad nemzeti fejlődé-

sünek védelmére kellett a négy szövetséges hatalomnak fegyvert ragadnia. — Seregeiknek dicsőséges tettei sem változtatták meg kürdelmüknek ezen jellegét, egy percire sem vesztették szem elől, hogy a többi nemzetek jogainak tisztelete saját jogokkal és jogos érdekekkel ellentétben nem áll.

Nem akarják szétzúzni vagy megsemmíteni ellenségeinket. Katonai és gazdasági erejük tudatában készen állnak, hogy ha kell, a végsőig folytassák a reakció erőszakkal küzdelmet, egyszemélyesen azonban áthatva attól az óhajtól, hogy a további vérontásnak elejét vegyék és véget vessenek a háború borzalmainak, a négyes szövetséges hatalom a béketárgyalások mielőbbi felvételére tesz javaslatot. Meggyőződésünk szerint, azok a javaslatok, amelyeket ezekre a tárgyalásokra magukkal hoznának és amelyek népeik becsületét, létét és fejlődési szabadságát kívánják biztosítani, alkalmas alapot nyújtanának az állandó béke helyre állítására.

Ha a békének és engesztelődéssnek ezen ajánlata dacára tovább folyódnak a küzdelem, a szövetséges négy hatalom el van tökéltve, hogy azt a győzelmes befejezésig fogja folytatni. A felelősséget az emberiség és a történelmi előítélnéppel elvárják magukról a császár és kir. kormányok van szerencséje excellenciájának közvetítésével kormányát tisztelettel felkérni, hogy ezt a közlést kormányának tudomására hozni méltóztassék.

Majd Tisza így folytatta:

A jegyzékben semiféle új álláspont nincs. Ugyanaz volt a szövetségesek álláspontja a háború alatt, sőt a háború előtt. Az utóbbi időben felmerült a kérdés, hogy ki felelős a világháborúért. Történelmi visszpillantást vet az utóbbi idők történetére. Két agresszív törekvés: a francia és orosz állott szemben az akkori hármasszövetséggel: Német-, Osztrák-Magyar és Olaszországgal. Mindaddig az erők elosztása arányos volt, amíg Anglia nem csatlakozott a kettős szövetséghez. Nyilvánvaló volt, hogy Anglia Németország gazdasági fejlődése miatt vette föl a harcot. Ahogy Franciaország reménye erősödött a Balkánkérdésben, aszerint borul el az európai politikai látóhatár. — Nyíltan beszéltek már akkor arról, hogy közeledik az időpont, amikor Németország leszámolhatnak. Eme helyzetben ért bennünket ama példátlan provokáció, amely miatt kénytelenek voltunk fegyvert ragadni. El voltunk határozva, hogy győzni akarunk, de hódító szándék nélkül. Hogy nem voltak agresszív szán-

dékaink, legjobban bizonyítja az orosz-japán háború, amikor Oroszország le volt kötve és nekünk könnyű lett volna megvalósítani agresszív szándékainkat. A békére mindig készen voltunk. De hogy ilyen ünnepélyes módon nem tettünk békeajánlatot, azért történt, mert olyan pillanatot vártunk, amikor senkinek sem juthat eszébe bennünket gyöngeséggel vádolni. Ellenségeink nyári offenzívája végét járja anélkül, hogy kisebb taktikai előnyről eltekintve nagyobb eredményt elérhettek volna. Románia, mint végső ütőkártya szerepelt játékokban. Hogy milyen eredménnyel, arról felesleges beszélni. Ellenségeink első reménye tehát megfűszült. Az offenzívájuk olyan rettenetes emberpazarással járt, amely nem áll arányban csekély sikerükkel. Második reményük volt a kirézhettes. Ennek halálát is meghozta a román hadjárat a szövetségesekre elérkezett a pillanat, hogy megtegyék a lépést a békeajánlatra. Meg is tettük. Most ellenségeinken a sor, hogy folytassák a harcot, halálba küldik-e népeik millióit az eredmény minden reménye nélkül. Leükre hárul minden felelősség, ha folytatják a háborút. Mi megálljuk helyünket és ki fogunk tartani, hogy győzelmesen fejezzük be a háborút, de ezen esetben is abban a nyugodt öntudatban leszünk, hogy mi megtettük kötelességünket.

A miniszterelnök általános nagy eljenzésben fejezte be szavait.

Ezután Apponyi Albert gróf jelentette ki, hogy a magyar közvélemény osztatlan helyesléssel kíséri a békeajánlatot. Helyesli, hogy békeajánlatunk nem ad fel semmit abból, amihez ragaszkodnunk kell, másfelől olyan feltételeket se kötünk ki, ami ellentétben volna öszinte, lojális békeszándékunkkal. Az időpontot is helyesnek tartja. A kormányt támogatni fogja törekvésében.

Andrássy Gyula kifejti, hogy a kormány mai elhatározását szíve egész melegevel üdvözli. Üdvösnak, nagyon okos cselekedetnek tartja. A kormányt támogatni fogja törekvéseiben. Kérdés, miképpen fogadják a lépést ellenségeink. De bizunk benne, hogy ellenségeinknél is fölülkerekedik az emberszeretet.

Károlyi Mihály grófnak csak egy szava van érzelmei kifejezésére. Az, hogy végre megtörtént, amit mindenki, de különösen pártya régóta sürgetett.

Rakovszky István szerencsés auspiciumnak tartja, hogy a miniszterelnök a koronázás küszöbén örvendeztette meg a nemzetet a békeajánlattal. Dicsőíti a királyt, akinek személyéhez fűződik a békeajánlat.

Novák János a kispardapárt nevében örömmel üdvözli az elhatározást.

Elnök jelenti, hogy határozathozatalnak nincs helye. Főelővástát az interpellációs könyvet s holnapra napirendre teszik az indennitást. Ezzel az ülés fél nyolckor véget ért.

Bethman-Hollweg bejelentése

A német birodalmi gyűlés —

Berlin, dec 13. A birodalmi gyűlés óriási érdeklődés mellett folyt le. A terem és a karzatok itt is roskadásig megteltek. A kancellár a következő nyilatkozatot tette:

Románia hadbalépésekor ellenfeleink azt remélték, hogy felgöngyölíthetik a keleti arcvonalukon állásainkat. Ugyanekkor megindult a sommei offenzíva és kiujultak az olasz rohamtámadások. A helyzet minden fronton komoly volt a megindult támadások idején, de csapatunk vitésége nagyobb biztosságot nyújtott nekünk, mint bármikor. Nyugati arcvonalunk áll és a román hadjárat ellenére nagyobb embertárával, bővebb hadianyaggal vagyunk ellátva, mint azelőtt. Minden olasz támadással szemben igen nyomatékosan gondoskodtunk védelemről. Mig Sommenál és a Karstokon pergő tűz dúlt, míg az oroszok hasztalanul rohanták meg Erdély keleti határait, Hindenburg páratlan zseniális vezetésével csapataink, versenyezve a szövetséges csapatok teljesítményeivel, megvalósították a lehetett. Egész nyugati Oláhországot az ellenséges fővárossal együtt meghódítottuk és Hindenburg most sem vesztegel. A hadműveleteket tovább folytatjuk Romániában nagy gabona és más élelmiszerkészleteket zsákmányoltunk s elszállításukat megkezdjük.

Azokban szűk helyzetünk ellenére megérintünk volna a magunkéból is. Abban is csalódott az ellenség, hogy belső elfáradásunkra számított. Mig fiaink a frontokon harcoltak, addig a birodalmi gyűlés megalkotta a segítőszógalatról, a véd és dacoló bástya falról szóló javaslatot. A békére való hajlandóságaink elől ellenségeink mindig kitértek. Most továbbmentünk egy lépéssel. Öfelsége, a szövetséges uralkodókkal és népekkel egyetértésben elhatározta, hogy az ellenséges államokunk ajánlani fogja a béketárgyalások megkezdését. Ma reggel átadtuk a semleges államok képviselőinek az ellenséges államokhoz intézett jegyzékünket avval a kéréssel, hogy nyujtsák át az ellenséges államok kormányainak. A pápa öszinteségét szintén értesítettük eme lépésünkről.

Ezután felolvassa a jegyzék szövegét majd így folytatja:

Sorsdöntő órában eljutottunk a

vorsdöntő elhatározáshoz Isten ifélni fog állottunk a mi félelem nélkül, föl-
emelt fővel akarunk járni, harcra készen,
de békére is.

Zajos taps a Ház minden oldalán és a karzatokon. Ezután a pártok vezérei nyilatkoznak. Valamennyien helyeselték a kormány lépését.

Hadseregparancsok a békejavaslatról.

Budapest, dec. 12.

Károly király a békeajánlatot a következő hadsereg és hajóhadparancsban kösölte hű katonáival:

„Hadseregem és flottám katonáihoz! Isten kegyes segítsége a tívü létszék és kitartások, valamint a hű szövetségesek oly helyzetet teremtetek, amely a mi végleges győzelmeinket nem tűntetheti föl kétesnek. Attól a törekvéstől vezéreltetve, hogy a nehéz időkben helytálló csapatoknak a béke áldásait megszer-
mezzük, én és a hű szövetségesek kísérletet tettünk a becsületes béke megteremtésére. Imádkozom, hogy az Isten e lépést áldásával kísérje. Hiszem, hogy rendületlenül fogtok küzdeni, míg a béke művét be nem fejezzük, vagy a döntést ki nem vátuk.

Károly.

Le lin, dec. 12

(A német császár hadparancsa):

Katonák!

Érzetében a győzelemnek, amelyet vítérségekkel kivívtatok, én és hű szövetségesceink uralkodói az ellenségnek békejavaslatot tettünk. Hogy az ehhez kapcsolódó célt elérjük e, az eldöntetlen marad. Isten segítségével az ellenséggel szemben továbbra is ki kell tartanotok, meg kell őket vernetek.

Vilmos.

A békeajánlat átnyújtása.

Berlin, dec. 13. A békejavaslatot délelben a kancellár személyesen nyújtotta át a védőhatárnak képviselőinek, nevezetesen Svjéc, Spanyolország és Amerika képviselőinek, míg Zimmerman államtitkár ugyancsak személyesen adta át a többi semleges ország berlini képviselőinek.

Bécs, dec. 13. A magyar-osztrák külső kormány Amerikát, Spanyolországot és Hollandiát kérte meg a békejavaslatnak az ellenséges államok kormányához juttatására.

Az új francia kormány.

Páris, dec. 13. Az új francia kormány véglegesen megalatolt. Összedőltsdát holnap délelőtti közlik hivatalosan. A kormány ugyanakkor be is mutatkozott a parlamentben.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönynyítésére *olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.*

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatja ok.

Esti német jelentés.

Berlin, dec. 13. A nagy főhadiszállásról jelentik e hó tizenkettedikéről: Nyugaton és keleten semmi különös. Oláhországban győzelmes előnyomulást érünk el úgy a románokkal, mint az oroszokkal szemben.

Uralkodók utazása.

Bécs, dec. 13. Károly király az este félkilenc órakor Budapestről visszaérkezett Bécsbe.

München, dec. 13. Vilmos császár ma rövid látogatást tett a bajor királynál s este vissza utazott.

Udvartartás Budaváran.

Budapest, dec. 13. A regikolónia bizottság déljáni ülésén a miniszterelnök a következő kijelentést tette: Királyunk határozott ki-
váltása, hogy az évnek egy részét egész udvartartásával a magyarországi elővárosban töltse, tovább, hogy a trónörökösét is ebben a szellemben nevelje, ahogy az a magyar nemzetnek kedves.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 12. Lipót bajor herceg vezérbőrnagy arconala: A Stocobod mentén sikeres jőrvállalkozásokból a beszállított foglyok révén érdekes felvilágosítást szereztünk az oroszok erőelosztásáról. József főherceg vezérezredes arconala: Az Erdős Kárpátokban, a Smotrecen és a Bob Ludovin, valamint a mestrarenci szakaszon éjjel is meglamtelt erős támadásokat német és osztrák-magyar csapatok, teljesen visszaverték. A Trotusul völgy két oldalán is újra eredménytelen rohamokkal vetették barabcs az oroszok néhány megmalt állás ellen embereiket és löszerkészletüket. A Ludovától északra német vídiások egy portyáson 10 foglyot és 3 gépfegyvert hoztak vissza. Suliától északra ismét előtűk az oroszokat egy nemrég bitokukban maradt megasláról. Mackensen vezérbőrnagy arconala: Hárcolva előhaladtunk az egész szovonon. Urizconl és Misli bitokukban van. A hadsereg különösen a 9 lk hadsereg a legutóbbi 3 nap alatt több mint tízszer foglyot ejtett, több ágyút és tábori szeri zsákmányolt. Maceedon arconal: Az antant csapatok különösen a szerbek minden nap elke-seredetlen rohamják meg a Caerna két part-

ján fekvő rémet bolgár állások. Itt tegnap is súlyos véres hadütköz voltotak.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 12. Mackensen vezérbőrnagy hadserege: Oláhországban a szövetséges híderők az urzcentráli voralig nyomultak elő, a part: több ezer foglyot szállítottak be. József főherceg vezérezredes hadserege arconala: Az oroszok támadó tevékenysége az Ocsától nyugatra és északra nyugatra erő határterületen tegnap sem csökkent. Az ellenséget mindenütt visszaverték. Egy tegnap szerzett helyi sikerét ellentámadással kiegyenlítették. A valedputai sereg magaslapon és ettől északra az ellenség ma a reggeli órákban rendkívül hevesen támadott. A bjaall egy órakor minden tüzéségi előkészítés nélkül kezdett tömegtámadás: 3 órák és 4 órák további rohamok követték, amelyeket erős ágyutüz vezetett be. Az orosz hadseregek, bála gyalogságunk éberségének és tüzéségük kitűnő üsbatisának, mindannyiszor összeomlottak hadályának előt a kitűnő elősokba menekültek vissza. Ludova területén és a Smotrecen állásunk letéztett több erős támadás sikertelen maradt. — Lipót bajor herceg vezérbőrnagy hadserege arconala: A cr. és kir. hadserekek nem történt jelentős esemény. Hőfer, altábornagy.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 12. A nagy főhadiszállás jelent: Ruprecht trónörökös hadserege: A Somme csataterén a tüzéségnek november vége óta jelentékenyen csekélyebb harci tevékenysége délután átmenetileg újra fokozódott. A trónörökös hadserege: A Mass keleti partján és a Mosel közelében erős ágyú és aknavető tűz volt gyalogsági tevékenység nélkül. Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 12. Nincs jelentős változás. Hőfer, altábornagy.

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legköltségteljesebb illatu piparozszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDEFER 1, 2, 3 korona dobozokból. — YES-KRÉM 3 korona dobozokból.

Mindenütt kapható!

Magyarországi árszabó

ERÉNYI BELA Diána győgyosztára

Budapesti Károly-körút 9.

HIREK

Siessünk!

Az áruló Románia bűnhődése legszebb gyümölcse az eddigi hadikölcsönökben kifejezése jutott nemzetünknek. Ez az út vezet végző győzelmünkhöz is! A háza hívó szava elől nem térhet ki senki, hisz a kölcsön feltételei úgy vannak megállapítva, a pénzfizetések előzékeny készsége oly jegyzési könnyítésekkel siet segítségünkre, hogy csak a teljesen szegénynél, a földhöz ragadt nyomorultnál találhatunk mentesítést az elmaradásra. A sikernek teljesnek, nagyszerűnek kell lennie, ezt a nagy célt ne szűnjünk meg lelkes szóval, példaadó tettel következetesen, törhetetlenül munkálni. E munkával a győzelmes béke áldást és virágzást osztó nagy művet munkálkodunk. Siessünk e munkával, hogy a jegyzés lezárásakor, e hó végéig anyagiakban vértelen lépéssel át az új reményteljes 1917. esztendő küszöbét.

Főlolvasás Ársziáról. Dr. Köpö Viktor katonai alreáliskolai tanár nagy érdekességű főlolvasását, amelyről már tettünk említést, szombaton, e hó 16-án este 9 órakor fogja megtartani a Polgári Egylet nagytermében. A vetített képekkel fűszerezett előadás iránt, amely a fiatal tanár egy éves ársiai utazásának tudományos szempontból is ritka becsű anyagát öleli fel, városi szerete nagy az érdeklődés. A főlolvasás jövedelme részben a Hadszegélyező, részben a menekülteké. Az ülőhely 3 korona, az állóhely 2 korona.

A sebesültek karácsonya. Közledik karácsony estéje, a legnagyobb, legpoellibb ünnep, amikor az egész emberiséget átfogó nagy szeretet szállja meg a szíveket. A múlt évben azt hittük, hogy az idén a harcok minden harcosszázadától megfosztott helye mellett többek a Szent estét Szent estét, a világháború borzalmas időtartamában minden fészélt találtak a Megváltó születésének emlékező napja még nem találja család körben az elzáróttak szíveit, habár minden reményesség meg van arra, hogy az rövidesen beövelkeznek. Eppen ez a reményesség nyissa meg most bennünk a jótékonyág zárt ajtaját. Tegyük derűs, meleg a kórházakban szüldő, a hozzátartozóktól távol levő katonák Szent estétét is. A kórházai kórházakban több ezer sebesült bőséges. A mi karácsonyi kéri juttatásunk nekik valami csekély ajándék. A harcok részeként részeként ajándékokat (természetben vagy pénzben) Simulsi Otóné urasszony veszi át a Benczúr-dor-palotában lévő Fehérkereszt irodában.

Szabadságunkat, békénket váltjuk meg a hadikölcsönökkel.

A kereskedők figyelmébe. Korábbi rendelet alapján az összes nagykereskedelmi üzlet- és békérekedők kötelesek lesznek az üzletükben árusított cikkek árát nyomtatott táblára helyszínelésben kifüggeszteni. E célból a rendőrség a kereskedők meghallgatásával egy-egy tábla meg fogja állapítani az árakat. — A rendőrség az értekezletre tíz kereskedőt hívott meg de silvesen látják a többi kereskedők érdekeit is. Az értekezlet délután négy órakor lesz a rendőrkapitány hivatalában.

Lesz petróleum. Tegnap színmunkában említettük, hogy hatvan végző petróleum érkezik kanizsra, amelyet a község közt fognak kiosztani. Ma pedig a Sevárt és Tüberec cég jelentette be a polgármesternek, hogy a közel napokban szívesen hordó petróleumja érkezik, amelyet átenged a lakosság részére. A városban a nap nagyobb órák elfoglalták a bejelentést, mert a város polgármesteri hivatala most már hosszabb időre is biztosítva van.

Karácsony a harcokban. A harcok katonái karácsonyi megajándékozására indult mozgalom, a Hadszegélyező Hivatal és a Vöröskereszt együttes elője a leggyorsabb eredményeket igéri. Pénzlatételek, vármegyei és községi hatóságok egyházak, iskolák a vidéki Vöröskereszt fiókok nemcsak vetélkedéssel küldik adományukat és remélik, hogy példájukat egyre többen követik. A katonák karácsonyi ajándék csomagolása is megkezdődött és nagy sorszámmal folyik. Adományok a karácsonyi szeretet adományok 8880 ar. címkézésével küldődnek az együttes vezetéshez, H. d. egyházi Hivatal Budapest, V., Akadémia u. 17. sz.

Jaj az árdráglóknak. Az országos közéletmérés hivatali előke sürgős leiratban arra hívta föl a nagykereskedelmi rendőrkapitányt, hogy a közéletmérés cikkek árusítását a lehető legszigorúbban ellenőrizze úgy a piac mint a mésszervezetben, hentesboltokban és egyéb üzletekben a szokás szerinti, akik a hatósági árakat túllépik, a legszigorúbb könyörtelenséggel járjon el. Megkövetelt a főrelemezési hivatal előke, hogy minden árdráglási ügyben hozott kihágási bírói ítéletet hozzá terjesszenek föl, hogy maga is meggyőződjék arról szigorúságáról. A rendőrség akként tesz a rendelkezés eleget, hogy jövő évben a visszéléseket elzárással is bünteti a szívet a bíróságokban közzététel.

Könyvmű fia a címe annak a remek szerzős drámának, melyet ma színdán és bolnap művelőköre mutat be az Uránia mozgóképszínház. A főszerepet a közkedvelt Betty Nansen adja.

Egy 14-15 éves leány tanulóleánynak felvétetik Kreiner Gyula üzletében. 14101

Zeneakadémián végzett drezdai nevelőnő, helybeli uri családnál állásban, Angol- és Franciaországban hosszú ideig tartózkodott, 1-2 órát adna naponta. Megkeresések „Művelődésünk jellege alatt a Zala kiadói vataldhoz kéretnek.

Egy butorozott szoba, konyhával

kerestetik. Címet a kiadóhivatalba kérek.

Két drb 6 és 7 éves 160 cm. magas nemes

pejkancza

eladó. Bővebbet Sugár ut. 29. sz.

A Rákóczi utca 3b). sz. alatti

ház, kerttel

szabad kézből eladó. Bővebbet Kossuth tér 2 14110

URÁNIA MOZGÓKÉP-PALOTA ROZGONYI-UTCA 4.

Szerdán és csütörtökön dec 13. 14

Könyvmű fia

Dráma 3 felvonásban

És a szép kiserő műsor.

Péntek, szombat és vasárnap:

KARTHAUSI Báro Ötvös József regénye

Előadások: Hétfőnapokon 8, 9. — Vasárnap és ünnepnapon 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9.

December 12-től December 31-ig

Nagy Karácsonyi Vásárt rendezek,

melynek keretében előbbi vásárlásomból származó egyes cikkeimet

áruszállítással

bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére

Nagy szobaszőnyegek

„Occassio” orban.

KIRSCHNER MÓR

divatruháza ezelőtt ROTSCILD ALBERT, Fő-ut Nagykanizsa.

A Városházzal szemben.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ÁZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYVATAL:

NAGYKANIZSA

BUGAR-ÚT 4. SZÁM

PIÓKKIADÓHIVATAL:

Készítve az 1916. évi (Fischer-könyvkereskedés), a hol hirdetések és előfizetések is felvételek.

"ZALA" kiadványának az nyomdai és kiadványozásának Bugár-út 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Postaközlő és kiadóhivatal: 79
 Pótkiadóhivatal: 179
 Nyomda: 287

A békeajánlat fogadása.

Washington, dec. 14. (Reuter jelentés.) Wilson elnök nevében kijelentették, hogy az elnök érdeklődik a német békejavaslat iránt, de mindaddig nem nyilatkozik róla, amíg nem tudja, hogy fogadják azt az antant-hatalmak.

Bécs, dec. 14. Eddig még nem érkezett válasz a központiak békejavaslatára. Illetékes köröknek az a véleménye, hogy a békejavaslat elutasító válasz esete se marad hatás nélkül a világnézetre.

Páris, dec. 14. A francia kormány a békejavaslatot a szenatus és a kamara döntése alá fogja bocsátani. A békejavaslat szövege egyébként még nem érkezett meg.

Luganó, dec. 14. A Popolo de Italia a békejavaslatot elfogadhatatlannak tartja. A cenzura sokat törölt ugyan e cikkből, mégis megállapítható, hogy a lap forradalommal fenyegetőzött, ha a kormány gyöngének bizonyulna. A háboruspárti Corriere dela Sera gunyosan visszautasítja a központiak ajánlatát.

London, dec. 14. A Daily Mail írja: A német kancellárnak épügy nincs joga feleletet várni a békejavaslatra, mint egy magánháza betört rablónak. A szövetségesek tudják, hogy olyan férfiakkal, kormányokkal kötendő béke, amelyek eddig az összes szerződéseket rongyoknak tekintették, nem éri meg a papírost és tintát sem.

London, dec. 13. A Morning Post megjegyzése: Németország ajánlatát kétségbeesett kísérletnek kell tartani, amely a katonai csőd bekövetkezésének elkerülését célozza. A javaslat egyébként is nem békére, hanem csak fegyverszünetre irányul. Németország már szeptemberben, sommei és verduni vereségei után fegyverszünetet kért, de kérését megtagadták.

London, dec. 14. A Daily News írja: A szövetségesek nem mehetnek bele a béketárgyalásokba a kancellár által kezdeményezett alapon, hanem maguknak kell előterjeszteniük békefeltételeiket, amelyeknek el- vagy el nem fogadásáért Németországot terhelne a felelősség.

London, dec. 14. Massay újzélandi miniszterelnök Londonban megtartott beszédében ezeket mondta:

— Ugy hallom, hogy Németországban ma délután fontos kijelentések hangzanak el a béketárgyalások megkezdéséről. Ez lehet Németország álláspontja, de semmiesetre se a miénk. Mi csak akkor beszélhetünk békéről, ha elérkezettnek látjuk az időt. Ha fegyverszünetet kötünk, ezzel föladnánk a reményt, hogy Németországot valaha is leverhessük. Mi vállaljuk a felelősséget, hogy megmentjük a jövőt a barbárság visszaterő uralma ellen. A békejavaslat annak jele, hogy Németország tudatában van gyöngeségének. A békeközvetítés minden formáját, bárhonnán jöjjön is az, a szövetségeseknek vissza kell utasítaniuk.

A román vasutak átadása.

Bukarest, dec. 14. Sottinascu, a román vasutak vezérigazgatója megjelent Mackensennél a följajánlotta neki, hogy az egész romániai vasuthálózatot rendelkezésére bocsátja a központiak seregének. Mackensen az ajánlatot azzal a föltétellel fogadta el, hogy a román vasutak fölött német felügyeletet fognak gyakorolni.

Bolgár jelentés.

Szófia, dec. 14. A bolgár vezérkar jelenti e hó 23-ról Macedóniában gyöngyös kötsönös tüzéségi tüzelés. Oláhországban a szövetséges seregek bizonyos pontokon átkeltek a Jalmi folyón.

Tengeri csata?

London, dec. 13. Itt izgalmas hírek terjedtek el arról, hogy a Jegestengeren német orosz hadihajók között tengeri csata volt, állítólag új típusú német buvárnaszádok részvételével.

Kormányváltás Ausztriában

Bécs, dec. 14. A Wiener Zeitung csütörtöki száma a következő királyi kéziratokat közli:

Kedves Körber!

Elfogadom az osztrák öszkormány nekem följajánlott lemondását és megbízom Önt többi miniszteremmel az új kormány megalakításáig a kormányzati ügyek vezetésével. — Együttal tudatom Önnel, hogy dr. Spitzmüller Sándor titkos tanácsosomat megbízom az új kormány megalakításával.

Bécs 1916. dec. 13.

Károly s. k.

Körber s. k.

Kedves Spitzmüller! Tudatom önnel, hogy osztrák kormányom lemondását elfogadtam és azt megbízom az új kormány kinevezéséig a kormányzati ügyek vezetésével. Megbízom önt az új kormány megalakításával és erre vonatkozó javaslatainak előterjesztésével.

Bécs, 1916. dec. 13.

Károly s. k.

Spitzmüller s. k.

Az esti német jelentés.

Berlin, dec. 14. A főhadiszállásról jelentik szerdán este: **Atmenetileg megélénkülő tüzelés a Somménál és a Maas keleti partján. A kiencedik hadsereg közeledik Buzeuhoz. Csernánál az új szerb támadások megkezdődtek.**

A király Budapesten

Bécs, dec. 14. Félhivatalosan jelentik: A királyi pár a trónörökösrel dec. 27-én déiben érkezik meg Budapestre. Ünnepelesen fogadják. Ugyanakkor az uralkodóház többi tagjai is a magyar fővárosba érkeznek.

Visszaadja Japán a német szigeteket?

Retterdam, dec. 13. Japán állítólag Amerika és Anglia nyomására beleegyezett abba, hogy az általa a déli tengeren megszállva tartott német szigeteket visszaadja Németországnak Japán Sangtungban kapna kárpótlást.

HIREK

A központi hatalmak

békejobbót kínálnak az ellenségnek. Németország és Ausztria-Magyarország megállnak diadaluk győztes útján, amely száguldva viszi őket a végső győzelem felé s kijelentik, hogy nincs győző és legyőzött, az ellenséggel mint egyenrangú féllel akarnak tárgyalni. Németország és Ausztria-Magyarország teszik ezt, amelyek elsőpárték Belgiumot, Romániát, Szerbiát, Montenegrót, amelyek fölszabadították és százados rabságából Lengyelországot és rabigájukban tartják Franciaországot nagy részét. A központi hatalmak ezzel emberies gondolkodásuknak, békeszeretetüknek olyan tanujelét adták, amelyek örökre tisztazzák őket az ellenség ama hazug vádjai alul, hogy a német militarizmus egész Európa veszedelme s hogy Németország a világháborút hódító szándékából kezdte. Nem ismerjük azokat a feltételeket, amelyek a kancellár és a magyar külügyminiszter táskájában várnak a békétárgyalásokra. De az már is bizonyos, hogy Németország és Magyarország Ausztria tapotnyi meghódított földet se szándékoznak a maguk részére megtartani. Mi csak védelmi háborút folytattunk, célunkat elértük, s egyebet nem akarunk. Mint győztesek élhetünk az erősebbnek azzal a jogával, nagylelkiségével, hogy megbocsássunk a megbüntetett bűnösöknek. De ha szándékunkat félreértették és macskakodnának, — Isten legyen nekik irgalmas.

— **Villamos vasútra kértek engedélyt.** A Nagykanizsán megszületett ezernyi tervezet és közé tartozik a közúti villamos vasút dolga is. A villamos terv most ismét aktuális. **Jasifovics Milivoj** volt nagykanizsai lakos a kereskedelemügyi minisztertől engedélyt kért egy Nagykanizsán létesítendő villamos közúti vasút előmunkálataira. A kérvényt, amelyhez a tervezet is csatolva van, a minisztérium ve eményadás végett tegnap elküldte a város tanácsának. A tervezet szerint a villamosvasút a következő utvonalakon fog közlekedni: 1. Vasút, Kacsinczy-utca, Magyar-utca 2. József főherceg ut teljes hosszu ágában 3. Sugár ut, Csenge-utca, Szentmihály község. 4. Kiskanjiza, Fő ut, Petőfi-ut. 5. Fő ut,

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogadja a jegyzéseket

az V.-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek.

Teleki-ut, Sánc. Amint értesülünk, Josi fevics mögött nagyobb pénzcsépert áll, amely a nagykanizsai villamosvasút megépítéséhez rögtön a háború után hozzá szándékozik fogh. Hogy persze mennyiben reális a terv, azt csak a jövő fogja megmutatni.

— **A király az újságírókról.** A főváros küldöttsége tudvaleg a napokban tisztelgett Károly király előtt. Az ödvöndözés és a válaszó után Bárczy főpolgármester bemutatta a küldöttség tagjait. A király minden egyes emberrel kezet fogott s mindenkit megköszöntésével tüntette ki. A bizottsági tagok között a polgármester előnök Márkus Miksa udvari tanácsost mutatta be, megmondván, hogy az Újságíró Egyesület elnöke. A király kezet nyújtott neki is és így szólt:

— *Az újságíróknak most sok dolguk van.*

— **Felséges Uram,** a magyar újságírók ugyanszint az erővel, lelkesezettel, a győzelem biztos tudatában dolgoznak, mint hős katonáink.

— *Igen — felelte a király — es az egész időben lojálisan és hazafiasan dolgoztok.*

— **Felséges Uram,** boldog volnék, ha Felséged legmagasabb engedélyvel megmondhatnám újságíró társaimnak, hogy a magyar király meg van előgedve munkájukkal.

— *Mondja meg az újságíróknak — felelt erre a kérésre a király.*

Márkus Miksa megmondta nekünk, hogy mi a véleménye a magyar királynak a magyar újságírók háborús munkájáról. Hódolatos hálával tölti el bennünket a legfelsőbb elismerés.

— **Kanizsai föld a koronázási dombon.** Zalavármegye alispán hivatala ma utaltotta a város tanácsát, hogy a régi vár helyéről egy kilónyi kanizsai földet küldjön a koronázási domb részére. A régi vár Nagykanizsa és Kiskanjiza közt terül el, tehát innen fogják szállítani a koronázási dombhoz a kanizsai rögöket. Zalamegyéből Nagykanizsán kívül Zalacgerszeg és a történelmi nevezetesség helyek küldenek még földet.

— **A Hadseregélyző kabareje.** A Hadseregélyző kabarejét, amelyet Ferenc József király halála miatt halasztottak el, január 6-án, Vinkereszt napján tartják meg. A próbák szakadatlanul folynak s az egyes műsorszámok szinte művészi tökélyű bemutatásban kerülnek a közönség elé. Személyük, hogy a központi hatalmak most megindított békekezdésének eredménye akkor is a legvidámabb hangulato, is meghozza.

Felolvasás Ásatároló Dr. Kép-Világ hadnagy, a cs. és kir. katonai alreáliskola kftűző tanár, amint már említettük azonban este teljes meg szenzációsnak, rendkívül érdekességűk ígérték felolvasásait ársal újról. Egy teljes évet töltött a hadós fiatal tanár Ársalában s Varsótól Csongrádhatárára az 58 világrész legérdekesebb, eddigi állgalsmert helyeit. Újsároló (főváros) és honfoglalás, amelyek a elődát: kettőben: honfoglalás mutatol. Ársalában, Sibériában szívezzével élni: most hadifogásba esett véreink. Közé: tanár vonzó előadásából megismerjük a hadós helyeket, ahonnan harafelé száll a sábjuk. A ve tiltet képek sorozatát itt közöljük:

I. RÉSZ 1. Virágos bokréta, 2-4. El a háború, 5. Orosz lovas, 6. Orosz-örszem. Varsó: 7. A pályaudvar közelében, 8. Zsigmond király tér. 9. A királyi palota, 10. Régi Varsó létere, 11. Az ortodox templom, 12. Sándor cár hája, Moszkva: 13. Orosz fogat, 14. A Moszkva partja, 15. A Blagovicsenszki szobor, 16. Szt. György kapuja, 17. A Kreml, 18. Katalin palotája, 19. A koronázási pompom, 20. Török harag, 21. Örségyváltás, 22. Buzsárolók. Szibéria: 23. Orosz falu, 24. Az Uralon át, 25. Vonatok vizezt vez, 26. Enulváltó vásárolok, 27. Muzsalkok, 28. A rangter, 29. Lehek, 30. A Bajkál-tó perje, 31. Bujtikok, 32. Karbin. Mandzsuria: 33. Tetár falu, 34. Mordzu falu, 35. Diszszand Mugdeben, 36. Mordzu nők, 37. Mordzu fogat, 38. Kínai fogat, 39. A leprás, 40. Pagóda. II. RÉSZ. Korea: 41. Az express, 42-44. Pacozsma s vonstról, 45. Koreai paraszok, 46. Rézlelt Szojából, 47. A császár palota, 48. Csalligos út, 49. Egy magános úr. Peking: 50. A Nagy fal, 51. Uban Peking felé, 52. A város egyik kapuja, 53-54. Utca-rezáltek, 55. Üzlet negyed, 56. Eökelő kínai nő, 57. Ever keru Budha szobra, 58. Vak koldusok, 59. A madárka sétára megy, 60. Kínai tejgások, 61. Kínai szobor, 62. Koofu csu templom, 63. A Tudia templom, 64-68. Képek a Tiltott városból 69. A kis herceg. A császár sírok: 70. Lovasok, 71. Tevekerván, 72. Uban a Császár sírok, 73. A Nagyszellem kapuja, 74-75. A sleek érel, 76. Az örökkévalóság kapuja, 77. Az öök hajlék, 78-81. A császár-sírok. Gíng-Tau: 82. Tien-csiban hajóra szállunk, 83. Kínai sampao, 84-85. Cíngtau kikötője, 86. Ársultó kínaiak, 87. A kormányzó palota, 88. A villanygyed, 89. Pagoda a hegyen, 90. Hektáros német tüzerek.

— **Lesz cukor bőven.** A város már hetek óta a legnagyobb cukorhiányt szenved. Elképzelhető, mennyire érik ennek a nagyfóttosságu táplálkozású cikkeknak a hiányát akkor, amikor a bus megfűrésztelen s a piac szinte üres. Igaz, hogy most jön egy vaggon cukor, illetve még csak jellek az érkezését, de ha megérkezik is, csak egy-két napra elegendő. De nem baj. Amint teljesen beavatolt helyről értesülünk, január elsőjéttől ismét annyi lesz a cukruk, hogy akár utat is követhetünk vele. Ennek pedig az az oka, hogy a cukor ára januártól kezdve méltamánánkint negyven koronával drágább lesz. A kormány nyílvil fogja főlebb emelni az árát. Ugy e nyásas olvasó, most már sejted, mért nem kaptál eddig cukrot a térszédre, mért kellett gyerekelőnek kesztrüen megnlani a kávé?

— **A magyarság legszentebb ügyét szolgálja, ha hadikölcsönt jegyez.**

Ostrom

Kézipodgyászban szabad álelmi.
szert vinnai. Zsalamégye egyes helységeiben a katonák megakadályozták, hogy az utolsó kézipodgyászokban élelmiszert szállítsanak. Ha valakinek a kofferjában egy kis tojást, lisztet, szilvát, konyeret stb. találtak, elkoborták. Pedig az szabálytalannul történt a most az országos élelmiszeri hivatal előke is kioktatta erre a katasztrófákra, a követeléseket mondván: "Élelmiszer szempontjából a podgyászvizsgálatot megbiroztított közegnek a rendelkezés hiába értelmezése követelhető, az élelmiszernek a városokba való bevitelét több esetben megakadályozták. Ezen, a szabálytalanságra felelté hátrányos körülmény megszüntetése és mebiztosítás végett kövél, hogy az élelmiszereket utipodgyászban még szállítási igazolvánnyal sem szabad szállítani. Kézipodgyászban, ellenben, az ország határain belül, szabad élelmiszert vinni. A hazai városok piacára a szükséges ellátásra szánt élelmiszereket szállításában, ha az kézipodgyászoktól történik is, — a hátrányos megakadályozást nem szabad." Tehát a kézipodgyászban mindent bátran szállíthat be a városba élelmiszert.

Magyarok között almabeteg. Tegnap délután a Franz malomba egy dalt ábrázoló idegen állított be.

Mit akart? — kérdezték tőle.
— Adjatok enni.
— Mit akart enni?
— Mit akart enni?

Há, nem látják a Bolond vigyort. Most szembemegy a szarajevségi bolondok házából, mert nem adtak enni.

Képzelted, hogy az idegen önleplexése milyen kellemetlen érzelmeket váltott ki. Rögtön telefonostak a rendőrségre, amely a különböző embert, aki egyenlő enni kért, — bekísért a rendőrségi fogházba. Miután a rendőrség megállapította, hogy az éhes ember, sőt **Zsankó** Árpádnak hívják, valóban a bolondok házában szüktetése, — visszahelyezték Egerszegré.

A polgári löke részvétele. A hazai iparok és kereskedelmek az a termékek hiányára, hogy a háború eleje óta mindinkább hozzátul a háború okozta rendkívül viszonyokhoz és igyekeznek kivonni részét abból a nagy munkában, mely a hadsereg ellátásával kapcsolatban a belső frontra hárul, mind nagyobb jelentőséget biztosít a polgári löke részvételének a hadikölsőségekben. Ma már egyáltalán nincs ága az iparok és a kereskedelemnek, mely valamely formában ne járulna hozzá ahhoz a nagyarányú erőfeszítéshez, melyet az országunk életének érdekében az ország immár harmadik éve kifejt. Egészen új iparágak keletkeztek, a kereskedelem egyes ágai nem remélt módon fellendültek s a békében kialakult ipar és kereskedelem is módját találta találni, hogy részménként részes kiterjedésével, részben más mederbe való terjedésével beilleszkedjen abba a nagy gépezetbe, mely egyelőre a nemzet védelmi berendezésének a honunkat támadó ellenséges túlerő ellenében áll. Ez a fokozottabb tevékenység egyrészt a fokozottabb hasznát és jövedelmét is a biztosított az érdekelteknek. Szokhatlan tökéletesség mutatkozik az egész vonalon s mindenképpen a termékeknek találja, ha ennek a tökéletességnek egy része, a hadikölsőségekben való részvétel újja, az eddigénél is nagyobb mértékben járul hozzá a védelem megszervezéséhez. A polgári lökének az eddigi hadikölsőségekben való részvételét, a 10—50000 koronájú terjedő jegyzéseket feltüntetve a következők mutatják.

A jegyzet összeg 1 millió koronában: I-nél 339,3, a II-nél 344,4, a III-nél 588,5, a IV-nél 575 — Összesen 1847,2 vagyis a tíztől ötvenezert koronájú terjedő jegyzések összege szinte megközelíti már a két milliót s elvárható, hogy a polgári löknek részvétele az ötödik hadikölsőségek az eddigi jegyzéseket mind túl fogja szárnyalni.

Főlemlék a hadisegélyt. Az illetékes körök — mint értesülünk — behatárolt foglalkoznak a jelenlegi hadisegélyek felemelésének kérdésével, sőt úgy bírlék, hogy a hadisegélyek újabb megállapítása már rövid idő alatt megtörténik. Az illetékes köröknek ezt a méltán népszerű tervét nagy apparátussal támogatja az „Esti Ujság”, amelynek új korakéval éppen napunk mai számában foglalkozik az „Esti Ujság” egy cikksorozatban tárgya feladatait arra nézve, hogy a hadisegélyezés mel mérvé és rendszere milyen vonatkozásokban nem elégtit ki a tényleges szükségletet és rámutat arra, hogy a hadisegélyek megszervezésénél figyelembe kell venni a megélhetési eszközök megszerzésének minden terén három év alatt előállított óriási drágulást. Az „Esti Ujság” szerkesztősége kéri a közönséget, hogy a hadisegélyezés terén szerzett eddigi tapasztalatairól számoljon be neki, javaslataival, panaszait, tanácsait írja meg, hogy ezzel az illetékes körök figyelmébe olyan szempontokra is ráterjedjenek és olyan sérelmekre is felhívassék, amelyekre a hadisegélyezés elő megállapításánál gondolat sem lehetett. A hadisegélyezés ügyében írt leveleket az „Esti Ujság” szerkesztőségének címére kell küldeni. Budapest, V., Kálmán-tér 15. szám.

Jótekingony adományok. A helybeli kir. ügyészség a Patrónag-egyesület javára következő adományokat köldte az egyesület pénztárának. Sommer Ignác 4 K, Radnai Jenő 8 K, Büttelhelm Győző 4 K, mint az elmúlt hónapban tartott esküdtéségi tárgyalásokban való részvételükért kapott naplójának ezen célra átengedett összegeket, ezenkívül még Helis Lipót urtól ugyancsak a Patrónag-egyesület javára adományozott 10 koronát. Ezen összegeknek nyilvános nyújtásán kívül a Patrónag-egyesület a nevezett adakozóknak e helyütt nyilvánítja köszönetét.

A Péter Pál napl gyűjtés eredménye. (Folytatás.) I. koronát adományoztak: N. N., Szalóky Elek, Stenberger, Lang Ferenc, Horváth István, Noll, N. N., Grünfeld, Lakics Viadimir, Bencsik József, Ney Miksa, N. N., Bruncsalcsné, Antalné, Oparszka Károly, Halászné, Globics Elek, Csavnicár Ferenc, Mencer Ignác, N. N., Récz Lejóné, Konrad August, özv. Sterbenkyné, Brandl, György, Englender, Brück, özv. Brückné, Kohn J., Perlsky Józsefné, Pfeifer Ignác, Komény János, Pinstel Jenő, Melner Oszkár, Böleskei Jenő, Stenberger Károly, Klein Ignác, Kohn Ferenc, Fáy Árpád, Friedlender Mór, Grün Emil, Wenzely Lottár, Friesz Jenő, Balázs Ernő, Sirem Károly, Giba Gusztáv, Márkus János, Patonai Balázs, Sára Schétsch, Kovács Gyula, Takács János, Palkovics Ignác, N. N., Asztalos Jánosné. — Szabadságunkat, békénket váltjuk meg a hadikölsőségekkel.

A hivatalos gyász idején a megyeróság mely gyászának legelsőbb és egyetemes kifejezője a Had-egyházi Hivatal gyászajándék (kartonpapírból, tüvel és y árából 20 fillér) és gyászkereszt (sz. alhuoyt király képmásával, 1830/1916 felirattal fekete alapon, feltűhető, ára 1 korona) viselőik egyúttal az elcsúszt katonák özvegyei és árva leányai is növejtik. Kaphatók a Had-egyházi Hivatalnál, Budapest, V., Akadémia utca 17. sz. és nagyobb kereskedőknél.

Keleti harctér.

Berlin, dec 13. **Lipót bajai herceg vezértábornagy arcvonala:** Nincs lényeges esemény. **József főherceg vezérezredes arcvonala:** Az Erdős Kárpátokban járőreink sokszor sikeres harcokat vívtak. Erdély keleti arcvonalán német és osztrák magyar csapatok a Gyergyó hegységben és a Trénsul völgy két oldalán tegnap is visszaverték az oroszok támadásait. A hátráló ellenségnek utána nyomult felderítő-osztagaink megállapították, hogy az ellenség jelentékeny veszteséget szenvedett és foglyokkal tértek vissza. **Mackensen vezértábornagy hadserege:** Az ellenség, amely orosz lovassággal megerősítve az erősen megáradt Jalomita mentén újra szembeszállt velünk, ismét teljes visszavonulásban van. Északkelet felé. A dunai és a 9. ik hadsereg az egész arcvonalon követik. A Buzeu felé vezető műút mentén jelentékeny tért nyertünk és itt és a hegységben újra több mint 4000 foglyot ejtettünk. **Maedon arcvonala:** Az utóbbi napokban szenvedett vereségek után a Cserna, a Struma mentén és a tenger melléken csend uralkodott.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 13. **Mackensen vezértábornagy hadserege:** A Jalomita mentén megtörtük az ellenség ellenállását. A hátráló ellenséget üldözzük. Osztrák-magyar és német csapatok Buzeuhoz közelednek. A románok újra 4000 embert hagytak fogolyként kezünkön. — **József főherceg vezérezredes hadserege:** Onától nyugatra és északnyugatra tovább folynak az orosz támadások; tegnap is eredménytelenek maradtak. **Kövess vezérezredes hadserege:** miután a reggeli órákban az oroszok veszteségteljes rohamai összeomlottak,

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legkímélőbb illato pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 2, 3 korona dobozokban. — YES-KRÉM 3 korona téglapackban.

Mindenütt kapható!

Magyarországi ártóktár

ERÉNYI BELA Diana gyógyászatiroda
Budapest Mátyás-herceg u.

viszonylagos nyugalom volt. **Lipót bajherceg harcvonala**: Sikeres portyázáson kívül a **Bisztryca - Salotvinszka** mentén nincs különös esemény

Höfer, altábornagy.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 13. A nagy főhadiszállás jelenti: A Maas és Somme területén időnkint élénkebb tüzérségi tevékenységen, valamint éjjeli járőrösszetűzéseken kívül egyik hadseregnél sem volt nagyobb harci tevékenység

Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 13. Változatlan.

Höfer, altábornagy.

Szerkesztői üzenetek.

K. Z. 24 éves korban válik nagykorúvá. A nő férhezmenetele napján nagykorú. A házasságkötéshez úgy a kiskorú férfiak, mint a kiskorú nőknek szülői beleegyezésre van szükség. **Modern mese.** Sijnos, nem közöljük.

Schöberl-ágy

bordó plüss, alig használt. olcsón eladó. **Cim a kiadó hivatalban.** 14102

Jó minőségű

használatlan deszka

14114 eladó a kaszárnyaépítkezésnél

Egy bu orozott szoba, konyhával

kerestetik. **Cim a kiadóhivatalba kérék.**

József főherceg ut 87 számú

ház örök áron eladó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

A Rákóczi utca 3b). sz. alatti

ház, kerttel

szabad kézből eladó. Bővebbet Kossuth tér 2. 14f 0

Zeneakadémiát végzett drezdai

nevelőnő,

helybeli uri családnál állásban, Angol és Franciaországban hosszú ideig tartózkodott, 1-2 órát adna naponta. Megkeresések „Művelőd-jünk” jellegű alatt a Zala kiadóhivatalához kéretnek.

A Zala közlönetét árul

Aranykor	Aranykor	Aranykor	Aranykor
1.50 K	1.50 K	1.50 K	1.50 K
1.50 K	1.50 K	1.50 K	1.50 K
1.50 K	1.50 K	1.50 K	1.50 K
1.50 K	1.50 K	1.50 K	1.50 K

Egy könyvelő felvétetik.

14112. Cim a kiadóhivatalban

Rézgálicot

garantált 98%-ost azonnali átvételre szállít
BERÉNYI BÉLA szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár
nagybecsű ny. főkapitány és fajharófi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a
„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatra nem ártalmas és fölösleges. 1 doboz ára 3 K. mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismeretlen prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyszámu gazdaságban hány adag használható, kérésére ingyen küld a „PATKÁNIA” gyár egyedül elárulója, a Torontói Agrár-bank-Készvényszerkezeti-Nagybecsűknek.

ELEGANS DÖMBÖRNYÓMASU
NÉVJEGYEK
ELEGANS NÉVEL VAGY BETŰVEL
ELLÁTOTT
DISZLEVÉLPAPIROK
FISCHEL FÜLÖP FIA
KÖNYV- ES PAPIRKERESKEDESEBEN NAGYKANIZSA.

A HARCZTEREN

levő katonák kedves olvasmánya a „ZALA” Havi előfizetés postai küldéssel 2 korona. A „ZALA” a harc tereken levő

minden katona

részére küldhető. Előfizetés minden naptól eszközölhető a kiadóhivatalban Nagykanizsa, Sugár ut 4 sz. Telefon 78. szám.

Katonák karácsonyára

legalkalmasabb ajándékok
FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében kaphatók: u. m zsebkönyvek, imakönyvek, dalos könyvek, regények, szórakoztató olvasmányok, levélpapírok, zsebnaptárak, zeneművek, zsebi ónók, töltőtollak stb. dús választékban.

URÁNIA MOZGÓKÉP-PALOTA ROZSGONYI-UTCA 4

Szerdán és csütörtökön dec 13. 14

Konnyelmű fiú

Dráma 3 felvonásban

És a szép kísérő műsor.

Péntek, szombat és vasárnap:

KARTHAUSI

Báró Ötvös József regénye

Előadások: Hétköznapokon 6, 9. - Vasárnap és ünnepnapon 2, 4, 5, 7, 9.

Saját házamban ujonnan berendezett kétjárta kődarálót állítottam fel. Folyó hó 12én már üzemben is lesz és mindenféle gabona megdarálására alkalmas.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását. Kiváló tisztelettel

Bojtor Kálmán
kovács és gépész
Nagykanizsa
Petőfi ut 52. sz.

14113

Erőpapirból

készült spárgákat

melyek a kendérspárgákat teljesen pótolják, bármily ki vitelben és erősségben gyárt a

Hungária aradi pamutárnyagár r. l. Árad

5 kg-os mintaküldeményeket utánvét ellenében küldetnek.

Képviselők kerestetnek.

Arverés.

Somogyi Ede raktárában még meglevő kredencek, pohárszékek, képek, tükrök, mosdók, szekrények, két gyalupad és asztalos szerszámokból álló tárgyak Kisfaludy Sándor utca - 17 házszám alatti raktárban

1916. évi december hó 20-ik napján d. e. 10 ó.

megtartandó arverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ÁLLAMTISZKARSÁG ÉS KIADÓHVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

FIÓKNIADÓHVATAL:

Közlöny-utca 2. sz. (Főpostahivatal-kereskedés), a hol hirdetések és előfizetők is felvételt nyernek

"ZALA" Hír-ajánló és nyomatok
v. a. kiadóvny. szerkesztés Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
Főkiadóhivatal: 178
Nyomatok: 227

A béke ügye.

Franciaország elzárkózik

Páris, dec 14. A kamara tegnapi ülésén Bryand miniszterelnök a német kancellár békebeszédére a következőket válaszolta:

— Kötelességem megóvni az országot a megmérgezés lehetőségétől. Ha az országnak nem kiáltanám oda, hogy vigyázzatok, legyetek óvatosak. — bűntetést érdemelnék. Nem mi vagyunk, akik a borzasztó háborút fölidéztük. Ránk kényszerítették. Százszor kiáltom, hogy ti voltatok a támadók. Tények bizonyítják ezt. A vér a ti fejetekre száll, nem a mienkre. A kancellár nekünk, a marnei csata győzőinek s Verdun hősiességének alamizsnát kínál. Ezen szövegről jogom van kimondani, hogy manőverről, olyan kísérletről van szó, amely a szövetségesek között egyenlenséget akar szítani, megakarja zavarni a lelkiismeretet, demoralizálni akarja a népeket. Franciaország egyébként nem tehet kevesebbet, mint a konvent.

Páris, dec. 15. Főhivatalosan jelentik: Németország nincs abban a helyzetben, hogy az antant számára a békét elfogadható alapon ajánlja.

London, dec. 15. Hughes ausztráliai miniszterelnök kijelentette, hogy a béke mindaddig lehetetlen, amíg az ellenség a szövetségesek területeit ki nem üríti, kártérítést nem fizet, az elpusztított városokat föl nem építi, az ipari helyre nem állítja s az erőszakosságot elkövető személyeket meg nem bünteti.

London, dec 15. A német békeajánlat itt nem keltett szenzációt Angliában számoltak ezzel. Németország az első hatalom, amelynek be kell ismernie, hogy a békére szorjuhozik. — Az ajánlat megerősítette az antant hitét a végleges győzelemben.

Washington, dec 14. Az amerikai kormány hozzá fog járulni ahhoz, hogy

közvetítőként szerepeljen Németország az az antant között, maga azonban az antantnak nem ad tanácsot, nem tesz javaslatot.

Zürich, dec. 14. Sonnino, olasz külügyminiszter a kamarában kijelentette, hogy a békejegyzék nem tartalmazza ama feltételek pontos megjelölését, amelyek mellett a béketárgyalások megkezdéséhez hozzájárulhatnak. A jegyzéket átnyújtó svájci követnek egyébként kijelentette, hogy a jegyzékre adandó válasz dolgában érintkezésbe lép a szövetséges államok kormányaival.

Javában folynak a görög hadműveletek

Zürich, dec 15. A svájci távirati ügynökség megerősíti, hogy tizenkettődikén Pireuszban véres összeütközések voltak a görög és antant csapatok közt. Sarrail hadseregének hátában kemény harcok folynak, tehát a görögök hátba támadták a szalonikii antant csapatokat. Ciprusz szigete az antant mellett foglalt állást.

Genf, dec 15. Párisból jelentik: Hervé a következőket írja a Viktoirban: Sarrail sorsa miatt komolyan aggódnak. A szövetséges kormányok tudják, hogy egyikük se marad huszonnégy óra leforgása alatt hatalmon, ha a szalonikii sereget szerencsétlenség érné.

Az esti német jelentés

Berlin, dec 15. A nagyfőhadiszállás közli csütörtök estéről: A Sommentén egyes szakaszokon élénk tüzelés. A Maasnál a franciák az este előretöréseket kezdtek. Romániában a dunai hadsereg is átkelt a Jalomitán.

Bolgár jelentés.

Szófia, dec. 15. Macedóniában az egész fronton gyöngébb tüzérségi tüzelés. Oláhországban folytatjuk előnyomulunkat. Tutrakánnál, Szilisztriánál és Csernavodánál átkelt seregeink elérték a bukarest-fetesti vonalat. Orosz hadihajók bombázták Balcsiket. Négy halott és öt sebesült volt.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 14. Mackensen vezér. tábornagy harcvonala: Az egész arcvonalon a nagy orosz utóviszonyok ellenére kedvezően haladunk előre. Nagy-Oláhország a Bukarest-Cernavoda vasutától délre az ellenségtől meg van tisztítva. József főherceg harcvonala: Az Erdő-Kárpátokban sok helyen tüzérségi tűz volt. A Gyergyó hegységben és a Trotosul-völgyben az oroszok veszteségteljes, de minden eredmény nélkül támadásokat folytattak. Lipót bajor herceg harcvonala: Nincs lényeges esemény. Macedóniai arcvonal: A szerbeknek a Csernától délre ellenük intézett támadással a bolgár állatok előtt az ellenség súlyos veszteséggel mellét összeomlottak. Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 14. Mackensen vezér. tábornagy harcvonala: Az ellenség a Jalemitán folyása körül is visszavonulóban van. Mi újból tért nyertünk. József főherceg harcvonala: Az oroszok tovább támadnak. Tegnapi mindent, úgy az Ur-völgytől délre, mint Trotosul-völgyben és a Tögyestől nyugatra véres vereséget szenvedtek. Camanescl között egy osztrák-magyar repülő lelőtt egy ellenséges harci repülőgépet, amely fölborult s egy erdőben lezuhant. Az oroszok tüzérségi tevékenysége a Dojester mindkét oldalán fokozódott. Különben semmi újág.

Höfer altábornagy.

Nyugati harctér.

Budapest, dec 14. Rupprecht bajor trónörökös harcvonala: A Somme-arcvonal egyes szakaszain átmenetileg erős tüzharc. A trónörökös harcvonala: Lefour de Parisnál, az Argonnokban, heves előkészítő tüzelés után előretörő francia jéroröket visszavertünk. A Maas jobbpartján délután a tüzérségi tevékenység fokozódott. Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec 14. Lényeges esemény nem történt.

Höfer altábornagy

HIREK

A béke

sorsa foglalkoztatja ma az egész emberiséget. Aggodalommal, reménnyel vetődik föl a kérdés, hogy a központi hatalmak magasabb akciójának lesz-e eredménye meglesze a béke? Annyi bizonyos, hogy ma még dörögnek az ágyuk s hogy a békeajánlat még nem béke, valaminthogy az olajmag sem olajfa még. De a központi hatalmak olyan magvat ültettek el, amelyből ki kell nőnie a béke zöld olajágának. Mondják, hogy a hindu búvészek órák alatt virágot tudnak fakasztani a magból. Ehhez a csodához a diplomatáknak bizonyára hosszabb idő kell, mert méltóságuk több hókuszkusra kötelezi őket. De ebben a percben nem is az a fontos, hogy mikor teretnyessék a béke fája akkorára, hogy az egész emberiség alá ferjen, — ebben a percben csak az a fontos, hogy a magja el van ültetve. Hivatalos nyilatkozatok mindeddig nem hangzottak el a központi hatalmak békeajánlatáról az ellenséges államokban. Csupán a sajtó, az antant-sajtó mondott véleményt: gunyolódón, cinikusan, izléstelenül. Azonban tudjuk, hogy az antant-sajtó nem az antant népek hangulatát, óhaját, véleményét tükrözi vissza, hanem azét a bünszövetkezeti, amely a világháború földidézésében is egyedül bűnös. De ennek a bünszövetkezetnek a tagjai részben megbuktak, részben omladozik alattuk a hatalom számolya. Az a mag, amit a központi hatalmak elhittettek, ki fog kelni az ellenséges államokban is, mert a szivekbe hullott a s lelkek leghőbb vágyakozása fogja csirázásra érlelni. Lehet, hogy a háborút előidéző bünszövetkezet mindent el fog követni, hogy a béke hajtását zsengejében letépje, de lehet-e kiáltani azt, ami milliók szívében él? Ne veszítsük tehát el a reményt, ha vetésünk fölött villámok cikáznak, vihar tombol is. Művihar, művillám az, amely csak hatásra számít, de pusztítani nem tud.

— **A közönség figyelmébe.** A belügyminiszter a következő leiratot íratte Zala megye törvényhatóságához: Dacára a korábbi figyelmeztetéseknek, még mindig sürű előfordult, hogy egyesek gyűlékony anyagot küldenek a határra szánt csomagokban s többször megessét, hogy az ilyen könnyelműségnek egész tábori posták esnek áldozatul. Ezekkívül romlandó élelmiszereket is (mint kolbász, húsfelek, vaj stb.) sokan küldenek. Ezeket az élelmiszereket aztán már a cenzurához érkezésnél romlottok találják s így meg kell őket semmisíteni. Ismételten figyelmeztetni kell tehát a közönséget, hogy a tábori csomagokban se gyűlékony anyagot, se romlandó cikket ne tegyenek, mert abból csak kár származhat.

Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönynyítésére *olcsó kamat mellett magas átlagot nyújt.*

Az ezidőszerű kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még állást különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyűlényt felhasználhatók.

Igy közelelmeznek Nagykanizsán. Az a rendszertelenség, amelylyel nálunk a közelelmezés ügyeit intézik, — ismét megtermette sajnálatos gyümölcsét. Tegnap cukorjegyeket osztogattak az Arany János-utcai ovodánál. Összeszeddettek sok száz gyermek, asszonyt, akik aztán az elsőbbséget dulakodni kezdtek s a szó-szoros értelmében tépázni, rugálni kezdtek egymást. Néhány asszonyról úgy letépték a ruhát, hogy félmeterlenül juthatott csak a cukorjegyhez. A hátul álló emberedő végül az elől álló sorokat nekiszorította a hatalmas deszkakerítésnek, amely iszonyatos recsegéssel bedőlt s embereket temetett maga alá. A nagy jajgatás, káronkodás lecsillapultával kint, hogy többen megsebesültek. Egy nyolc éves gyermeknek, Farkas György vasuti kalauz fiacskájának a sérülése a legsúlyosabb, akinek a lábát törték el az összeomló kerítés roncsai. A szerencsétlen gyermeket dr. Goda Lipót tisztiorvos részesítette első segélyben. Ez történt tegnap a cukorjegy osztogatásnál. Mi lesz majd, ha cukrot fognak osztogatni? Igazán legfőbb ideje volna már, ha megszűnne a városházán az az ötlet-szerűség, amelylyel az élelmezési ügyeket intézik. Mire való ennyi embert egyszerre összcödíteni, félnapot elfoglalni velük s a szenvedelmüket fölkorbaölni? Mert nem kézbesítik ki részükre a jegyeket, mint az más városban is történik? Vagy mért nem állítanak karhatalmat a rendfontartására? Ha nincs elegendő ember, kérni kell a katonaságtól, a kormánytól, vagy akárhonnán. Ha fokozatosan így rosszabbodnak az állapotok, felő, hogy a tegnapiál komolyabb, súlyosabb következményekkel járó esetek is történnek. A liszt, a kukor, a petróleum stb. kiosztása nálunk még mindig halatlan botrányok közt történik, ami azt bizonyítja, hogy a városházán a legfontosabb ügykört is kitűnően eláthatják a felelőtlen kis személyek, de a közelelmezés nehéz kérdését még ők se tudják megoldani. Kanizsán amit megszervezték is, olyan balkézrel csinálták, hogy abból csak mérhetetlen kellemetlenség, kára van a közönségnek. Elérkezett a legfőbb ideje, hogy változtassanak a mind türehtetlenebbé váló állapotokon. Ha másként nem megy, ha a hatóság mai szervezetében képtelennek éri magát erre, — *gondos kodjék külön közelelmezési osztály sűrűgős földállítádról.*

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** A polgármester hivatal a Központi Jóléti Iroda vezetésére energikus munkabírló, föltétlenül megbítható nyugdíjas tisztviselőt keres, akinek a díjazás megállapodás szerinti tisztelendő lenne. Akik a hazafias áldozatkésztséget, bürgamut, nagy körültekintést és teplotatol igényt állást elvelel éhsájtják, ajánlatukkal forduljanak dr. Sabján Gyula polgármester urhoz.

— **Megszüntetik a katonai zenekarokat.** A hadvezetőség január elejével az összes pótlóulatotvonal működő körös és honvédszenekrokat megszüntette s elrendelte, hogy a legyveres szolgálatra alkalmas zenészeket csapatokhoz osszak be. Csakis a Bécsben, Budapeston, Prágában, Belgrádban és Lubliában működő zenekarok maradnak meg továbbra is. Így tehát a Nagykanizsán állomásozó 12 ik Lvóvári harczred zenekara is megszűnik, amely művészi hangversenyeivel annyi kellemes élvezetet nyújtott a közönségnek.

— **Jótékonyaság.** Szabó József ur a Zala utján 10 koronát adott az övegyeknek és sírvaknak, 10 koronát a vak katonáknak, 10 koronát a rokkantaknak, 10 koronát a karcsonyol szeretet-adományra s 10 koronát a bősök sírmelektré. Viola József úrnő 5 koronát adott a vak katonáknak.

— **Épül a nagykanizsai menhely.** Nagykanizsán fontos speciális intézmény ügye érkezett el a megvalósulás stádiumába. A mérnökség elkészült a városi menedékház tervezés s jénár hónapban már az építkezéshez illetve átalkatási munkálatokhoz is hozzáférének. A menhelyet egyelőre 35 városi szegény befogadására tervezték, de a telket úgy választották meg, hogy szükség esetén az épületeket ki lehetne bővíteni. A menhely a városi Teleki-ut 36. szám alatti hatalmas telken lesz. Az utcai frontra régy hatalmas terem kerül: katonák s férfi építők, kottó s nőté. Az udvaron lesznek a konyhák, kamrák, a felügyelő apácák lakhelyiségei és a gazdasági épületek. A menhelynek lesz nagy konyhakerítészet, sertésbirtok, majorsága s ib. A város szegényei jelenleg magánházaknál vannak elhelyezve s részben városi segélyből, részben az ösrekezdult állérből élnek. A koldulást eddig azért nem tiltották be, mert a városi segélyből megélni lehetetlen. Ha azonban a menhely elkészül, a koldusok is eltűnnek a templomajtókból s utcastrékről. Az építkezést januárban föltétlenül megkezdik, hogy a tavasz folyamán az épület már át is adassék rendelkezésüknek.

— **Elvevették a pályaudvaron világszabarn, hosszú szárlú alacsony plüssi kutyát vleni kutyajegyvel.** — Megtalálta keretik a kutyát 50 korona jutalom ellenében Blau cognacgyárban, Erzsébettré 12 szám alatt leadal.

Egy könyvelő felvétetik.

14112 Cím a kiadóhivatalban

József főherceg ut 87. számú

ház örök áron eladó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Egy bútorozott szoba, konyhával

kerestetik Cím a kiadóhivatalba kérek.

Jó minőségű

használatlan deszka

14114 eladó a kaszárnyaépítkezésnél

Szoba és konyhabutorbevonulás miatt azonnal eladó
Ötvös tér 18. 10120

Eladó Sugár uton

egy magános házszép nagy udvarkerttel Érdek-
lődni lehet Sugár-ut 45. 14116**Eladó családi ház**mely tartalmaz 4 szobát, verandát
és mellékhelyiségeket s 1/2 részben
adómentes Cím a kiadóhivatalban.

Egy katasztrális hejő

kaszáló eladó.

Cím a kiadóban. 14121

Zeneakadémiát végzett drezdai

nevelőnő,helybéli urt családnál állásban,
Angol és Franciaországban hosszú
ideig tartózkodott, 1-2 órát adna
naponta Megkeresések „Művelőd-
jünk jelleg alatt a Zala kiadóhi-
vatalához kéretnek**URÁNIA MOZGÓKÉP-
PALOTA ROZGONYI-UTCA 4.**Péntek, szombat és vasárnap
december hó 15., 16 és 17 én:**KARTHÁUSI**Dráma 6 felvonásban
Bárá Eötvös József regénye

És a szép kísérő műsor.

Előadások: Hétköznapokon 6. 9. — Vasárnap
és ünneppon 2 1/2, 4, 5 1/2, 7, 9.ELEGÁNS DOMBORNYOMÁSÚ
NÉVJEGYEK
ELEGÁNS NÉVEL VAGY BETŰVEL
ELLÁTOTT
DISZLEVELPAPIROK
FISCHEL PÜLÖP FIA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDESENI NAGYKANIZSA**Barta és Fürst**

divatházának

**Karácsonyi és ujévi
árjegyzéke:**Kérjük a n. é. vevőin-
ket ezen kedvező alkal-
mat minél jobban ki-
használni. miután ezen
árak december 31-éig
maradnak érvényben.Szobalány kötény
2:50 3:50 feljebbLüster és cloth alsók
15, 18Himzett vászon ingek
10, 12Bugyik jó siffonból
7, 9Háló kabátok
13, 15Egy 6 személyes da-
mást teríték 15Damast azur törül-
köző darabja 4:50Damast törülköző
4Selyem bluzok
25 30, 35Gyermek kabátok
23, 28, 35Szörme garniturák
70, 80, 90Női kabátok
60, 70, 80

December 12 től December 31 ig

Nagy

Karácsonyi

Vásárt

rendezek,

melynek keretében előbbi vásárló-
somból származó egyes cikkeimet

árfeszállítással

bocsátom a n. é. hölgyközönség
rendelkezésére

Nagy szabászonyegek

„Occassió” árban

KIRSCHNER MÓRdivatruháza ezeltől ROTSCHILD
ALBERT, Fő ut. Nagykanizsa.

A Városházzal szemben.

Igaz'ev.k.

Igazszekerek,

Lószerszámok,

Használt takarók és szalma-
zsákok,Fagerendák, padlófák, gömb-
fák, hordók,Kőműves szerszámok,
malterládák, leoltottmész, kavics, téglák,
vedrek, kutak,

kötelek, láncok

jutányos áron eladók
a teleki-uti
kaszárnyában.**RUHASZÖVETEK.**A nagyérdemű közönség szí-
ves figyelmét felhívom elsőrendű mi-
nőségű szövet raktáramra Raktára-
mon van férfi ruhaszövet női kosztüm
szövet, télikabát átmeneti kabát
szövet minden színbenKérem a nagyérdemű közön-
ség szíves pártfogását**BÖHM DÁVID**Cs. ngery ut 11. (Schönfeld ház).
13926

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

NYOMDASZERESZÉS ÉS KIADÓVIVALAT:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

FIÓKKIADÓVIVALAT:

Kedvezményes 2 sz. (Fülszám-könyv, szerkesztés) a bel. hirdetés és előfizetés letelepítésére

"ZALA" Hirtelreklámok és nyomtatás N. L. Helyettesítői: Sugár-ut 4. sz.

TELEFON-SZÁMOK:

Főszerkesztő: ...
Helyettesítő: ...

Buzeut elfoglaltuk.

Berlin, dec. 15 Mackensen vezér tábornagy harcveronala: Nagyoláhsországban egő falvak jelzik az utat, amelyen az orosz visszavonul. Kedvezőtlen utvi viszonyok mellett a szövetséges csapatok vetélkednek abban, hogy az ellenség sikráson ne tudjon hosszabb időre megállni. A hegységben az ellenség megerősített állásokban ellenállást fejtett ki, az állásokat áttörtük. Buzeut elfoglaltuk. A IX. hadsereg a tegnapi és tegnapielőtti nap eredményeképpen 4000 foglyot jelentett. Felestinél nagyobb bolgár erők átkeltek a Dunán. József főherceg harcveronala: Az oroszok tegnapi támadásai az erdélyi keleti arvonalon többnyire épp úgy meghiusultak, mint az előbbi napokon. Egy magaslaton sikerült az ellenségnek megvélnie a lábát. Lipót bajor herceg harcveronala: A zlocow tannopoli vasutvonalától északra német csapatok benyomultak az orosz árkokba és kilencven fogollyal tértek vissza. Macedon arcvonalat: A részlegesen előretörések Paralononál és Grabesnicásnál (a Cserna keleti folyásának két oldalán) az ellenségnek csupán veszteséget eredményeztek. A Strumalapályon járőrállkozások voltak.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 15 A szövetségesek a hátráló románok és oroszok szakadalan üldözése közben tegnap elfoglalták Buzeut. Buzeutól északra az ellenség még ellenáll. A legutóbbi két napon ejtett foglyok száma ismét 4000-re rug. Onától nyugatra és északnyugatra a harc elkeseredetten tovább folyik. Az Uz-völgytől délre ellentámadással ismét elragadtunk az oroszoktól egy magaslatot, amelyet átmenetileg megszereztünk. A Csobanos-völgytől északra az ellenség helyi előnyökhöz jutott. Az Erdős Kárpátokban az oroszok támadó tevékenysége csökkent. Koniuchynál, Zborowtól délre, osztrák magyar osztagok háromszáz ölven méter arcvonal szélességben befészkeltek magukat az orosz előőrsök árkaiba.

Höfer, altábornagy.

Mi történik Görögországban?

London, dec. 15. A Reuter arról értesül, hogy a szövetségeseknek Görögországhoz infézett ultimátuma pénteken délután 3 órakor járt le.

Páris, dec. 15. A Görögországnak átadott ultimátumban, mtután az antant csapatok biztosítani akarják magukat, nehogy hátra támadhassanak, követelik a görög csapatok és hadiszerekek bizonyos helyről 24 óra alatt való elszállítását. A kívánság megtagadását ellenséges aktusnak fogják minősíteni. Az antant követek már meg is kapták a parancsot, hogy Görögország eltenszegítése esetén személyzetükkel elhagyják a görög területeket.

Athén, dec. 15. A szövetségesek görögországi blokádját mindkét oldalig fontartják, míg a görög csapatok athéni támadásért elégtételt nem kap az antant.

Berlin, dec. 15. Wolf jelentés: Syra szigetén antant csapatok szálltak partra s elfoglalták a német-magyar, török és osztrák konzulokat. A német konzul elfogatása után huszonnégy órával a brutális támadás következtében meghalt. Dalloginak hívták és helvenyes volt.

Az esti német jelentés

Berlin, dec. 16. A legfőbb hadiszálás jelentő péntek estéről: A Maas keleti partján tegnapról kezdve erős francia támadások vannak folyamatban. Az ellenség Lauvement és Haurdaument irányában tért nyert. A harcok folyamatban vannak. Dunai hadseregünk üldözi az ellenséget, amely gyors előrehaladásunk által Nagyoláhsországban kiürítette állásait.

Olasz és délkeleti harctér.

Badapest, dec. 15. Változtalan.

Höfer, altábornagy.

Amerika kötözködik?

Newyork, dec. 15. Mértékadó helyről hallatszik, hogy Wilson elnök a német tengeralfjárók további kihágásait szándékos inzulturnak és a Németországgal való szakítás okának fogja tekinteni.

Bolgár jelentés.

Szófia, dec. 16. A bolgár vezérkar jelentő: Oláhország keleti részében a szövetséges seregek jalomitától északra előnyomultak és Fetesit megszállták.

A béke ügye.

Berlin, dec. 16. Montreali jelentés szerint Devonshire herceg, főkormányzó beszédében bejelentette, hogy a szövetségeseik mindaddig folytatják a háborút, amíg olyan békét nem küzdenek ki, amely meg fogja gátolni a további kihágásokat a civilizáció ellen.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 15. A képviselőház pénteki ülésén Illés József előadó beterveztette a hitlevéltervezetet, amelyet a holnap délelőtti ülésre napirendre lüztek.

Potónyi Géza az esküforma ismertetését kéri.

Tisza kijelenti, hogy az esküformát csatolják a hitlevélhez.

Barabás Béla előterjeszti interpellációját a király képenek alkalmazása tárgyában. Kifogásolja, hogy a király polgári ünnepeken katonai egyenruhában jelenik meg s hogy ezen ünnepeken mindig a *Gotterhaltét* játszák.

Tisza miniszterelnök: A magyar állameszmével nem ellenkezik, sőt megfelel a tradíciónak hogy a király az ünnepeken tábornoki ruhában jelenik meg. Ezzel is a nemzet és hadsereg összeforrását jelképezi. A *Gotterhalte* kérdését fölvetni jelen időben alkalmatlannak tartja. Különösen az a mostani háborús időben, amikor az osztrák néphimnusz mellett mindenkor játszák a magyar néphimnusz is, melyet a katonaság megfelelő tiszteltetben részesít.

A választ tudomásul vették s ezzel az ülés véget ért.

Az V-ik nemzeti hadikölcsönre

a magyar királyi pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja, mint hivatalos aláírási hely,

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

HIREK

Annak

a szép reménységnek a hajtása, amelyet a központi hatalmak békeajánlata fakasztott lelkünkben, — kerd elhervadni. Az antant hivatalos állásfoglalása még nem történt meg, de az eddigi jelek, kinyilatkoztatások arra vallanak, hogy ellenségeink nem akarnak megállni a megsemmisülésbe vezető lejtőn, — elvakult dühvel rohannak tovább a világháború véres utain, amelyeken halál, mérhetetlen szenvedés a mért-földkö. Az antant félreléki a feléje nyújtott jobbot és az csodálatosképpen nem hogy csüggesztőleg hatna ránk, hanem még kitartóbbakká tesz bennünket, még jobban megacélozza akaratunkat s növeszti áldozatkészségünket. Ha az antant valóban visszautasítaná békeajánlatunkat, — a háborúnak olyan fázisa fog következni, amely e keseredettségben, könyörtelenségben messze fölülmulja a borzalmak eddigi szakait. De jövőre bármi legyen nemét válasszuk is harcnak, a lelkiismeretünk tiszta, nyugodt lesz: megtettünk mindent az emberiség érdekében s nem rajtunk mulik, hogy a világháború szerencsétlenségéit nem válthatta föl a békés fejlődésnek, produktív emberi munkának s az emberiség szolidaritásának korszaka. Ha az antant valóban visszautasítja ajánlatunkat, tisztán áll előttünk az ő ördögi praktikája, amely a mi teljes megsemmisülésünkre irányul. Akkor aztán mi sem ismerünk más célt, mint az ellenség legteljesebb meg-alázást, pozdörjává zuzását. És mi leszünk azok, akik a térdre kényszerített ellenségnek se adunk pardont.

— Hírek a kanizsai hivatalokból.

A multkorában említettük, hogy dr. Daire Pál dunaszerdahelyi aljárásbíró az igazságügyminiszer a nagykanizsai királyi ügyészséghez al-ügyészség nevezte ki s egyidejűleg a szegedi királyi ügyészséghez helyezte át. Dr. Daire a mult bten jelent meg Nagykanizsán a hivatali eskü letételére s egyben addig, míg a főmentése megérkezik, elfoglalta hivatalát. Időközben a királyi ügyészség vezetését is átvette, mert dr. Kiss László vezető királyi ügyész megbetegedett. — Daák Péter főkapitány szintén felpok óta beteg. Dr. Kiss Lajos rendőrkapitány helyettesült.

— Ne feledkezzünk meg a katonák karácsonyáról. A karácsonyest melegeiből, poéziséből juttassunk a kórházban sanyalódó hőskönek is Adománnyokat mély hátával fogad a Fehérkeresz Iroda (Bógenier utca palota).

Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye
**a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az
 5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre**

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönnyítésére *olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.*

Az ezidőszert kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

— **Nem fog szünetelni a villamvilágítás.** A városban az a hír terjedt el, hogy a kábel-lefektetések alkalmával a villamvilágítás két hétig szünetelni fog. Emiatt a közönség köréből sokan nagyobb mennyiségű petróleumot szereztek be, amelyre egyébként szükségük nem lett volna. Az óvatosság azonban fölöslegesnek bizonyult. Tudakozásunkra a villamtelep igazgatósága ki jelentette, hogy a kábel-lefektetés már nagyban folyik, de az a villamos üzeme s az áramszolgáltatásra zavaró hatással egyáltalán nem lesz, tehát a világítás se fog szünetelni pillanatig sem.

— **A ma esti főelővadás.** Dr. Köpe hadnagyunk, a katonai alreáliskola fiatal, szimpatikus tanítójának ma esti főelővadását iránti rántanul nagy az érdeklődés. Amint ma este fogunk hallani és látni a *Polgári Egyet* nagytermében, ez mellette is a szokatlanul nagy érdeklődésre. A tudós tanár közvetlenül a világháború előtt a kultuskormány erkölcsi támogatásával teljes egy estendőt töltött Átálában, amelynek több-nyom részét is bejárta, ahol előtte európai ember még nem volt. Az előadás a tudományos nivó bitartása mellett is könnyed, szíves s kedves humorral vegyült. A voltásra kerülő fővételék remekül sikerültek s Átálának legrejtettebb érdekességeit tárják elének. Dr. Köpe tanár ugyanezen főelővadását a budapesti Földrajzi Társaságban a tél folyamán fogja megtartani. A kanizsai közönség tehát abban a kivételesen szerencsés helyzetben van, hogy a nagyérdekeségű főelővadását előbb élvezheti, mint az ország legelső szaktársulata. A bevétel tisztán jótéti célra megy.

— **Jótekonyság.** Örv. Pollák Mórné fogadásom beváltásul őt koronát juttatott hozának a vak katonák javára.

— **A polgárság figyelmébe.** Az állam pénze csak addig jó, míg az állam jó. Ha az ország Lukik, bukik a pénze is. Híbb győjtenénk tehát össze az államárulólók bar, a stráfiliszárban, vagy a tekerekben pénzüket, ha állami önállósághozat megsemmisítést az ellenség. Akkor a lezopogósabb ezreihánkó s ezre többel ugyanakkora nagyságu újsgapsírónál. Éppen ezért ne rejtegeszük a pénzünket, hanem fektessük hadikölcsönbe, mert most már csak pénzkérdésben mulik végső diadalunk. Ha az államnak pénze lesz, akkor megnyert a háborút s ha a háborút megnyerte, jó lesz a kölcsönkötvénye s általa a polgárság pénze. Aki a pénzt ma elyoja a forgalomból, az az ország tönkretételén dolgozik.

— **Üldöznél kell az árdrágítókat.** Kürty báró, az Országos Közelelmezési Hivatal rendkívül érélyes kezű elnöke egyre-másra hozza a legszigorubb rendeleteket az élelmiszer-üzorsora megszüntetésére. Legutóbb például azt rendelte el, hogy minden úrsorásnál szemben elzárás büntetést kell alkalmazni a legmagasabb pénzbeli számon kívül. A nyírkészlet rendőrkapitányi hivatal két úrsorászkodó keresztyédőt most el is ítélte szabadságvesztésre. Azonban díára a rendeleteknek és példákuk, a városban még mindig vadul burjnosk az úrsora. Különösen a buszparosok szok, akik nem respektálnak semmiféle törvény, rendelkezést. A rendőrség maga nem képes minden egyes esetet kideríteni, a közbizony pedig nem szívesen él a föl-jelentés jogával, sőt kötelességével, részben hogy időt ne veszítsen, részben mert tart az úrsorászkodók burjnosjától. Egyes úrsorok és kereskedők éppen erre spekulálnak üzletkedéseikkel. Leghelyesebb volna tehát, ha a hatóság az élelmiszer-üzorsora kiderítésére ideiglenes detektíveket alkalmazna. Tudomásunk szerint a katonaság is igen szívesen bocsátana erre a célra néhány intelligens segédőrszolgálatos katonát a hatóság rendelkezésére. Ezáltal természetesen figyelmébe ajánljuk a hatóságunk az élelmezési osztály fölállítását, ami nélkül nem lesz és a mai csekély létszám mellett nem is lehet rend sora. A város közgyűlése az élelmezési osztály élére válassza meg Dobrovics Milán v. o. sz. képviselőt, aki hoztárterítésének, energiájának, butalmának annyit szép tanój-lét szolgál-tatta a Központi Jóléti Iroda elnöki székében. Dobrovics Milán jelenleg mint segédőrszolgálatra, másoltelt katonai Irodal szolgálatot teljesít s így fölmentése, ha a közgyűlés kéri, — nem fog nehézségbe ütközni. Dobrovics rendkívül agilis és gerencia arra, hogy az élelmezési ügyek a jövőben a közbizony érdekének legmegfelelőbbben látszanak el s hogy megszüntessék azok a botránnyok, amelyek az élelmezési ügyekről immár elválaszthatlanok.

— **A Trieste általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) az V. hadikölcsönönről ismét 23,000,000 koronát jegyzett és pedig 8,000,000 koronát a magyarra és 15,000,000 koronát az osztrák hadikölcsönre.** Ezzel a jegyzéssel a Generali összes jegyzésel 77,500,000 koronát értek el, mely összegből 17,500,000 korona a Magyarországra és 50,000,000 Ausztriára, mi megfelele annak az arányban, amely szerint a Generali osztrák Ausztriában lényeg kétszer oly nagy állite van, mint hazánkban. A Generali irányítónak saját számlájukra az eddigi magyar hadikölcsönökre külön összesen 22,000,000 koronát jegyeztek.

Repülőgépen Kinában.

Pilschow Günther tengerész kapitány, a híres csingtaui tengerészeti repülő, aki a vár eleste előtt kapott parancsot képest Kinába repült, onnan pedig, mint amerikai milliomos, Amrikába utazott, majd mint svájci lakossegéd Európába jött. Gibraltárra elfogták az angolok, Londonba vitték, de sikerült neki a koncentrációs táborból megszökni és Londonban sokáig élt a civargók között, amíg alkalmat nyílított átjutni Hollandiába, ahonnan végre hazatért Németországba. Kalandos élményei most könyvben írja meg, amelyből az alábbiakban azt a részt közzéjük, a mely Kinába való érkezéséről és Hal Csou városában való fogadtatását írja le.

Mikor Csingtauban felszálltam, még egyszer körül repültem az öblöt és azután egyenes irányban Délkelet felé fordultam ismeretlen ország és bizonytalan sorsom felé. Vad hegységek, sík terültek és folyók felett repültem, néha a nyílt tenger fölé is kerülve és a szárazföldről sűrűn váltakoztak alattam a kínai városok és falvak. Umutatóul egy tevényai térkép és az iránytű szolgált. Reggel nyolc órakor mögöttem volt már a 250 kilométeres út és megtaláltam a Kíng-Fu tartományban levő Hal Csou várost, rendelkezési helyemet.

Kutatva néztem lefelé alkalmas leszállási hely után. Csak hogy mindenfelé kifaradt a tevényait és műcsarakat láttam. Végül felfedeztem egy köztársasági méter hosszú és husz méter széles földet, amelynek szélét mély árkok határolták.

A leszállás tehát átkozottul neheznek látszott. Dehát mit volt mit tenni, örökké csak nem maradhattam a levegőben, el kellett magam szánnom a leszállásra. Nagy spirális vonalakban repültem lefelé és nyolc óra negyvenöt perckor reggel már lent voltam a közelméleti síros vízszívdőn. A föld annyira át volt áva, hogy a repülőgép kerekei megakadtak benne és gépem orra bukott, a propeller darabokra szűdött, azonban mindennek dacára összes tagjaim teljes épségben maradtak.

Körülöttem nagy csend volt. Hetek óta nem hallottam egyebet, csak ágyulővért és jól esett, hogy ennek itt semmi vízszhangja nem volt.

Allig hogy a földre értem, tölem tisztes távolságban nagy csoportokban szorongtak a kíváncsi kínaiak, férfiak, asszonyok és sok-sok gyermek, akik mind félelemteljes csúdközzéssel bámultak rám. Ezek a kínaiak allig tudták felfogni azt a csudát, hogy miképpen jöttem én hozzájuk, mert én voltam az első repülő, akit láttak és azt hitték rólam, hogy maga az ördög jött hozzájuk, hogy valamennyiüket elpusztítsa. Mikor aztán kimágytam a gépből és megkísérletem, hogy néhány embert magamhoz látsek, egyszerre örületes futások iramodtak. Legelől szaladtak a férfiak, akik felbuktak gyerekeiket nem merték fel emelni és magukkal cipelni, nehogy a késlekedés miatt az ördög karmal közé kerüljenek.

Rövid elhatározással utána szaladtam a hordásnak és három-négy kínait a copjánál megfogadva, nagy ordításuk közlő repülőgéphez építtem őket. Mikor aztán néhány pénzdarabot is a kezükbe csúsztattam, akkor

úgy látszik elbűttek, hogy én kivételképpen nem vagyok rossz szellem és most már készségesen segítettek nekem a gép orrát a sárból kismelni. Mikor a löbbel kínai ezt látta, akkor úgy tömcsgekben közeledtek hozzám, úgy annyira, hogy allig tudtam a gép körül mozogni.

Hogy csudáltak a kínaiak a gépre, megtapogadták azt, sorra megnézték minden alkatrészét! Csucsiglak és nevettek. Valóban olyanok voltak, mint a nagy gyerekek. Most már aztán én újra felültem a gépre, még pedig arra a pléhládára, melyben a velem bizonítókos frakok voltak magam mellé tettem Mauser-pisztolyomat és vártam, hogy mi lesz.

Minden kísérletem, hogy a kínaiakkal megértsem magam, hiábavaló volt. Akirmit mondtam nekik, azok vigyorogtak és röhögtek. Majdnem egy órát töltöttem ebben a helyzetben, mikor egyszerre sz-bidító hang-hangzattal felém:

— Good morning sir!

És egy magas ur állott mellettem, aki magától Morgan doktornak nevezte és az amerikai misszióhoz tartozott. Szívélyes üdvözlés és erős kézszorítás után felvilágosítottam Morgan doktort helyzetemről és tekintve, hogy folyékonyan beszélt kínai nyelven, segítségét kértem.

Hamarosan tapasztalhattam, hogy jó és biztos védelem alá kerültem. Ó lági kínai utlevelém, melyet Csingtauból hoztam magammal, azonnal a mandarinhoz vándorolt és már egy óra múlva negyven kínai katoná érkezett, akiket gépem őrzetere küldtek. Most már aztán szívesen fogadtam Morgan doktor meghívását reggelire és mindazzal a hőmival, ami nem volt a repülőgéphez hozzászerezve, elindultam az amerikai misszió házába. A misszióbanban a legszívélyesebben fogadták és ott megismerkedtem Morgan asszonnyal, továbbá az amerikai misszionáriussal és a feleségével, akik igen kedvesek voltak hozzám.

Éppen a reggelinél ültem, amikor egy kínai tiszt látogatott meg, aki azt mondta nekem, hogy tiszteletre dicsőrséget állítottak a ház elé és hogy neki a mandarintól parancs van kíváncsáim és hgyteltem iránt érdeklődni, végül pedig közölte velem, hogy nemsokára maga a mandarin is meglátogat.

E sok figyelemtől szerfeleit el voltam ragadtatva.

Körülbelül tíz perc múlva újabb látogatás jött. A vendégek Hal Csou város vezető személyiségei voltak, akik nagyon üdvözölni jöttek. A szücsölő egyszerű volt. Öreg tiszteletreméltó kínaiak között ültem, akik minduntalan mélyen bókoltak felém. A társalgás igen élénk volt. A tolmács szerepét Morgan doktor töltötte be. Rengeteg kérdést intéztek hozzám. Megkérdesték, hogy honnan kerültem hozzájuk és hogy igaz-e, hogy a levegőn keresztül jöttem? Ezt az utóbbit csak nagyon nehezen tudták felfogni.

Amíg a kínai férfiakkal az egyik szobában ültem, addig nyolc-tíz aprócska kínai nő is eljött a házba, akik Morgannának voltak a vendégei. A szobánk ajtaja előtt vonultak el és nagyon kíváncsal szemmel bámultak rám ezek a letelepült asszonyok. Morganné későbbben mesélte, hogy az asszonyok is rendkívül érdeklődtek irántam. Tudni akarták volna, hogy mi volt az a nagy valami, ami reggel beregeve, zugva jelent meg városunk fölött. Mikor Morganné megmondta nekik, hogy ebben a valóságban egy ember áll, aki az egészét kor-

mányozta, nem akartak elbűni és azt mondták, tudják ugyan, hogy ők buikk, de annyira buikkának még sem kell őket tartani, hogy ezt el is higyljék.

Tizenegy óra tájban nagy ajolás és dobolás közeledte teljes hivatali díszben megjelent a mandarin maga. Kíváncsal jól táplált férfi volt, selyem ruhájában nagy méltósággal lépegetett. Az üdvözlés igen ünnepléses volt és sok haljtányás között ment végbe. — Miután egészségem felől tudkóródott, meghívott estére palotijába vacsorára a aztán ugyancsak nagy ünneplésséggel eltávozott.

A délután gépem leszerelésével töltöttem. A motort leveltem és annak jelöl, hogy tiszteletben tartom a semlegesség törvényét, azt a mandariant ajánlottam fel. Miután azonban magam a repülőgépet sehol nem tudtam elhelyezni, kénytelen voltam azt felgyújtani. Mintha a felkemet gyújtottam volna fel!

Este a mandarin hordárteket és vagy hatvan fátylós embert küldött értem. Negyven perccel vettek a gyorsába kullik vállakon, amíg elérkeztek a mandarin palotijába, ahol fülkelőtt xene fogadták. Tiszteletre több kínai generális és hivatalnok is volt jelen. Sok ünnepléses üdvözlés után végre asztalhoz ülünk.

Hogy megmutassák: mennyire tisztelik bennem a vendéget, kést és villát adtak nekem, amíg a kínaiak ősi szokás szerint kezükkel és pálcikák segítségével vitték az ételt a szájukba. Az asztalon ötven letraktál állott nagyobb-részt hamiltalan kínai étellel. A fogások száma ötven volt. A mandarin nem jözte a kínálást a ekem mindenből kellett ennem. Ha valamit jó fűtöt véletlenül megének szedtem ki, azt azjái nyuguri ujjalval megfogva áttette az én tányéromra. Vacsora közben rizspállokát és sört — az üvegőr már ide is elérkezett utjában — ittuk.

Amíg ettünk, el kellett mondanom a csingtaui harcokat és valamennyien csúdközzéjüköt fejezték ki azon, hogy a németek milyen sokáig tudták a várat tartani.

Késő estig voltam a mandarin vendége és nagy ünneplésséggel búcsuztam el tőle. Másnap Morgannéktól is búcsút kellett vennem, mert várt már rám a dzsunka, amely a kilőtőbe vitt. A dzsunkára dzsukésért jött velem, amely egész a költőig elkélt. Ez a kíséret negyvenöt emberből állott a vezetője Lu tábornok volt, aki mint kalózerző jó nevet szerzett magának.

Erek voltak tapasztalatom a derék kínaiak körül. Igen jók voltak hozzám, igen szívélyesek, csak az bántott, hogy sehogyszem bítték el, hogy repülőgépen jöttem hozzájuk. Erről ne beszéljünk, mondták és tovább traktáltak mindenféle kínai csemegével. És természetesen most is mulatoak azon, hogy nekem nem sikerült őket becsúsnem azzal az ostoba mesével a repülőgépről.

Szerkesztői üzenetek.

Füredt előfizető. A Balaton szó szláv eredetű. A szlovén *blatna* szóból származik, amely tavat, lagóványt, mocsarat jelent. Látja neve Pelső, vagy Pelső volt. Komoly pálya. Néparlakolók Budapestben, Kolozsvárcit, Sepal-stentgyörgyön, Szegeden és Győrön vannak. A ospkverést Körmedbányán tanítják, a szövő-és kötőipart Késmárkon, Békéscsában, Posaonyban, Nagyváradon, Nyíregyházán, Csik-szeredán, Selmecbányán és Kassán. K. L. Tá-mája muzumba való, a kidolgozása elemibe.

**A Néptaka ékpénztár rész
vénytársaság Nagykanizsán**

mint hivatalos aláírási hely elfogad
jegyzéseket

az V.-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések
elősegítése céljából, a legolcsóbb ka
matláb mellett lombard kölcsönök
engedélyeztetnek

Gyár u. 32. számú

adómentes ház eladó.

14122 Bővebbet a háztulajdonosnál

Eladó Sugár uton

egy magános ház

szép nagy udvarkerttel Érdek
lenni lehet Sugárut 45 14116

Egy burorozott szoba, konyhával

kerestetik. Címet a kiadóhivatal-
ba kérek.

Jó minőségű

használatlan deszka

14114 eladó a kaszárnyaépítkezésnél

Egy katasztrális hold

kaszáló eladó.

Cím a kiadóban. 14121

A Rákóczi utca 3b). sz. alatti

ház, kerttel

szabad kézből eladó. Bővebbet
Kossuth tér 2 14110

Eladó egy baknyereg

teljes tábori felszereléssel. —
Sugár-ut 41. sz 14127

Jó családból való

fiatal leány kerestetik

játszótar:ul két kis leány mellé.
Bővebbet József főherceg ut 61.
étkerde. 14125

Saját házamban ujonnan berendezett
kétféretu kődaralót állítottam
fel. Folyó hó 12-én már
üzemben is lesz és mindenféle
**gabona megdará-
lására alkalmas.**

Kérem a nagyerdemű közönség szives
pártfogását. Kiváló tisztelettel

Bojtor Kálmán

kovács és gépész
Nagykanizsa
Petőfi ut 52. sz

14113

Divatos

névjegyek

levélpapírok

karácsonyi kártyák

ujévi kártyák

művészlapok

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírke-
reskedésében.

NAGYKANIZSÁN.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
véde.

Reitter Oszkár

nagybicskeréki ny. főkapitány és
fajbros-fi-teniszjátékok nagyszámú
tulajmánya a

„PATKÁNI“

patkányirtó szer, (fően méreg) mely emberre és háziállat-
okra nem ártalmas és főül-
mul minden más irtószert.
mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtáshoz. Minden
dobozhoz használati utasítás van mellékelve ismertető
prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu
gardaságban hány adag használandó, trétrebe ingyen
küld a „PATKÁNI“ gyár egyedüli elárusítója, a Toron-
tá: Agrár-bank-Részvénytársaság, Nagybicskeréken.

1 doboz ára 3 K.

**URÁNIA MOZGÓKÉP-
PALOTA RÖZGÖNYI-UTCA 4**

Péntek, szombat és vasárnap
december hó 15., 16 és 17 én

**Ma délután 4 órakor ifjúsági
előadás:**

KARTHÁUSI

Dráma 6 felvonásban
Báró Eötvös József regénye.

és a szép kisérő műsor.

Előadások: Hétköznapokon 6, 9. — Vasárnap
és ünneppon 2^{1/2}, 4, 5^{1/2}, 7, 9.

Erőpapirból

készült spárgákat

melyek a kenderspárgákat
teljesen pótolják, bármily ki-
vitelben és erősségben gyárt a

Hungária aradi pamutárnyóv r. t. Arad

5 kg-os mintaküldeményeket
utánvét ellenében küldetnek

Képv. elők kerestetnek

OLCSÓ PÉNZI

Kondor Adolf

ügynökségi irodája Nagyka-
nizsán, Arany János utca 2.

Az nl fő dbrtokra és városi házakra olcsó
kamatú állandó és 10-50 évig terjedő
törlesztésen jelszóghó esőbvel
elválja drágább kölcsönöknek olcsóbb ka-
matnak való átíratást (Convensio) **finan-
zírozadá: vételeket közevett ház bir-
tok és üzletek adis-vételét minden olcsó
utólagos eljázás mellett. Személyes vagy
írásbeli értekezés.**

December 12 től December 31 ig

Nagy

Karácsonyi

Vásárt

rendezek,

*melynek keretében előbbi vásárló-
somból származó egyes cikkeimet*

árfeszállítással

*bocsátom a n. é hölgyközönség
rendelkezésére*

Nagy szobaszőnyegek

„Occassió“ árban.

KIRSCHNER MÓR

divatáruháza ezelőtt ROTSCILD
ALBERT, Fő ut Nagykanizsa.

A Városházzal szemben.

Katonák
Karácsonyára
Jeg-alkalmasabb ajándékok

FISCHEL FÜLÖP FIA könyv-
kereskedésében kaphatók: u. m.
zsebkönyvek, imakönyvek, dalos-
könyvek, regények, szórakoztató
olvasmányok, levélpapírok, zseb-
naptárak, zeneművek, zsebi-ónok,
töltőtollak stb. dús választékban.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-konfekció nagyáruházában

az „Arany Kakas” hoz Nagykanizsa, Erzsébet tér 21 sz.,

ahol az alant felsorolt áruk bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban teljes kiárusítás miatt

Őszi és tavaszi divatkelme duplaszéles minden szín métere . . . . .

Bársonyok és selymek . . . . . mtr.

Szintartó pargetok és kartonok . . . . .

Tolltartó Anginok és vásznak . . . . .

Fél és egész selyem kendők . . . . .

Férfi és női ingek és nadrágok . . . . .

Blouzok és kötények . . . . .

Zs-bkendők és harisnyák . . . . . drb.

K 6 tól feljebb

„ 4 — „

„ 4 — „

„ 3. — „

„ 3 — „

„ 6. — „

„ 6 — „

„ 70 „

Férfi és nő selyem ernyők . . . . . drb. K 6. — feljebb

Futó szőnyegek . . . . . mrt „ 3 „

Nyakkerdők és kesztyűk . . . . . drb „ 70 „

Csipkék és szalagok . . . . . mrt „ 20 „

Abroszok, szalvéták, törülközők . . . . . d. b. „ 2 30 „

Gyermek ruhák és kötények . . . . . „ „ 4. — „

Ágyterítők és paplanok . . . . . „ „ 10. — „

Szörme garnitúrák . . . . . „ „ 30. — „

Ezen árak csak rövid időre!

DR. Palóc

k. egészségügyi tanár v. kórházi speciálista orvos

Budapest, IV., Károly-körút 2. sz.

szek évi óriási specialis praxisa folytán teljes biztossággal felismeri és kigyógyítja egy férfiaknál, mint nőknél a titkos és nemi betegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. — Rendelhetők napokon: d. e. 10-12, d. u. 3-5-ig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válaszlevegyes levélre szívesen ad díjtalan felvilágosítást arról, hogy otthoni kurával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától.

Rézgálicot

garantált 98%-ost azonnali átvételre szállít

BERÉNYI BÉLA szállítási üzlet Keszthelyen 14037

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlősgazdák nagyrésze évek óta azért szüretel oly keveset, mert szőlőit megfelelő gondozásba nem részesíti és borát helytelenül kezeli.

Minden a szőlő- és borgazdaság körébe tartozó munkára megtanít a

BORÁSZATI LAPOK

(szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX. Üllői-ut 25. Köztelek.)

mely vasárnapokon jelenik meg. —

Mutatványszámot kívánatra 3 héten át küld.

Arverés.

Somogyi Ede raktárában még meglévő kredencék, pohárszékek, képek, tükrök, mosdók, szekrények, két gyalupad és asztalos szerszámokból álló tárgyak Kisfaludy Sándor utca 17 házszám alatti raktárban

1916. évi december hó 20-ik napján d. e. 10 ó.

megtartandó árverésen készpénz fizetés-mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Igás'ov. k,
Igásszekerek,
Lószerszámok,
Használt takarók és szalmazsákok,
Fagereudák, pad ók, gömbfák, hordók,
Kőműves szerszámok, malterládák, leoltott mész, kavics, téglák, vedrek, kutak, kötelek, láncok
jutányos áron eladóak
a teleki uti kaszárnyában.

FRANZ LAJOS ÉS FIAI

GŐZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

állandó raktáron tart legújabb gyártmányu villamos **csillárokat**, villamos **kályhákat**, **főzőedényeket**, **zseblámpákat** hozzávaló elemekkel, **villamoségőket** husz gyertyafénytől ezer gyertyafényig és egyéb elektrotechnikai cikkeket

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

REDAKCIÓ ÉS IRODA:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 (KÖRKÖZÖRŐVÉNYEL)
 Kéziratok: napi 8 óráig (Készenléti ügyek: 10 óráig) a fenti címenél. A kéziratok a szerkesztésig nem térnek vissza.
 JELEK: Helyesírási és nyelvi tanácsadás díjmentesen. A közleményekért díjat nem számítunk fel.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóiroda: 11
 Helyi híradó: 12
 Helyi híradó: 13

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 17. A nagyfőhadiszállás jelenti: Ruprecht trónörökös hadcsaportja. Hannehamnál az Ancretól északra angol csapatok megkérlelték, hogy erős tüzelés védelme alatt árkaikká bonyomuljanak. Véresen visszavertük őket. A trónörökös hadcsaportja: A Maas keleti partján tegnap a franciák folytatták támadásukat. Kemény harc után Beconvaux és a falutól keletre fekvő erdő kezünkön maradt. Északi irányban tovább folytatott rohamaik a Beconvaux falutól északra fekvő hegyháton állásaink előtt összeomlottak.

Legfelső hadvezetőség

Keleti harctér.

Berlin, dec. 17. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok erős tüzési előkészítés után Dünaburgtól csakavagatra Hlucnáit támadták. Visszavertük őket. A kovács-lucki vasút vonalát északra az 52. számú brandenburgi gyalogezred részli mintegy 600 méter szélességben, rohammal elfoglalták az oroszok állását és 5 tiszttel 300 löny legénységet, több gépfegyvert és aknavetőt küldtek vissza. József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Erdős Kérpítokban a Cimbroszava vk-n és az Uz völgyben német csapatok vonalainkon túl előrenyomultak, a néhány tuszt foglyot ejtettek és elűrték a szombaszálló elleneséget. Maste Ganeseitől délre a Bistric mentén szintén előtört ütközések folytak. Mackensen vezértábornagy hadcsaportja: A Buzou szakaszt széles arcvonalon át léptük. 1150 foglyon kívül 19 mozdony és körülbelül 400, nagyrészt megrakott vasúti kocsit, valamint megszámlálhatlan sok járni jutott csapataink kezére. Dobrudzában szövetséges csapataink az ellenség eldörzése körében amely csak szörványosan szállt velük szembe, közvetlenül az ország északi részében elterülő erősségig jutottak, ahol ellenállást várunk. Macedon arcvonal: Nem volt nagyobb harci tevékenység. Legfelső hadvezetőség

Budapest, dec. 17. Mackensen vezértábornagy hadcsaportja: Kelet-oláhországban Falkenhayn gyalogzárt tábornok csapatai több helyen átápták a Buzéau szakaszt. A tegnapi nap folya máan 1150 foglyot ejtettünk 18 mozdonyt és körülbelül 400 megrakott vasúti kocsit mákmányoltunk. József főherceg vezérezredes hadsereg arcvonala: Velepntnáttól délre két orosz zászlóal támadást esztrék magyar csapatok erőteljes ellentámadással visszaverték. Ez alkalommal egy zászlóal és 65 löny legénységet elfogtunk. Az Uz völgyben és a Cibó völgytől nyugatra német csapatok

vonalainkon túl előrenyomultak és néhány tuszt foglyot ejtettek. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg arcvonala: Bol Porsktól délre német századok megrakották az ellenség állását és mintegy 600 méter szélességben elfoglalták. 5 tiszttel, 300 löny legénységgel, 3 gépfegyver és 3 aknavető jutott kezünkre.

Höfer, altábornagy.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 17. A helyzet változatlan.

Az esti német jelentés.

Berlin, dec. 18. A Wolff úgynökség jelenti: December 17-én este az egész nyugati harcvonalon, valamint keleten csak csekélyebb harci tevékenység. Romániában hadseregünk zöme átlépte a Buzau és Calmaziului folyók alsó folyamát. A Dobrudzai hadsereg északi irányban tört nyert Macedoniában nyugalom.

A béke-jegyzék.

Washington, dec. 18. A Reuter úgynökség útján jelentik. A központi hatalmak békejegyzékét az Egyesült Államok minden hozzáadás nélkül adták át az entent fővárosaiban.

London, dec. 18. A Daily News bekecikkében kívánja, hogy úgy az antant, mint Németország hozzájáruljon a békejegyzeleket. Cikkének végén azt mondja, ha az antant egyszerűen elutasítja Németország békeajánlatát, ezzel Németországnak a legnagyobb diplomáciai győzelemre adna alkalmat.

Aknára futott személyszállító gőzös

Lugano, dec. 18. A Stefania úgynökség jelenti: A Caledonia nagy személyszállító gőzös Maranille előtt aknába ütközött és megrongálva, csak nagy bajjal juthatott kikötőbe. Az arra haladó Jaime-panyol gőzös a „Caledonia” 250 utasával Marsaillibe érkezett.

Vilmos császár látogatásai.

Berlin, dec. 18. Vilmos császár meglátogatta a würtembergi királyt és Karlsruheban a nagyhercegi párt

Az amerikai német nagykövet cáfol.

Washington, dec. 18. Az Association Press jelentése szerint Bernadoff gróf német nagykövet tanácskozott Lansing amerikai államtitkárral. A nagykövet megcáfolta azt a hírt, hogy a tanácskozáson a békefeltételekről volt szó. Kijelentette, hogy eddigelé nincs formális békefeltételek birtokában és az Egyesült Államok kormánya tudja, hogy eddig egyáltalán nem ajánlottak fel formális, pontozatokba foglalt, megállapított békefeltételeket. A nagykövet látogatásának célját csak általános megbeszélések tárgya képezte.

Görögországban.

Lugano, dec. 18. A Corriere della Sera nek jelentik Athénből: A december elején sászlok alá szított tartalékosokat mind hasabocaszították. A király nyilván nagyfontosságú tanácskozásokat folytatott fainias miniszterelnökkel.

A Fekete-tengeren.

Berlin, dec. 18. Wolff úgynökség jelenti: Német tengerészeti repülőgép 16-án a Fekete-tenger partján a Sulinai öbölben bombázták az orosz tengeri haderőket. Gépfegyvertűzléssel egy ellenséges repülőgépet leszállásra kényszerítettünk.

Bolgár jelentés.

Szofia, dec. 18. A bolgár vezérkar jelenti: Tizenhetedikén Macedoniában syenge ágyutüzelés. Román front: Dobrudzában előrenyomulásunk tart. A szövetséges csapatok elérték a Golevicat és Dokneaca vonalat. Keleti hadosztályaink a Calmaziului alsó folyamán fel előrenyomultak.

Tisza István gróf lesz a nádorhelyettes

Budapest, dec. 18. A munkapárt tegnapi esti értekezletén Klauz-Nádorváry Károly gróf előnk javaslatára, — többeknek, köztük gróf Tisza István felajánlása után, egyhangúlag nagy lelkesedéssel a miniszterelnököt jelölték a nádorhelyettesi tisztégre.

HIREK

A NEMZET

És napjainkban várja azt a napot, amikor újra királyát megkoronázza. A harctéren küzdő magyar hősök és vitéz szövetségesek gondoskednek róla, hogy Károly király koronázása a szó legszorosabb értelmében dicsőséges körülmények közt történjen meg. Dladalt dladatra aratnak vitéz katonáink, Bakarest már a miénk és ma holnap az egész perfid Románia arra a sorra jut, amelyet az entente „védelme” szánt neki és a többi kis nemzetnek. Ezek a történelmi jelentőségű napok éppen úgy esznek az átédik hadikölcsön jegyzésének aszjalval. Már az addigi jegyzési eredmények is azt bizonyítják, hogy a magyar nagyközönség tisztában van hivatalával, tudja, hogy mi a kötelessége ezekben a nagy időkben. Az átédik hadikölcsön aláírása sorányan folyik, az elbujt nagy és kis tőkék előkerülnek, hogy hadikölcsön formájában biztosítsák hadseregeink mindent, ami a végleges győzelemhez szükséges. Ha a jelek nem csalnak, az a hadikölcsön eredményekben még az addigieket is felül fogja múlni. Ki bilte volna a háboru előtt, hogy ennyi tőkeerdő rejlik Magyarországon. Aszelőtt azt hitük, hogy külföldi tőke nélkül semmihez se foghatunk hozzá. Ezt remélte az entente is, amikor ellenünk tört, mert jól tudta, ugyan, hogy a mi katonáink a legkülönbek, de abban bírtak, hogy anyagi erőink hamarosan klapadnak. Most, hogy közel harmadfél éve tart már a háboru és nem hogy a kimerülés tünetei mutatkoznak rajtuk, hanem ellenkezőleg aszpró napra új győzelmeket aratunk, az entente is kiábrándulhat már balga reményeiből. Hogy az entente kiábrándulása teljes legyen, hogy leőrjünk az ententét, csakis rajtuk mulik. Nekünk pedig ebben az irányban most a legfőbb teendőnk, hogy mindenki jegyezzen hadikölcsönt.

— **Kanizsának a koronázáson.** A belügyminiszter tegnap értesítette a tanácsot, hogy Nagykanizsáról két polgár vehet részt a koronázási ünnepségen. Dr. Sabján Gyula polgármester főhívja azokat, akik a város részéről a nagyjelentőségű közjogi aktuson résztvenni óhajtanak, — jelentsék be ezen szándékukat nála.

— **Köngyűlés.** A város képviselőtestülete csütörtökön közgyűlést tart. A rövid tárgyszorozat legfontosabb pontja a hadikölcsön ügye lesz. A tanács a pénzügyi bizottság véleménye alapján azt javasolja, hogy a város jegyzését egymillió koronára egészítsék ki. A köngyűlés hísványára egyhangu lelkesedéssel járul hozzá a javaslathoz.

— **Eljegyzés.** Cziboly Ferenc eljegyzett Palkó Mariakával az új Nagykanizsán. Mindenki boldog és boldog helyett.

— **A szombati rekvizitálás eredménye.** Szombaton kezdődött meg a nagy rekvizitálás, amely az első napon megfelelő eredménnyel járt. A közellátás céljaira rekvizitáltak: 890 kiló búzát, 299 kiló rozsot, 96 kiló babot és 25,876 kiló hajdínát.

— **Kik fizetnek hadiadót.** A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság kerületében most érték véget a hadiadó-térigyalások. Nagykanizsáról a következők fizetnek hadiadót: (a nevek mellett feltüntetett számot a kirolt hadiadó összegét jelölt.) Ngu Lajos fűszerkereskedő 810, Klein Ignác fűszerkereskedő 730, Bettelheim Rezső vaskereskedő 1920, Guth Arnold vaskereskedő 1520, Kveiner Gyula zöldségkereskedő 730, Welser Jakab ásványkereskedő 730, Kéry János földhírlős 1050, Windisch József marhakereskedő 1720, Eppinger Gyula igazgató 546, Grünhut Henrik gabonakereskedő 890, Relchenfeld Gyula terménykereskedő 1050, Grünhut Alfréd gabonakereskedő 970, Pellák József borkereskedő 1050, Valler Dávid fűszerkereskedő 1220, Dautsch Mór fűszerkereskedő 1220, özv. Grass Miksa né mézárás 1130, Welschfeld Mór rőfűkereskedő 730, Fischer Árpád rőfűkereskedő 730, Blu Lajos gyáros 5740, báró Gutmann Artúr magánhivatalnok 2446, Goldhammer Károly magánhivatalnok 501, Armuth Nándor sörcsárás 1050, Elek Ernő földhírlős 6750, Elek János földhírlős 6750, Kardos és Steiner szállodás 810, Heltay József gabonakereskedő 730, Rosenfeld József fűszerkereskedő 1130, Fischer Károly vaskereskedő 890, Bádor József vaskereskedő 730, Welser József gépgyáros 730, dr. Merky János gyógyszerész 890, Dombi György kántinos 730, dr. Goda Lipót orvos 872, Schwarz Gusztáv fűszerkereskedő 7750, Schwarz Ottó fűszerkereskedő 1920, özv. Schwarz Szamué fűszerkereskedő 2120, Zerkovitz Lajos borkereskedő 11.000, Riedl Jenő sertésbárláló 2120, Peleics György bentés 730, Reich Samu péllnakereskedő 35.0, Strém Vilmos fűszerkereskedő 2120, Strém Tivadar fűszerkereskedő 1220, Sirém Ottó fűszerkereskedő 730, Relchenfeld György tojáskereskedő 810, Sántory Oszkár földhírlős 730, Neumann Aladár gyógyszerész 810, Dávid David marhakereskedő 4470, Récsel Samu marhakereskedő 4220, Klein Vilmos sütő 730, Stern Sándor tégelygyáros 870, Welser Tivadar gabonakereskedő 1420, Lőwenfeld Joachim földhírlős 970, dr. Friedl Ödön ügyvéd 970, dr. Pihál Viktor kösjegyző 730, Fongor Henrik igazgató 523, Slinger József kereskedő 1520, Simon Lajos marhakereskedő 810, Simon József marhakereskedő 1920, Simon István marhakereskedő 890, Bettelheim György gyáros 1720, Bettelheim Aladár gyáros 1320, Sommer Ignác megüző 1320, Fjelschhacker Ferenc marhakereskedő 1720, Mészáros Jakab marhakereskedő 1720, Hirsch Oszkár fűszerkereskedő 890, Szegő Pál fűszerkereskedő 810, Frank Manó kereskedő 1050, Hoffmann Bernát fűszerkereskedő 1050, Frank Jenő 1000, Frank Vilmos 970, özv. Vida Lajosné 730, Práger Ferenc 3320, dr. Szilágyi Károly 656, Miltényi Gyula 890, Radó Arthur 970, Radó Gyula 970, Schlesinger Mór 730, báró Guttmann László 21.000, báró Guttmann Vilmos 21.750, báró Guttmann Aladár 20.500, báró Guttmann Ödön 21.250.

— **A karácsony és újév előtti vásárnapokom este 6 óráig lesznek nyitva az üzletek.** A hivatalos lap közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, amely szerint a hadiállapot folytan érezhető nyomcsató gazdasági helyzet az üzleti pangás enyhítése érdekében kivételesen megegyedi, hogy a folyó év december 24-ére és 31-ére az vásárnapokon az ipari és kereskedelmi árusítás és házhoz szállítás a magyar szent korona országainak egész területén esti hat óráig végezhető legyen.

— **A szombati főelővása.** Dr. Köpke Viktor hadnagy szombati jétkönyvedő főelővása a legteljesebb siker jegyében folyt le. Előkelő, nagy közönség töltötte meg a Pórári Egyet negy termét és mindvégig feszült érdeklődéssel kövötte a főelővást. Dr. Köpke hadnagyot nemcsak a főelővása érdekes anyagát, hanem ritka előadóképességét is az elővásban rácsenitette az intelligens hallgatóság. Kíváncsinosnak tartanánk, ha a rendkívül tanulságos előadást olcsóbb helyárák mellett a nagyközönség a különösen a diákság számára megismételnék.

— **Berlin élelmexése.** Berlini jelentés szerint az ottani Németek körök az a tervvel foglalkoznak, hogy a tömegélelmexéseket kényeszer útján hozzák be, még pedig olyan formán, hogy minden berlini család reggel, délben, este házhöz szállítva kapja meg az elkészített ételét. A terv részletei még nem ismeretesek, de arról már bizonyos, hogy a kényeszerélelmexést kiterjesztik a bírodalom minden osztályára s otthon senki semmit nem főzhet. Így a bírodalmi kancellár ugyanazt fogja enni, mint a legutolsó berlini utcaszép.

— **A kórházi sebészütek karácsonyára.** Malatinsky Ferenc (Zolacsány) 50 koronát és Hofrichter Emma arhályg 3 koronát adományoztak. A további nemeslelkű adományokat a Fehér Kereszt elnöke (Bogenfelder palota) kell juttatni.

— **A karácsonyi listák kiosztása.** A város közönsége erre a hónapra megkapta listáit. A város hatósága azonban a karácsonyi ünnepekre való tekintettel minden elátatlan családnak finomabb listát is utal ki, amely nem számít bele a rendszeren járó mennyiségbe. Így tehát karácsonyra minden ház asztalán lesz kelés. A kiosztás a napokban lesz. A polgármester a tumultus és rendezettség elkerülése céljából akként intézkedett, hogy minden utcán más-más időpontban jelentkeztek a listájéért. Ezt az időpontot idefőkorán közli a lakosság. A karácsonyi listakiosztással egy időben a közönség megkapja a jövő hónapi listajegyét is.

— **Vaszedelmes rokon.** A nagykanizsai urialadokak néhány nap óta intelligensebb, jó megjelölésű katoná járja be, aki mindenütt rokonnak adja ki magát, meglepő tájékozódottsággal sorolja föl a rokon kapcsolatokat, atán — pillanatsy pénzvárára való bivaikozással — néhány koronát kér kölcsön. Természetesen mindenütt ksp valamelyik öszszegét s ezenkívül meg is vendégelik. Sikérségtelen megjegyezni, hogy a kanizsai urialadok rokona közönséges szélhámos, aki mindig annak a családnak a nevét veszi föl, aki náál éppen vizitel. Így Nagykanizsán eddig legalább ötven negy szerepelt. Ha még egyszer valahol jelentkezik, át kell adni a rendőrségnek.

A Néptakarékpenztár rész-

vényitársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogad
:: jegyzéseket ::

az V.-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek.

— **A katonazenekarok és a színházak.** Emellettük már, hogy a honvédelmi és kőcsé hadügyminiszter, továbbá a landwehr miniszter elrendelték a katonai zenekarok felállítását s a zenészek áthelyezését a csapatokhoz. Ez a rendelkezés, amit Páceről jelenttek — Főreál társulatának existenciáját is veszmézteli. Eppen most néhány újabb opera bemutatására is készütek, amelyből azonban a katonazenekar megvonása után nem lesz semmi. De nagyobb baj az, hogy polgári zenészek hiányában civil zenekart se lehet szervezni s így operákat és operettekét elő se adhatnak a vidéki színházak. Amint értesülünk, a vidéki színházgatók deputációval akarnak a honvédelmi miniszter elé járni, hogy főlívillagosítsák, hogy a katonazenekarok megszüntetése a vidéki színművészet romlását vonja magával.

— **Áthelyezett körjegyző.** Az igazságügyminiszter dr. Róth Aurél sümegi kir. körjegyzőt Tapolcára helyezte át.

— **Adományok a Jótékony Nőegyletnek.** A Keresztény Jótékony Nőegylet céljaira adakoztak: Szalacsy Farkasné Veste 100 Kor., Blau Lajos 50 K., Markó Nándorné 5 K. Posafl Horváth János neje kalaja alkalmából a Keresztény Nőegylet szegényeknek 60 koronát adományozott. Posafl Horváth Jánosné temetőszektor korszorupótló adományok: Dr. Pálfi eszlád 30 K., Tabajdi Kálmán altábornagy és családja 30 K. A szegényház berendezéséhez: gróf Somsch Aniláné Örmönd 500 Kor., Szalacsy Farkasné Veste 100 koronát adományoztak. Az erdélyi menekültek részére: Rajky Lajosné Ungyjakabla 20 K., Pliander Jánoslanló Klakofissa 8 méter szövetet, a Keresztény Jótékony Nőegylet 516 62 K. adományozott.

— **A menekülteknek.** Az erdélyi menekülteket gyámoltató bizottság azal a kérelemmel járul a jókívő emberekhez, hogy menekült véreink részére viselt félruhákat adományozzanak. Az oláh álnokság szánalomra méltó áldozatai sokat szenvednek az időjárás viszonyosságaitól s így bármilyen használt ruhadarab áldás rájuk.

— **Jótékonyaság.** A vak katonák részére Örmönd Kálmán ur 30 koronát, a rokkant katonák részére sziatén 30 koronát, — Erdélyi Jóné ur a vak katonák részére 20 koronát juttatott a Zala szerkesztőségéhez.

— **Karácsonyi ajándékul** a legmegfelelőbb egy clogány órá, vagy gyermekkalap. *©. Weiss Lujza női kalapszalonya* (Nagykanizsa, Központi-áruházi épület) ily ajándékok változatos tömegével van felszerelve s ezek ott már a minimális áron kaphatók. (Telefon 3—66.)

— **Elveszett a Magyar utcai csordából** egy darab felévs fehér szővő gőbediznő. Aki arról tud, József-lőherceg 69 szám alatt illő-jelölten ellenében sziveskedjen bejelenteni.

— **Ne feledkezzünk meg a katonák karácsonyáról.** A karácsonyest melegből, poéziséből juttassunk a kórházban szynlődő hősöknek is. Adományokat mély hálaával fogad a Fehérkeresz iroda (Bogenrieder-palota.)

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA

Legtökéltebb és legkellősebb illatu piparomagnan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozunkban. — YES-KRÉM 3 korona téglanyelű.

Mindenütt kapható!

Magyarországi Irtaké

ERÉNYI BELA Diószigonyi utca
Budapest Károly-körút 8.

Szabadulás a krajovai fogságból.

Egy magyar artistánő kalandja a héberus Oláhországban.

Egy sokat szenvedett magyar artistánő északról tegnap hazra az oláhországi Krajovából, ahova a háboru kitörésekor több társával együtt őt is internálták. Szőcs Rózi táncosnő négy évvel ezülsőt elszereződött a bakaresti Minerva mulatóba. Azóta rövid megszakításokkal állandóan a jól jövedelmező Románában tartózkodott. Velt szerződötve Jastyban, Bzallában, Galscban, Konstancóban és legutóbb a krajovai Bakarest mulató tagja volt. Krajovában érte az oláh háboru kitörése. A háboru kitörésekor az oláh hatóságok könyörtelenül és durva eljárással internálták a központi hatalmak alattvalóit s ilyenformán sor került a Románában működő sok magyar artistánőre is. Szőcs Rózi érdekes részleteit beszélt el a héberus Románában eltöltött keserű időknek.

— Augustus 27 én, szombaton este, telt háza volt a mulatónak, ahol szerződötve voltam — mondotta — és éppen az én számom következett volna, amikor egy rendőrtisztviselő és két rendőr jött be az öltözőbe és kijelentette, hogy a magyar tagoknak azonnal el kell hagyniok a mulatót. Négyen voltunk magyar leányok: Vámos Berta, Sándor Böske, Szép Margit és én. Rögton tudtuk, hogy miről van szó, bár nem hitük, hogy a hadüzenet ilyen hamar be fog következni. A rendőrtisztviselő megvárta bennünket, amíg felöltözünk, kocsiba ültettek és a rendőrségre hajtottak. A kocsiköltséget nekünk kellett megfizetni. A rendőrségen felülték a nevünket, a lakásunkat, azután elengedtek azal a meghagyással, hogy minden délután két óraker jelentkeznünk kell a rendőrségen.

— Krajovában érlel felkesedést keltett a hadüzenet. Katonazenekarok jérték be a városot, lobogókat tűztek ki minden háza, francia, orosz, angol, román lobogók egyesen. Az emberek késő éjszakáig fenn voltak, várniák a híreket és éjjelenként jelentek meg külön-külön az célrt vagy győzelmek hírével. Brassó elfoglalásakor a város örömmámorban úszott. Az újságok egymásután adták hírel Petrosény, Kézdivásárhely, Csiksereda elfoglalását. A lapok a következő címeke hozták: „Győzelmes csapataink Kolozsvár kapui előtt”. „Gyulafehérvárt bekerítettük”.

— Akikkel csak beszéltam, mindenki nagy győzelemről beszélt. Az újságok hasábos cikkekkel közöltek Ausztria Magyarországi összemeléséről és Románia egyszerű terjeszkedéséről. Ez a zavartalan örömmámor körülbelül két hétig tartott. Akkor kezdett lassacskán híre kelni a dobbrudsal vereségnek, a lapok megírták Tutrakan és Sillisztria elvesztését és ezek a hírek egy-kettőre lehatólták az izzásig forrott győzelmi hangulatot. Az emberek megjédtek.

— Amint az emberekkel való beszélgetésből kivettem, az oláhok rendületlenül bizak a Dunán való átkelés lehetetlenségében és a dobbrudsal vereséget miatt érzelt eszlődúsukat egyensúlyozni igyekeztek azal a tudattal, hogy Erdélyben tovább tart a győzelmes előrenyomulás. A szebeni vereség — amit hamarosan tudni adtak az újságok — valószéges pánikot idézett elő. Arra senki sem

számlított. Az oláhok arra nem is gondoltak, hogy őket is meg lehet verol. Az újságok hangja lassanként átváltozott, nyugodt, komoly intőkedéssel hívták és ísleg nagy hangon sürgették az orosz segítségért.

— Krajovában az emberek kezdtek leeresztelt orral járni, nagy keserűséget idézett elő a gyakran megismétlődő légi támadás, amely hamarosan elűntette Krajova társakából a pazar világlítást. A repülőtámadások csak nem akartak elmaradni és az idegeneket azal gysasították, hogy éjjelenként fényjelöket adnak a repülőknek. Ezért elrendelték az internáltak letartóztatását.

— Október 10-én egyem is letartóztaték és bezárták a rendőrségi fogházban, ahol rajtam kívül sok oroszok, magyar, német és belgár nő volt bezárva. A fogzághan nagyon rossz dolgaok volt. Naponta egyszer kaptunk enni valami rossz ísűleket, minden három vagy négy napban egyet engedtek bennünket sétálni.

— Az eszményekről semmit sem tudtunk. Az örök semmit sem mondtak, miután elvették tőlünk a pénzüket s így nem tudtuk őket megvesztegetni. A legköszégszeletű újkoratlanságban teltek el napjaink.

— November 23-án reggel 10 óraker megfordult a kulcs az ajtóban és amikor az ajtó kinyílt, egy honvéd őshadnagy állott előttünk. Allig értettük meg a helyzetet és boldog örömmel hallottuk, hogy Krajova s ml csapataink birtokában van. A őshadnagy már tudta, hogy valamennyien internáltak vagyunk. Elengedtek bennünket, lakást és pénzt kaptunk és kijelentették, hogy nemtokra elutasít engedélyt is kapunk.

— Krajová külső képe nagyon megváltozott az alati az idő alatt, míg be voltam zárva. Az utcák megcsendesedtek, a zászlók eltűntek és ísűképpen megváltozott az emberek arca. Sokan maradtak Krajovában, bár sokan is menekültek el. Az úletek legnagyobb része nyitva van.

— A krajovai volt házasszonyomnak van egy huszéves fia, aki románok erdélyi uralma alatt folyton a magyarokról mondott, guanos megjegyzésekkel szóra a szivembr. Mikor a fogházból lakásomra mentem, a szemtelen kamaszt elthon találam. Soha olyan boldogságom nem volt, mint amilyen holdogan adtam vissza a kölesőat annak a kötekődő oláh diáknak.

A boldogságot látjuk valahol.

Irtá: Radóvágné Rattkay Emma.

A boldogságot látjuk valahol:
Sőt, vigasztalan slakatoron,
Vagy szép, virágos rétek bársonyán,
Egyszer tán fehér, csipkés nyoszolyán.

Érezzük, itt jár, közelünkbe van
S a hívő szóra dtől hamar,
Azt hisszük, így lesz mindig esztán,
Ís így fog miutn óra, perc után.

A pere álllan, jönnek bú napok,
Ködök, fagy, átok . . . dermesztő fagyok;
Dalok szűtnek és virágzának,
Illatok, nóták . . . s minden egy hideg.

A boldogságot látjuk valahol: —
Észállt mesékben, drága álmokon;
— Egy éjszakán itt jár a nagy síhar;
S reggelre már mindennek vége van.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-konfekció nagyáruházában

az „Arany Kakas” hoz Nagykanizsa, Erzsébet tér 21. sz.,

ahol az alant felsorolt áruk bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban teljes kiárúsítás miatt

Ossi és tavaszi divatjelme duplaszelen minden szín métere	K	6 től feljebb	Férfi és női selyem ernyők	drb.	K	6.—	feljebb
Báronyok és selymek	mtr.	4.—	Futó szőnyegek	mrt	3.—		
Szintartó pargetok és kartonok	„	4.—	Nyakkendők és kesztyűk	drb	70		
Tolltartó Aaginok és vásznak	„	3.—	Csipkék és szalagok	mrt	20		
Fél és egész selyem kendők	„	3.—	Abroszok, szalvéták, törülközők	drb.	230		
Férfi és női ingek és nadrágok	„	6.—	Gyermek ruhák és kötények	„	4.—		
Bleuzok és kötények	„	6.—	Ágytírók és paplanok	„	10.—		
Zsakkendők és harisnyák	drb.	70	Szörme garnitúrák	„	30		

Ezen árak csak rövid ideig!

Bladó egy baknyereg

teljes tábori felszereléssel.
Sugár-ut 41. sz. 14127

Cyár u. 32. számú

adómentes ház sladó.

14128 Bővebbet a háztulajdonosnál

Jó esalódból való

fiatal leány keresetlik

játszóházról két kis leány mellé.
Bővebbet Jézsef főherceg-ut 61.
étkedé. 14125

KLEGÁNS DÖMBÖRNYOMÁSU
NÉVJEGYÉK
ELEGÁNS NÉVEL VAGY BETŰVEL
ELLÁTOTT
DISZLEVÉLPAPIROK
FISCHEL FÜLÖP FIA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDELMÉN Nagykanizsán.

Vendéglő átvétel!

A n. é. köszönés-tisztelettel értesítve,
hogy

Nagykanizsa a Varazdi-utca 3. szám alatt

THUS-tól vendéglőt megvettem

és ezen vendéglőt újabb megnyitá-
sra igyekvően fogom, hogy kitűnő
italokkal és ételvel nagyraemelt
vendéglőmet kiadgassam.

Szelva pártfogást kér
ZISKÓ ADÁM
vendéglős.

Igáslovak,
Igászekerek,
Lőszerszámok,
Használt tükörök és szalma-
zúrók,
Fagerendák, padlók, gömb-
fák, hordók,
Kőműves szerszámok,
malterládák, leoltott
mész, kavics, téglák,
vedrek, kutak,
kötélek, láncok

jutányos áron eladók

a teleki uti
kiszűnyében.

URÁNIA MOZGÓKÉP- PALOTA ROZSGONYI-UTCA 4.

Hétfőn és kedden dec. 18. és 19-én

Az Örvény

Dráma három felvonásban.

És a szép kísérő műsor.

Előadások: Hét naponta 8. 9. és 10. órákban
és Estélyeken 8 1/2, 9, 10, 11 órákban.

Szerdán és csütörtökön dec. 20. 21-én

NŐGYŰLŐLŐK
vigjáték.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉNY.

A m. kir. 20. honvéd pótzászlóalj közérkezési bizottsága által a pót-
zászlóaljnál összegyűlölt

csont eladására

árlejtés hirdetik. Az eladás egyezség útján történik. Eladásra kerül be-
venta 14—16 q csont, mely mennyiség a honvédlaktanyában kisebb részle-
tekben legfeljebb 10 napenként vendő át. Az átvett csont egység szerinti
ára az átvétel után, levonás nélkül, készpénzben a közérkezési bizottság
pénztárába fizetendő be.

Ajánlatok lepecsételt, zárt borítékban a fenti bizottság helyiségében
(honvédlaktanya, I. sz. főépület, földszint 11. ajtó) f. hó 19. én délután 6 ig
nyújtandók be.

Bottka, főhadnagy.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ERŐSÍTŐTŐK ÉS IRÁDÓKÉPES:
NAGYKANIZSA
 BUGAR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLŐHIVATALI
 Adószám: 1000 1. sz. (Fővárosi-telep-
 hivatali), a helyi közpénztárak és
 a postai hivataloknál is bevezetve.
 „ZALA” iratviteléhez az iratokat
 a f. l. közpénztárnál be kell juttatni.
TELEFON-SZÁMOK:
 Helyi: 1000 1. sz. (Fővárosi-telep-
 hivatali), a helyi közpénztárak és
 a postai hivataloknál is bevezetve.
 Iratvitel: 1000 1. sz. (Fővárosi-telep-
 hivatali), a helyi közpénztárak és
 a postai hivataloknál is bevezetve.

Keleti harcztér.

*Berlin, dec. 18. Mackensen vezér-
 tábornagy harcvonala* A helyzet nem
 változott Braila irányában visszavonul-
 ellenséges osztagokat repülőink, megfi-
 gyelésünk szerint, határozottan megtámad-
 tak *József főherceg harcvonala*: A
 Mestecanesti szakaszon, az Aranyos
 Beszterecétől keletre heves tüzérségi
 harc folyt. Az Uz völgyében
 váltakozó sikerű helyi harcok voltak
Lipót bajor herceg harcvonala: Lucéktól
 északnyugatra az oroszok megkísérelték,
 hogy az e hónap 16-án tőlük Bol-
 Poraknál elfoglalt állásokat visszavegyék
 Támadásait, amelyeket éjjel is meg-
 ismételték, visszavertük Épp így meg-
 hiúsultak védőtűzünkben az oroszok
 előretérései Augusztowkánál, (Zborówtól
 délre). *Macedon arcvonal*: A Cserna
 hegyekben élénk tüzelés folyt.

Legfelsőbb hadvezetőség.

*Budapest, dec. 18. Mackensen ve-
 zérőtábornagy harcvonala*: A helyzet val-
 tozatlan *József főherceg harcvonala*:
 Az Uz völgyének két oldalán az oroszok
 heves tüzérségi előkészítés után megta-
 madták állásainkat A harcok még nin-
 csenek befejezve *Lipót bajor herceg
 harcvonala*: Az oroszoknak tábori elő-
 őrs vonalaink ellen Augusztowkánál in-
 tétett támadásai eredménytelenek marad-
 tak. Épp így eredménytelenek maradtak
 Bol Poraknál új állásaink ellen intézett
 gyenge ellenséges támadások

Höfer, altábornagy

Olasz és délkeleti harcztér.

*Budapest, dec. 18. Nincs különös
 esemény.* *Höfer, altábornagy.*

Nyugati harcztér.

*Berlin, dec. 18. Nincs lényeges
 esemény* A Somme és a Maas terület-
 én is csak csekély harci tevékenység
 folyt. *Legfelsőbb hadvezetőség.*

Lloyd George ma nyilatkozik.

*Berlin, dec. 19. A mai nap, kedd,
 éppen olyan fontos lesz a világháború
 történetében, mint a kancellár nyilatkozá-
 tának napja volt. Lloyd George ugyanis
 ma fog nyilatkozni a békejavaslatról, de
 nagy figyelmet érdemel, hogy mint az an-
 tant kimondott exponense, beszélni fog a
 az antant háborús programjáról is.*

Az esti német jelentés

*Berlin, dec. 19. A nagyfőhadiszállás
 jelenti tegnap estéről: Nyugaton és ke-
 leten semmi újság. Oláhországban kisebb,
 részünkre kedvezőbb harcok Észak Oláh-
 országban átléptük a Babadag-Pedinaga
 vonalat.*

Amerikába.

*London, dec. 18. Az angol kül-
 ügyminiszter az Unió körél-
 mérére megengedte, hogy Tar-
 nowsky, az új magyar-osztrák
 nagykövet Amerikába utas-
 hasson.*

Lloyd George - diktatór

*London, dec. 18. Jól értesült körök
 szerint Lloyd George a háborúnak szen-
 teti minden tevékenységét. Az alsóház-
 ban erőyes rendszabályokat szándékozik
 életbe léptetni, esetleg fölösztatja a par-
 lamentet s új választásokat rendel el.*

Az új sorozás

*Budapest, dec. 19. A 18-24 éve
 sek még ebben a hónapban kötelesek
 lesznek népfelkelési lapjaikat kitölteni.
 Az új népfelkelő szemle január 8-tól
 20-ig lesz.*

Japán területet kapott municióért.

*Konstantinápoly, dec. 18. A török
 lapok Kaukázusban elfogott orosz
 tisztek va lomását közlik, amely
 szerint Oroszországban az imbel-
 ligencia a háború végét szeretné.
 A győzelem akadályának a orosz
 pénzvisszonyokat tartják Orosz-
 ország Japánnak a municiózási hi-
 tásért eddig is területek átvege-
 désével udott csak fizetni.*

A román visszavonulás

*Malmö, dec. 18. Jassyból jelentik:
 A románok a Jalomita melletti védő
 vonalukat földadni kényyszerültek, mivel
 a német-bolgár tüzérség főlányes
 számbeli municiókészletével és folyta-
 nosan növekvő haderejével szemben
 nem tarthatta meg a védővonalat.*

Görögországból

*Milano, dec. 18. A francia hadihaj-
 jók csapatokat hajóztak ki Zantában,
 amelyek megszállták a posta, a rendőr-
 ség és a színház épületét.*

A дума ülése.

*Stokholm, dec. 18. Pehrovsky
 külügyminiszter legutóbbi beszédénél,
 amely a háború folytatását jelentette be,
 — 246 képviselő szavazott bizalomt, míg
 202 képviselő eltávozott Tehát szó
 sincs róla, hogy egész Oroszország a
 háború folytatása mellett volna.*

Az antant válasza.

*Bécs, dec. 18. Az antant hatalmak
 közös válasza a német békeajegyzőre e
 héten, csütörtökre várható.*

HIREK

Elhangzott

a békére való ünnepi felhívás. A középponti hatalmaknak lelkükből fakadó szándéka, mely az emberiség szíve mélyén szunnyadó nemesebb érzelmekre appellálva községekkel és népeikkel a háborúban álló nemzeteket az emberiség és vagyonszerzés megszüntetése érdekében Európa nagy nemzetel, mely sebből vérséve és a világháború szenvedéseltől gyötörödvé szinte kivétel nélkül várva várják már azt a pillanatot, mely évet kálváriaiból fölébretszve, imént a békés alkotó munka felé terelheti a pusztítás szenvedelmében kifáradt energiájukat. A hadihelyzetnek roszak nézve páratlanul kedvező alkalmasa lehetővé tette a középponti hatalmaknak, hogy az előtt árodotnyek és presztizsük kockázataiban nélkül, legyőzhetetlenségük tudatában feleljenek a békejához. Bármiképp fogják felül a földön elleneségnek bizalma és bátor szándékuk, a középponti hatalmak élvőlkiben érdeme marad, hogy ezek, félratéve minden alakoskodást, a további vérontásért való felelősséget teljes szívvel elleneségekre hárították. De azért karátétem szabad e nyilatkozat értékét túlbecsölünk. Jobban mint valaha el kell készülvé lennünk a háború győzedelmes folytatásához s a béke lehetőségét alporoztat meg, ha az eddigelőt is nagyobb túrgalommal járul hozzá az ország kicsinye-nagyja az ötödik hadikölcsön várható sikeréhez. A béke remélhetővel szívünkben is el kell készülvé lennünk arra, hogy elleneségeink vezető férfial vézes elváltóságukban a háború folytatására határozák el magukat s ebben az esetben csak egy adhatjuk meg eljárásukra a méltó feleletet, ha a hadikölcsön eredményével teremjük elő világháborújuk számára azt az erőforrást, mely az igen ügyért kirántott fegyver elleneségességével bennül meg minden ok nélküli kiontatott vércseppet.

— **Chanuka istentisztelet.** Az I. templomban a szokásos Chanuka istentisztelet folyó hó 19-én, kedden d. u. 4 órakor, a rendes esti istentisztelet keretében kezmegtartva.

— **A népkönyha köréből.** Az ímár egy hónapja áldatosan működő emberbaráti tevékenységük, a nagykanizsai népkönyha vezetőségének köszönettel nyugtázva az újabb befolyt következő adományokat: Rosenfeld József (alaplól tagdíj) 200 K., ugyazat 50 K. adomány, báró Guttman Vilmosné 100 Kor., Brunner Victoria Triszt, Löwenstein Emilné Pog. Szt. Péter 50—50 K., Sommer Sándor 40 K., Welz Jakab 35 K., Simer Tivadarné 30 K., ösv. R. Jay Lajosné Ungjakabla, dr. Tamás Jánosné, Aczél Pál N. N., Szentlős Ele-mérné 20—20 Kor., Berényi Árpádné, Berényi Józsefné 15—15 Kor., Welz Tivadarné, Keleti Mórné, Horváth Kálmán, dr. Szekeres Józsefné, dr. Berecsky Viktorné, Cizmadia Vilma 10—10 Kor., dr. Villányi Henrikné 6 K., Csillag Jenő 5 K., Husker Omkár 4 K., Kisfaludy Marton, Feldmann Jenőné, Falsanburg Manó 2—2 Kor. Öv. Szalay Farkasné Ventspuszta 5 zsák burgonya, Breuer Vilmosné Búvokatesnyörgy 60 kiló burgonya, 20 kiló bab, Strém Vilmosné 35 kiló bab, Rosenfeld Józsefné 20 kiló bab, dr. Déri Józsefné 12 kiló bab, 1 üveg ribizli-lev, Strém Józsefné 6 kiló vörösbogyó, Strém Károly 10 métermáza aprított (tálca), Goldmann

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogadja a jegyzéseket

az V.-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamattal mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek

Ilync gabonkereskedő 35 kiló bab, Welz Emilné 6 kiló bab, Heitai Józsefné 30 kiló bab, Kövesdy-Boró Gusztávné 5 kiló vörösbogyó, Reichenfeld Edéné 50 kiló bab, Goldmann Ignácné (vendéglős) 85 kiló bab, Eppinger Gyuláné 1 zsák burgonya és tea, Sattler Józsefné 5 kiló bab és 3 kosoru vörösbogyó, Fandler Hugóné 3 kiló vörösbogyó, 26 fej kaposzta, 2 kosoru fagygyóma, Zerkovits Lajosné 1 zsák burgonya, 1 zsák zöldség, Hédsegélyző Hivatal 241 kiló bab. — A népkönyha vezetősége ímártott körülete kaperán eszve kéri a jószívű emberbarátokat, hogy a közelgő szentelt ünnepek végéig partfogásukba a népkönyhát, a nyomorgók életét otthozták, hogy e válságos időkben is zavartalanul megfidelbessen emberbaráti feladatuknak, hogy úgy mint eddigelő, meleg étellel folyamatosanágban elláthassák az éhező gyermekek és a sora egyéb mostoháinak száját, akik napról napra elvezik a népkönyha jótéteményét.

— **Képes katonai lap.** „Képes Hadi Ujság” címen legközelebb ímártott egy katonai szaklap indul meg, amelyt a 32-ik gyaloghadosztály ad ki a haretéren. A lapot Czebe László kitéző kollégánk, a „Zala megye” felelős szerkesztője fogja szerkeszteni, aki most készült el a rombori hálszereged hadi albumával. Hiszük, hogy Czebe László kollégánk a töllel épp oly értékes szolgálatakat fog tenni a nagy ügynek, mint oly hosszú hónapokon keresztül kardal teit.

— **Köszgyűlés.** A Nagykanizsai Cs. és K. folyó évi december hó 26-ik napján d. e. 11 órakor a sajtó helyiségében tartja rendes évi köszgyűlést.

— **A karácsonyi háztiszogatás.** Emelítettük már, hogy a város a közönség részére a karácsonyi ünnepek alkalmából finomabb minőségű lisztet utal ki. A csoportonulás elkerülése céljából a polgármester új rendet hozott be a kiosztásban. Bizonyos utcabeliek csak a nap bizonyos szakában juthatnak lisztjükhöz. A beosztás a következő:

Az I. számú hatóságú üzlet, vagyis Pollák M. Emil városi házi üzletében a lisztkimérés és a liszt és kenyérgyógy kiosztás következő sorrendben történik: 1916. december hó 19-én d. e. 8 órától kezdve: a Csengeri, Gyár és Híjasz utcai lakosok: délután 2 órától kezdve: Batthány, Főut, Szemere, Csányi László, Tárház, Nador-utca, Erzsébet, Deák és Széchenyi terek; 1916. december 20-án d. e. 8 órától: Király, Zarda, Zrinyi Miklós-utcai lakosok; délután: Kőcssey, Kazinczy, Kisfaludy utcai lakosok és az elmaradottak. II-ik számú Széger István Eötvös-téri hatóságú üzletében: 1916. december hó 19-én d. e. 8 órától kezdve: Tótki-utcai; délután 2 órától kezdve: Pálfi-utcai lakosok. December 20-án délelőtti 8 órától kezdve: Eötvös-tér, Huszár-tér, B. J.

Hunyadi-utca, Szentgyörgyvári utca, Kossuth-tér; délután 2 órától kezdve: Réza, Atilla és Honvéd-utcai lakosok, nemkülönben a felsorolt utcákból az elmaradottak. A III-ik számú Mersits testvérek Erzsébet-téri hatóságú üzletében: 1916. december 19-én délelőtti 8 órától kezdve: Magyar-utca; délután 2 órától kezdve: Árpád, Sikátor, Garsi, Bithory, Arany János, Rozgonyi utca; december 20-án délelőtti 8 órától kezdve: Vörösmarty és Rákóczy-utca; délután; József téherceg és Kiskis-utca és az elmaradottak. — A kiskisizsák a fenti üzletekben nem vásárolhatók, a lisztet és a kenyéket a III-ik kerületi hatóságú üzletben, jelenkezűk sorrendjében vehetik át.

— **Tovább apad a Balaton.** Kesztbályról jelentik, hogy a Balatonnak a nyár folyamán bekövetkezett apadása szakadatlanul tart. A víz ennyira leszállt, hogy a kesztbelyi régi móló felső téglatorai is kitérzanak már. A Balatonbányák most csak attól félek, hogy a téli és tavaszi csapadók ímártott megdumaszítsák a tó vizét.

— **Székhatáros katonaszökevény.** A nagykanizsai katonai hatóság rendkívül veszedelmes székhatáros tett ártalmatlanul a napokban. A jámadárs, aki hószapont ártáradákkodott a városban és környékén és tömbtelen csatást követelt el. — Horváth Jánosnak hívják a s a soproni 18-ik honvédegyeszedezentora. A román frontról szádkott meg a Nagykanizsát azért választotta működőme szökevény, mert — amint kihallgatása során váltotta — igen megérszelt neki a város. Csálásának végtelen sorozatát azzel kezdte meg, hogy három csillagot varrt föl s beállított az egyik katonai garnizsálókba, behajogtatott az összes szökevény s mint készültégyeszedezentora igazolásra szólította föl az ott talált katonákat. A megijedt hádfaktól elszedte igazolványukat, pénzükeit s utasította őket, hogy másnap az értéktárgyakért jelentkezzenek a honvédség gazdasági hivatalában. A kifosztott embernek aztán csak másnap tudták meg, hogy székhatárosnak estek áldozatul. A katonaszökevény a városból kiment Kiskisizsákra s ott elvette egy bonvéd löszerezését és fegyverét. Így fölkészülve Sormásán ment. Benyitott az egyik földmőve kereskedőhöz, ahinek előadta, hogy eszedőri szolgálatot teljesít s mivel az utóbbi időben Sormásán sok hamis pénz került forgalomba, ői bírták meg a hamisítványok észrezedésével. Szögora hangon hívta föl a kereskedőt, hogy mutassa föl pénkszerzetét. A kereskedő eleget tett a parancsoknak. Az áldozat pár száz darab kétkoronást gyannának talált s magával vitte. Itt se látták többet. Hasonló módon követte el többi csalásait is, míg végre ártalmatlanul tették s most a hadbírószágnál ad számot viselt dolgairól.

— **Szabadságunkat, békénket váltásuk meg a hadikölcsönrel.**

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legkellencezesebb illatu pipaszappan, amely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokban. — YES-KREM 3 korona dobozokban.

Mindenütt kapható!

Magyarországi Képviselet

EBÉNYI BELA Ózonn gyógyszertára
Budapesti Király-híd 4.

— **Halálozás.** Mőcsa Pálné szül. Győri (Hoós) Irma 30 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Temetése szerdán, folyó hó 20-án d. u. 3 órakor lesz. Férje és kis fiocskája gyászolják.

— **Karácsonyi ajándékok** a legmegfelelőbb egy elegáns nő, vagy gyermekkar. **Dr. Weiss Lajos női kalapszalonya** (Nagykarász, Központ-szálló épület) ily ajándékok változatos tömegével van felszerelve a ezek ott már a miliméteres áron kaphatók. (Tel: fon 3-66.)

— **Balőrő katonák.** A napokban megírják, hogy Kertész József olami iskola igazgató házába a háztetőn keresztül betörték a a padlásról csak koronán feláll értékes ruhaneműt vittek el. Pollerman János rendőrtiszt a teteseket már kézre is kerítette Szabolcs Mihály és Gergely Sándor 20-as honvédek személyében. Kertész igazgató holmijait nem látták meg náluk, mert az értékes ruhaneműt egy őseresnél elköttyavették. Gergely szülei lakásán ellenben találtak más lopott holmikat: ludszőr, fehéreeműt, ezüst kávéskanálakat stb. A két főmadarat átadják a hadbírósnak.

— **csa DUALITÁST, nagyvonalú megérteni. A Párt-tűt azgyaloztat Kucsi Zsigmond fordította. — Ára 5 korona és Fischel Fülöp Fülöp Fia könyvkereskedésben kapható.**

— **Koronázási emlék jelvények.** A magyar szemzet örömapia, a koronázás alkalmából művészi kivitelű, finom porcellánzó-műből készült koronázási jelvényt bocsát ki a Magyarországi Királyság a nagy nap emlékére és egyúttal az elcsott hősök özvegyei és árvái alapjának megalapításában. A jelvény ölelete monogramja mellett a koronázás gondolatát mélyen tükrözteti, egy darab ára 1 korona. Kapható a Hadsegélyező Hivatalnál (Budapest V., Árkád: ís-utca 17) és nagyobb kereskedő cégekkel a vidéken is.

— **ELÉGÁNS DONBORNOMASU** —
NÉVJEGYEK
 ELÉGÁNS NÉVVEL VAGY BETŰVEL
 ELÁTOTT
DISZLEVELPAPIROK
 FISCHEL FÜLÖP FIA
 KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDESBEN HÁGYKAZISZÁH.

Intelligens magyar
kisasszonyt
 keresek 8 éves fiúhoz a délutáni órákra
 Zerkovitz Lajosné Kazinczy-u. • 14081

2 ápolónő 14124
 jelentkezik jó bizonyítványokkal privát hályre, esetleg kórhárba vagy vidékre. Cimet a kiadóhivatalba

Faszinet
 fél és egész vagonnal ömlesztve, kisebb tételreknél zsákokba jutányosan szállít Klein Gyula zürifa és faszinet-nagykereskedő Barcs. 14133

Egy elegánsan 14138
butorozott garcon lakás
 kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy katasztrális hold
kaszáló eladó.
 Cim a kiadóban. 14121

Vendéglő átvétel!
 A n. é. közönséget figyelemmel értesíttem, hogy
Kiskapizsán a Vározd-utca 3. szám alatt
TRUS-főle vendéglőt megvettem
 és ezen vendéglőt újabbban megnyitottam. Így ekeztől fogok, hogy kitérőn itelekkel és ételekkel nagyrahacsdít vendégemet kielégítek.
 Balve pártfogást kér
ZISKÓ ADAM
 vendégélel.

Igáslovak,
Igászszekerek,
Lőszerszámok,
Használt takarók és szalmazsákok,
Fagerendák, padlók, gömbfák, hordók,
Kőműves szerszámok, malterládák, leoltott mész, kavics, téglá, vedrek, kutak, kötelek, láncok
jutányos áron eladók
 a teleki-uti kaszárnyában.

Szerkesztői üzenetek.
 —
 K. P. Törvényeink sáhol sem intézkednek arról, hogy a nidorakn milyen vallásnak kell lennie. A koronázás kálilonben is nem vállal szertartás, hanem **közjogi aktus** s így meléker, hogy a koronászó államférfiu milyen vallásu. Egyébként már precedens is volt. A protestáns vallásu illásában nádor szintén koronázott. Érdekelte. A fölmentetteket állítólag 32 éves korig hívják be. Több vállalat már kaptak is figyelmeltetést, hogy legközelebb bevenuló alkalmazottak pótlásáról gondoskodjanak.

Barta és Fürst
 divatházának
Karácsonyi és ujévi árjegyzéke:
 Kérjük a n. é. vevőinket ezen kedvező alkalmat minél jobban kihasználni. miután ezen árak december 31-éig maradnak érvényben.

- Szobalány kötény 2-50 3-50 feljebb
 Lüster és cloth alsók 15, 18
 Himzett vászon ingek 10, 12
 Bugyik jó siffenből 7, 9
 Háló kabátok 13, 15
 Egy 6 személyes damast teriték 15
 Damast azur törülköző darabja 4-50
 Damast törülköző 4-
 Selyem bluzok 25, 30, 35
 Gyermekek kabátok 23, 28, 35
 Szörme garnitúrák 70, 80, 90
 Női kabátok 60, 70, 80

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-konfekció nagyruházában

az „Arany Kakas”-hoz Nagykanizsa, Bezaébet tér 21. sz.,

ahol az alant felsorolt áruk bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban teljes kiárúsítás miatt

Őszi és tavaszi divatkelemé duplázéles minden szín métere	K	6 től feljebb	Férfi és női selyem ernyők	drb.	K	6.	feljebb
Bérsönyök és selymek	mtr.	4	Futó szőnyegek	mrt	3		
Szintartó pargetok és kartonok	„	4	Nyakkendők és kesztyűk	drb	70		
Tolltartó Anginok és vásznak	„	3	Csipkék és szalagok	mrt	20		
Fál és egész selyem kendők	„	3	Abroszek, szalvetták, törülközők	drb	230		
Férfi és női ingek és nadrágok	„	6	Gyermek ruhák és kötények	„	4		
Blauzek és kötények	„	6	Ágyterítők és paplanok	„	10		
Zsábkendők és harisnyák	drb	70	Szőrme garnitúrák	„	30		

Ezen árak csak rövid ideig!

URÁNIA MOZGÓKÉP-PALOTA ROZSGONYI-UTCA 4.

Hétlőn és kedden dec. 18. és 19-én

Az örvény

Dráma három felvonásban

És a szép kisérő műsor. és

Hétfőnapok: Hétfőnapok 6, 9. — Vasárnap és ünnepnapok 2, 4, 8, 10, 7, 9.

Szerdán és csütörtökön dec. 20. 21. én

NŐGYŰLŐK

vigjáték.

Keresek egy ügyes, szorgalmas koránkező, fáradságot nem ismerő parutó továbbá egy ügyes gépészkövészt aki lovasságban kiváló jártassággal bír és egy bográrt aki finomabb kocsimunkát is tud végezni. Mindegyik állásra rokkanat de munkaképeseknek előnyben részesülnek. Cím a kiadóban megtehető. 14173

Dr. KOLLER ISTVÁN
alsórajki (u. p. Gelse)
gazdaságában eladó
80 darab tiszta vérű
mangalica
választott
malacz.

14093

Rézgálicot

garantált 98%-ost azonnali átvételre szállít

BÉRÉNYI BÉLA szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

Saját házámban ujonnan berendezett kétjáratú kődarálót állítottam fel. Folyó hó 12-én már üzemben is lesz és mindenféle gabona megdarálására alkalmas.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását. Kiváló tisztelettel

Bojtor Kálmán

kovács és gépész
Nagykanizsa
Petőfi ut. 53. sz.

14113

VISZONTELADÓKNAK

PAPIR és KENDER

zsinetet kéveket legolcsóbban szállít a 36 év óta megszólaló dabbnak elismert Fischer J. cég

zsinog nagykereskedése
szák és ponyva gyára

Budapest, Nádor-u 31-33

Ponyvakölcsonzó intézet.

Egy esetleg két egymásba nyíló modern cinesen buterezott

utcai szoba

teljesen külön bejárattal kiadó.
Király utca 95.

OLCSÓ PÉNZI!

Kondor Adolf

ügynökségi irodája Nagykanizsa, Arany János utca 2.

Ajánl 10' d' birtokra és városi házakra olcsó kamattal állandó és 10-50 évig terjedő törlesztéses jelzáloghitelek elvállalja drágább kölcsönöknek olcsóbb kamattal való átvételét (Concessio) finanszírozás edé: vételüket hűsváltó ház birtok és üzletek adásvételét minden olcsó utólagos díjazás mellett. Személyes vagy írásbeli értekezés.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

TERKÖZTÖSÉG ÉS SZÓVÁRTAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZLÖDŐHIVATAL I.
 Kézirat: Utca 2. sz. (Főpostai-üzem)
 (Közvetítés) a hat. árt. (Főpostai-üzem)
 a közvetítés a levéltárnál.
 "ZALA" Helyettesítő és nyomtatás
 a. k. Helyettesítő és nyomtatás
 TELEFON-SEÁNYOK:
 Helyettesítő és nyomtatás
 Helyettesítő és nyomtatás

Még nincs döntés.

London, dec. 19. Lloyd George kedden válaszolt Németország béke ajánlatára az alsóházban. A beszédét az egész világon hihetetlen érdeklődéssel várták, mert mindenki tudja, hogy Lloyd George az antant reprezentánsa s az ő álláspontja az antant álláspontja is. Az alsóház zsufoltság megtelt érdeklődőkkel, mikor a miniszterelnök szólásra emelkedett, s a következőket mondta:

— Válaszunkat a német békejavaslatokra szövetségeseinkkel való teljes egyértelműséggel fogjuk megadni. Mindenki, aki a háborút könnyelműen meg akarja hosszabbítani, — ezért a bűnéért magára hárítaná a felelősséget. De mindenki, aki a háborút feladná a nélkül, hogy a célt elértük volna, — személyesen volna felelős ezen bűnéért. A német birodalmi kancellár javaslatainak elfogadása azt jelentené, hogy fejünket hurokba tennők. Elégtétel nélkül a béke lehetetlen.

Az angol miniszterelnök aztán így folytatta:

— A szövetségesek azért mentek béke a háborúba, hogy Európát a porosz katonai kaszt megrohanásától megvédjék. Ragaszkodniuk kell tehát a teljes értékű garanciákhoz, amelyekkel elérhető, hogy a kaszt az európai békét többé ne zavarhassa. Inkább bizunk rendíthetetlen seregeinkben, mint megszegett szóban. A szövetségesek rövidesen formális választ adnak a központi hatalmaknak.

Majd áttért az általános hadihelyzetre s ezeket mondta:

— Romániában koromban hiba történt. A romániai eseményeknek csak anyai hatásuk van, hogy legrosszabb esetben megkészebbítják a háborút. A román helyzet rosszabbodásának megállítására erőlyes eszközök hős nyult. Anglia elhatározta,

hogy Görögországban Venizelos kormányát elismeri. Meggyőződése, hogy a végső győzelem a szövetségeseké, ha a nemzeteket ugyanazon szellem hatja át, mint a katonákat a fronton.

Románia elutasította a békét?

Stokholm, dec. 19. A Novestinak jelentik Jassyból Bratianu a pártvezérekkel hosszabban tanácskozott a háborúról és békéről. A többség a háború folytatása mellett döntött. Mégis valószínű, hogy a kormány átalakítják. Az új miniszterelnök Catinescu lenne.

Pétervárott tüntettek a béke mellett.

Stokholm, dec. 19. Pétervárról táviratozták: A dumának a békét elutasító határozata nagy elkeseredést váltott ki a nép közt. A munkások óriási tömegekben járták be a várost, szidalmazták a dumát és hangoztatták, hogy békét akarnak. Majd a дума elé vonultak, s képviselőket botokkal megfenyegették és azt kiáltották:

Kezreket és békét adjatok!
 Anglia fizetett szoldosai vagytek!
 A rendőrség a tüntetőket nem kergette szét, hanem táviratilag tett jelentést a sárnak a néphangulatról.

Szakadatlan előnyömlésünk Romániában.

Szofia, dec. 19. A bolgár vezérkar jelenti: Dobrudzában a szövetséges csapatok elérték a Babadag-Ostrov vonalat és bevonultak Babadagba. Az oroszok a visszavonulásukor fálvakat gyújtottak föl Keleti Oláhországban folytatjuk előnyömlésünket. A szövetséges csapatok átkeltek a Colmatujul folyón.

Bizalom az olasz kormányának

Róma, dec. 19. A kamara Jonioó beírása után nagy szótöbbséggel határozati javaslatot fogadott el, amely bizalmat fejez ki a kormány iránt. A kasmrát február 27 ig elnapolták.

Az orosz békepárt.

Genf, dec. 19. Diplomáciai forrásból jelentik: Stürmeren, G'orsen, Szabkon és Botkinen kívül még számos előkelő orosz diplomata foglalt állást a béke mellett. A otr környezetben a békepárt igen erős és nagy splitációt írjt ki.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 19. A nagy löhadiszállás jelenti: Ruprecht trónörökös hadcsoportja: A Somme mindkét partján az ágyú és aknavető tüzelés átmenetileg élánkebb lett. Reimstól északnyugatra és északra visszaváltunk francia osztagokat, amelyek erős tüzérségi előkészítés után árkaik ellen előrenyomultak. A trónörökös hadcsoportja: A Mass keleti partján a tüzérségi harc délután fokozódott. A franciák megtámadták a Fosses erdőt. Az állásaink előtt fekvő Chambrette major késselharc után keszünkön maradt. A támadási arcvonal minden más helyén visszaváltunk őket. Legfelső hadvezetőség.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 19. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Narocotóól délre is és Ternopól Zlocowei vasutvonalától délre a tüzérségi tevékenység időnként fokozódott. József főherceg vezérezredes arcvonala: A Galin Tomatecken, az Erdős-Kárpátokban orosz járőröket a Valeputnei ország mentén pedig egy orosz számlóni támadásait vertük vissza. Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Az utóbbi nap részharcaiban több mint ezer orosz és román szállítottunk be és sok járművet, nagyjából az éjszaka szerrel megrakva zsákmányoltunk Északdobrudzában az ellenség két kiápitott állásán keresztül folytatta visszavonulását, észak felé Madseregünk az Aluduna felé nyomul előre. Macodon arcvonal a Struma mentén járőr vállalkozások voltak, amelyek a bolgár és román csapatok sikereivel végződtek. Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 19. Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Északkelet-országban a helyzet általánosságban változatlan. A két utóbbi nap alatt körülbelül 1000 foglyot szállítottunk be és sok járművet zsákmányoltunk. József főherceg vezérezredes hadsereg arcvonala: A mosti eneszi szakaszon két erős tüzérségi előkészítés után megindult ellenséges gyalogsági támadás védőtáborunkban észreomlott. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg arcvonala: Az ellenség tüzérségi tevékenysége helyenkint fokozódott. Hójer, altábornagy.

Az V-ik nemzeti hadikölcsönre

a magyar királyi pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja, mint hivatalos adírási hely,

jegyzéseket elfogad. A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönökkel nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

A katonakórház kápolnája. A személynéki uti katonakórház teljén dízes kápolna épült, amelyben a kórházi katonalelkészek napi munkáját a katolikus vallású orvosok és a katonakórház kápolnái is megosztják. A kápolna építését a katonakórház kápolnái is megosztják. A kápolna építését a katonakórház kápolnái is megosztják.

Jótekonyság. Pintér Ilonka a katonák karácsonyára 5 koronát, Wellinger Péternek az anyja gyermekeknek 4 koronát, Fekete Rószl és Károly Kati a vak katonáik javára 2-2 koronát, Salágy György a sebészi katonáknak, a vak katonáknak, a meggyenyves katonáknak, a 29 sz. honvédeknek, a katonakórház és a katonakórház (Mária-monv) és az árva gyermekeknek (rubin) 5-5 koronát, Szászma: katonák koronát, Reményi Béla a mezővárosi gyermekeknek 12 koronát adományozta.

Adományok a katonakórház kápolnájára. A következő negyedik adományok folytak: Szászma Béla 10 K., Frank Vilmos, Eperjessy István, dr. Szekeres József, Bogár István, Miltay Sándor, Eperjessy Gébor 10-10 K., Kohn Lejostné 6 K., dr. Szabó Zoltán 5 K., Vöhr Anna 2 K., Koller Ernőné 1 K., Mészáros István 5 K., melyek az adományoként szonvéd betegek sevében hála köszönetét fejezi ki a főnöknő irgalmas asszony.

Wertheimkassza kulcsok az Erzsébet téri L. házban este nyitnak. Kértek a megtalálást, hogy azt a rendőrségnél átvegyék.

2 szépen bútorozott szobából konyha és előszobából álló lakás, részleg konyhahasználattal aronallal 14143 kiadó. Bővebbet Kariney utca 15.

Egy elegáns 14138 bútorozott garcon lakás kiadó. Cim a kisdékválban.

Csútkiek beszélgetnek.

Pillal Lajostól.

Puskás Bálintné asszony volt ill a postárosnál öreg elment a kápolnába és mondja: — Nyolc óra, gyerekét, teytek ugr, mintha vac. oriatat. volot, hűdtovolatok is adotok.

És öndrednek az hűdtovolatok és öveo gyenge, cízahang gyűjő: — és add meg a kápolnába a mit minden nap kényesednek és becsúdnak a mi vétkeidre, miképpen mi is megbecsültünk az ellendek vétkeidnek.

Puskás Bálintné kiborult a ruhott ab lakton: — Ha vac liter, hát jöjjen ide, aztán jöjsson az ez.

— Amed — sáhajlik a gyerek k Puskás Bálintné tovább tőrősködik:

— Nyolc óra van, lehet, hogy éppen most köi a lovát az óráb a kapuláfáboz, v. jjen befekszik-e a megvára vetit ágyba?

Egy lektázemű csöppégy lelesznek a szomszédoktól:

— Nagymam, terítse rám a kendő.

Puskás Bálintné kedvetlenül néz rám:

— Ő is ősszelint jött?

— Nem.

— Akkor jó, az ősszelint már egyen elmentek, ill. Puskásban már határoz az ősszelintek becsúdnak, de azért egyszer slacs épönk.

— Nici cipjűk?

— Nici, az ill. az elméeküllek.

— Fátom — mondja egy gyerek. A tuló szék mondja és az innenből a földal hozrá egy selyemtubis asszony. Búveit a selyemtubát és a gyerekre dobja. Aztán véte páhvat vesz és valami pert ad a csöppégynek.

— B teg a lúcska?

— Nem btegy, csak fájok.

— Hát akkor mitfele part adot nek?

— Fűfűport, aspirint, és a mentolát adok.

— Az anyósom talán ill. meggyenyvesedő, mi mind aspirint adok, ha lámbok.

— Mi a nagyságos asszony lóje?

— Földbírtokos. Ő, mi vagyocsa népek vagyunk.

— Hazánk pénzt megaktr?

— Kéne toltok, a többi az aramás maradt.

— És az ara hol van?

— Azt nem tudom, elment tőlünk.

— Hol?

— Fűfűkőben.

— És most egyedül van?

— Nem, az a két lúcska a szomszéd-ágyca szótól az anyós. Aki mellőlük eldöggél, az az anyósom. A lúcskát tegnap ősszelintár, gúndálamba kelenc őket idel, de csak forralgában vannak.

Az anyós is megszólal:

— Nem baj ítam, csak ne sopánkodj, egyelőre majd csak forralgára fognak járni. Így mondja és anyósával hozza.

— Beteg a nagyságos asszony?

— Olyanformán, a doktor tejet rendelt, de ez sincs, aztán karibudí sőt, arra meg pénz-pénz, így az egész rendelőből csak a diétát tartom.

Kéne halgatunk, a tuló jelen egy hó-fér-hejü öregasszony döngösel.

— Ki az az öreg néni?

— Az öreg Nagyné, egy vesztésűnk az anyja, hetvenéves is olmit már.

— Miért döngösel?

— Mindig csak azt csinálja. Egy kislány felágyat a szomszédjaiték az elához, leugrott a hűdtől, aztán adta.

— Szóval hát csak egy kicsit meghibés-tem az esteimmel. Hát bizgen, mir öreg vagyok, bizgen már nem vagyok gyerek.

— Mégis jókora vin a néni.

— Hát bizgen, miték bűnök, ambar-tem vagyok kinyitva az esteimmel. Na jöjjen idel, a lúcska halgatok meg egy egyszer...

Mellettem és megfogtam a kislányt: — A kislány a lúcska, mint az én öregasszony volt.

— Oyan hát, minden öregasszony egy-lyonra.

Aztán körülmér és egészen a szamba mondja:

— Nagy baj van, ugyan keressék ki, hogy hovávaló vagyok én?

— Ugy ám néni, hát Sepsiba.

— Ugy-e hogy oda?

— Oda hit.

És arra meg:

— Csak az a baj, hogy elvesztém. El-vestem, aztán most nem tudok és nem ad-nyk tenyereit. Egy harapást se adnak, mert elvesztém. Talán veoni kéne.

— Van pénz, néni?

— Nincs, az se elvesztett.

A szembete nyulok, a nénike kétován oér és fűcsán, gyerekesen mondja:

— Hagya, nem kell, nem...

— Hát inkább talán hórak?

— Mit?

— Hát kenyereit.

— Nem, az se kell, az se.

És rezakve, könyörgően mondja:

— Inkább csak imogassa tovább is a kézem.

— Ha dögöztél, akkor eszedes, csak-hogy mák nem trünk rá éjjel-nappal dödöl-geget.

— Hát mit csinálnak?

— Hát tőrősködnek. Othon most volna a piyókásás, münk meg ill se ki, se ki vagyunk.

— Maga lány?

— Igenis, csak ilyenhatócs meg.

— Milyen szép szóval beszél meg, egy-ly szó a hangja, mint öngögyü.

— Mondták azt már mások is, aztán szépen se écskelek. Az apám ill az écske adni Pestre a dalárd ba, de az nagyon drága, pedig jó lenne kislányt.

A villany hírtelen kialand, valaki gyertyát gyújt. Egy sovány, kecskés alakias ember. Ő mondja:

— A lúcska pesti dögöztél kijár, se sokat kereshet, én tudom, mert én es ismét vagyok. Vess jéni Sepsiba, aztán hogy lúcska jom van, hát nem igen bírom a máskor máskor. Most csak azért vagyok ill, mert hogy Öreg-nyóba most kislányt éppen.

— Most adtál ill a villany?

A csengtyűbeszédű lány mondja:

— Mert ilyenkor beszélek a hápot, aztán a villany én elillik.

— Bűnök a káput, hát akkor hogy megyek én ki?

— Hát bis innen aram, majd csak reggel hat órák.

— De mit csinálnak én itt addig?

Az öreg Nagyné megránja a kislányt:

— Csak maradjon, aztán egyet se szól-jon velek, nem érdeklik ezek azt. Majd ill ill nálam, jó lesz?

— Jó, néni.

— Aztán csak velem szó, egy-e?

— Ugy, néni.

A köhögős ember mondja:

— Csak tessék jól érezni magát köhög-ötök, aztán ha légy a gyertya, majd gyujtok helyette mást, van még ilyen három szál, deja, én sose alszom éjjel, mer én reméni vagyok, aztán mindig csak köhögök...

Nagy karácsonyi vásár!
SCHNITZER GÉZA
Áharcázásnál, — Csangery u. 5.

Szerkesztői üzenetek.
K. Ella Budapest. Hálás köszönet. Jól fog. Az igazságot elmondottuk. Sz. A. Parlak. Kérjük, szíveskedjék legközelebb föl-beresni beadványait a szerkesztőségben. K. A. dr. Bartha István dr. Klárból küldött értesítést pontosítottuk. Hova jutunk? Azt mi se tudjuk megmondani, de verse a papír-újságra jutott.

FIGYELEM!!
Alkalmi vétel!
Nagymennyiségű gyönyörű kész női ingek, háló ingek, kombinók, nadrágok, mieder-leibchenek érkeztek. Minden leányos anyának érdeke mielőbb megtekinteni, míg a készlet tart.
Női kalapok fél árért kaphatók.
Kész bútorokban nagy választék.
KLEIN JÓZSEF ÉS TÁRSA cégnél, Karciny u.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-konfekció nagyáruházában

az „Arany Kakas” hoz Nagykanizsa, Erzsébet tér 21 sz.

ahol az alant felsorolt árak bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban teljes kiárusítás miatt

Őszi és tavaszi divatkelme-duplaszéles minden szín métere	K	6 től feljebb	Pérfi és női selyem ernyők	drb.	K 6.- feljebb
Bársonyok és selymek	mtr.	4	Futó szőnyegek	mrt	3
Srintartó pargetok és kartonok	..	4	Nyakkendők és kesztyűk	drb	.. 70
Tolltartó Anginok és vásznak	..	3	Csipkék és szalagok	mrt	.. 20
Fél és egész selyem kendők	..	3	Abroszok, szalvéták, törülközők	drb.	.. 230
Férfi és női ingek és nadrágok	..	6	Gyermek ruhák és kötények	..	4
Blauzok és kötények	..	6	Ágyterítők és paplanok	..	10
És-bkendők és harisnyák	drb.	70	Szőrme garnitúrák	..	30

Ezen árak csak rövid ideig!

2 ápolónő

14126

jelentkezik jó bizonyítványokkal privát helyre, esetleg kórházba vagy vidékre. Címet a kiadóhivatalba

latelligens magyarul

kisasszonyt

keresek 8 éves fiúhoz a délutáni órákra Zarkovits-Lajosné Kazinczy-u. 14081

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár nagybocskerei ny. főkapitány és fajharmosi-tenyésztőnek nagyszériái találmánya a

„PATKANIN”

1 doboz ára 3 K.

patkányirtó-szer, (ne mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és főleg minden más ízű szerrel szemben még a legrosszabb ízű patkányok számára is ízletes. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy kellőfelőle nagyszériái gazdaságában hány adag használható, kérésre ingyen küld a PATKANIN gyár egyedüli-elárújátja, a Torontói Agrár-bank Rézvényintézetéig Nagybocskereken.

Keresek egy ügyes, szorgalmas koránkező, híradással nem ismerő gardát továbbá egy ügyes gépészt aki fővassalában kiváló jártassággal bír s egy bográrt aki finomabb kocsimunkát is tud végezni. Mind-áron állásra rokkant de munkát persze kapniak előnyben. részlet/n.k. Cím a kiadóba megküldhető. 14170

Saját házámban ujonnan berendezett kétjárathú kődarálóval állítottam fel. Folyó hó 12 én már üzemben is lesz és mindenféle gabona megdarálására alkalmas.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Kiváló tisztelettel

Bojtor Kálmán
kovács és gépész
Nagykanizsa
Petőfi ut 52. sz
14113

Egy katasztrális hold kaszáló eladó.

Cím a kiadóban. 14121

December 12-től December 31-ig

Nagy Karácsonyi Vásárt rendezek,

melynek keretében előbbi vásártársamból származó egyes értéktel

árleszállítással

bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére

Nagy szőbasszonygegek

„Oceassió” árban.

KIRSCHNER MÓR
ültetvényháza ezélt ROTSCHILD ALBERT, 10 ut Nagykanizsa.

A Városházzal szemben.

URÁNIA MOZGÓKÉP-PALOTA ROZSGONYI-UTCA 4

Szerdán és csütörtökön dec. 20. 21 én

A nőgyözlő

Vigjáték három felvonásban

És a szép kíséző műsor.

December hó 22 én, pénteken:
Barátnőm barátnője. Vigjáték.
Lelek harcra. Dráma 3 felv.

Igásévek,
Igászekerek,
Lószerszámok,
Használt takarók és szalma-
zsákok,
Fagerendák, padlók, gömb-
fák, hordók,
Kőműves szerzők,
malterládák, leoltott
mész, kavics, téglák,
vadrek, kutyák,
kötelek, láncok
jutányos áron eladók
teleki uti
kaszárnyában.

ZALA

POLITIKAI NAPI LAP

ÁZSÉKÉNTÉKÉRT ÉS ÉKÉNTÉKÉRT:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

PIRÓKIADÓHIVATAL:

Telefon: 232. (Helyi hírek: 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

"ZALA" hírtájékoztató és híradásai az országban és külföldön.

Telefon: 232.

Telefon: 232.

Telefon: 232.

Az esti német jelentés

Berlin, dec. 20. A német nagybő hádszállítás jelentő szerda este: A nyugati fronton és keleten nincsenek nagyobb harcok események. Dobrudza északi részében az eddig folyton hátráló ellenség újra fölvette a harcot. A Cserna hajlásban erős tüzelés után kezdett ellenséges támadások állásaink előtt meghiusultak.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 20. A Szenna, az Alsó-ment és a Campagnon, valamint a Meuse keleti partján csak egyes akasztások voltak, a korábbi erősítésű támadások és a járórevékintés.

Legfelső hadvezetés

Keleti harctér.

Berlin, dec. 20. Lipót bojár harca a Szenna: Nincs közegetes harcok. József főherceg arcvonalán: Az Aradon Beszterce keleti partján emelkedő hegyekben orosz zsoldosok több támadása megkísérelt. Maskensen vezeték nagybő hádszálalal: Nincs új hír. Macedon arcvonalán: A tüzérségi főténység szövénnyo ssa ütökött volt. *Legfelső hadvezetés*

Budapest, dec. 20. A magyar hadsereg állásaink ellen az oroszok tezség megkíséreltek bevenni támadásait, melyeket az ellenség legenyebb veszteséggel mellett visszaverttek. Az arcvonal több részénél egyikén sem történt lényeges esemény.

Höfer altábornagy.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 20. A helyzet változatlan. *Höfer altábornagy.*

A román hadsereg újjászervezése.

Páris, dec. 19. Jassiból jelentik: A román hadseregnek sikerült a Sereth mögő visszahúzódnia, ahol az oroszok újrászervezik őket. A reorganizálás Jassi környékén és a Beszarabiában lévő csapatállásokban megy végbe.

Bolgár jelentés.

Szófia, dec. 20. (Hivatalos) Román front: Az ellenség a Babadog-tó, Deniștea, Alibejköi, Bontsaske-Tarkeotza vonalon ellentámadást fejt ki. Lovasságunk a harmadik lovas kőzak hadosztályt, amely december 17-én érkezett Dobrudzába, visszavetette. A kőzakhadosztály nagy veszteségeket szenvedett Oláhország keleti részén a demüvelők tervezésében fejlődnek. A Macedon fronton kisebb ellenséges előtörések meghiusultak.

A tengeren.

Berlin, dec. 20. November 26-án egyik tengerészletjárónk ötven tengeri mérföldnyire Lisszabontól északnyugatra, torpedóhajtással elsüllyesztett egy ellenséges sorhajót. A Sulfre francia sorhajóról van szó, amelyről a francia tengerészeti miniszterium december 8-án azt jelentette, hogy egész legénységével együtt elveszett. *A tengerészet vezérkari főnöke.*

A spanyol király közbenjárása

Lion, dec. 20. A központi hatalmak azon békejegyzekekhez, amelyeket a spanyol királynak küldöttek, külön jegyzéket mellékeltek, amelyben, hivatkozva eddigi emberszeretettől áthatott működésére, kérték a spanyol királyt, hogy személyesen lépjen közbe a béketárgyalások megindítása érdekében.

Tisza váratlan utja

Budapest, dec. 20. Ma éjjel 11 órakor Tisza István miniszterelnök váratlan meghívásra Bécsbe utazott.

Venizeloszt letartóztatták.

London, dec. 20. *Reuter jelentés.* A görög királyi kormány tudvalegőleg Venizelosz ellen hazaarulás miatt letartóztatási parancsot adott ki. Ennek alapján Venizeloszt elfogták. Az angol sajtó emiatt hevesen támadja Konstantin királyt.

Az új osztrák kormány.

Bécs, dec. 20. A kormány a következőképpen alakult meg:

- Földművelésügy: *Clamatinic*
- Belsőügy: *Handl*
- Kereskedelem: *Urban*
- Közmunkaügy: *Truka*
- Kultusz: *Hussarek*
- Galiciaminiszter: *Bobrinszky*
- Hónvédelem: *Georgi*
- Pénzügy: *Spitzmüller*
- Igazságügy: *Schenk*
- Vasutügy: *Forster*
- Tárcanélküli miniszter: *Berenzetter*.

Békegyűlések Angliában.

Rotterdam, dec. 20. Karácsonyra Anglia nagyobb városaiban békegyűléseket terveznek.

Az amerikai hadsereg szervezése.

Newyork, dec. 19. A kongresszus legutóbbi ülésén Scott tábornok rámutatott arra, hogy egy esetleges nemzetközi konfliktus, különösen pedig a fenyegető angol japán szerződés teljes közöletlenségben találja Amerikát. Erre követeli, hogy haladéktalanul állítsanak föl három millió főből álló hadsereget.

A görög szigetei

Athén, dec. 19. A görög kormány az olasz és orosz követeknél jegyzékben tiltakozott Naxos, Syra, Paros, Tinos, Kea és Santorina szigeteit megszállása és Venizelosz uralma alá juttatása ellen. Hivatkozva a szigetlakosság királyhű érzelmeire, a jegyzék a szigetek visszaadását és a királyi hatóságok visszahelyezését követeli.

Készül a válasz.

Páris, dec. 19. A *Matin* szerint az antantnak a német békejegyzekekre adandó válasza rövidesen elkészül. Az antant a választ a karácsonyi ünnepek után juttatja el a központi hatalmakhoz a semleges államok közvetítésével.

Az V-ik nemzeti hadikölcsönre

a magyar királyi pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja, mint hivatalos aláírási hely, jegyzéseket elfogad. A jegyzések megkönyvitésére a bankiok magas kölcsönöket nyújt rendelkezésre álló feltételek mellett.

HIREK

Ha

Jól értelműnek Lloyd George az angol állóhárban megdöntött beszédét. — az asztal nem záródott el teljesen a béke gondolatára. Lloyd George előszörban és főképp az arra kíván garanciát, hogy Európa békéjét ne zavarja többé a porosz militarizmus visszaélése. Erre ugyan a németek nyugodtan kijelenthetnék, hogy a békét a porosz militarizmus semmiképpen sem veszélyeztetni jobban, mint a francia, vagy orosz militarizmus, de mire való volna most az akadémikus vita? Maradjunk csak a punta lényegnél. Amint visszamenekülnénk, a német birodalmi gyűlésen éppen a birodalmi kancellár szájából hallottunk olyan kijelentést, hogy a háború után a népet korlátlan fegyverkezésnek végezt kell vetni. Tehát Németország már megfogadta Angliának erre a kikötésére. Ha elfogadatlannal kutatjuk a mit világháború után, arra a következtetésre is juthatunk, hogy ezt a szörnyű veszedelmét a nemzeteknek egymástól való féltelme szűtse meg. A francia és az orosz fél a német militarizmust, a német a franciától és oroszától. Ha Anglia, illetve az antant garanciát kíván arra, hogy Európa békéjét többé ne zavarja senki, — ha Németország is ellenni a korlátlan fegyveres készülődést, — nem kell más tevé, mint a militarizmust, az európai militarizmust megszüntetni, a hadseregeket teljesen lefegyverezni minden vitás ügyben egy közösen alakított döntőbírói szék letétele és felügyeleti elismerni. Ha ezt megcseleljük, nem kell hadsereg s ha hadsereg nem lesz, félünk sem kell egymástól a népeknek. A németek erre is gondoltak s a németek békés szándéka annyira őszinte, hogy Lloyd George az a kikötés sem lesz akadály a békéért való megkísérelésnek.

A záróra meghosszabbítása. A napokban már említettük, hogy a belügyminiszterumban egy rendeleten dolgoznak, amely a vendéglők, kávéházak és egyéb műhelyek záróját tíz óráig egy óra helyett esti 11 óráig állapítja meg. Amint most értesülünk, a belügyminiszter Kürthy báró, élelmiszer elnök közbenjárására engedélyt a szigorúságból s a zárórát egyelőre pont tíz óráig állapítja meg. Tíz óráig órák tehát a kávéházak, vendéglők bezárnak s a lumpok, ha nem tudnak elaludni, néheliik a holdat, vagy el élelkezőknek a világi élet furcsa forgatókönyvén. A szigorított záróra január-üzemelőkhöz lép belbe.

Köszönetnyilvánítás. A Hadsegélyző Hivatal hálas köszönetét nyilvánítja dr. Köpke Viktor alkancellárnak tanár úrnak, aki a 16-án tartott előadás tiszta jövedelmét feltevésszel a Hadsegélyző s teleházban az erdélyi menekültek részére átengedte; Tibolt Boldizsár tanító úrnak s képek vetítése körüli fáradozásáért; a Polgári Egylet vezetőségének a terem, az iparintézetnek és a Polgári Egylet vendéglőnek a szék díjazás támogatásáért. Az előadáson felajánlott szavak voltak: Kunst Öskár 30 K., Unger Ullmann Elek 10 Kor., N. N., 6 K., Eperjesi György 5 K., dr. Lukács János 4 Kor., dr. Árvay Nagy 3 Kor., Hutter Lajos, N. N. 2—2 K., N. N., N. N. 1'60—1'60 Kor., Hossz Leó szándék 1 K., N. N., —60 Illér.

Megjegyzés. Amint azelőtt részletesen megemlíttük, Totk lények, a jelen tolvajoknak híve, Tóth János tolvajok közötti tolvaj.

A Néptanárszék pénztár részvénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogadja a jegyzéseket

Az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legelőbb kamattalab mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek

— **Lével a harcútról.** Kelt az olasz fronton. Kedves Szerkesztő Úram! Othon nem tudják, hogy mi alkik itt ebben a közönségben állni, a nap minden percében beszélgetünk. S oly nagyon várjuk a hazulról jövő híreket, hogy elvezett az a nap, amikor elmarad a poste, vagy a nekünk oly kedves lap: a „Zala”. S ha megjön: gyertyavilág mellett ászakulunk mi jó híreket a felolvasást a híreket. Őrülök és szomorodunk rajtuk. Sajnos, sokszor van kifutalom arra, hogy szorongó szívvel olvassuk az otthoniak amenny is szomorú híreiket még az olyan székaturákkal megkeserítelt történetit, amit éppen tegnap tudunk meg a „Zala” i. hó 11-ki számából, „A Jóléti-oda botrányal” c. cikkéből. Az otthoni frontok hősei, az anyák, akik egy népek hátsó, egy csöpp petroliumért, cukorért, vagy kármel másért tényleg végfeszítődnek egy olyan kávéházban, ami méltóvá teszi őket a fővárosok hőseivel,ők nem érdemelnek olyan albinist, Amivel — mit a „Zala” helyesen jegyezte meg — még az evődésbe illő és értelem gyereklend traktálja őket. Nem gondoljuk azok a fiatalok, hogy nem elégséges jótétemény az, amit a szegény otthoniaknak a márkába szorítanak, hanem nagyon, de nagyon rá vannak szorítva, mint minden szenvedő, egy kis felet elvessze, emberséges bárányok, hogy ezekkel pótoljuk némileg azt a sok mindent, amiben most nagy a hiány. Gondoljanak arra is ifjú praktik, hogy azok a közönséges háború lapokon az egyszerű „jól vagyok”-on kívül szűkös néha más is körölni és ltenem, de fájó érzés, mikor a hazai panaszkóra nem találunk más orvoslatot, mint azt, hogy ököibe azoritjuk a kezünk és keserűket gondolunk! Nem akarjuk ismételnél a „Zala”-ban közzétett dolgokat, csak a házuva és ismételnél akarjuk ezekkel is szóteln az orvoslatot azoknak a dolgoknak, amiknek megháttéréről, úgy reméljük, többé nem lesz szó. Még csak annyit, hogy mi tisztelttel meghívjuk a Jóléti Iroda kedves és szeretetreméltó gyermekháza egy kis stórközségre ide a Döberdóra, ahol nem szájjal, hanem tettei lehet hőhódol és nem az otthoniakat, hanem az elleneséget kell pusztítani. Soraim közléseért hálas köszönetet mondva vagyok a t. Szerkesztőségnek a szavakos hívva Weissenstern Lajos, k. u. k. Siabaföldweber.

— **Jótékonyság.** Schwartz Gusztáv nagykereskedő, kereskedelmi tanácsos ur 250 koronát adományozott a helybeli kath. főgimnázium szegény tanuló javára. Ezen nyolceleki adományért hálas köszönetet fejejt ki a főgimnázium igazgatója. — Szabados Róza urleány a Fehérvárostuk 3 koronát adományozott Ugyancsak a célra adakoztak: dr. Tamás Jánosné urasszony és Szalay N. 10—10 koronát.

— **Ünnepély a cs. és kir. tartalékhadkőzházban.** Vasárnap délután 3 órákor a tartalékhadkőzház uti cs. és kir. tartalékhadkőzházban a sebesült és beteg katonák szórakoztatására képzés előadás lesz, amelyre a kőzházparancsnokság a közönség körébe is meghívja azokat, akik szórakozni akarnak a sebesült katonák között. A közönség programja a következő: 1. A kőzházparancsnok beszéd. 2. Gállos B. Rudolf presontrai főgimnáziumi tanár, tábori lelkész. 3. Gőzgyárakos hangversenye. 4. Négykezű a Huszády János operaból. Zongorán előadja: Kóhá Ilonka és Blazsiv Miksa zenetanár. 5. Schubert-dal és kerling a Csokoládé katonából. Énekli: Böhm János; zongorán kíséri: Pásztor Miksa. 6. Heltai János itacsgiató művelője, a „Eltlen. Előadja Gutentag Sírka. — A karácsonyt Szendrői Ottóné urasszony díszíti föl a szegények az ő szeretetével osztják ki a katonák közt a szeretetadó anyókat is.

— **Dupla fizetés?** Az állami és városi hivatalokban napok előtt asztrayra kapott a hír, hogy a koronázás emlékére a kormány az őstres állami és fővárosi hivatalok tisztviselői és alkalmazottai között egybevált fizetést közzéteszt fogja január hó 1-én folyósítani. A vállalkozási pénzügyigazgatóságnál erről eddig semmit sem tudunk. A hír Nagyváradról eredt Tizsa István gróf palatából, tehát hírdre állt. Állítólag egy magas állású ur mondotta Nagyváradon, hogy tudomás szerűt a kormány a legutóbbi miniszterelnökösön foglalkozott ezzel az ügyvel s a pénzügyminiszter hozzájárult a tisztviselői javára folyósítandó fizetési tétel adományozásához. Valamelyik fővárosi újságíró is róla. A hír azonban eddig megerősítést nem nyert. Mindaddig, míg konkrét formában nem jelenik meg, nem szabad a híreket hihetelni, nehogy kedemelen csalódás érje az illetőket, a kiket az ügy közelebről érdekel. Nincs ugyan semmi lehetetlenség benne, de a mikor az ország pénzügyi ereje oly rendkívül meg van terhelve s megszámlálhatatlan oldalról a leggyolyosabbban van legőybe véve, nagyon kétséges hogy a hír valóra vájtek.

— **Szereltem a sztrig.** A közeli Zalabér községben a napokban megrendült öngyilkosság történt. Az egyik jómódú gazdálkodó fiatal, szép lénya szerelmes volt egy fiatalemberről, akit katonai szolgálata miatt hívtak be. Az ifjú e hó 11-én vacsora s a természetesen rendkívül érzékeny bucsut vett menyasszonyától, aki az állomásra is kikérte. A lányak szíve be lehetett verni a sztrig. Többször el is állt, amikor pedig a vonat véglegével megindult a sínek közé ugrott s a már robuságban lévő vonat kerekkel alá került. Borzalmasan összetört tagokkal szedték ki a sínek közül s egy óráig izony szenvedés után beléhal szívébe. A fiatal természet, aki nem tudta áteln az elvilást, az egész falu megtráta. Végkényen, akit a baba védelme hívott el mellébe, még csak virágot se tehetett a ravatalára.

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legkímélősebb illatú szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 koronás dobozokban. — YES-KRÉM 3 koronás dobozokban.

Mindenütt megvásárolható Magyarországi áruházakban

EZENVI BELA Újra győztesülte Budapesti Károly-utca 9.

A megszökhött primadonna. A hátkoriban megírta, hogy Teleki Iona, a főcsoportvezető remek hangú primadonnája, a múltkor megszökhött a társulattól. Fűr-dő igazgató által is jelentette a színhelygyőzőknek, hogy Teleki Iona-t zárják ki a primadonna szerepéből. A fegyverrel ellátott színhelygyőzőkkel szembe fordították a szökhött primadonna szemérmét. Mivel szabadságot nem kapott Fűr-dőtől, úgy oldotta meg a kérdést, hogy végzetlenül megszökhött az útjára. S mondja vést, hogy a művészetben nincs igazi szerelem. Lám, a nyárszőlőjén asztronykák legfőbb csak az urukkal szoktak meg. A színhelygyőzőket legyelmani bíróság méltányolta a szökhött Teleki Iona-t nem társulás, hanem csak 600 korba szabadságra ítélte.

Karácsonyi ajándékok legmegelőbb egy elegáns, olaj vagy gyémántkék. S. Weiss Lujza néni kalapjainja (Nagykanissa, Középső-arálló épület) is ajándékok világhírű tőmögével van felszerelve a ezek ott ár a mináltsi áron kaphatók. (Telefon 3-66)

Készülődés a koronázásra

A Zala részére írta: Kohut Ella.

A budai vár végtelen és róminikus utcáinak egyidőre búcsút mondott a csend. Szőlő kalapács, véső, fűrész, hatalmas autók, kecskék fogynak a sok katolnai uniformis szilte vakit az anyba decembéri napfényben.

Mindenütt lássunk munkát, szorgalmat. Hogyne hiszen meghatóan gyönyörű ünnepekre készül a vár a koronázásra.

Mindjárt a székelyfőváros hátkéje mellett a Szentgyörgy-téren hatalmas tribününk épül, (egyelőre csak a tértől kés) továbbá a honvédelmi minisztérium elűti, jobbról és balról egy-egy kisebb emelvény épül. A Szentgyörgy-téren lesz ugyanis az ünnepek egyik fő jelenete, a tér közepén áll a koronázási domb és itt fogja a király a hagyományhoz híven, a kardvágásokat megtenni a nagy világtól felé. Két kisebb tribün épül még a honvédelmi parancsnokság két oldalán és a legnagyobb pedig a Szentháromság téren, ahol a tulajdonképpeni ünnepek végződnek. Ez körülük, még a váza kincse egészen készen és egyik felük a Szentháromság szobra, másik felük pedig a Mátyás-templom felé nézőt készülnek a több műalkalotok. A Mátyás-templom ajtaja nyitva, deszkákat, szerelmeket visznek be és erőteljes lámpákkal megvilágítják a templom máskor oly hűvös és sötét szobáit.

A tér közepén levő szobor körül most deszkakerítés van, hogy kényelmesebben, zavartalanul dolgozhassanak, ez azonban a munka befolyásolásától el lesz távolítva és egy magasabbra emelték, ahol a király az ékeket elhelyezi.

Két tribünat emelnek még a pénzügyminisztérium két oldalán. Mindelőbb kisebb

Megjött a Gólem!

Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanissán

Arta: **K5.60**

ma-re. A legelőbb választású szariat a minisztériumi, hivatalok tépji számára fenntartják azok ablakait, kivétel csak a pénzügyminisztérium lesz, melynek erkélyelt és ablakait kőföldi diplomatik és követek részére foglalják le.

Kiadó ablakokat privát háznál állg találal, mert a jobb módú osztály már előre el-tve gondoskodott és a kiadatlan ablakoknak most ugyancsak felszökték az árát, azal a legiká-vál elve, hogy az utolsó nyokban rájuk szorult emberek minden összeget megfizetnek.

A Társak utca végén és a Szentháromság-ter sarkán a második emeleten 2 ablak kiadó. Érdeklődés-mre a házasszony nyíjas mosollyal megvárta, hogy szerény igényű, csupán 8, majd nyolcezer koronát kér, de ha csak egy ablak kell, azt nem is adja ötezer koronán alul.

Erre felé mindelőtt ilyen csinos összeget kértek, ami azonban jóval lejjebb szállt ott, ahol a koronázásnak sommi tényleges munkája nincs, ahol csupán a meuet végigmegy.

A kereskedőknek azonban nagy panaszuk van. Ugy rendezik ugyanis, hogy mindenütt, ahol a meuet elvonul, szóval a Szentháromság tértől a Szentgyörgy tértig, a háruk vörös pórtóval, cser és babérkoszorúkkal lesznek dekorálva egy emeletnyi magasságban. Ebből az következik, utkögy a díszítések között hátkók legyenek, hogy a kiakatokat és földszinti ablakokat nem szabad kiadni, nagy szomorúságára a tulajdonosoknak, akik exallal feleslegességgel csak a „Kérem — meséli egy pompás kirakkal rendelés — este megkereskedő — a rendőrségtől direkt sorra jár-ták a Szentháromság-téri háteleket és földszinti hátkók bérletit, hogy szorgosan tiltva van ezeket kiadni, ezért csak ezen a téren, mert itt nagyon közel van a templom és a szobor, ahol az egyik csigbe megy, tehát itt fellünöb-b lenne a díszítés hátkósága”.

A kereskedők most kérvényt töltek a minisztériumhoz és kérik a rendelet megváltoztatását. Addig is sokan előre felvettek pénzt, az ilyen helyiség kiadására.

A várbelek most valami búcsú fölényel járják a történelmi nevezetességű helyek szin-terét és akkor a legboldogabbak, ha akad kíváncsi lélek, akinek szán terjedelmes magyari-zalot tartanak némi kérésekkel fűszerezve, hogy az ő lakóhelyük lesz szin-terre a legszebb magyar ünnepek.

A dekorációkra nézve még megoszlanak a vélemények, de nem kell félni Bud-apestet. Ez a törekvő, meleg érszű bud, természetesen a háborús viszonyokhoz illeszkedve, minden szépséget és vonó erőjét összeszedi, hogy a maga csodáiban látsa fényben csillag-hasson.

Nyílt-tér.

Nyíltkozat.

A „Zala Közöny” több alkalommal szemérmeskedni kíván, ezért még nem mondja elő a közhéretet, mert ha a közhéretet szolgálna, akkor a közhéretnek megfelelő elismeréssel kellene adóznia azért a nehéz körülmények között kifejtett legjobb hátkóságot, melyben vendéglát részletem — Hubon B. Kovács János igazgató-vezető urra, a „Zala Közöny” főmunkatársára hivatalozom, miot tanára, ki napok óta ületében tartózkodik, miot a város mezeiről ellenszere és a hátkósok kiöntója.

Ha vannak konkrét ártal, juttassa azokat a legilletékeesebb helyre, a polgármesteri hivatalba, de rossz ügyet szolgál, ha lejt minden alap nélkül a közhéretig félrevezetésére hitvánja.

Nagykanissa, 1916. december 20. *Pellák, M. Emil.*

Egy elegánsan 14138
butorozott garcon lakás
kiadó. Cim a kiadóhivatalban.
Intelligens magyar **kisasszonyt**
kerések 8 éves fiuhoz a délutáni órákra
Zerkovitz Lajosné Kazinczy-u. 14921

Egy uj **Révai lekszikon**
jutányos áron kiadó. — Cim a kiadóhivatalba 14145

2 ápolónő
jelentkezik jó bizonyítványokkal privát helyre, esetleg kórházba vagy vidékre. Cimet a kiadóhivatalba. 14146

Reklám-naptár!

cégnomással csinos kivül
:: felben kapható ::

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében, Nagykanissa.
Telefon 119. Telefon 119.

Szerkesztői üzenetek.

Egy előfizető. A legujabb néplőkölés szemlé az 1899 ben született ifjúkta nem vonatkozik. Vendéglős. A zéróra karácsonyi meghívásabblítására vonatkozó rendelet még nem j lelt meg. **Nem közhéretk:** Karácsonyi vers, Óda a békeher, Ódon történetek, Modern legend.

HÖVELEM!

Alkalmi vételre!

Nagymennyiségű gyönyörű kész női ingek, hálós ingek, kombinésok, nadrágok, mieder-leibchenek érkeztek. Minden leányos anyának érdeke mielőbb megtekinteni, míg a készlet tart.

Női kalapok fél árt kaphatók.
Kész blúzokban nagy választék.

KLEIN JÓZSEF ÉS TÁRSA cégnél, Kazinczy-u.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-konfekció nagyruházában

az „Arany Kakas” hoz Nagykanizsa, Ezenébet tér 21 sz.

ahol az alatt felsorolt áruk bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban teljes kiárusítás miatt

Őszi és tavaszi divatjelme duplaszáles minden szim métere	K	6	tól	feljebb	Férfi és női selyem ernyők	drb.	K	6	feljebb
Bársonyok és selymek	mtr.	4	—	—	Futó szőnyegek	mrt	—	3	—
Szintartó pargetok és kartonok	—	4	—	—	Nyakkendők és kesztyűk	drb	—	70	—
Tolltartó Anginok és vásznak	—	3	—	—	Csipkék és szalagok	mrt	—	20	—
Fél és egész selyem kendők	—	3	—	—	Abraszok, szalvéták, törülközők	drb	—	230	—
Férfi és női ingek és nadrágok	—	6	—	—	Gyermek ruhák és kötények	—	—	4	—
Blauzok és kötények	—	6	—	—	Ágyterítők és paplanok	—	—	10	—
Zs-bkendők és harisnyák	drb	70	—	—	Szörme garnitúrák	—	—	30	—

Ezen árak csak rövid időre!

Nagy karácsonyi vásár!

SCHNYZER GÉZA
Ényzerésznel, Csengery u. 5

A Rákóczi utca 3b). sz. alatti ház, kerttel szabad kézből eladó. Bővebbet Kossuth tér 2. 14110

Faszenet

fél és egész vagonnal ömlesztve, kisebb tételeknél részekben jutányosan szállít Klein Gyula tűzif- és faszennagykereskedő Barcs. 14133

Erőpapírból

készült spárgákat

melyek a kender-spárgákat teljesen pótolják, bármily kivételben és erősségben nyírt a

Hungária aranyló pamutárnyvár r. t. Brad

5 kg-os mintaküldeményeket utánvét ellenében küldetnek. Képviseleők keresztesnek.

Saját házámban újonnan berendezett kávéházat üzemeltetést állítottam fel. Folyó hó 12-én már üzemben is lesz és mindenféle gabona megdarálására alkalmas.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását. Kiváló tisztelettel,

Bojtor Kálmán

kavács és gépész Nagykanizsa

14113 Petőfi ut 52. sz.

2 szépen butorozott szobából

konyha és előszobából álló lakás, pengora, esetleg konyhabasznalattal aronai kiadó. Bővebbet Károly utca 15. 14143

Magyar Király szálloda Szekesfehervár.

Újonnan átépítve, teljesen modern, minden kényelemmel berendezve 50 szoba, villanyvilágítás és központi fűtéssel Fürdő szoba Városi és inter urbán telefon. Elegáns nagy étterem. Fényes kávéház Éttermi és kávéházi nyári helyiség. Morsókelt árak.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri. 14130

HILLINGER ÉS TÁRSA
Magyar Király szálloda Szekesfehervár

Igánvonalak, Igánzsekerek, Lőszerszámok, Használt takarók és szalmazsákok, Fagerendák, padlók, gömbfák, hordók, Kőműves szerszámok, malterládák, leoltott mész, kavics, téglák, vedrek, kutak, kötelek, láncok

jutányos áron eladók

toléki uti kőművesházban.

URÁNIA MOZGÓKÉP-PALOTA ROZSGONYI-UTCA 4

Szerdán és csütörtökön dec. 20 21 én

A nőgyörlő

Vigjáték három felvonásban

és a szép kísérő műsor.

Küldetés: Hét naposon 6. sz. - Vasárnap és ünnepnapon 2 óra 45 perces.

December hó 22-én, pénteken: Barátom barátja. Vigjáték. Lelkek harc. Drama 3 felv.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

ÉRKEZÉSI ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

FIÓKKIADÓHIVATAL:

Katinszy-utca 3. sz. (Fischer-könyvkereskedés), a hol hirdetések előfizetések is felvétnak

„ZALA” Hírkiadó és nyomda r. t. könyvnyomdája Sugar-ut 6.

TELEFON-SZÁMOK:

Postaközlő és kiadóhivatal: 79
 Fiókkkiadóhivatal: 119
 Nyomda: 227

Változások a monarkia külügyi kormányzatában.

Czernin az új külügyminiszter.

Bécs, dec. 23. A hivatalos lap legközelebbi száma a monarkia közös kormányzatában beállt következő változásokat közli:

Kedves Tisza!

Tudomására hozom, hogy báró Burián István, házam és a külügyek miniszterét valamint herceg Hohenlohe közös pénzügyminisztert saját kérelmükre állásuktól kegyelemben felmentem és előbbnevezettet egyidejűleg közös pénzügyminiszterre ki nevezem.

Bécs, dec. 22.

Károly s. k.

Tisza s. k.

Kedves herceg Hohenlohe!

Kérését teljesítvén, kegyelemben felmentem önt a közös pénzügyminiszteri állásától és ez alkalommal ezen állás ellátásában kifejtett önfeláldozó tevékenységeért és hazafias odaad saért legmelegebb köszönetemet, teljes elismerésemet kifejezem. Fentírtom magamnak, hogy önt szolgálatban ismét alkalmazzam.

Bécs, december hó 22 én

Károly, s. k.

Burián, s. k.

Kedves báró Burián!

Kérését, hogy önt házam és a külügyek miniszteri állásától felmentsem, kegyelemben teljesítem s ez alkalommal az ezen állás ellátásában nehéz körülmények között áldozatkészséggel teljesített kitünő szolgálataiért elismerésemet, különös köszönetemet fejezem ki. Méltányolom önnek vezető állásokban mindenkör bevált és sikeres tevékenységét s indítva érzem magamat, hogy önt közös pénzügyminiszteremmé kinevezem és hajlandóságom jeléül önnek Szent István rendem nagykeresztjéhez a gyémántokat adományozom.

Bécs, dec. 22.

Károly, s. k.

Tisza, s. k.

Kedves gróf Czernin!

Kinevezem Önt házam és a külügyek miniszterévé és megbízom Önt a közös minisztertanácsban való elnökléssel.

Bécs dec. 22

Károly s. k.

Czerny s. k.

Kedves Czernin!

Közös pénzügyminiszteremet, herceg Hohenlohe Conrádot, mellékelve Önnek tudomására hozott kézirattal, kérésére ezen állásától kegyelemben fölmentem. Együttal rajeci báró Burián István titkos tanácsosomat közös pénzügyminiszterre kinevezem.

Károly s. k.

Burián s. k.

Bécs, dec. 23 Czernin gróf külügyminiszter szombaton teszi le az esküt s nyomban elfoglalja hivatalát.

Budapest, dec. 23 Munkapárti oldalról Burián és Hohenlohe herceg távozását úgy magyarázzák, hogy sem Burián, sem Hohenlohe nem lettek elejtve. Burián fölmentése nem jelenti Burián békegondolatának mellőzését. Hohenlohe herceg legközelebb magas tisztséget kap. Állítólag Montecuccoli főudvarmester utóda lesz. Ellenzéki körökből hírlik, hogy Czernin kinevezésének ele Tisza ellen irányul. Az ellenzék legközelebb interpellálni fog Czernin kinevezése miatt.

Bécs, dec. 23. A munkapártban nagy meglepetést keltett Burián lemondása. Sem a munkapártban, sem az ellenzéken pozitívet nem tudnak. Andrássy különösen azon lepődött meg, hogy Hohenlohe lesz a főudvarmester. Apponyi Czernint a Vöröskönyv megjelenése óta nem tartja oly hibásnak a bukaresti dologban, mint előbb Czerninnek azonban tisztázni kell magát a magyar gyűlölet vádjá alul.

Meghosszabbították a hadikölcsönjegyzést

A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a hadikölcsönjegyzést 1917. január 10-ig bezárólag lehet folytatni. A meghosszabbításra egyrészt az adott okot, hogy még tömeges jegyzések várhatók, másrészt a király halála több napra megakasztotta a jegyzést.

A BÉKE ÜGYE.

Amerika jegyzéke.

Hága, dec. 22. Wilson elnök az összes hadviselő felekhez jegyzéket intézett, amelyben azt tanácsolja nekik, kezdjék meg a béketárgyalásokat. A semlegeseknek, mondja a jegyzék, — a legnagyobb érdekük van abban, hogy a vérontásnak véget vessenek. Wilson nem ajánlja fel egyenesen a békeközvetítést, hanem csak tanácsolja a hadviselő feleknek, hogy békefeltételeik kölcsönös megismertetésével tegyék lehetővé a tárgyalásokat és vessenek véget a háborúnak. Az elnök jegyzékét csütörtökön az összes newyorki lapokban közzétették.

Bécs, dec. 23 Penfield itteni amerikai nagykövet pénteken adta át Buriánnak Wilson ismeretes jegyzékét, amelyet az új külügyminiszternek fognak kézbesíteni.

Berlin, dec. 23 Wilson békekezdeményezésének hírére a newyorki börzén nagy volt a kínálat. Különösen hadfelszerelési papírok kerültek forgalomba nagy tételekben.

Hága, dec. 23 Wilson jegyzékének hatása hatalmas. A londoni kormány nem titkolja megdöbbenését. A német békejavaslat visszautasításáról most már atígha lehet szó, mert Angliát az a veszedelem fenyegetné, hogy elvesztené az amerikai lőszer és élelmiszer behozatalt.

Berlin, dec. 23. Beavatott körök tartózkodó álláspontot foglalnak el Wilson lépésével szemben. A Lokalanzeiger írja: Az ellenséges parlamentekben elhangzott beszédok után nem szabad nagyon optimista várakozással eltelni.

Minisztertanács

Budapest, dec. 23. Az este Tisza elnökletével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A képviselőház legközelebbi ülése január 11 én lesz.

Elsülyesztett német buvárhajó

Berlin, dec. 23. Hir szerint az U. 46. számú német tengeralattjárót a biscajai öbölben ellenséges tengeri haderők elsülyesztették. A hírt eddig hivatalosan nem erősítették meg.

HIREK

Aláírás után.

Közl. A m. kir. miniszterelnökség sajtóosztályára.

A jegyzés az ötödik hadikölcsönre lezárt s most van folyamatban az eredmény számonvétele. Mindenekelőtt egész áll lakosságban megállapíthatjuk, hogy a magyar társadalom ezuttal is következetes maradt ahhoz a hazafias és lelkes magatartásához, melyet ennek a rattenetes háborúnak egész folyása alatt tanúsított. A legújabb állami kibocsátást is azzal az erős eltökéltséggel fogadták, hogy diadalra viszi s eltökéltséggel olyan állalpontra tette a kérdéskérdést, hogy nem volt réteg és nem volt távolság széles e hazában, mely a hazafias magatartásra visszahatót ne adhat volna. Miként egybekben, persze itt is az elért siker mértéke a lényeg. De jövőre szóló jelentősége folyóan megbecsülhetetlen siker már az is, hogy a magyar nemzet annyi kemény megpróbáltatás ellenére még mindig farsadhatatlan készséggel tette magáévá az ötödik hadikölcsön ügyét. Ezzel ismét bizonyítást szolgáltatva a benne rejlő nemzeti erőnek, mely a rántozódó viszonylások nyomása alatt csak egyre silvósabbá kovcsóódik. És nem kevésbé épületes tanúság az is, ami az Országos Központi Hatalmaktól aláírásából szól hozzánk. A tulajdonos kiemelésük ex az élre való társasága ezuttal nem kevesebbet, mint ötven milliót jegyzett, tehát jóval többet, mint az ország bármelyik nagy bankja. Ahol igaz ügyünk iránt a bizalom s az állambizalom ilyen széles alapra, a milliók ekkora megbízhatatlan felrakására támaszkodhat, ott sem ügyünk végleges diadala, sem pedig nemzeti hivatásunk iránt kétség többé fenn nem állhat. Végül lebetetlen meghatottság nélkül szólni arról a kispadhatatlan bürgöségről, melyet a magyar sajtó ezuttal is kifejtett. Kőkötött technikai nehézségekkel, legelőképen papírhányal, a szencziók is épen ez idő alatt valósággyal szakkadtak rá. Mindezekben lsten a megmondhatós, hogy mékint verekedte magát keresztül különösen a sajtó vidái, anyagiasban bizony sükösen állított részre. Mégse jelent meg soha zentük, hogy buzdítását első sorban ne ennek a fontos nemzeti érdeknek szentelte volna. Az épró milliók megmondolásában ennek a résznek különösen nagy az érdeme. Illet, hogy hálásan emlékezzünk meg róla.

Karácsony.

Harmadik karácsonyunkat szennyezi immár be patakzó vérről, töméselen szenvedéssel a világháboru szörnyű vihara. A harmadik karácsony mutatja el a lelkek meggyötörtetésében, az idegek kimpadra vonásában. De a harmadik karácsonyon föléled a remény, hogy nem sokáig tarthat már az emberiségnek és emberiségnek ez a meggyalá-

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

a 6°/_o-os adómentes járadékkölcsönre és az

5¹/₂^o/_o-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönynyítésére *olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.*

Az ezidőszereint kibocsátásra kerülő 6°/_o-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerövidítésénél a kibocsátási alapján fizetés gyanánt felhasználhatók.

zása. Ellenségeink ugyan még hangosan csörtetik a kardot, de a nemzet békeajánlat mindent magával ragadó hatása alól nem tudják népeiket a németekre szört legalávalóbb vádakkal se kivonni. A népek Oroszországban, Franciaországban, Olaszországban se akarnak már mást, mint visszatérni a békés, produktív munkához, a béke százezer áldásához, a jövő megalapozásához. Az antant államok népei lassankint rájönnek, hogy a békének nem az ellenség, hanem saját kormányaik állanak útjában. De Lloyd Geórgék is tudják ezt, számolnak is ezzel és semmi esetre se engedik végletekig feszíteni a türelem hurjait. Nem kell tehát a szájhösködéstől megijedni, az idei karácsony után aligha lesz már több, sátoros ünnep, amely harcban mulik el.

Személyi hír. A soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke, Spiegel Szigfrid karácsony másodoszjáj az iparügyi látogatására Nagykanizsára érkeztek. Az előjáróság az iparügyi székben fogadják, ahol szívesen látják az érdeklődő tagokat is.

Hős orvos. Őfelsége dr. Ney Ignác ezredorvos, aki iskoláit Nagykanizsán végezte s az lsten Ney családdal közeli rokonságban van, — az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és erdélyes magatartását a S. gnum-Ludisszal lüetette ki. Ney dr. nem csak mint orvos, hanem katona is derekasan rászolgált a szép kitüntetésre. Egy alkalommal zászlósija visszavonulókban volt az ellenség elől. A derek orvos több tisztjával megállította és vissza fordította a csapatokat, minek következtében az üdörző ellenség rettenetes veszteséget szenvedett. Ney dr. egyébként szon orvosok közt tartozik, kik a fronton idők tulnyomó részét a leghevesebb harcok lüzében és a lövészárkokban töltik.

Megjött a

Gólem!

Kapható:

Ara:

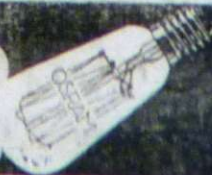
K 5.60

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

A népkönyváról. Mintegy három évtized előtt a legelőkébb és legelőp zörűbb körkért a nagykanizsai Zöldfakert volt — akkor a három évtized, sőt egymaga a világháboru is csak új helyzelet teremtett, de a Zöldfakert még most is a régi helyen áll, s azal a külső bérrel, hogy a kert egykoron föld feljérvet már csak Eötvös Emléki. adólvatall főpénztáros, bízgarda bevettes lellársban vannak meg. no meg és ez a legnagyobb külső ség, hogy a népszereztégtől mit sem vesített Zöldfakert újabbaz télen élőköl meg, lévén ott a népkönyha otthona, melynek kiválósága az, hogy az egyedül itkezde, ahol a háboru dicára nem lett drágább az étel és nem lettek kisebbek az adagok. Ily. hogy papír-szalvítát nem adnak. A népkönyha mindenütt előrangú jótéltény intézmény, de kiválóképpen Nagykanizsán, lévén ezen lstenmily az iskolásgyermekek száralok é telő otthona. A népkönyha alapítól pedig a jótékonyság ezen ágát nem is vették programmba. A gyermekek örökségképpen jutottak a népkönyha fennállásának mindjárt első évében annak birtokába, a nagykanizsai „Munkapály” emberbarátságára révén. Ezen emberbarátok áldozati szeszégtől lettek az iskolásgyermekek a népkönyha lörzsvendégtel. A törzsvendégtel meg is maradtak, de az emberbarátság mindinkább elerőllenedett és csakhamar meg is szünt a népkönyha erőforrás lenni. Ilyen körülmények közt a hatósági támogatáson kívül az egész társadalom segítségére volt szükség, hogy a jóllakásból szokott gyermekeseg neccsak az iskolába, hanem a népkönyhába is járhasson ingyen. Akérsóly olyan gyermek van, aki több évet járt a népkönyvár, mint az iskolába. A nebulok egyike-másika a népkönyhához való ragaszkodását azzal indokolja, hogy jobban megllászik rajta, ha a népkönyvár, mintha az iskolába jár. Élvegre tán igazán is van. A szegény gyermekek részére való lóságos lsten áldása a népkönyha. A gyermek nélkülözését visszatüztetelő bágyadt arc-szó a népkönyhába ldeny alatt teljeseen ellönik. He-lyébe lép az egészségről tanuskodó piros szel, mely az élvezet jótéltet szótlanul bár, de minden nyilvános nyugtásánál ékebben hirdeti. Ezidőszereint naponta átlag 280 gyermeket lát a népkönyha vendégtel. Minden tanításetnek vannak képviselői, de vannak olyanok is, kik már az élet iskoláját járják, szegény iparosok szegény tanonca, kiket a szerződés kötelek.

Osrám

az egymáshoz, de mely szerződésben elfel-
 tett a mester kikötöl, hogy az Uránt tartó-
 zik az Imidésában foglalt mindenre kiterjedő
 megadón, melyből békeidőben bőven jutott a
 tanoncok is. Elagott szegény iparcok, és ke-
 reskedők, szemérmes otthoni szegények, mu-
 káközpelen és munkanélküli mindkét nemű
 egyének mintegy száz abbonensit biztosítanak a
 népkonyhának. De nem ritkán bevetődik egy-
 egy katona vagy munkásember is, mert a kór-
 e-mában méregdrága az ital és három korona
 egy pörkölt, ezt pedig „az ő tehetségük nem
 bírja”, itt pedig a jólét ebéd csak 30 fillér,
 elég változatos étrenddel. A heti étrend a kö-
 vetkező: vasárnap: buleves, keltáposzta,
 hálós; busleves, káposzta busa; kedd: csulyás-
 leves, kalács, szerda: daruleves, babfőzelék,
 csülök; kőményleves, burgonyafőzelék, péni-
 tek; burgonyaleves, kalács, szombat: busleves,
 ropalőszelet hússal. A leves és főzelék adagok
 elég kiadósak, a bus szeletek majdnem akko-
 rák, mint a nagykanizsai visul vagy más elő-
 halóbb étteremben. Az éregek kedvező ételle
 a busleves, a gyermekké és kalács, el nem fo-
 lójva a baboskáposztát. A népkonyhának napi
 szükséglete kenyérben 20 kiló; egy-egy ebéd-
 kem 30 kiló b. b. vagy 150 kiló burgonya ke-
 rül az útbe. Ha elgondoljuk, milyen nehéz-
 jut az ember menésére! — 2 kiló lisztet, avagy
 burgonyát, elképzelve jők a népkonyha ve-
 zelőségének nygy gondját, míg a tömegéle-
 metéshez szükséges cikkek a kedő időre be-
 szerezni tudja. Míg az ételek a hatalmas üstök
 ben forranak, Vidor Sándor a népkonyha fá-
 radhatlan előző és miltó nu kátára Klein
 lllés: ő elmesélni gondnok fja fő. Amik ezek
 a derék uraságokkgondolnak, Rózsás Lj-
 lonné szeretettel kélje; neki jutván a nehé-
 sűndet: a betegség közbenjárás igénybevétele
 őy időben, midőn kőnyokban eljut zás em-
 bar a megyerországba, mint egy a polgármester
 előtörőjébe. Az intézet ügyviteli egyszerű-
 zérkarának a feloldozás körül aprólépra
 kedves női segíthetnek vannak, kik jöles é-
 zéssel szolgálják ki a kértiket. A népkonyh,
 az embereseretet ezen szívet gyönyörködtető
 alkotás uyarcsak belekerült a világh-boru
 fogadásába. A vezelőségnek óriási kü delmet
 kell megvívnia, hogy a nyomor tért ne bódít-
 son. Bízva blak erős és hű szövetéses b. r., a
 jószívűekben, kiknek oadaó segítségével bizo-
 nyára győzedelmeskedni fog minden időkon át.

(-sz.)

— Ertesztés. A cs. és kir. T. rtalék-kór-
 házban (Szemléklősi-ut) jelenleg 1600 többnyire
 sebessül katoná van ápolás alatt, kik mind
 hűsők. Magárdemlik, hogy értejük és velük a
 mosó karácsony ünnepeát a maga fenségtében
 és valóval vigasztalással megünnepeljük. A kór-
 házparancsnok, dr. Mayerböck ezredesov ur
 nemcs szívének és a katonák iránti szereteté-
 nek, valamint Sawuly Ottóné uraó fáradsá-
 gát nem kímélő buzgalmának köszönhető, hogy
 a. hó 24 én délután pontosan 3 órakor a cs.
 és kir. tartalékbarak kórházban (53. sv. b. r. k.)
 művészi hangversennyel egybekötött kará-
 csonyi felszentelést és szeretet adományt ki-
 mutató ünnepepélyt tarthattuk, — melyre a n. é.
 hűdséget meghívom. Dr. Hart Albert osztály-
 vezető orvos.

**A Néptakarékpénztár rész
 vénytársaság Nagykanizsán**
 mint hivatalos aláírási hely elfogad
 jegyzéseket

az V.-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések
 elősegítése céljából, a legolcsóbb ka-
 matlab mellett lombard kölcsönök
 engedélyeztetnek.

— Helyreigazitás. Lajpárt a követ-
 kező sorok közlésére kérték föl: A városi
 kögyöfőszőlő szőlő tudósításban az iratolt meg,
 hogy én indítványoztam azt, hogy a polgár-
 mestert egy városi fogat használatá megilleti.
 lly alakban kisté különös szelvezés van a do-
 lognak, mivel rólam mindentl tudja, hogy el-
 lenvéleményem volt. A tényállás a következő:
 A tanács előterjesztés hangsúlyozta, hogy a
 fogatok terelési szükségess, mert a tisztviselők
 különféle funkciójukat nem tudnák elvégezn
 és hogy eddig ezt börtönök használatával in-
 tézték el, ez azonban a jelenlegi viszonyok
 között majdnem lehetetlen, de mindenre elre
 ilyen drága dolog. Majd szöbelet előterjesztés-
 ben azt is hangsúlyozta a polgármester, hogy
 ő mindíg a város érdekében kocsikárik és ha
 bárhová is megy ő, nem mint dr. Sabján Gyula,
 hanem mint Nagykanizsa polgármestere meggy.
 Mitán a lovakkal gazdálkodás célszerűségét
 Knortter György ur is bizonyította, arra ter-
 jeztettem én be jav slatomit, hogy mlaad-
 díg, míg a szabályrendelet e tekintetben in-
 téskedni fog (mint az más városokban is tör-
 térik) mondja ki a kögyölés, ha jönnek látja,
 hogy a városi fogatok közül egy a városi sz-
 titarok e előtörőben a polgármesternek res-
 delkezésre álljon. Er a tényállás. Sorstám szí-
 ves körléséért hílas köszönetet mondva, ma-
 radtam a tég. Szerkesztő urnak alázatos szol-
 gaja Eperjesy Gábor.

— Jótékonyág. A Köster Testvérek
 cég bitvan koronát küldött a Zala szerkesztő-
 régéhez ezzel a rendeltetéssel, hogy abból 20
 koronát a vak katonáknak, 20 koronát a rok-
 kint katonáknak, 10 koronát a tritvélkérdő há-
 kracsosnyájára és 10 koronát a népkonyhá-
 nak juttassuk. A vak katonáknak Krausz
 Nándor 5 koronát és Merkly Jánosé 5 koronát
 küldött. Egy névtelen hős egy baláselet
 vfordulója alkalmából vrigmegeállás ción
 tíz koronát juttatott hozzáik az elesettek irvái
 részére. E yed József a s beült katonáknak
 tíz koronát, a népkonyháknak tíz koronát és a
 városi kórháznak tíz koronát adományozott.
 Aron uti Sándoré 20 koronát küldött a né-
 pkonyha javára. Mihály István a vak katonák-
 nak 5 koronát, a mezlábos gyerekeknek 5
 koronát, a kőstörbátnak 5 koronát és a városi
 szegényeknek 5 koronát adott.

— Elhalasztott befizetés. A Délza-
 lai Takarékpénztárral Egyesült Öngazdálkodó Szö-
 vatségetnél a folyó hó 25-re és 26-ra eső be-
 fizetések a karácsonyi ünnepek miatt, folyó hó
 29 én, azaz pénteken délelőtt lesznek meg-
 tartva.

— Karácsonyi ajándékul a legmeg-
 felelőbb egy elegáns női, vagy gyermekkalap.
 G. Weisz Lujza női kalapszalonya (Nagykaniz-
 sa, Központ-szálló épület) lly ajándékok vil-
 tozatol tömegével van felszerelve a ezek ott
 már a minálma áron kaphatók. (Tel: fon 3—66.)

— Az Uránlában a hó 23. 24
 szombat és vasárnap, továbbá hálós és kríden
 a. hó 25. 26 én az maó rangu műsorok
 kerőlnek bemutatóra.

— Koszorúpótló adományok. Folyó
 hó 18 én ehunyt Mózes Pálné iránti kegyele-
 bű koszorúpótló elmetn adakoztak: G. S. és
 neje, Gy. G. Gzell, Hoch Fülöp, és neje, Guth
 Arnold és neje, Batilhelm Rosák és neje 20—
 20 K. Edeály János és neje, Kohn Simu 10—
 10 K. Gutmann Sándorné, Beck B. la és neje,
 Welsch Ed Mir 6—6 K, Sirkány Mórné, Kop-
 stein Jakab és neje, Fischer Armin, Mikó
 János, Marik, Rózsányi Henrik és családjá
 5—5 K, Mayer Gyula 4 K. Összesen 167 K.
 Az írt. Szemlégyelet.

— Elvonszott a piacon pénteken d. r.
 egy szegény mezeiül asszony, 4 gyermek
 anyja egy sárga pánzléccát 5 db. cukorjegy,
 1 póta szelvény Bakó István névvel, 2 drb.
 lisztjegy és körülbelül 50 korona készpénz
 t rólommal. Kérteik a becsületes megtaláló,
 azt átadai Teleki ut 14 szám alatt B. kó
 lávárnán.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 22. Lipót bajor herceg
 vezértábornagy arcvonala: A Duna
 mentén és a Stochod mellett az orosz
 tüzérségi tűz hosszabb időn át tartott.
 Két ellenséges század előretörését Rigá-
 tól délkeletre visszavertük. — Zalos-
 cetől északnyugatra német támadó csa-
 patok behatoltak az oroszok két elől
 levő állásába és Zwizin faluba és négy
 aknavető szétrobbantása után 34 fogoly-
 lyal és két géppuskával tértek vissza.
 József főherceg ve ezredes arcvonala:
 Az ellenséges éjszakai támadása a Csü-
 mer mellett a Trokuzul völgytől északra
 meghiusult. Mackensen vezértábornagy
 hadserege: Nagy Oláhországban a
 helyzet nem változott. A dobándsai
 hadsereg előrehalad és 900 orosz elfo-
 gott Macedón arcvonal. A Struma
 mellett járőrcsatározások.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 22. Mackensen ve
 zértábornagy arcvonala: Nem volt je-
 lentős esemény. József főherceg har-
 vonala: A Trotusó-völgy két oldalán si-
 kerteen ellenséges vállalkozások Lipót
 bajor herceg vezértábornagy arcvonala:
 Német csapatok két ellenséges álláson
 keresztül wysznig törtek előre és szá-
 mánynyal és foglyokkal tértek vissza.

Höfer, altábornagy.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 22. A nagy főhadi-
 szállás jelenti: A tengerpart közelében
 a Somme területén és a Maas keleti
 partján a tüzérségi tevékenység a dél-
 utáni órákban fokozódott. Az Iser
 mellett elfogtunk egy belga őrsöget

Legfelső hadvezetőség.

Kitűnően megved a

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
 SAVANYUVIZ

októli infektiozná
 bajfel: a puvelé.
 áramvisháború
 lakad.

Több epidemialapú kórokozó bevitel.

Kalodant
 fog-Krém 90 Fillér.

KARÁCSONY Zita királyné a fronton.

A harmadik már, amely szomorúh
Köszönt a vérező embervilágra,
A harmadik már, amely segítségül
A Megváltót könnyek közt kiáltja.
A harmadik már e véres karácsony,
Melynek nincs békehirdető galambja.
A harmadik, melyen embert az ember
Gyilkos haraggal marja, üzi-hajtja.

A harmadik már... s mégse az utolsó?
Nem lesz e földön többé soha béke?
Egy vértenger-s milliók sebeit lelke
Hiába sir fel Istenhez az égbe?
Uram! Haragvó Isten! Tovább nézed
A Káin-lelkek gyilkoló haragját,
Hogy képedet az istenit, szelidet
Az emberek egymásról letaragják?

II

Minekünk is szomorú ez az ünnep!
Lélekölő gondjaink el nem űnek.
A szívünkön, mint őrlő szű a fában
Szűnetlen csüggedés, szomorúság van.
Óriom, az himnusz és ninesen hit, reményesség.
Egyet érzünk: lelünk kétségbeesését.
Karácsonyfánknak egy-két gyertyaszála
Ma nem világít arcunk mosolyára.
Valakit várunk... várunk szívszakadtan.
Ki tán halott, de még elsrítlan;
Akinek nálunk — már harmadik éve —
Nem ut e napot senki a helyére.
Akit e rémes világpusztuláson
Harmadszor nem lát itthon a karácsony.
Akinek egy rövid-sornyi írása
Reményünknek lenne rózsanyílása;
Ki tán fogolyként méhetetlen távol
Tekint ki zord cellája ablakából;
Avagy talán régen megtért pillenni
Oda, hol nem fáj többé soha semmi.
Ma ilyen sorsot oszt nekünk Karácsony,
Azért jött hogy milliókat sirni lásson.

NAGY LAJOS

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legkellémesebb illatu pipi-
reszappan, mely minden háztartásban nélkülöz-
hetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona do-
bozatként. — YES-KRÉM 3 korona tégelyesül.

Mindenképp kapható!

Magyarországi Ibraktár

ERÉNYI BELA Dinna Gyógyszertár
Budapest Károly-körút 2.

Ha öröme van, vagy az Isten
segedelmét várja, ne feledkez-
zék meg a vak katonákról.

A TUNGSRAM LÁMPA

gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartamu.

A minőségért a gyár szavától.

Kérje mindeütt a „Tungsrám” védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az
Egyesült Izzólámpa és Villamossági R.-T. Ujpest 4.

H a z a i g y á r t m á n y!

rajongással nézte jóságos ápolónőjét. Még ja-
gatol is elfelejtett...

A másik feledhetetlenül kedves epizódja
a főhercegnő frontlátogatásának, pár
perccel később jótörténetet írt, amikor egy
szegény honvéd került a segélyhelyre, akinek
a jobb kezfejét csúnyán megsebesítette egy
gránátzilánk.

A vitéz ugyancsak hősiesszen állta tájda-
mát, még mosolygó kedve is volt, csak valami
szajtságtos nyugtalanág látszott rajta. Végül
tárogatta a sebelt épen maradt kezével, nagy
keservesen kiforgatta a bluze, meg a nad-
rájja sebelt, aztán elbucsuva, szomorkodva
mormogta:

— Nincs!... Hát nincs!...

— Mi nincs fiam? — kérdeste az orvos.

— Cigaretta, jelentem alásán! — haptá-
kolt a sebsült.

A főhercegnő arcán szelíd mosoly
fotott, végig Odaszélt a közelben álló férjé-
hez és szó nélkül kivette bluzából a trónörö-
kös cigarettatárcát. Boldog meglepetéssel
nyújtotta a tárcát a katonának, aki csodil
közve nézte egy pillanatra azt a jóltevő vára-
latot, aztán mohón kapott a cigaretta után.

Megkérdezték a sebsültet, tudja-e:
kitől kapott látóitól a látót?

— Nem tudom!

Megmondták neki: a trónörökösé öfen-
ségétől!

El sem csodálkozott, meg sem lepődött,
csak feszese haptákba vágta magát. Ép bilke-
zét tisztelgően kapta a sapkaja széléhez és
ugy mondta:

— Az isten fizesse meg!

Faszinet

fél és egész vagonnal ömlesztve, ki-
sebb tételeknél szákokba jutányosan
szállít Klein Gyula tűzifa és faszén-
nagykereskedő Barcs. 14133

Mérlegképes könyvelő,

önálló irodai munkaerő Nagykanizsán
óhajt szerény fizetéssel állást nyerni.
Szíves megkeresések „Perfekt” jel-
gére duplaboritékban a kiadóhiva-
talba kéretnek 14148

TŰZIFA

14149 Kitűnő minőségű aprított bükfa kap-
ható KONDOR ADOLF és TSA.
fatelepen. Tárház-u. 15. Megrendel-
hető Arany János-utca 2 és Deák-
tér 10. sz. a. Rosenberg Salamonnal.

DR. Palóc k. egészségügyi
tanár v. kórházi
speciálista orvos

Budapest, IV., Károly-körút 2. sz.

sok évi orvosi specialia praxisa folytán teljes biztonsággal felismeri
és kigyógyítja egy fertőzést, mint nőknél a titkos és nem beteg-
séget, valamint az azokból származó összes bajokat. — Rendel
hétkéznapokon a. e. 10-12. d. u. 3-5-ig. Ha személyesen lehetetlen
volna megjelenni, válaszlevegyes levélre szívesen ad díjtalan felvi-
lágosítást a felől, hogy otthoni körülményeihez szabatosan meg-
gyökeresen a bajtól.

Lucázás Zalában.

A mythologikus, naiv időknek, a régi jó népszokásoknak kedves maradványa a lucázás.

Szent Lucia vértanu a házi szárnyasok védője épügy, mint Szent Vendel a barmoké. Hozzá fohászodik az egyszerű néplelek, könnyöngvén Istennél, hogy a tyukokat dögvész, baj ne érje, jó sokat és nagyokat tojjanak s a kottlósok fiókákat költsenek ki a tojásokból.

A lucázás azonban semmiesetre se katólikus eredetű; alapja nem is annyira a nép vallásos érzületében, mint inkább babonás hitében található fel. A pogány jellegre valló, ártatlan népszokás, a kotyolás, melyet Szent Luca napjával hoznak összefüggésbe, azéktől a boszorkányos, vén asszonyoktól öröklődött ránk, akiket Kálmán királyunk idejében máglyára vetettek.

Ma már kezd kimenni a divatból a kotyolás. Az ország egyes részeiben egészen ismeretlen. A mi vidékünkön még mindig kultiválják.

A lucázás december 13-án kezdődik s eltart karácsonyig is. Luca napjának kora hajnalán nagy tarisznyát akasztanak nyakukba a falu gyerekei. Kisebb-nagyobb csapatokban bejárják az egész helységet. Törzsököket, hasábfákat, sőt sokszor egész gerendákat cipelnek a gazda lakása elé. Majd ráülnek a fadarabokra, akárcsak a tyukok a lócára. Aztán egyszerre belezendítenek a nótába, melynek melódiája igen hasonlít a tyukok kodácsolásához:

— Luca-Luca kity-koty, kity-koty,

Kentek tikja tojjék, a másé csatázzék.

Kity-koty, kity-koty . . .

Természetesen a legjobbat mindig annak a házi gazdának kívánják, akinél éppen kotyolnak. „Kentek tikja tojjék, a másé csatázzék!” az az a másé, a szomszédé csak kodácsoljon. A rövid bevezetés után bejelentik a gyerekek a lucázás díját:

Gelegenye három, a pálinkát várom,

Dió, mogyoró mind a gyerekek való.

Ha oda benn felgyújtják a lámpát, ez annyit jelent, hogy kinéz valami a kotyolásért. Most már aztán igaz érzéssel fujják a sok, jó kívánságot:

— Kendtek lányának akkora keblei legyenek, mint egy bugyigás korsó!

Kendtek fejszéje úgy álljon a nyelébe, mint az én hajam a helyébe!

— Kendtek disznájának akkora szalonája legyen, mint ez az ajtó! — E szavak mondásánál a kezükben lévő doronggal nagyot ütnek a ház ajtójára.

Isten tudja szerét és számát a sok versornak, amiket ilyen kotyolás alkalmával a végletekig folytatnak a gyerekek s amelyeknek refrénje mindig a „Luca-Luca kity-koty stb”.

A babonás házigazda szívesen hallgatja a kotyoló gyerekek énekét s hogy mennél több jókívánságot mondjanak el, gyakran szándékosan késlekedik az ajándék kiosztásával. De a fickóknak is elmegy ám végre a türelmük! Bekiáltanak hát dühösen:

— Ha nem adnak szalonát, levágom a gerendát!

E szavak hallatára kilép a házigazda az ajtón oldalszalonnával és pálinkás üveggel a kezében. Sorra kínálhatja a gyerekeket. A házi-asszony meg nagy szakajtóban hozza a diót, mogyorót és a szárított gyümölcsöt. Szerzte-szejjel: önti az udvaron. Van ilyenkor tülekedés. A sok gyerek egymás hátán. Serényen kapkodnak

a gyümölcs után, hogy kinek-kinek előbb megtejjék a tarisznyája. Gyakran megesik, hogy bezuzott fejjel hagyják ott csatázásuk színterét, de azért boldogan huznak rá még egy lust:

— Kendteknek annyi csirkéje, récéje legyen, mint az égen a csillag, mint réten fűszál!

Az is meg szokott történni, hogy az éjfél almából felzavart háziur mérgesen kikiált az ablakon:

— Takarodjatok el semmire kellő gyerekek, majd reggel gyertek kotyolni!

Avagy egyik-másik humoros pógár nem valami kedvelt csemeget öntet ki nekik az udvarra. A gyerekek csak akkor jönnek rá a turpisságra, mikor a gyümölcsbe harapnak. Ilyenkor keserűen fenyegetnek a ház felé:

— Kendteknek csak egy csirkéje legyen, az is vak legyen! — De e kívánság után már elhagyják a „Luca-Luca” refrént.

A lucázó gyerekek a fűsvény házát megsze elkerülik, vagy pedig nagy hasábfákkal támogatják be ajtóját. Mikor a zsigori reggel kinyitja az ajtót, a menykő nagy fa hegyibe esik s úgy vágja orron, majd bele szédül.

Régi, szép szokások hű lantosai, gyerekek, akiknek nótás ajkától zeng most a falu kora hajnali órákban, — az idén érzéssel fujjátok Luca énekét, mert a tojásra most igen nagy szükség van. De a fűsvény ajtójába nagy-nagy gerendákat masszatok, mert hiába: az uzorás tikja most is többet tojik!

Széll József.

KARÁCSONYÉJ 100 ÉV ELŐTT

Az olvasó ne vegye rossz néven, hogy fölültem magam mellé a képzelet szekerére hogy visszavágtassunk egy kicsit a múltba, száz esztendővel ezelőttre. Száz év. Milyen kis idő s mégis, hogy megváltozott azóta a város képe. Nemzetes Halis András uram hej de hanyatthomlok menekülne vissza a sírjába, ha valahogyan Isten csudájára föltámadna és pengősarkantus rámásaszimájában végigkocogna az aszfaltos utcákon, a toronnyagasságu házak közt, amelyekben egymás tetejében laknak az emberek.

Hopp, célnál vagyunk. 1816. december 24-ikét irnak a franciskánus barátok; karácsony este van. A város utcái sötétek. A petróleum lámpák kiabálják egymást s éppen csak hogy pislognak. Bizony, akkor még nem zugolódtak, deputációztak a kiskanizsaiak, hogy náluk is villanylámpával fényesítsék az utat. Hisz még a nagypiac-téren is kőolaj sercegett, mert, amint Babócsay Sándor uram nagy bölcsen megjegyezte, az utcai lámpa nem arra való, hogy *velágitson*, hanem hogy *erányitson*. Az utcán vágni lehetett volna a sötétséget, de a földszintes, olajfestékes polgárházak muskátlis ablakából barátságos, meleg, ünnepies fény áradt ki.

Szent karácsony estéjét még a leglum-pabb, legkártyásabb korcsmai törzsvendég is otthon töltötte, már csak azért is, mert ezen a napon zárva voltak a mulatóházak. Így parancsolták ezt a barátok, meg a magisztrátus. A szent estén még a város rabjait is hazaengedték, ha csak valami főbenjáró bűnben nem tállattak vétkeseknek. Nemzetes Halis András uram pont akkor roppant népes volt ilyen alkal-makkor. A hosszú, hófehér abroszos asztal körül ültek a fiak, akiket már szárnyára eregetett az öreg, meg a menyek, unokák. Az asztal-főn az öreg nemzetes ur trónolt s az éhes

unokák tányérját maga raktá meg mákocsikkal, mézes dióval, piroslevű szilvával s egyéb földi jókkal, amelyeket a gondos gazdasszony karácsonyestére tartogatott a kamrában.

Vacsora után a gyerekhad, amennyi volt, a cipőfényesítéshez fogott. Dehogyan is bízták volna ezt a szolgálóleányokra! A kis Jézus csak abba cipőbe tett mosolygó almát, édesbélű diót, szagos pomeráncsot meg fényes huszást, amelyeket a gazdája kefélt tükörfényesre. (A karácsonyfát akkor még hirtől se ismerték.) Amikor a tündöklő gyerekcipellők az ablakokba kerültek, ahol a Jézuska könnyen rájuk talál, a gyerekhad elálmosodott, a kuckókba huzódott; az emberek pedig körülülték a banyakemen-cét s meghányták-vetették az aktuális eseményeket: hogy Napoleon mennyire kiporolta a burkuskirály nadrágját; az Istenes Nagy Györgyöt álmában megnyomta a ludvérc, Patkósne pedig megrontott három tehenet. Milyen kár, hogy az ilyen istentelen boszorkányt most is máglyára nem vetik.

Az asszony nép ézalatt a Mária-kép alá huzódott s halkán, áhitattal csendült meg az ének:

*Menyből az angyal
Leszállt hozzátok*

A körtés óra serceg. Gyomrából kiugrik a kakuk és tizenegyet kiált. Az alsótemplom hágyharangja belezug karácsony éjszakájának szent esőndjébe. Éjfél misére harangoznak. Nemzetes Halis András uram a szemöldökével int az anyjuknak, aki megérti a jelet, az almáriumban csoszog s primitív fonású kis számolyt vesz elő. A nemzetes ur fonogatta, faragta Lucanapjától karácsony böjtjéig, mint ahogy a babona parancsolja.

— Lucaszéke — magyarázza az öreg a esudátkozó fiaknak, akik gúnyosan mosolyogtak.

Hja, a fiataltság száz, meg ezer év előtt is *modern* volt. A fiatalssággal jár a hagyományok, szokások kigunyotása. Nem a mai fiatalok találmánya ez. A fiatalabb generáció mindenkor kigunyolta, lekicsinyelte az öregebbet.

— Miről jó ez? — kérdezi az egyik fi.

— Azt mondják, — magyarázza az öreg, — hogy aki az éjfél misén belehül, belelát a jövőbe.

— Babona, — véli a másik fi.

Az öreg érzi, hogy a tekintélye kezd csorbulni, azért mérgesen förmed a fiakra:

— Az ur hatalma nagy.

Éjfél mise után hosszú sorokban vonulnak a hivek hazafelé a keményre fagyott havas uton. Nemzetes Halis András uram hátraszól a fiaknak:

— Láttam ám.

— Mit?

— Hogyan lesz száz év múlva. Az utcán lónélküli kocsik szaladnak majd, az emberek pedig úgy röpködnek a levegőben, mint a varjak.

— Hiszi kegyelmed, hogy így lesz? — neszkelnek vele.

— Hiszem, mert láttam.

(Mi, késői ivadékok megállapíthatjuk, hogy az öregek makacs hitében is van ám néha igazság!)

A fiak összenevetnek, összesugnak:

— Álmodott az öreg.

— Vagy kiugrott a negyedik kereke.

— Csak egyet nem hiszek abból, amit láttam — mondja a nemzetes ur.

— Aztán mit?

— Hogy a dedunokámból város csufja

lennie, mert hogy szárnyas kabátban, német plundrában láttam, aztán németül gajdolt. Ezt a gyalogzót nem hiszem.

(Mert abban igazuk van a fiaknak, hogy az öregek néha azt se hiszik el, amit látnak.)

Tóth Zoltán.

Beszélgetés a csatatéren.

*Siklás Macedóniában.
A fölkelő nap beragyogja a teret, amelyen szerteszét ezrével felecsúsznak az elesett vitézek.*

Egy francia tiszt (ajgatva vonaglik a földön): Ez rettenetes, elvesztetlen.

Egy török tiszt (néhány méternyire tőle): Pedig ön el fogja viselni, bajtárs.

— Ki az? Jóbarát? Testvér?
— Nem. Én a hatodik török gyalogezred hadnagyja vagyok és a nevem . . . Ebben a pillanatban azonban fölsőleges a bemutatkozás.

— Oh. Tud ön megmozdulni?

— Sajnos, nem annyira, ahogy szeretném. A jobb lábamszára csak egy bőrdarabon lóg.

— Nekem pedig a mellemben a baj. De hiszen ön franciául beszél. Mondja, nem adhatja jelet a honfitársainak, hogy segítsenek rajtunk.

— Hiábavaló volna. Talán mérföldekig nincs élő a közelünkben. A hadtest természetesen tovább masírozott. Mi néhány halott társaságában heverünk itt. Ezért nem vettek bennünket észre.

— Átkozott! Tehát végünk van?

— Ugy bizony, kapitány ur.

— De hát nem segíthetünk mi egymáson?

— És csak igen kevesse tudok csinálni. A nagy veresztés elvette az erőmet.

— Én meg egyáltalán meg sem mozdulhatok. Olyan ez, mintha szikla feküdnék a mellemen. Milyen távol lehetünk mi egymástól?

— Azt hiszem, három méternyire, hanem ebben a pillanatban ez annyi, mint háromezer kilométer.

Mindketten szomorúan elhallgatnak.

A francia: Van valami enivalója?

A török: Pár falat szárazkenyér. Ha szolgálhatok ezzel . . . Vigyázzon jól, hová dobom, hogy elérhesse a kezével.

A török dob, de a pár darab kenyér egy méternyire a francia tiszt mellé esik.

A francia: Az ördögbe! Az előbb jobban tudtak célozni.

— A török: Pardon, akkor nem haldokoltunk.

— Tehát ön azt hiszi, hogy semmit sem remélhetünk?

— Ha csoda nem történik . . .

— Engedje meg, hogy a védszentemhez imádkozzam.

— Ha önnek örömet szerez . . .

A francia imádkozik. Mindketten mozdulatlannal fekszenek fél óra hosszat.

A francia (hirtelen): Meghalt már?

A török: Még nem, kérem.

— Már dél lehet.

— Téved. Allig fél óra, hogy megismertünk egymással.

A francia: Vajjon melyik hal meg hamarabb kettőnk közül?

A török: Azt hiszem, én. A sebem elmergesedik.

— De hol tanult meg oly jól franciául?

— Két évig voltam a párisi egyetemen orvosnövendék.

— Ah! (éténken): Ismeri Lambert tanárt?

— Ó, igen. Jól ismerem.

— Az ő lánya, Alisz, az én feleségem.

— Láttam a hölgyet egy alkalommal, amikor atyjával kikocsizott. Nagyon bájos.

— Nemde? Igazi angyal. És mennyire szeret engem! Ha tudná, hogy én itt meghalok . . . megölné magát ő is.

— Azt hiszi?

— Természetesen. Ha az én nevemet az elesettek között olvassa, megöli magát. Majd meglátja.

— Bocsánat, én nem fogom meglátni.

Különbem mi nem kerültünk az elesettek listájába, hanem az eltűntek közé.

— Az igaz. Szegény Alisz hónapokig reménykedik majd. (Sir.)

— Megkönnyítette önt kissé a sirás?

— Oh, minden tagom merev. Még az ujjaimat sem tudom megmozgatni. De miért kell itt elpusztulnom? Mert ki akarunk kergetni benneteket Európából?

— Mert mi nem megyünk.

— Tehát azért . . . De minek kell nekünk ez a rossz, sovány föld? Erdemes ezért a sivatagért elhagadni? Es Alisz is meg fog halni. Hiszen szeret! Hát mondja, uram, van ennek értelme?

— Miért kérdez tőlem annyit? Önök, keresztények, mindig tengersok kérdéssel állanak elő, de feleletet adni nem tudnak. Hiszen háború van, katonák vagyunk, meg kell halnunk. Nincs ebben semmi különös.

— De ezért a sivatagért?

— Látja, kapitány ur, mi szívesen veszszük ezt a sivatagot. Különbem minden dolog nagy, amiért meghalunk. Es annyi az ember!

— Nekem nincsenek gyermekeim . . . Es mi haszna van abból, hogy én itt meghalok. A papok tovább fognak énekelni, a hivatalnokok tovább lopnak és azok a bajtársak, akik haza jutnak, rendjeleket kapnak majd. Reám nem gondol senki . . . A szüleim már nem élnek és Alisz megöli majd magát.

— Hogyne, megöli magát . . . Én csak egyre gondolok: hogy teljesíttem a kötelességemet. Ennyi elég egy életre és egy halálra.

A francia (kissé gunyosan): Mindent, mindent az új, a modern Törökországért . . .

A török: Mindent magamért! Ha tanultam, csak magamért tettem. Es ezzel szegény hazámért is. Többet nem tehettem . . . Különbem nekem is van egy edes, szép feleségem . . .

— Felesége? Mi van övele?

— Amikor háboruba mentem, özvegyi ruhát készítettem magának.

— Megöli magát ő is?

— Nem. Ő még férhez megy. Nekünk nem voltak gyermekeink. Most sokan halnak meg, tehát szükség lesz új emberekre, hogy a haza erősödjék és megint fejlődjék valahogyan. Pillanatra elhallgatnak.

A francia (imádkozik): . . . és bocsásd meg vétkeimet . . . (elveszti az öntudatát).

A török (kiált): Kapitány ur! . . . Nem hallja már meg a szavamat. Meghalt már . . .

Tudtam, hogy előttem hal meg . . . De miért mondtam volna meg neki? . . . Es Alisz sem öli majd meg magát. Talán férjhez megy egyik bajtársaloz, aki a becsületrendet kapja . . . De miért mondtam volna meg neki? Hisz az oly

mindegy. (Gyöngye mosoly jelen meg az arcán.)
Különbös emberek ezek a keresztények!

A török tiszt behunyja a szemét és vár . . .
vár . . . (X. X.)

Rusznják tizedes.

írta: Sassy Csaba.

Nem volt iskolázott irástudó ember,

Nem volt mestersége a betűvetés.

Lelkét meghihlette mégis a vértenger,

A végtelen bánat, könny és szenvedés.

Pihenő órákon, táborlázok mellett

Egyszerű szívből előtört a dal.

Egyszerű dal, amely megfogta a lelket.

Amit megkönnyezett öreg, fiatal.

Minek minden sora feltive volt tüzzel.

Aminek az ajkán hangján színe lesz.

Amit verebfejt, tromba betűkkel.

Levélpapírra írt Rusznják tizedes.

Két esztendő óta a csatákat járta.

Keresztül élt annyi jó és rossz napot.

Vonszolta magát a nehéz orosz sárba.

Hónapokig nyirkos árokban lakott.

Versfaragó kedve, tüzes, magyar lelke,

Sok szép lázas álma mindig vele volt.

Rímeket faragott, amikor tehetett.

Hazáról, királyról, családról dalolt.

Verse, ha elmondta, feltive volt tüzzel.

Ajkán a nótának hangja, színe lesz . . .

S hogy el ne felejtse, nagy öreg betűkkel.

Papírra vetette Rusznják tizedes.

Mikor odahagyjuk Galiciát végkép

S az erdélyi határ lett az új tanyánk,

Lelkében új színek, hangok egymást érték . . .

Hiszzen ez a határ már a mi hazánk!

Itt, az új völgyében táborlázok égtek,

Táborlázok mellett felsengett az ének.

Hazafias, bátor, buzdító dalok.

Verse, ha elmondta, feltive volt tüzzel . . .

Ajkán a nótának hangja, színe lesz . . .

S hogy el ne felejtse, nagy öreg betűkkel.

Papírra vetette Rusznják tizedes.

A román határon ropogott a fegyver.

Bombóltak az ágyuk szaporán, vadul . . .

Nem magyar az, aki most támadni nem mer.

Rusznják szívében is tettek lángja gyul.

Azután, hogy elült a csatazaj, lármá,

S hangtalan, szóatlan lett a csatater.

Nagy hegyek aljába erdélyi határba

Az ő szívéből is szívárgott a vér . . .

Verse, a zsebében tele aludt vérrrel . . .

Notesze lapjának bíbor színe lesz . . .

Bélepve, befújva hervadt falevellel.

Feküdi az avarban Rusznják tizedes.

Most már itt pihen meg az új vize mellett.

Nótamondó szája örökre csukott.

Megérdemli ezt a fehér fakesztet.

Hiszzen annyi kedves, szép nótát tudott.

A román határon, őszi éjszakákon,

Amikor a lelke óraja ütött,

Mintha köbör szellő zörögne az ágon.

Halk suttogás támad a sírok között.

Mintha csengő-bongó rímek szállanának.

Vers, melynek az éjben lángja, színe lesz . . .

Mintha a sok halott honvéd katonának

Nótákat mondana Rusznják tizedes . . .

Házmeesteri állást

azonnal elfoglalhat tisztoságon házas pár
vagy özvegy 1-2 felnőtt gyermekkel.
Deák-tér 2.

Barta és Fürst

divatházának

**Karácsonyi és ujévi
árjegyzéke:**

Kérjük a n. é. vevőin-
ket ezen kedvező alkal-
mat minél jobban ki-
használni, miután ezen
árak december 31-éig
maradnak érvényben.

Szobalány kötény
2-50 3-50 feljebb

Lüster és cloth alsók
15, 18

Hímzett vászon ingek
10, 12

Bugyik jó szifonból
7, 9

Háló kabátok
13, 15

Egy 6 személyes da-
mast teríték 15

Damast azur törül-
köző darabja 4-50

Damast törülköző
4-

Selyem bluzok
25, 30, 35

Gyermek kabátok
23, 28, 35

Szőrme garnitúrák
70, 80, 90

Női kabátok
60, 70, 80

2 ápolónő

jelentkezik jó bizonyítványokkal pri-
vát helyre, esetleg kórházba vagy
vidékre Cimet a kiadói hivatalba

Jótállás a biztos eredményért

Reitter Oszkár

nagybicskerékny. főkapitány és
fajtanovellenszaktudós nagyvezető
társalmánya

„PATKANIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely szűrtész és háziállat-
okra nem ártalmas és töltel-
mül minden más irtószerrel
mely elegendő körülbelül 60 patkány kártáshoz. Minden
dobozhoz használati utasítást van mellékelve, lamertel
prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu
gazdaságban hány adag használható, kérvényre ingyen
küld a PATKANIN gyár egyesületi elnöksége, a Taron-
tá: Agrár-bank Rt. Részvénytársaság, Nagybecskerekben.

OLCSÓ PÉNZ!

Kondor Adolf

ügynökségi irodája Nagyka-
nizsán, Arany János-utca 2.

Aj nl fővárosokra és városi házakra olcsó
kannu áll ndó s 10-50 évig terjedő
biztosításra jelzővel csönöket
elvéltja drágább kölcsönökre olcsóbb ka-
matnak való títást (Con ensio) Finanz-
tróza eda vételeket közvetít ház, bir-
tók és üzletek, ad s vételét minden olcsó
u olagos eljázás mellett Személyes vá, y
írásból értekeztés

VISZONTELADÓKNAK

PAPÍR és KENDER zsinget kévkő
töket legolcsóbb
ban szállít a 36
év óta megszól-
dabbnak elismert
Fi cher J. cég

zsinog nagykereskedése
zsák és ponyva gyára

Budapest, Nádor-u. 31-33

Ponyvakölcsönző intézet.

Divatos

névjegyek

levélpapírok

karácsonyi kártyák

ujévi kártyák

nüvészlapok

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papirke-
reskedésében.

NAGYKANIZSÁN.

*Szakértelem nélkül nincs
kellő termés!*

A szőlősgazdák nagyrésze évek óta
azért szűretil oly keveset, mert szőlő-
töit megfelelő gondozásba nem ré-
szesíti és borát helytelenül kezeli
Mindén a szőlő- és borsgazdaság kö-
rébe tartozó munkára megtanít a

BORÁSZATI LAPOK

(szerkesztőség és kiadóhivatal)

Budapest, IX. Üllői-ut. 25. Köztelek.)

mely vasárnapokon jelenik meg

Mutatványszámot kívá-
natra 3 héten át küld.

Egy doboz finom csontlelvélpapír-
200 drb tartalommal 3 K 20 fillér
Fischel Fülöp Fia papírházában
Nagykanizsán.

FRANZ LAJOS ÉS FIAI

GÖZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

Állandó raktáron tart legújabb gyártmá-
nyu villamos **csillárokat**, villamos **kály-
hákat**, **főzőedényeket**, **zseblámpá-
kat** hozzávaló elemekkel, **villamosgő-
ket** husz gyertyafénytől ezer gyertya-
fényig és egyéb elektrotechnikai cikkeket

FIGYELEM!!

Alkalmi vételre!

Nagymennyiségű gyönyörű kész női ingek, háló ingek, kombinésok, nadrágok, mieder-leibchenek érkeztek. Minden leányos anyának érdeke mielőbb megtekinteni, míg a készlet tart

Női kárpok fél árért kapható
Kész blúzokban nagy választék

KLEIN JÓZSEF ÉS TÁRSA cégnél, Kazinczy-u.

Reklám- naptár!

célgomással csinos kivételben kapható

Fischel Fülöp Fia

könyveskereskedésben, Nagykanizsa.
Telefon 179. Telefon 179.

December 12 től - December 31 ig

Nagy
Karácsonyi
Vásárt
rendezek,

melynek keretében előbbi vásárlásomból származó egyes cikkeimet

árfeszállítással

bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére

Nagy szobaszőnyegek

„Occassió” árban.

KIRSCHNER MÓR
divatruháza ezelőtt ROTSCILD
ALBERT, Fő ut. Nagykanizsa.

A Városházzal szemben.

**URÁNIA MOZGÓKÉP-
PALOTA RÖZGÖNYI-UTCA 4**

Szombaton és vasárnap, Dec. 23. 24.

Varázskeringő

Vigjáték 3 részben

Divatkirálynő

Vigjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétfőnapokon 8, 9. — Vasárnap és ünnepnapon 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9.

Hétfőn és kedden

Lélek átó dráma 3 felvonásban
Kecskeeméti győ 5 vigjáték

Nagy
karácsonyi
vásár!

SCHNITZER GÉZA

ékszerész-nél, Csengery-u. 5.

**Igásnyak,
Ígáscsukerek,
Lőszerszármok,
Használt takarók és szalmazsákok,
Fagerendák, padlókr, gömbfák, hordók,
Kőműves szereszármok,
malterládák, leoltott méz, kavics, tégla, vedrek, kutak, kötelek, láncok**
jutányos áron eladóak
a telekt uti
kaszárnyában.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-konfekció nagyáruházában

az „Arany Kakas” hoz Nagykanizsa, Erzsébet tér 21 sz.,

ahol az alant felsorolt áruk bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban teljes kiárusítás miatt

Ővi és tavaszi divatjelme duplaszéles minden szín métere	K	6	tól	feljebb
Bársonyok és selymek	mtr.	4	—	—
Színtartó pargetok és kartonok	—	4	—	—
Tolltartó Anginok és vásznak	—	3	—	—
Fél és egész selyem kendők	—	3	—	—
Férfi és női ingek és nadrágok	—	6	—	—
Blúzok és kötények	—	6	—	—
Zs. bkendők és harisnyák	drb.	70	—	—

Férfi és női selyem ernyők	drb.	K	6.	—	feljebb
Futó szőnyegek	mrt.	3	—	—	—
Nyakkendők és kesztyűk	drb.	70	—	—	—
Csipkés és szalagok	mrt.	20	—	—	—
Abroszok, szalvéták, törülközők	drb.	230	—	—	—
Gyermek ruhák és kötények	—	4	—	—	—
Ágyterítők és paplanok	—	10	—	—	—
Szőrme garnitúrák	—	30	—	—	—

Ezen árak csak rövid ideig!

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ÁRTERHEZ/ÁRÉNY ÉS KÖZÖSSÉG:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

FIÓKIAJDÓHIVATAL:

Közzététel: 1916. dec. 27. (Péntek)

"ZALA" Hírlapjához és lapjához a Magyar Posta által megadott árak szerint.

TELEFON-SZÁMOK:

Helyi: ...
Külföldi: ...

Németország válasza

Wilson béke-jegyzékére.

Közvetlen béketárgyalások.

Bécs, dec. 27. A magyar osztrák külügyi kormány a szövetséges hatalmak kormányával egyetértőleg a következő választ adta az amerikai nagykövetnek, válaszul Wilson ismeretes memoirjára:

A béke helyreállítására irányuló eszmecserére néve a cs. és kir. kormány előszörban szükségesnek tartja annak hangsúlyozását, hogy őt is a barátságának és előzékenységének azon szelleme vezeti, amely Wilson nemes kezdeményezésében kifejezésre jut. Az elnök urnak ama cél lebegett szemé előtt, hogy megteremtse a tartós béke alapját Utak és módok megvalósítására néve azonban nem kíván előzetesen befolyást gyakorolni A cs. és kir. kormány az cél elérésére a legalkalmasabbnak az hadviselő államok közvetlen eszmecseréjét tartja. A magyar osztrák kormány hivatkozással a december 12-én tett nyilatkozatára amelyben kijelentette a béketárgya ás megkezdésére vonatkozó hajlandóságot, — tisztelettel javasolja a hadviselő államok képviselőinek mielőbbi találkozását a semleges külföld valamelyik városában. A cs. és kir. kormány abban is megegyezik az elnök fölfogásával, hogy csak a jelenlegi háború befejezése után lehet a jövőbeli háborúk elhárítására szolgáló nagy és kívánatos munkát megkezdni. A cs. és kir. kormány alkalmas időpontban készségesen fölajánlja az Egyesült-Államoknak a gazdaság földet megvalósítására a közre működés.

A német külügyi államtitkár-hasonló jegyzéket ayújtott át a berlini német nagykövetnek

Az esti német jelentés.

Berlin, dec. 27. Kedd esti jelentés a legfőbb hadiszállásról: A Somme északi partján időnkint erős tüzelés. Nyugaton, keleten semmi különös. Nagyoláhországban az oroszokat több állásból kivetették. Macedóniában nyugalom.

Pozsony hódolata.

Budapest, dec. 27. A királyi pár, amidőn a koronázásra utazik, magyar földön Pozsonyban részesül előszörban ünnepélyes fogadtatásban. Pozsony polgármestere a képviselőtestület tagjaival megjelenik a pályaudvaron és üdvözlő beszédet intéz a királyi párhoz.

Bolgár jelentés.

Szofia, dec. 27. A bolgár vezérkar jelentti a hó 26-ról: Macedóniában időnkint agyutéselés. Dobrudzsában több ellenesleges monitor agyusta Tulosa várost. Tis has elpusztult, több asszony és gyerek meghalt. Isaccoanal az ellenség két hidat vert a Dunán. A visszavonulás alkalmával az oroszoknak sikerült az egyik hidat visszasszallítani a másikat pedig fölrobbantani. Macin előtt a harc folyamatban van a hidfősszerűen kiépített állásért.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 26. Az Ypern-arcvonal egyes szakaszában, a labassei csatorna mindkét oldalán és Lens-től nyugatra a tüzéségi tövekonyaság lokozódott. Erős angol járőrök előőrseket több ízben visszaverték. *Legfelső hadvezetőség.*

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 26. Lányegyes esemény nem történt. *Höfer, altábornagy*

Bécsi hírek.

Bécs, dec. 27. A királyi pár kedden délután kíséretével együtt Reichs-nauból Bécsbe érkezett s délután kihallgatáson fogadta Czernin gróf külügyminisztert. Czernin ezután hosszabb látogatást tett a magyar osztrák udvarnál akreditált nagyköveteknél. Szerdán lesz a külügyminiszteriumban a diplomaták első fogadónapja. Czernin csütörtökön a külügyminiszterium osztályfőnökeivel és számos tisztviselőjével Budapestre érkezik a koronázásra.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 26. *Lipót bajor herceg harc-vonalai:* A Stocbold első folyásánál az orosz tüzéségi élelvebb volt, mint rendszeren. Lück-től északra nyugatra német osztagok vállalkosása 16 foglyot eredményezett. *József főherceg harc-vonalai:* A Ludowa-magyalaton, az Erdős-Kérpítőben időnkint erős agyutés volt. A Nagyszőlgyáni, Dorn-watrától délre orosz portyázó osztagok előtörtéte meghalut. *Mackensen vezértábornagy harc-vonalai:* A nagyoláh-oroszlói síkságon és a Rimniui Sarattól délre emelkedő hegység szalán az utolsó napokban 5500 orosz foglyuk el. Már többször bevált német hadosztályok, hozzájuk beosztott osztrák-magyar zászlóaljakkal együtt tegnap haddal elfoglalták a szövetséges védelmezett Filipest, a buson-brallal vasat menőn és az oroszokat kétdoldali csatlakozó erősen elszakított állásnak. *Macedon arcvonal:* Bolgár gyalogság jásztról Moxastiról északra nyugatra sikeresen törték előre. A Czerna környékben fölválta heves tüzéségi tüzelés volt.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, dec. 26. *Mackensen-tábornagy harc-vonalai:* Nagyoláhországban a harc tovább tart. Német és osztrák-magyar csapatok a Bezantól Brallába vezető vasut mindkét oldalán elfogyomulva rohammal elfoglalták Filipest mellett az erős orosz állásokat. Romniuk-Sarat területén is előrehajláznak. Az utolsó napokban Oláhországban több mint 5500 orosz foglyot szállítottunk be. *József főherceg harc-vonalai:* Sultától délnyugatra és Dorn-watrától délre orosz portyázó különítmények eredménytelenül kísérelték meg állásainkat tapogatózva megöszellteni. Az Erdős-Kérpítőben több ízben újra föléledt az agyuharc. *Lipót bajor herceg harc-vonalai:* Nem volt jelentős esemény. *Höfer, altábornagy.*

Az V-ik nemzeti hadikölcsönre

a magyar királyi pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett

a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** nagykanizsai fiókja, mint hivatalos aláírási hely,

jegyzéseket elfogad. A jegyzések megkönnyítésére a banktők magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

A kamarai elnök Nagykanizsán

Spiegel Szigfrid látogatása.

Spiegel Szigfrid, a soproni kereskedelmi és iparkamara közbüroiban élő kiváló elnöke karácsony másnapján Nagykanizsán járt, hogy új látogatásán bemutatkozzék a nagykanizsai Ipartestület vezetőségének. Fogadtatása az Ipartestületi székben folyt le, ahol tekintélyes számban gyűltek össze az előjárósági tagok. A bemutatkozás ülés keretében folyt le Halvax Frigyes elnök nagy melegséggel üdvözölte Spiegel Szigfridet, majd átért az Ipartestületi ügyek ismertetésére. Kimutatta, hogy a kanizsai Iparosok 15 százaléka védi foggyverrel a hazát. Ez a tizenöt százalék a legértékesebb része az Iparosvilágnak: a tisztasági. Majd kifejtette, hogy a munkeső és anyagnélküliség következtében pang minden. Az Ipartestületi munkeső szünetelnek. Bácskán állítja meg, hogy az előjáróság a hadbavonultak hozzátartozóit nagy áldozatkészséggel segíti.

Nagy tetszéssel fogadták bizsede után Spiegel Szigfrid kamarai elnök mondatai a bemutatkozó beszédét. Régi vágya — mondta — hogy mint elnök előhessen Kanizsára, ahol tanulmányt egy részét végezte. Az Ipari pályára céljára hangyalyozta, hogy példaképet kell nyújtaniuk a lemondásban. Talán nem soká tart már ez a szomorú állapot. A kamara a támogatói a hadbavonult Iparosok hozzátartozóit, a hadbavonult Iparosokat pedig, ha haza kerülnek, anyaggal és tükével is fogják segíteni. A kamarának eddig összegyűjtött összes alapját erre a célra fogják felhasználni. A formánynak is vannak az Iparosok segítségére vonatkozó tervet. Reméli, hogy a gazdasági föllendülés elvégzi a többi, megbona a hátrótlást. Beszél az Ausztrálval kötendő gazdasági szerződésről. A kamara azt a véleményét adta a kormányknak, hogy rövid lejárta szerződést kössön, mert a háboru után jövőbe nem lehet beleszállni. Azonban Ausztria ellenállása következtében nem igen bír a rövid lejárta szerződés létrejöttében. Ezt a magyar Ipar szempontjából aggodalommal kell érelni, mert piacunk továbbra is védtelenül áll nyitva a külföldi Ipari termékek előtt. Egy tanulsága azonban van a háborunak. Az Iparosoknak be kell szüntetniök a hiteltre való dolgozást. Lám, ma, a háboru előtt, mindenki tud közpénzre fizetni a nem fenyegető károsodás az Iparosokat, akik eddig hiteltre dolgoztak. Jövőben egy hónappal hosszabb lejárta hitelt egy Iparos az nyújtson. — Az Ipartörvény reviziója még soká fog bekövetkezni, ezért a magyar Iparos maga igyekezzen magán segíteni. Kijelenti, hogy a háboruból hazatérő Ipari munkesőnek meg kell szerezni a politikai jogokat. Ez megérdemlik azok, akik életüket, vérüket áldozták a hazáért, akik testi épségüket, egészségüket hagyják a hárcserén. Beszede berekötéséről kijelenti, hogy a soproni kamara ugyancsak jóindulattal kezeli Zalamegye Ipari ügyeit, mint a többi vármegyét. Kivétel annak dicsőre sincs, hogy Vasmegyében elszakadásai törekvések voltak a soproni kamarától.

A kamarai elnök beszédét sürin szakította meg a tetetés jele. Ezután Halvax Frigyes Ipartestületi elnök kérte meg Spiegel Szigfridet, hogy tolmácsolja a kanizsai Ipartestületi bizsede bizsede dr. Toló Károly kamarai titkárnak, aki a kanizsai Iparosok dolgát mindenkor szíván viselte. Utasítás után az Ipartestületi vendéglőben társas vacsora volt.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye
a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az
5 1/2%-os adómentes förtlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönynyítésére *olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.*

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os. kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó levédésánál a kibocsájtási alapárón fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK

Lelkek

ne csüggedjétek. Ne csüggedjétek Lloyd George, Briand s a többi nagyasszú feleség pökhendi beszédén, ne csüggedjétek a békesajánlatunkra adott válaszok hideg hangján s ne csüggedjétek a haragok új föllángolására. Az ellenség beszélhet, tehet, amit akar, a béke ügyét megölni most már nem tudja. A mag el van vetve. Elvetett a győztes németek őszinte, nemes humanizmusa. Es a mag kis is fog kelni, mert hálás, élettől duzzadó talajba hult, a népek szivébe. Lesznek még harcok, különösen szóharcok, de ezek tisztázzák az eszméket, ezek teremtik meg a megérlelt, ezek szüntetik meg a kölcsönös bizalmatlanságot s ezek teremtik meg a békét. Ahogy a kancellár beszélni kezdett a békéről a német birodalmi gyűlésen s ahogy erre válaszoltak az ellenséges parlamentekben; ahogy Wilson ajánlata elhangzott, — ezekkel tulajdonképpen a békétárgyalások vezetődek be, ha egyelőre — visszautasításokkal is, a gyűlölködés jelszavával is.

— Nagykanizsa nem teleng a koronázására. A Szegedi Napló írja: „Nagykanizsa a dombos Dunántúlnak kedves, hangulatos és nem mindig unalmas városa. Zala vármegye földrajza úgy tanítja, hogy élénk kereskedelmi gőcpont és naponta negyvennyolc vonat érkezik és megy a világot minden tájára. E rövid ismertetést székegyszerűen tartottuk róla közzé, mert mint az ott megjelenő „Zala” című lapból látjuk, igen érdekes várossal van dolgunk. Míg nálunk ugyancsak minden ember szemlélte arra, hogy a koronázáson csak 6 képviselővel méltóan Szeged szab. kir. városi, Nagykanizsáról nem igen tolonganak a koronázásra s ebben talán vezet az összes városok között. A „Zala”-ban a hírek közt az alábbi sorokat olvassuk:

„A belügyminiszter tegnap értesítette a tanácsot, hogy Nagykanizsáról két polgár vehet részt a koronázási ünnepségen Dr. Sebán Gyula polgármester fölbizja azokat, akik a város részéről a nagyfontosságú közjogi aktuson résztvenni óhajtának, — jelentétek be ezen szándékukat nála.”

Csak két polgár vehet részt a koronázáson. Egyik a polgármester, de ki legyen a másik. Ugy látszik, nem akad vállalkozó állami a második hely betöltésére, hogy nyilvános pályázatot kell rá hirdetni. Ha nem akad pályázó, az sem baj. Szeged majd kölesen adja

az egy polgárt, aki Nagykanizsa részéről a koronázáson részt venni óhajt. A föltételnek csak annyit, hogy Nagykanizsa becsülje meg a szegedi közönséget és lehetőleg ne adja vissza. Milyen a kéborai viszonyok között nem is olyan kellemetlen, ha a kölesöt nem kell visszafizetni.”

Tisztelet Ipartestület ajánlatát ajánlatát bár, de vissza kell utasítanunk. Önjelöltökben nálunk szót hiány s a polgármesteri fölbizás előtt jótart meg lapunkban, mert a belügyminiszter azon óhajának adott híj. jelszavát, hogy a részvevőket lehetőleg a nép sorából jelöljék ki s hogy ezek népies viseletben vegyenek részt a koronázáson. Hogy a polgármester a Zalában publikálta a fölbizást, annak is meg van a maga oka. Nálunk ugyanis már régen megütött a dobolás, ami az alföldi metropolisba még aszjalokban is annyi kedves füstölöngöl, szót vissz. A Szegedi Naplót biztosíthatjuk, hogy árterében van nálunk is elég. Nagykanizsa sokkal kisebb város, mint Szeged, de alighanem sokkal több árterébe állhatunk mi Szegednek, mint Szeged nekünk.

— A Hadikölcsön jegyzés eredménye a Kereskedelmi Banknál. Az V. Hadikölcsön-jegyzés december 5-16-án december 22-ig tejjed második időszakban jegyztek a Kereskedelmi Bank föltételét, nagykanizsai ügyfelek K. 703.000, a fők körzetbe tartozó pénzüntézetek K. 1.165.000. Az első és második időszakban jegyztek összesen a bankfölkönel: Nagykanizsán, községek, alapok, egyesületek, iparvállalatok, kereskedők és magánéletek K. 2.379.000 (összesen 437 fő) a fők körzetbe tartozó pénzüntézetek K. 4.051.700. — A jegyzéssel eredményt ezek szerint beszáról december 22-ig K. 6.430.700-re rug. Mint hogy az V. Hadikölcsön-jegyzés határidője pénzügyminiszteri rendelettel jövő évi január hó 8-ig meghosszabbítottai, alapos kiállítás van rá, hogy a bankt ötnak ezáltal is elért szép eredményt, jelzett időpontig még rámozdítva is fog bővülni.

— A menekült halála. Takács József 62 éves erdélyi menekült, akit Bihariól üzent ki a románok betörésén, a múlt héten fűdövényben elhalálozott. Karácsony napján temették nagy részvét mellett. A város díszes koszorút belyezett ravatalára.

YES-ZAPPAN

ÁRA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legköltségesebb illatu pipere-zappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PÜREM 1, 3, 5 korona dobozban. — YES-KRÉM 2 korona téglapackban.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főként

ERÉNYI BELA Diana gyögyezőirtára
Budapest Károly-körút 6.

Megjött a Gólem!

Kapható: **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Tilos a kávé a kávéházban. Az országos önkormányzati hivatal elnöke Nagykanizsán is beletiltotta a kávéházak és cukrászdák uszonnakávéit. A rendelet vértalanul ékesített a karácsony napján hajtották végre, amikor délután 3 órától már nem szolgálták ki a finom főlős és habos uszonnakávékat. Voltak leleményes emberek, akik az ebédtőlani fekete helyett tejeskávékat ittak. A publikum nagyjórészt azonban nem kerestett kibúvót. Beleszorgódott a megvárt szobákba a családét, teát vagy vajkenyérrel uszonnakávékat. A kávézókat behozták az uszonnakávékat, amelyet elkészítve rummal vagy olívrommal kap a vendég a jával elcsórában, mint a rendező teát: *öven füléért*. A rendelet Nagykanizsára sokkal sérelmesebb, mint az ország többi városára, mert az uszonnakávé kiszolgáltatási tilalmát délután 3-tól este 8-ig állapítja meg, míg Budapest és az ország többi városában már esti 7 után szabad kávékat fogyasztani. Valószínű, hogy tévedésről van szó, aminek az orvoslását a kávézók már meg is sürgették. A polgármester által kibocsátott tilalom egyébként így szól:

Zalavármegye alispánja az országos önkormányzati hivatal elnökének rendelete alapján Nagykanizsa városában a tejelek, vagy ennek felhasználásával készült italok forgalomba hozatalával foglalkozó összes üzletkre, mint kávéházak, cukrászdák, tejüzemek, kávéházak, élelmiszer, különösen a többi névű a tej (őllábasok) használatával készülő mindenféle italoknak vagy ételnek délután 3 órától este 8 óráig való kiszolgáltatását tiltotta. Ezen alispáni véghatározatot azonnal végrehajtom és erről az összes érdekeltet értesíttem. Főhivom a rendelkezési hivatal, hogy ezen véghatározatot azonnali gondoskodjék, a tilalmat a legteljesebb körben ellenőrizze és a törvényszékkel együtt ezen tilalom szorosan életbe lépő rendelet rendelkezésének érvényét szerezze. A tilalom megszegése kihágást képez, mely 3 hónapig terjedhető elzárással és 60 koronás terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Tekintettel arra, hogy az így forgalomból visszavont tej készítmények elcsórába való igénybevételeire felhatalmaztattam, felhívom az összes illetékeseket, hogy ezen véghatározatom kézbesítésétől számított 24 óra belül nálam jelentsek be, hol szerették be eddigi tejszükségleteiket és már a mai napon délután 3 órától este 8-ig kávékat és tejszükségleteket felváltva délután 3 óráig reggeltől kezdve minden nap reggel 8 óráig megbiztosítottak szűk ár.

Jótekingóság. A katonák karácsonyi szeretetadományaira szívesek voltak járulni: Csánbat Anni zártkörű gyűjtése 100 K, Vízleány Sándor Dársnak 30 K, Franz Lejos fia 25 K, Bugich Aladárné, Blau Lajos, Láng Jakab, B'czs Mária 10—10 K, dr. Schwarz Adolfiné, dr. Szekeres József, Gáspár Schwarz Ilona 5—5 K, Keomives Izidor 4 K, ösv. Márkó Nándorné, Szalay Dénes, Mikovényi Árpádné 3—3 K, Török Ambrusné, Kallai Lajos ösv. T. L. né 2—2 K. Levelezőlapokat adományoztak: Angsten József 500 dr. Szekeres Józsefné 200, Asztalos Béla 50 dr. Sztéményt készítettek: Bugich Aladárné, Tóth Istvánné, Weiss Tivadarné, Hudl Aranka, Bófi Ferencné, Mágics Ferencné, Hütter Annakné, Fátér nővérek, ösv. Szegő Gyuláné, dr. Pálfi Viktorné. Mindenre adományokérti kelés köszönetet mond a *Hadseregnek*.

Karácsonyi ünnepségek. A cs és k'v. tartalékközházban vasárnap délután folytak a karácsonyi ünnepségekkel kapcsolatos tevékenységek. Az ünnepségek a szobák és beteg katonákon, a kórház orvoskarán és a listeken kívül szépségszámó, előkelő közönség vett részt. A karácsonyi Gábor tábori lelkész szentelte föl. Szívből fakadó szép beszéde mely hatást keltett. A kórház előadásban Bismarck, Guteslag Sárika, Kohn Ilonka, Birchlitzky Miksa, Pásztor Miksa vettek részt a véleménynyelzen szíves tapasztalt arattak. A karácsonyi ünnepségek kirostását Samuelly Ottóné urasszony vezette s az 8 nemesen érző szíve szerette meg a katonáknak a karácsonyi ünnepségek gyönyörűségét is.

Elhalasztott befizetések. A Nagykanizsai tákarékpénztár által alapított öngyógyító szövetkezetnél a f. hó 25 ére, 26 éra (hútfő, kedre) elő befizetések az ünnepek miatt f. hó 29-én azaz pénteken d. v. lesznek megtartva. — *A Gazdasági Öngyógyító Szövetkezet folyó hó 25-iki (hútfő) befizetését 29-én; 26-iki (kedd) befizetését pedig a ünnep miatt 30-án (szombaton) tartja meg.*

Jótekingony adományok. A Vöröskereszt céljára adóztak: Kufmann Már 10 Kor., Szendrey Károly 4 K., Hofröster Emma 6 K., Klein Vilmos pék és neje 5 K., Dunaszent-Györgyi Szegedvárosi Részvénytársasága 1000 K., Köhler Testvérek 10 K. A vak katonák részére: Práger Ferenc 30 Kor., Singer Terka 2 K., ösv. Hernyovits Bertalané 2 K., Sóbir Györgyné 2 K., Fischer Károly, Fischer Károlyné 10—10 K., Frenk Lajos és Fial R. T. tisztviselői koszorúozó adománya Porga Fülöp elhunyt alkalmával 60 K., Ehrenstein Jakabné, Kefegyárt munkások 2—2 K., Maschbauer Henrik, Helvay Fülöp, Csalmadja tiszvált 10—10 K., Klein Vilmos pék és neje 5 Kor., K. M. 2 K., Duvánall Gazdasági Szövetkező R. T. 1000 K., Viola Józsefné 5 Kor., Szabó Lajos 10 K., ösv. Póllák Mórné 5 K., Erdélyi Jenő 20 K., Ország Kálmán 30 Kor., Fekete Rósal, Neumann Kál 2—2 K., Balázs György, Merkly Jánosné, Krusz Nádor 8—5 K., Köhler Testvérek 20 Kor. A rokkant katonák részére: Szabó Lajos 10 K., Ország Kálmán 30 Kor., Köhler Testvérek 20 Korona.

Divatos

névjegyek
levélpapírok
karácsonyi kártyák
ujjévi kártyák
művészlapok

Fischel Fülöp Fia
könyv- és papirkereskedésében.

NAGYKANIZSÁN.

Egy kanizsai iskola ahol reggelit kapnak a diákok.

Sokára előttem, elmozdítottam annyit gyermekkorom, mint mostanában. — Az a sok szegény megilletés, ruhátlan, meg éhes fiúcska, lányka, akiknek bármilyen arca kárörög felém fordul, rá van szorult az emberiséget melege. Mát megfogtam a félék arcukat; hogy neki hátródjanak sok-sok arca hajlik elmosódásához. Ugy sem tejezhetem mindgyökere kérdést, legelőbb átszék, hogy a jók iránt meg van. De sokszor eszembe jut Vörösmartynak a mondása: „Az ember népművelés jól kél szem meg; ha már nem élhet kenyérről, a ján isten igjével”. Hínam kenyér nélkül az isten igje mégis csak áhón kigyja a k'plalót. Segíteni kell rajtuk. Nem tudom, ha gardag volnék, ellágytatás a szívetem a szegények kényve, mert a kényvesség azt tanítja, hogy csak a szegénynek van jó szíve. Nohó! a körmondás öntörtéket mondott, amit miadéjtól látni fogjuk. A t. olvasóközönség talán emlékszik még szegényre, amit a „Muzillábas gyermekok” érdekében a „Zala” hasábjain írtam. Hát csak a szűke kis betűvelésnek nem várt hatása lett. Nemesek az író. bliközsgé jött legelőször szobák szorít segítségre a muzillábasoknak, hanem a nagyközség és jobb módú diájak is egyre mára adakoztak a nemes célra. Egyszer szorban egy jószívű gazdag ur kopogtatott be iskolánk ajtajára. Igou. Gazdag és mégis jószívű. Kérte a kis diákokat, melyik reggelizett, melyik jött éhezzen az iskolába. Akkorak egy fiatal humanus lelkű néptisztító. Bizony, voltak olyanok, akik éres gyomorral hallgatták a tanító bícsit magyarázatát. Ha ugyan hallották, mert az éres gyomor a legnagyobb szorok; igába hítja az ember összes akaratát, energiáját. Mí jól tudjuk ezeket az elméleteket, de segíteni a bajon gyakorlatilag, csak a térszolgálat tehetőes taggal tudnak. Hát az említett úr amit mondani szokták — nemcsak tanítónak, de kálészcsal is segített a szegényekben. Nagy szíve mezt ajánlott fel a sajtájából, hogy egyetlen muzillábasnak se legyen és terbe vette, hogy térszolgálati gyűjtéssel mindennapi reggelit szorban találóknak. A pénz hamar együtt volt, meglepő számában; de mint mert csak a gazdag emberek erőszorjához fordultak, másrészt szorban, mert olyan finomlelkű urak vállalkoztak a gyűjtésre, mint Zerkowitz Lajosné. Ahol megjelent legközelebb feli a lélek az adakozásra. Kihatóközönségbe ment, ahol kérést előadta és szorlemek tekintette volna, akik elkörö. De nem körö el senkit. Hízen önként is jöttek, hogy 10—50 és 100 koronákkal felajánlják a jótékony adományok. — Szép pénz, nagy pénz gyűlt össze a kedves kezekben és megindult a jótékonyosság. Fát, kenet, lisztet jutaltak a szűkölködőknek. De a legkiválóbb döbb, legérdekesebb és értékesebb formája ennek a jótékonytágnak az a reggel, amit azóta minden nap nyújtunk tanulóknak az iskolában. Öven-ösv. közt váltakozik azok száma, akik reggel fel 8 kor már ott vannak az iskolahelyiségben. Párolgó édes tea és egy jó darab kenyér vár rájuk. A mi részünkre egy kis munkát ró az a szép esemény, de mi szívesen tesszük, hiszen egyébként ugy sem igen szorgálhatjuk az iskolai jótékonytágot, mint némi térszolgálat. Így hát nincs szegény gyer-

melikolánkban, mert ha a gyermek teste nem
lédik és éhséget nem szenved, boldog az, akár
szak a királyfiak. Szalay Sándor kedves ig-
yató barátom neirég lelemlitette nevemet a
Zala bar, azt gondolva, hogy én csak merli-
lában gyermekekről tudok, míg sz 6 aggdó
lelke éhes gyermekeket is lát maga előtt Nem
tudom az 6 szórata nem marad-e kláltó szó
a pusztában, de az én pncsagom, emlékeim,
meghallgatásra talált, Voltak nálunk is a nyo-
mor minden fajtájából gyermekek, de már nin-
csenek A'dassék éretle sz Ur nevel

Kertész József.

VESZEK

34 hold jó kaszáló rétét, melyen 1-5
osztályu szarvasmarhának való szé-
na terem. Simon István, hentes és
mészáros. VI. ker. Varazdi-utca-3.
Kiskanisza. 14158

Gépészkövacs kerestetik

január 1-i belépésre Ajánlatok fi-
zetési igények megjelölésével a
Somogy Szt Miklósi gazdasághoz
intézendők. 14151

Igánolva,
Igánszekerek,
Lézerszámok,
Használt takarók és szalma-
zsákok,
Fagerendák, padlóok, gőmb-
fák, hordók,
Kőműves szerzőmök,
malterládák, leoltott
mész, kavics, téglá,
vedrek, kutak,
kőtelek, láncok
jutányos áron eladók
* teleki-uti
kiszárványában.

TÜZIFA.

14149

Kitűnő minőségű aprított büfka kap-
ható KONDOR ADOLF és TSA.
fatelepen. Tárház u. 15. Megrendel-
hető Arany János utca 2. és Deák-
tér 10. sz. a Rosenberg Salamonnál.

Óvadék képes megbízható
embert keresünk fix fizetés-
sel nagykanizsai palinkakeres-
kedésünkbe. — Ajánlatokat
kérünk

Fleischaker József fia
Budapest, Váci-ut 14 szám

Reklám-
naptár!

cégyomással csinos ki-
" telben kapható "

Fischer Fülöp Fia

könyvkereskedésében, Nagykanisza.
Telefon 119. Telefon 119.

Ügyes gépiró és gyorsiró

egy magyarországi nagyobb vállalat írod ja
ba kerestelik, ki a német és magyar nyelvet
isában és szóban, és a magyar és német
gyors írástól tökéletesen bírja. Kimerő
ajánlatok a fizetési igényekkel és referen-
ciákkal a következő címre küldendők:

Gezellschaft für elektrische Industrie A.
G. Montagabteil. ung in Nagykanisza,
Nádor-utca 4.

URÁNIA MOZGÓKÉP- PALOTA ROZGONYI-UTCA 4

Szerda és csütörtök dec 27 és 28.

AZ IGAZI FÉRFI

Dráma-3 felvonásban. A főszerepben
WALDEMÁR PSILANDER

és a szép kísérő műsor.

Küldendők: Hétköznapon 6, 8. — Vasárnap
és ünnepnapon 7/4, 8/4, 9/4, 7, 9.

Pénteken szinre kerül Aranyvirág

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet,
vesz bármily mennyiségben elő-
zetes tudakozás nélkül, utávé-
tel, darabját 25 fillért, használt,
de jó állapotban levő palack-
dugó kilóját 4 koronáért, új
palackdugó kilóját 15 koronáért

Robicsék Adolf

parafadugógyár
Budapest, Nefelejts utca 15

Megkezdődött a nagy újévi vásár!

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-
konfekció nagyáruházában

az „Arany Kakas“ hoz Nagykanisza, Erzsébet tér 21 sz.,

ahol az alatt felsorolt áruk bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen
leszállított árban teljes kiárusítás miatt

Őszi és tavaszi divatjelme duplaszélés minden szín métere	K	6 tól feljebb	Férfi és női selyem ernyők	drb.	K	6.—	feljebb
Bársonyok és selymek	mtr.	4 —	Futó szőnyegek	mrt	3		
Szintartó pargetok és kardonok	"	4 —	Nyakkendők és kesztyűk	drb	70		
Tolltartó Anginok és vásznak	"	3	Csipkék és szalagok	mrt	20		
Fél és egész selyem kendők	"	3	Abroszok, szalvetták, törülközők	drb	230		
Férfi és női ingek és nadrágok	"	6 —	Gyermek ruhák és kötények	"	4 —		
Blauzek és kötények	"	6 —	Ágyterítők és paplanok	"	10 —		
Zs bkenők és harisnyák	drb.	70	Szőrme garnitúrák	"	30 —		

Ennek árak csak rövid ideig!

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELKÉSZÍTŐK ÉS KIADÓVÁLTAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

NYÓKIAÓHIVATAL:

Különb. ára 3. az (Fővárosi hírv. kifizetés), a hat. lapoké 2. az adó nélküli 1. a felvételé 2.

"ZALA" Hirtelintésként és nyomtatás nélkül megvásárolható Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Helyi hírv. kifizetés: ...
Külföldi hírv. kifizetés: ...

A budai várban.

A hitlevél.

Budapest, dec. 28. Budavár fogadó termében délután félhat óraker dízma gyarban gyülekeztek a főrendiház és képviselőház kiküldöttjei, hatvannégy képviselő és harminc főrend, hogy a hitlevelet átnyujtsák a királynak. Pontban hat óraker a főudvarmester háromszoros kopogtatással jelezte őfelsége érkezését. A szárnyasajtókon, hat gárdatiszt után bevonult a király. A gárdatisztok kivont karddal a trón oldalára állottak. Követlenül a király után jöttek a kormánytagjai. Őfelsége huszártábornoki egyenruhában helyet foglalt a trónon, feltette kalpagját s ezután Czernoch hercegprímás elmondotta üdvözlő beszédét. Kiemelte az országgyűlés és alattvalói hódolatát. Hátartalan örömmel értesültek arról, hogy a király megkoronáztatni óhajtja magát. Az országgyűlés mondotta elkészítette a hitlevelet, amely alkotmánybiztosító oklevél az áldásos országlásnak alapköve. Hódolattal kéri, hogy a szentesítés jeléül a hitlevelet királyi kézírásával lássa el és az országgyűlésnek adja ki; magát megkoronáztassa és az esküt tegye le. Egyuttal kéri, hogy a királyné is koronáztassa meg magát.

Őfelsége a következőket válaszolta: Megelégedéssel fogadjuk a koronázási hitlevél elkészítést s arra vonatkozó elhatározásunkat már hónap ki fogjuk nyilvánítani. Teljes szívünkkel reméljük, hogy a koronázási hitlevél megerősítésével teljesít hetjük megkoronázásunk törvényes alap feltételeit. A koronázás napjának kitűzése iránt haladéktalanul rendelkezni fogunk és örömmel engedünk az országgyűlés azon óhajának, hogy egyszerűen felséges hitvesünk magyar királynévá koronáztassék.

Hosszantartó megújuló éljenzés hangzott föl a király beszéde után. A király ezután levette kalpagját, Czernoch hercegprímáshez lépett, megszorította kezét, majd a miniszterelnökhöz ment, aki bemutatatta az országos bizettség számos tagját. Mintegy negyedsóráig tartó cercle alatt, amely amilyen váratlanul jött, olyan kellemes feltűnést keltett, a király meg szólította a hercegprímásen kívül Héder váry Károlyt, Berzevici Albertet, Talián

Bélát, Pejachevich Tivadart, Mangra Vazult. Élénk társalgást folytatott Andrássy Gyulával, Zichy Aladarral. Novák püspökkel. Zugó éljenzés kísérte az uralkodót, amikor udvarával lakosztályába visszavonult.

A királynénál.

Budapest, dec. 28. A hitlevélbizottság a királytól a királyné lakosztályába ment, ahol a királyné rózsatermében, trónján ülve, főudvarmesterével és magyar udvarhölgyeivel, magyar díszben fogadta a küldöttséget. A küldöttség tagjai teljesen megtöltötték a termét. Czernoch hercegprímás kérte a királynét, kegyeskedjék a nemzet kívánságát, hogy Magyarország királynéjává koronáztassa magát teljesíteni. Eddig is élénk visszhangot keltettek szívünkben ama szeretetteljes szavak és tettek, amelyekkel Felsőged a háborútól sújtott véreink vigasztalására sietett. A hűséges magyar nemzet bízalommal várja, hogy kegyes meghallgatásra fog találni ez aláza tos kérés. A megismétlődő viharos éljenzés csillapultával a királyné tiszta magyarsággal a következőket válaszolta: Örömmel teljesítem a nemzetnek önök által nyilvánított kívánságát, amely saját forró óhajtamossal találkozik. Áldom az isteni gondviselést, hogy ezt megérintse. Vigyék el megbízóinknak őszinte köszönetemet és szives üdvözetemet.

Harsogó éljenzés fogadta a királyné szavait, miközben a királyné kíséretével lakosztályába vonult.

A királyi pár a budai várban

Budapest, dec. 28. A királyi pár tegnap érkezett meg Bécsből Budapestre. A felség, rögtön megérkezése után, fogadta a budapesti helyőrség tisztikarát, amely a szolgálattevő tisztek kivételével testületileg jelent meg. A tisztek három teremben helyezkedtek el. Karg báró, honvéd főparancsnok jelentést tett a királynak, majd üdvözlő beszédet mondott, mire a király a tábornoki kar tagjait bemutatatta magának és cerelét tartott.

Budapest, dec. 28. Zita királyné délután négy óraker fogadta a palotahölgyeket, akik Augus ta hercegnő vezetésével jelentek meg a királynénál, hogy a koronázási ruhát átnyujtsák.

Budapest, dec. 28. A király délután 4 óraker magankihallgatáson fogadta a miniszterelnököt.

A béke ügye.

Amsterdam, dec. 27. A svéd követek az összes hadviselő államok fővárosaiban jegyzéket nyujtottak át. A jegyzék a béke szükségességét hangsulyozza.

Berlin, dec. 27. Londoni jelentések szerint az antant államok közt randkivul élénk eszmecsere folyik a német békejegyzékre adandó válasz tárgyában. A válasz vázlatát Párisban készítették el. Az amerikai jegyzékre adandó válasz ügyében eddig nem történt döntés. Nem valószínű, hogy az amerikai és svéd békejegyzékre hamarabb válaszolnának, mint a hogy a német békejavaslatra felnének.

Bolgár hivatalos jelentés.

Szófia, december 27. Macedóniában semmi különös esemény. Román front: Dobrudzában az ellenséges monitorok bombázták Esace és Mahmudje városokat. A negyedik, Preolov hadosztály rendkívül macacs, elkészített küzdelem után elfoglalta Otilla magasztat s az ellenséget visszavonulásra kényszerítette. Csapatunk kivonultak a Lukavitzától délre fekvő erdőből.

Trepov utazik.

Pétervár, dec. 27. Trepov miniszterelnök a cár rendeletére a főhadiszállásra utazott. Parlamenti körökben utazását a kabinetben történő változásokkal hozták kapcsolatba. diplomáciai körökben pedig úgy tudják, hogy Trepov sürgős meghívása a béke ügyével függ össze.

Esti német jelentés

Berlin, dec. 28. Nyugaton és leleten semmi különös esemény. Nagy Oláhországban elfoglaltuk Rimnic-Sarot Macedóniában, a Doiranától északra leltre angol támadást visszavertünk.

Nyugati harctér.

Berlin, dec. 27. Az Ypern hírlásban és a Somme északi partján délben kedves látái vízványok mellett erős tűzharc volt, amely este beállt és következtében lemett alábbhagyott. Légi harcokban az ellenség 9 repülőgépet veszített. Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, dec. 27. Nincs különös esemény. Hófer, altábornagy.

HIREK

Fehér galamb

széppszallóga hálattal a levegőben s olaj-
fő bódító illatát sodorja felénk a téli fuvarlat.
Európa egészjében fozsladozásnak indult volna
a vihártól terhes, fekete felhő s a béke nap-
jának egy vékony aranyugara belemelegít a
dermesző szívébe. A németek békeajánlatát
követte Wilsonnak, a pápának és Svájcnak
békét sürgető föllépése. Ilyen emeli erővel a
háboru hosszú tartama alatt még nem tört ki
a békevágy. A központi hatalmak népel szí-
vből, őszintén kívánják a békét. Az ellenséges
nemzetek ugyanezt áhítozzák. A semlegesek
pedig egyenesen követelik a vérengzés meg-
szüntetését a megértes helyreállítását. S a kö-
zeli béke legbiztosabb jelét a semlegesek ál-
lásfoglalásában látjuk. Náluk nélkül az antant
se csinálhat számítás, mert a kis Svájc jöln-
dulatára éppugy rá van utalva, mint Amerika
pénzére, hadi- és élelmiszer-szállítására. A sem-
legesek arra a belátásra jutottak, hogy rájuk
is rossz ület kezd lenni a háboru. A drága-
ság, az anyaghiány náluk is nyomosszó s az
ő népek éppugy szenvednek a hosszú hadjá-
rat következtében, mint maguk a hadban álló
felek. Az antant esetleges további matarko-
dásával szemben csak egy lépést kell még ten-
niük a semlegeseknek: bebiztosítani a szállítást
a hadviselő államoknak. Mivé fog zsugorodni
az antant felhőkkel karcoló elbizakodottsága?
Nem. Erre nem fog sor kerülni, mert az an-
tant is teljesen tisztában van további esetleges
mak csokodás következményeivel. A német bé-
keajánlatból, Wilson föllépéséből igenis béke
lesz. Béke lesz, mert az egész világ azt akarja.

**A koronázás napja Nagy-
kanizsán.** Szombatot, a koronázás nap-
ját Nagykanizsa népe a nagy közjogi
aktushoz méltó érzelmekkel fogja meg-
ülni. A koronázás napja egyébként a hi-
vatalos lap tegnapi számában megjelent
rendelet folytán hivatalosan is ünnepnek
számít. Ezen rendelet szerint a nagyka-
nizsai állami és városi hivatalokban a
hivatalos órákat szombaton úgy kell meg-
tartani, mint vasárnapokon. A koronázás
napjára kitűzött tárgyalásokat el kell ha-
lasztani. A kereskedelmi üzletekben,
ipari és egyéb üzemekben a vasárnapi
munkaszünet kötelező. A nyílt étarúsító
üzleteket (boltokat) azonban csak szom-
baton délelőtt 9 óra 12 ig kötelező zárva
tartani. A koronázás napján az összes
nagykanizsai templomokban ünnepi isten-
tiszteléseket tartanak, amelyeken a ható-
ságok vezetési is részt vesznek. A nagyka-
nizsai polgárságot a koronázáson Kovács
Gyula táblabíró és Grünhut Henrik nagy-
kereskedő képviselik. Az összes iskolák-
ban ünnepségeket tartanak.

**— legyen koronázási ebéd Nagy-
kanizsán.** Hogy a koronázási ünnepély a leg-
szegényebb népréteg részére is ünnepzárda
menjen, a nagykanizsai népkönyha vezetője
elhatározta, hogy a népkönyha látogatott szom-
baton a koronázás napján egyfajta ebéd-
del vendégül fog. Az ünnepi ebéd a követ-
kezőkből fog állni: leves, bus, főzelék és torta.
A népkönyha nem s szíve való elhatározása
természetesen nagyon fogja emelni a szegény
néposztály ünnepi hangulatát.

A Néptudományi és pénzügyi rész-
vénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogad
az V. ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések
elősegítése céljából, a legelsőbb ka-
matláb mellett lombard kölcsönök
engedélyeztetnek

**— Nagykanizsai bus a kö-
nyhatalmasban.** Az ősszel Montenuovo
herceg fődyaraster — amint azt an-
nak idején a Zala nagirta — egy va-
gon zalamegyei listet rendelt a nagy-
kanizsai görmafomban a királyi udvar-
tartás részére. A listt annak rendje és
módja szerint el is ment s a förtéges
asztalnál igen megleheltek a küldemény
nyel elégedve, mert a napokban a bécsi
földvaramesteri hivataltól újabb mezen
deleléérkezett a Franz-malom részvénylár-
sasághoz ismét listet s ezenkívül a
Franz-malom által a vármegye részére
hizalt sertéállományból két darab hizót
is rendelt Montenuovo herceg IV ik
Károly király életára részre. Tehát
nemcsak a kenyérhez és kalácshoz való
listet, hanem a serté és husi is Nagy-
kanizsa szállítja az udvartartás részére.
Mivel azonban Ausztriába-sertést szállí-
tani nem szabad, a Franz-malom a bel-
ügyminisztertől kért engedélyt, hogy a
két sertést Bécsbe szállíthassa.

**— Akit nem engedtek fölislni a
kocsira.** Splegel Sigfriddel, a soproni ke-
reskedelmi és iparkamara elnökevel
esett meg Nagykanizsán az előbbi jótű törté-
net. A kamara elnök tudvalevőleg, karcsony
másnapján délután Nagykanizsára érkezett,
hogy új tisztségében bemutatkozzék az ipar-
testület vezetőjének. Az ipartestület elnöke-
sége az illuziris vendég fogadtatására két la-
got és egy piradés fozalt küldött ki a varni
állomásra. A két darab iparos idejkorán ki is
ért a vasútra, a vonat azonban készt. Hogy
unalmat elűzzék, befrtek az állomást ven-
dégülbe — egy kis sőrözésre. Eközben meg-
érkezett a soproni vonat a vele a kajaaral el-
nök. Splegel Sigfrid, miután látta, hogy nem
várja senki, kiment koca után nézni. Ebből a
jérműből csak kétő volt az állomás előtt. Egy
fiakver és az elnök részére küldött díszfogat.
A fiakverre azonban már tízen is ekudoztak.
Tehát a díszfogat kocsiátóli kérdezte meg;

— Barátom, beviszom-e engem a városba?
— Nem lehet, jelentette ki a kocsi, mert
urat várak.

Igy aztán az elnök az apostolok lován
állított be az ipartestületi székházba, ahol
peraxe volt nagy elképedés és meutegözös,
mikor megtudták, hogy mi történt. Az elnök-
váró küldöttség pedig csak jóval később érke-
zett meg, elég jó hangulaton, emelyt csak
az előtölti sajnálkozásuk rontott meg, hogy
„Splegel Sigfrid bizonyosan lekészt a vo-
nstról”.

— Felhívás. A nagykanizsai ír. elemi
fiu- és leányiskola 2-ik, 3-ik és 4-ik osztályu
tanulóit felhívom, hogy f. hó 30-án délelőlt
egynegyed 9 óra ra iskolában megjelenjenek.
Kérés József igazgató.

**— Községi jegyzőből városl 15
jegyző.** Szendrősky Lászlót, légvád-könyg
egltis, népszeker jegyzőjét Sasotendrc rendesét
tanácsu város főjegyzőjévé választották meg.
Szendrőskyt burgalmán, szakértelmén, ráter-
meltetésén kívül joggyértsége is kvalifikálta
a díszes állásra. Légrádon az állásra nagy-
becsűlőnek, szeretetnek örvendő jegyzőként
zára őszinte sajnálkozást keltett.

— A vármegye gyűlése. A belügy-
miniszter leletétől tartózt Zalamegye alsóföld
biztatalához, amelyben azon kívánsgát tejezt
ki, hogy a megye az országos gyűlés tartama
alatt, tebat 1917. május 25-ig minden levele-
zésen és okiratán fekete pecsétet használjon.
A vármegye természetesen hegyalatos őrzéssel
tezt eleget a belügyminiszter óhívását.

**— Az erdőnyi menekült gyermekek
keresési megajándékozására jöttkvereket és
rubinmest szivesek voltak udakozni a követ-
kezők: Alt és Böhm, Helfer „Cukorkakály”,
Kürschner Már, Berényi József, Hirschler Test-
vérek, Slinger József, Hoffmann és Frank,
Schwarz Dózsef, Welfeld és Fischer, Rosen-
feld Adolf és Fial, Grünfeld Márk. A befolyt
pénzadomány: Róna Ilcska 5 K, Kiroc Jeny
5 K, Alt Abdul török cukrász 10 K, Szabó
Sándor 2 K, Váry Zoltán 2 K, N. N. 1 K.
A gyámoltó bizottság kéri, hogy az újól
megváltás összegét egy a bankok, takaré-
pénztárak, kereskedők, valamint a magánosok
sz ellenséget által előföldi és köldősöbtra jutott
eredélyt megküldték fölségelyezőre idomá-
nyosán kegyelvedjenek.**

— Magyar hősök. E címmel jelent
meg a Pesti Népló ezidél sándek albuma. A
magyar katonák tudókök viérségének állított
e díszes albummal örök életű emléket a Pesti
Népló. Sok száz fotográfia, sírész és hravos
barcéri rajz, gyönyörű lélekemelő ből tettek
leltási képbene és szövegben tesik páralan ér-
deklőségű a Pesti Népló ezidél sándeké,
amelyek minden új előföldi is legyen megkap,
ha egy évig a lap előfizetője marad.

TÁBORTÚZ MELLETT.

A pap rokon.

Szándomban volt egy káplár, a Rebák
János. Igen szerettem, lelkiismeretes legény
volt, helyén volt a szíve. Egyzer eszembre ju-
tott, hogy kerak 21 éve, a kanizsai gimnázium
első osztályában Rebák Pál parista pap volt
a földrajz-tanárom. Meg is kértem a káplárom-
tól, nem rokona-e a volt tanárom?

— Nincs nekem pap rokonom — mondja
ő. — Ha minden rokonom ócsorogtatás, amit
tud, akkor az józsa ki boldó egy pap tudó-
mánya.

A szép szerető.

— Olyan szeretője, mint nekem, nincs
egyiknek sem, — mondja az egyik katonám
társának — olyan szép lány, hogy fötenni sem
lehetne különbet.

— Hát hiszen szó szót róla — vág közbe
az egyik felbújló — szép lány a Rezs, de
azért van egy hibája...

— Nincs bizony senket, még egy fél sem.

— De bizony van! A fogal olyanok, mint
a kilométerkövek; minden tartály órában lát
az ember egyet.

Csak hivatalosan.

Uj emésztőgördőt állítottak. Legdayom
elejt akarta volna, hogy a legénység is haza-
nája a ezt a ügyes emésztést lita s bejárat fölé:
„Csak szögálati ügyben szabad bemenni.”

Miért harcolnak?

Egyik fogolytáborunkban beszédbe elegyedik egy montenegrói egy tálálással. Szemérvényük nem segítette őket úgy, ahogy köztudomásuk lett volna.

A tálálós dühbe gurul és azt felfelé, hogy ők nem is segítettek egy olyan nemzetet, amely csak azért harcol, hogy miribáktól óphasson az esztráktól.

— Mit is mit harcoltok? — kérte a csapata.

— Mi a becsületünké? — felel az orosz.

— Mindenki azért harcol, ami pénzért neki!

— Igen ám, de a pénz a montenegrói és fuképnél bagyja a becsületlovagot.

Hogyan hódított a káplár?

Tíz méltósági öltözék a bakák az északon. Munkánk hasat dolgozók. A fűtőlebbek termelésében főképp szerszám ügyeket hozták elő. Egy darabig csak hallgatta őket káplár úr B. blos, aztán 5 veszi át a szót:

— Nem értek ti, mostantól ketócsk, annak a módját, hogyan kell szeretni találat. Mikor én a tényleges időmet szolgáltam, egy csillag: Vasárnap délután kibúrtam magam olyan tiszta voltam, mintha skatnyából vettem volna elő — aztán kimentem a „Zöld bordó”-ba és ott láttam egy asztalt, szembe a „biggyas”-okkal, kiváncsi megemelték a fejüket, olyan lapoztat kacifoltottam rájuk, mint egy belső szob, aztán már kéz is volt a csod.

Dr. Nádó Ferenc, főhadnagy

Koronázási

↑ kis díjazásolóaskák kaphaték Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Keleti harctér.

Berlin, dec. 27. Lipót bajor herceg ve sántánagy arcvonala: A Grabeke szakaszon Zolocseleli északnyugatra osztrák magyar csapatok egy sikeres vállalkozásukból 32 foglyot és 2 géppuskát hoztak magukkal. Előkelve a magyarok jórészt a csatát amely sok helyen páncél serege kedvező feltételek között kőzetekre vonatolt és élénk tűzvédelmi tűzről az Amoyos Blatric keleti partján emelkedő magyalatok mentén csakély volt a harc tevékenység. Az ojtosi völgyben tűzvédelmi harc. — Mackensen vezértábornagy hadosztálya: A 9. k hadsereg 8. napl viaskodás után több ponton átverte az oroszoknak drótszövényekkel ellátott több vonalából álló, szívósan védett és erős állását. — Rimnicul Saratol délnyugatra ezeket az állásokat tizenhét kilométer szélességben teljesen elfoglalták. A dunai hadsereg erősei eláncolt falvak a foglaltak után elvették betört az ellenség arcvonalán és arra kényszerítette, hogy tovább északra előretombolt állásokba vonuljon vissza. A harcok sikeresedtek voltak. A siker a feltértes vonalának és a csapatok legteljesebb odaadásának köszönhető. Az ellenség véres veszteséggel igen nagyot. E veszteségen kívül december 22. óta összesen 7600 foglyot 27 géppuskát és 2 ágyútól hagyott a 9. k hadsereg kezébe. A dunai hadseregben a foglyok száma több mint 1300. Dobrudzsaiban a miclál hídfő állami támadásunk előrehaladt. Légvédelmi repülőgépekkel az ellenség határában fontos vonalú és kikötőhelyek ellen sikeres működtet. Macedon arcvonal: Nagyobb harc esemény nem volt. Legfelső hadosztály

Budapest, dec. 28. Mackensen vezértábornagy hadosztálya: Negy Oláhországban a har-

ELEGANS DOMBÖRNYOMASU NÉVJEGYEK ELEGANS NÉVEL VAGY BETÖVEL ELLÁTOTT DISZLEVELPAPIROK FISCHEL FÜLÖP FIA

cok t kntélyes orosz erőiknek ha csatlósó ellenre kedvezően haladnak előre. A Calanulul utó folyás mentén két nyertült. Romnia Saratol délnyugatra Falkenhayn tábornok csapatai öt napon orala után 17 kilométer szélességben átverték az ellenség erőiben kifáradt állását. December 22. óta lit. 7600 foglyot (többnyire oroszok) és 27 géppuskát szállítottunk be. Az ellenség vesztesége halottakban és sebesültekben rendkívül nagy. József főherceg vezérezredes hadseregharcvonal: A határterületen Kézdivásárhelyi helyre és északra felre fokozott harc tevékenység. Egyh ként magas legy melléti csak osztrákok az ügyes. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonal: Zolocseleli északnyugatra osztrák magyar csapatok egy sikeres vállalkozással 34 foglyot és 2 géppuskával tértek vissza. Hefer, altábornagy.

Szerkesztői üzenetek.

J. A napjaink háborúja jórészt is a miliboz teljesen harosó állapotokban elnyitódott Európa népe. A drágaság és anyagiány törhetetlen volt. Sőt azaz év előt az ugyanazon problémák, utópiké foglalkoztatták a tudósvat a háború kezdése, mint most Magyarországon is voltak például elmélet, akik az örökbe gondolatával foglalkoztak a szóban és leírásban azt vltatták, hogy amíg védővám lesz, háború is lesz. Zokogó versek: Mi hőse a város bőségségének ehhoz, hogy magyárlhagya a bajor. A hűten idetők szentünk is nagy büszkeséget érdekelnek. De ilyen versek még az. Huzafi. 1. Csernák gróf esz nemzetiség. 2. PÉTER, hogy köllemellen meglepetés volt a hiteverés.

YES-SZAPPAN ÁRA 3 KORONA

Legtöbbszörösk és legkedveltebbünk! Húzó piperezappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDDER 1, 3, 5 korona, dobozokból. — YES-PIRISZ 3 korona, dobozokból. — YES-PIRISZ 3 korona, dobozokból.

FRÉNYI BELA Újabb ügyosztály

Reklám-naptár! cégnomással csinos kivitelben kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében, Nagykanizsa. Telefon 119. Telefon 119.

Király u. 22. sz. a két különbejárta butorozott utcai szoba villanyvilágítással kiadó. Bővebbet Kaziney utca 29.

MEGJELENT A MAGYAR HOSOK című pompás ajándék album, amely a Pesti Napló új előfizetői is ingyen megkapnak. A magyar katonak tündöklő vitézségének állított e díszes albummal örök életű emléket a Pesti Napló. Sok száz fotográfia, színes és bravúros harctéri rajz, gyönyörű, lélekemelő hősi tettek leírása képen és szövegben teszik páratlan érdekességűvé a Pesti Napló érdeki ajándékát. Kérjen album-ismertetést a Pesti Napló kiadóhivatalából Budapest, :: Vilmos császár-ut :: 55

Hadbavonult neje

foglalkozást keres esetleg postánál, távirvánánál, hivatalnál, üzletben vagy irodában. Cim a kiadóhivatalban. 14157

Viselt, de jó állapotban levő

férfi ruhák, télikabátok és cipők, továbbá katonaköpenyek és ruhák jutányos áron eladók. — Cim a kiadóban. 14162

Egy pénztárkezelésben jártas jobb házból való leány

pénztárnoknői, esetleg elárusító női állást keres Cim a kiadóhivatalban. 14161

Gépész-kovácsot keresek

április havi belépésre. Ajánlatot a következő címre: Novák János képviselő Fakos, up Nagykanizsa. 14158

Igás-ov k,
Ivászakerek,
Lőszerszámok,
Használt takarók és szalmazsákok,
Fagerendák, padlók, gömbfák, hordók,
Kőműves szerszámok, malterládák, leoltott mész, kavics, téglák, vedrek, kutyák, kötelek, láncok

jutányos áron eladók

teleki uti kaszárnyában.

Keresek azonnalra

egy vagy két szobás butorozott lakást konyahasználattal. Bővebbet a kiadóban. 14154

TÜZIFA.

14149 Kifűző minőségű aprított bökfa kapható KONDOR ADOLF és TSA. faterlepen. Tárház u 15. Megrendelhető Arany János utca 2 és Déák tér 10. sz a Rosenberg Salamonnál.

Magyar Király szálloda Székesfehérvár.

Ujjonnan átépítve, teljesen modern, minden kényelemmel berendezve 50 szoba, villanyvilágítás és központi fűtéssel. Fürdő szoba Városi és interurban telefon. Elegáns nagy étterem Pényes kávéház. Éttermi és kávéházi nyári helyiség. Mérsékelt árak. A nagyérdemű közönség szives partfogását kéri. 14130

Hillinger és Társa.

Magyar Király szálloda Székesfehérvár

URÁNIA MOZGÓKÉP-PALOTA ROZSGONYI-UTCA 4.

Szerda és csütörtök dec 27 és 28.

AZ IGAZI FÉRFI

Dráma 3 felvonásban. A főszerepben WALDEMÁR PSILANDER

és a szép kísérő műsor.

Előadások: Hétfőnapokon 8, 9. — Vasárnap és ünnepnapon 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Pénteken szünet kerül Aranyvirág

216 v. h.
1916

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott nagykanizsai kir. járásbírói végrehajtó közhírré teszi, hogy dr. Balázs Zsigmond nagykanizsai ügyvéd által képviselt Grünfeld Lajos hahóti lakos kérelmére meg, de át nem vett

8351 liter bor

a nagykanizsai kir. járásbírói végrehajtó 5182/916. számú végzése folytán a K. T. 347,352 §§-ai értelmében a vevő rovására

1917. évi január hó 2-án d. e. 10 órakor Gelsén

a vasúti állomáson nyilvános árverésen el fog adni

Kelt Nagykanizsán, 1916. december hó 27-én.

HAÁN GYULA, kir. járásbírói végrehajtó.

Megkezdődött a nagy újévi vásár!

KISFALUDI és KRAUSZ rőfös-, divat- és női-konfekció nagyruházában

az „Arany Kakas”-hoz Nagykanizsa, Evzsébet tér 21 sz.

ahol az alant felsorolt áruk bámulatosan meglepő olcsó árban kerülnek eladásra:

Női- és gyermek-kabátok az idény előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban teljes kiárúsítás miatt

Őszi és tavaszi divatjelme duplaszálás minden szín méterre	K	6 tól feljebb	Férfi és női selyem ernyők	drb.	K 6.—	feljebb
Bársonyok és selymek	mtr.	4 —	Futó szőnyegek	mrt	3	
Szintartó pargetok és kartonok	„	4	Nyakkendők és koszttyúk	drb	70	
Tolltartó Anginok és vásznak	„	3	Csipkék és szalagok	mrt	20	
Pál és egész selyem kendők	„	3	Abroszok, szalvéták, törülközők	drb	2,30	
Férfi és női ingek és nadrágok	„	6	Gyermek ruhák és kötények	„	4	
Blouzok és kötények	„	6	Ágyterítők és paplanok	„	10	
Zabkendők és harisnyák	drb.	70	Szőrme garnitúrák	„	30	

Ezen árak csak rövid ideig!